

Il-Ġurnal Uffiċjali C 204

tal-Unjoni Ewropea

Edizzjoni bil-Malti

Informazzjoni u Avviżi

Volum 57

1 ta' Lulju 2014

Werrej

IV *Informazzjoni*

INFORMAZZJONI MINN ISTITUZZJONIJIET, KORPI, UFFIĊĠI U AĠENZJI TAL-UNJONI EWROPEA

Il-Kummissjoni Ewropea

2014/C 204/01

Linji Gwida tal-Unjoni Ewropea għall-ghajna mill-Istat fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali mill-2014 sal-2020 1

MT

IV

(Informazzjoni)

INFORMAZZJONI MINN ISTITUZZJONIJET, KORPI, UFFIĊĠI U AĠENZJI
TAL-UNJONI EWROPEA

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

Linji Gwida tal-Unjoni Ewropea għall-ghajjnuna mill-Istat fis-setturi tal-agrikoltura
u tal-forestrija u fiż-żoni rurali mill-2014 sal-2020

(2014/C 204/01)

WERREJ

	<i>Paġna</i>
PARTI I. DISPOŻIZZJONIJET KOMUNI	4
Kapitolu 1. Introduzzjoni	4
Kapitolu 2. Kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet	7
2.1. Effett tal-PAK u tal-politika tal-iżvilupp rurali fuq il-kamp ta' applikazzjoni	7
2.2. Kamp ta' applikazzjoni	8
2.3. Regoli orizzontali u strumenti tal-ghajjnuna applikabbli għas-settur agrikolu u għas-settur tal-forestrija u għaž-żoni rurali	10
2.4. Definizzjonijiet	11
2.5. Ghajjnuna notifikabbli	17
Kapitolu 3. Il-prinċipji komuni tal-valutazzjoni	18
3.1. Kontribuzzjoni għal għan komuni	19
3.2. Il-bżonn għal intervent mill-stat	20
3.3. Adegwatezza tal-ghajjnuna	21
3.4. L-effett ta' incenċiv u l-bżonn ta' ghajjnuna	22
3.5. Il-proporzjonalità tal-ghajjnuna	24
3.6. L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ	27
3.7. Trasparenza	29
PARTI II. KATEGORIJI TA' GHAJNUNA	30
Kapitolu 1. Ghajjnuna favur l-impriži attivi fil-produzzjoni primarja, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti agrikoli	30
1.1. Miżuri dwar l-iżvilupp rurali	30
1.1.1. Ghajjnuna għall-investiment	30
1.1.1.1. Ghajjnuna għal investiment fassi tangibbli u intaġibbli fuq azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja	30
1.1.1.2. Ghajjnuna għal investiment favur il-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali u naturali li jin-sabu fuq l-azjendi agrikoli	35
1.1.1.3. Ghajjnuna għal investiment li tikkonċerna r-rilokazzjoni tal-binijiet tal-azjenda agrikola	35
1.1.1.4. Ghajjnuna għall-investimenti b'rabta mal-ipproċessar tal-prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli	36

1.1.2.	Ghajjnuna biex jinbeda negozju għal bdiewa żgħażaġh u għall-iżvilupp ta' farms żgħar	37
1.1.3.	Ghajjnuna għat-trasferiment ta' azjendi agrikoli	38
1.1.4.	Ghajjnuna inizjali għal gruppi u organizzazzjonijiet tal-produtturi fis-settur agrikolu	39
1.1.5.	L-għajjnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi u ta' trattament xieraq tal-annimali	40
1.1.5.1.	L-għajjnuna għall-impenji agri-ambjent-klima	40
1.1.5.2.	Ghajjnuna għall-impenji għat-trattament xieraq tal-annimali	42
1.1.6.	Ghajjnuna għall-iżvantaġġi relatati ma-żoni ta' Natura 2000 u għad-Direttiva Qafas dwar l-ilma	43
1.1.7.	Ghajjnuna għaž-żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħrajn ...	44
1.1.8.	L-għajjnuna għall-agrikoltura organika	46
1.1.9.	Ghajjnuna għall-partecipazzjoni ta' produtturi ta' prodotti agrikoli fl-iskemi tal-kwalità	47
1.1.10.	Ghajjnuna għall-ghoti ta' appoġġ tekniku fis-settur agrikolu	48
1.1.10.1.	Ghajjnuna għat-trasferiment tal-gharfien u azzjonijiet ta' informazzjoni	48
1.1.10.2.	Ghajjnuna għas-servizzi konsultattivi	49
1.1.10.3.	Ghajjnuna għal servizzi ta' sostituzzjoni fuq il-farms	50
1.1.11.	Ghajjnuna għall-kooperazzjoni fis-settur agrikolu	51
1.2.	Ġestjoni tar-riskji u tal-kriżijiet	52
1.2.1.	Ghajjnuniet bhala kumpens għad-dannu mġarrab mill-produzzjoni agrikola jew mill-mezzi ta' produzzjoni agrikola u biex jiġi evitat id-dannu	53
1.2.1.1.	Ghajjnuna biex tagħmel tajjeb għad-danni kkawżati minn diżastri naturali jew okkorrenzi eċċezzjonali	53
1.2.1.2.	Ghajjnuna biex tikkompensa għad-dannu kkawżat minn avvenimenti klimatiċi avversi li jistgħu jkunu assimilati ma' diżastru naturali	55
1.2.1.3.	Ghajjnuna għall-ispejjeż ta' prevenzjoni, il-kontroll u l-qerda tal-mard tal-annimali u l-pesti tal-pjanti biex tagħmel tajjeb għad-dannu kkawżat mill-mard tal-annimali u l-pesti tal-pjanti	56
1.2.1.4.	Ghajjnuna għal bhejjem mejta	58
1.2.1.5.	Ghajjnuna biex tikkompensa d-dannu kkawżat minn annimali protetti	59
1.2.1.6.	Ghajjnuna għall-pagament ta' primjums tal-assigurazzjoni	60
1.2.1.7.	Ghajjnuna għall-kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-fondi reċiproki	61
1.2.2.	Ghajjnuna għall-Gheluq tal-Kapaċità ta' Produzzjoni	62
1.2.2.1.	L-għeluq tal-kapaċità għal raġunijiet tas-saħħa tal-annimali, il-pjanti jew il-bnedmin jew għal raġunijiet sanitarji, etiċi jew ambjentali	62
1.2.2.2.	L-għeluq tal-kapaċità għal raġunijiet oħrajn	63
1.3.	Tipi oħrajn ta' għajjnuna fis-settur agrikolu	64
1.3.1.	Ghajjnuna lis-settur tat-trobbija tal-bhejjem	64
1.3.2.	Ghajjnuna għall-miżuri ta' promozzjoni favur il-prodotti agrikoli	65
1.3.3.	Ghajjnuna lir-regjuni l-aktar imbiegħda u l-gżejjer minuri tal-Eġew	67
1.3.4.	Ghajjnuna għal konsolidazzjoni tal-art agrikola	68
1.3.5.	Ghajjuna għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' impriżi f'diffikultà	68
1.3.6.	Ghajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur agrikolu	69

Kapitolu 2. Ghajjnuna ghas-settur tal-forestrija li mhijiex kofinanzjata mill-FAEŻR, moghtija bhala finanzjament nazzjonali addizzjonali ghal tali miżuri kofinanzjati jew moghtija bhala ghajjnuna mill-Istat biss	70
2.1. Investimenti fl-iżvilupp taż-żona tal-foresti u titjib tal-vijabbiltà tal-foresti	71
2.1.1. Ghajjnuna għall-afforestazzjoni u l-holqien ta' msaġar	72
2.1.2. Ghajjnuna sabiex jiġu stabbiliti sistemi tal-agroforestrija	73
2.1.3. Ghajjnuna għall-prevenzjoni u l-irkurpru mill-hsara lill-foresti minhabba nirien, diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi avversi li jistgħu jitqabblu ma' diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi avversi ohra, pesti tal-pjanti u avvenimenti katastrofici	74
2.1.4. Ghajjnuna għall-investimenti li jtejbju r-reżiljenza u l-valur ambjentali tal-ekosistemi tal-foresti	75
2.1.5. Ghajjnuna għall-investimenti fit-teknoloġiji tal-forestrija u fl-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti tal-foresti	75
2.1.6. Ghajjnuna għal investimenti fl-infrastruttura relatata mal-iżvilupp, l-immodernizzar jew l-adattament tal-forestrija	76
2.2. Ghajjnuna għal żvantaġġi relatati maż-żoni tal-foresta ta' Natura 2000	77
2.3. Ghajjnuna għas-servizzi tal-ambjent u l-klima tal-foresti u l-konservazzjoni tal-foresti	77
2.4. Ghajjnuna għat-trasferiment tal-gharfien u l-azzjonijiet ta' informazzjoni fis-settur tal-forestrija	79
2.5. Ghajjnuna għas-servizzi konsultattivi fis-settur tal-forestrija	79
2.6. Ghajjnuna għall-kooperazzjoni fis-settur tal-foresti	79
2.7. Ghajjnuna tal-bidu għal gruppi u organizzazzjonijiet ta' produttori fis-settur tal-forestrija	80
2.8. Ghajjnuna ohra għas-settur tal-forestrija b'għanijiet ekoloġiċi, protettivi u rikreazzjonali	81
2.8.1. L-ghajjnuna għal azzjonijiet speċifiċi tal-foresta u interventi bl-għan primarju ta' kontribuzzjoni għaž-żamma jew l-irkupru tal-ekosistema u l-bijodiversità tal-foresta jew il-pajsaġġ tradizzjonali	81
2.8.2. Ghajjnuna għaž-żamma u t-titjib tal-kwalità tal-hamrija u l-iżgurar ta' tkabbir ibbilanċjat u b'saħħtu tas-siġar fis-settur tal-forestrija	81
2.8.3. Irkupru u żamma tal-mogħdijiet naturali, l-elementi u l-karatteristiċi tal-pajsaġġ u l-habitat naturali għall-annimali fis-settur tal-forestrija	82
2.8.4. Ghajjnuna għall-manutenzjoni ta' toroq biex jiġu evitati nirien fil-foresti	82
2.8.5. Ghajjnuna li tikkumpensa l-hsara fforesti kkaġunata minn annimali rregolati bil-liġi	82
2.8.6. Ghajjnuna sabiex jiġu stabbiliti pjani ta' ġestjoni tal-foresti	83
2.9. Ghajjnuna fis-settur tal-forestrija allinjata mal-miżuri tal-ghajjnuna agrikola	83
2.9.1. Ghajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-foresti	84
2.9.2. Ghajjnuna għall-konsolidazzjoni tal-art tal-forestrija	85
Kapitolu 3. Ghajjnuniet fiż-żoni rurali li huma kofinanzjati mill-FAEŻR jew moghtija bhala finanzjament nazzjonali addizzjonali ghal tali miżuri kofinanzjati	85
3.1. Ghajjnuna għall-investimenti li tikkonċerna l-ipproċessar ta' prodotti agrikoli fi prodotti mhux agrikoli, il-produzzjoni tal-qoton jew l-investimenti fil-holqien u l-iżvilupp ta' attivitajiet mhux agrikoli	86
3.2. Ghajjnuna għal servizzi bażiċi u tiġdid ta' villaġġi f'żoni rurali	87
3.3. Ghajjnuna inizjali għan-negozju għall-attivitajiet mhux agrikoli f'żoni rurali	88
3.4. Ghajjnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi lil amministraturi ohrajn tal-artijiet u lil impriži fiż-żoni rurali li mhumiex attivi fis-settur agrikolu	89

3.5.	Ghajjnuna għal żvantaġġi relatati ma' żoni tan-Natura 2000 lil amministraturi tal-artijiet oħrajn	89
3.6.	Ghajjnuna għat-trasferiment ta' għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni fiż-żoni rurali	90
3.7.	Ghajjnuna għal servizzi ta' konsulenza fiż-żoni rurali	90
3.8.	Ghajjnuna għal partecipazzjoni ġdida tal-bdiewa attivi fi skemi tal-kwalità għall-qoton u l-oġġetti tal-ikel	91
3.9.	Ghajjnuna għal attivitajiet ta' informazzjoni u promozzjoni li għandhom x'jaqsmu mal-qoton u oġġetti tal-ikel koperti minn skema tal-kwalità	92
3.10.	Ghajjnuna għall-kooperazzjoni fiż-żoni rurali	92
3.11.	Ghajjnuna għat-twaqqif ta' fondi reċiproki	94
PARTI III.	KWISTJONIJET PROĊEDURALI	95
1.	It-tul tal-iskemi tal-ghajjnuna u evalwazzjoni	95
2.	Klawżola ta' revizjoni	96
3.	Rapportar u monitoraġġ	96
4.	Applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida	96
5.	Proposti għal miżuri xierqa	97
6.	L-iskadenza	97

PARTI I. DISPOŻIZZJONIJET KOMUNI

Kapitolu 1. Introduzzjoni

- (1) L-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ("it-Trattat") jistipula li, "ħlief għad-derogi previsti fit-Trattati, kull ghajjnuna, ta' kwalunkwe forma, mogħtija minn Stat Membru jew permezz ta' riżorsi ta' l-Istat, li twassal għal distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni għall-kompetizzjoni billi tiffavorixxi ċerti impriżi jew ċerti produttori għandha, safejn toqot il-kummerċ bejn l-Istati Membri, tkun inkompatibbli mas-suq intern."
- (2) Madankollu, minkejja din il-projbizzjoni ġenerali, tista' tkun meħtieġa ghajjnuna mill-Istat biex jiġu indirizzati l-fallimenti tas-suq biex tiġi żgurata ekonomija li tiffunzjona sew u ekwitabbli. Għalhekk, it-Trattat jagħti lok għall-ġħoti ta' ghajjnuna mill-Istat fir-rigward ta' diversi għanijiet politiċi. B'rilevanza partikolari għas-settur agrikolu u l-forestrija, l-ewwelnett skont l-Artikolu 107(2)(b) tat-Trattat, l-ghajjnuna biex tagħmel tajjeb għad-danni kkawżati minn diżastri naturali jew avvenimenti eċċezzjonali għandha tkun kompatibbli mas-suq intern. It-tieninett, fuq il-bażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, il-Kummissjoni tista' tqis li l-ghajjnuna mill-Istat għall-promozzjoni tal-iżvilupp ekonomiku tas-settur agrikolu u tal-forestrija u taż-żoni rurali hija kompatibbli mas-suq intern, diment li din ma taffettwax hażin lill-kundizzjonijiet tal-kummerċ.
- (3) Barra minn hekk, minhabba l-ispeċifitajiet tas-settur agrikolu, l-Artikolu 42 tat-Trattat jipprevedi li r-regoli dwar il-kompetizzjoni japplikaw għall-produzzjoni tal-prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti agrikoli biss sal-punt li jiddeterminaw il-Parlament Ewropew u l-Kunsill.
- (4) F'dawn il-Linji Gwida, il-Kummissjoni tistabbilixxi l-kundizzjonijiet u l-kriterji skont liema l-ghajjnuna għas-settur agrikolu u tal-forestrija u għaž-żoni rurali titqies bħala kompatibbli mas-suq intern u tistabbilixxi l-kriterji li bihom jiġu identifikati ż-żoni li jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat. Fir-rigward tal-ghajjnuna mogħtija skont l-Artikolu 107(2)(b), il-Kummissjoni hawnhekk tistabbilixxi l-kundizzjonijiet li sejrini jiġu vverifikati sabiex jiġi stabbilit jekk ghajjnuna li tagħmel tajjeb għad-danni kkawżati minn diżastri naturali jew avvenimenti eċċezzjonali hijiex fil-fatt koperta minn dak l-Artikolu.

- (5) L-ghajjnuna mill-Istat għall-promozzjoni tal-iżvilupp ekonomiku tas-settur agrikolu u tal-forestrija u taż-żoni rurali hi integrata fil-Politika Agrikola Komuni (il-PAK) usa'. Fi hdan il-PAK, l-Unjoni tipprovdi appoġġ finanzjarju għas-settur agrikolu u tal-forestrija u għaž-żoni rurali. Peress li l-effetti ekonomiċi tal-ghajjnuna mill-Istat ma jinbidlux skont jekk din hijiex (anki parzjalment) iffinanzjata mill-Unjoni, jew jekk hijiex iffinanzjata minn Stat Membru wahdu, il-Kummissjoni tikkunsidra li fil-principju għandu jkun hemm konsistenza u koerenza bejn il-politika tagħha fir-rigward tal-kontroll tal-ghajjnuna mill-Istat, u l-appoġġ li jin-għata skont il-politika agrikola komuni tal-Unjoni stess. B'hekk, l-użu ta' ghajjnuna mill-Istat jista' jiġi ġġustifikat biss jekk ikun konformi mal-ghanijiet ta' din il-politika u, b'mod partikolari, l-ghanijiet sottostanti tar-riforma fil-PAK lejn l-2020 ⁽¹⁾. Għalhekk, meta l-Kummissjoni tapplika u tinterpreta r-regoli tal-Linji Gwida għal skemi ta' ghajjnuna speċifiċi, hija tikkunsidra r-regoli u l-politiki tal-PAK.
- (6) L-Istrumenti Ewropej li ġejjin huma ta' rilevanza partikolari għall-kunsiderazzjonijiet ta' ghajjnuna mill-Istat relatati mal-PAK:
- (a) Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 3/2008 tas-17 ta' Diċembru 2007 dwar azzjonijiet ta' informazzjoni u promozzjoni għall-prodotti agrikoli fis-suq intern u fil-pajjiżi terzi ⁽²⁾, jew kwalunkwe regolament ta' sostituzzjoni, li jirregola l-informazzjoni u l-miżuri ta' promozzjoni għall-prodotti agrikoli u l-metodu ta' produzzjoni tagħhom kif ukoll għall-prodotti tal-ikel ibbażati fuq prodotti agrikoli mwettqa fis-suq intern jew f'pajjiżi terzi;
- (b) Ir-Regolament (UE) Nru 228/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Marzu 2013 li jstabilixxi miżuri speċifiċi għall-agrikoltura fir-reġjuni ultraperiferiċi tal-Unjoni u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 247/2006 ⁽³⁾ u r-Regolament (UE) Nru 229/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Marzu 2013 li jstabilixxi miżuri speċifiċi għall-agrikoltura favur il-gżejjer minuri fil-Baħar Eġew u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1405/2006 ⁽⁴⁾. Skont dawk ir-Regolamenti, jistgħu jiġu stabbiliti programmi ta' appoġġ biex jitqiesu l-iżvantaggi ġeografici u ekonomiċi ta' dawk ir-reġjuni.
- (c) Ir-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jstabilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Marittimu u tas-Sajd Ewropew u li jstabilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006 ⁽⁵⁾;
- (d) Ir-Regolament (UE) Nru 1305/2013, tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 dwar l-appoġġ għall-iżvilupp rurali mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill Nru 1698/2005 ⁽⁶⁾, li għandu l-ghan li jippromwovi l-iżvilupp rurali sostenibbli madwar l-Unjoni b'mod komplimentari għall-istrumenti l-oħra tal-PAK, bħal pagamenti diretti u miżuri tas-suq. Jikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' settur agrikolu tal-Unjoni iżjed ibbilancjat fil-livell territorjali u ambjentali, li ma jagħmilx hsara lill-klima u li jkun reżistenti, kompetittiv, produttiv u innovattiv u għall-iżvilupp ta' territorji rurali;
- (e) Ir-Regolament (UE) Nru 1306/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 dwar il-finanzjament, il-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-politika agrikola komuni u li jhassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 352/78, (KE) Nru 165/94, (KE) Nru 2799/98, (KE) Nru 814/2000, (KE) Nru 1290/2005 u (KE) Nru 485/2008 ⁽⁷⁾;
- (f) Ir-Regolament (UE) Nru 1307/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jstabilixxi regoli għal pagamenti diretti lill-bdiewa fi skemi ta' appoġġ fil-qafas tal-politika agrikola komuni u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 637/2008 u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 73/2009 ⁽⁸⁾ li jstabilixxi regoli għal pagamenti diretti mhallsa lill-bdiewa fil-forma ta' appoġġ bażiku għad-dhul taħt ċerti skemi ta' appoġġ;

⁽¹⁾ Aktar dettalji dwar ir-riforma tal-PAK jinsabu fi: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/index_en.htm

⁽²⁾ ĠU L 3, 5.1.2008, p. 1.

⁽³⁾ ĠU L 78, 20.3.2013, p. 23.

⁽⁴⁾ ĠU L 78, 20.3.2013, p. 41.

⁽⁵⁾ ĠU L 347, 20.12.2013, p. 320.

⁽⁶⁾ ĠU L 347, 20.12.2013, p. 487.

⁽⁷⁾ ĠU L 347, 20.12.2013, p. 549.

⁽⁸⁾ ĠU L 347, 20.12.2013, p. 608.

- (g) Ir-Regolament (UE) Nru 1308/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jstabbilixxi organizzazzjoni komuni tas-suq għall-prodotti agrikoli u li jhassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 922/72, (KEE) Nru 234/79, (KE) Nru 1037/2001 u (KE) Nru 1234/2007⁽⁹⁾, li jstabbilixxi regoli komuni għas-swieq agrikoli. B'mod partikolari, daww ir-regoli jikkonċernaw l-intervent pubbliku fis-swieq, il-kwoti, u l-iskemi ta' għajjnuna, il-kummerċjalizzazzjoni u l-istandards ta' produzzjoni, u l-kummerċ ma' pajjiżi terzi;
- (7) Il-PAK tistrieħ fuq żewġ pilastri: l-ewwel wiehed fih strumenti relatati mal-funzjonament tas-swieq agrikoli u mal-katina tal-provvista tal-ikel (ir-Regolament (UE) Nru 1308/2013, ir-Regolament (KE) Nru 3/2008, ir-Regolament (UE) Nru 228/2013 u r-Regolament (UE) Nru 229/2013) u mal-pagamenti diretti (ir-Regulation (UE) Nru 1307/2013) bil-kundizzjoni ta' rekwiżiti ta' ġestjoni statutorji, u ta' kundizzjonijiet agrikoli u ambjentali tajbin. Flimkien, daww il-miżuri jipprovdw bażi ta' appoġġ għall-bdiewa fl-Unjoni, billi jiffurmaw il-pedament li fuqu tistrieħ il-biedja sostenibbli madwar l-UE. Il-miżuri tal-ewwel pilastru huma obbligatorji għall-Istati Membri u, bi fteit eċċezzjonijiet li huma rari, ma hemm l-ebda kofinanzjament. Dan jiżgura l-applikazzjoni ta' politika komuni fi hdan is-suq intern. It-tieni pilastru tal-PAK hu l-politika tal-iżvilupp rurali rregolata bir-Regolament (UE) Nru 1305/2013 li l-għan tiegħu hu li jtejjeb il-kompetittività tal-agrikoltura, il-ġestjoni sostenibbli tar-riżorsi naturali u l-azzjoni klimatika u l-iżvilupp territorjali bbilancjat taż-żoni rurali. Ġeneralment, il-miżuri tal-iżvilupp rurali huma volontarji, ta' natura kuntrattwali, kofinanzjati u mogħtija fi hdan qafas strateġiku u implimentati permezz ta' programmi ta' żvilupp rurali li jissodisfaw il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali.
- (8) Skont l-Artikolu 39(1) tat-Trattat, il-PAK għandha l-għanijiet li żżid il-produttività agrikola, tiżgura livell ta' għajxen ġust għall-komunità agrikola, tistabbilizza s-swieq u tiżgura d-disponibbiltà tal-fornituri li jilhqw l-konsumaturi bi prezzijiet raġonevoli. Skont l-Artikolu 39(2) tat-Trattat, matul it-tfassil tal-PAK u l-metodi speċjali għall-applikazzjoni tagħha, ġew meqjusa l-forma partikolari tal-attività agrikola, li tirriżulta mill-istruttura soċjali tal-agrikoltura u minn disparitajiet strutturali u naturali bejn id-diversi reġjuni agrikoli, il-htieġa li jsiru l-aġġustamenti xierqa skont il-grad u l-fatt li l-agrikoltura tikkostitwixxi settur li hu marbut mill-qrib mal-ekonomija in ġenerali.
- (9) L-agrikoltura trid taddatta għar-realtajiet il-ġodda u trid tiffaċċja l-isfidi f'termini ta' sigurtà alimentari, l-ambjent, it-tibdil fil-klima u ż-żamma tal-ekonomija rurali hajja. Sabiex jiġu indirizzati daww l-isfidi ewlenin, fil-Komunikazzjoni dwar il-PAK fid-dawl tas-sena 2020⁽¹⁰⁾ il-Kummissjoni indikat l-għanijiet li ġejjin għall-PAK 2014-2020: (1) produzzjoni tal-ikel vijabbli; (2) ġestjoni sostenibbli tar-riżorsi naturali u azzjoni klimatika; u (3) żvilupp territorjali bbilancjat.
- (10) Bħala parti integrali mill-PAK, il-politika 2014-2020 dwar l-iżvilupp rurali għandha tikkontribwixxi biex jintlahqu l-għanijiet li ġejjin: (1) it-trawwim tal-kompetittività tal-agrikoltura; (2) l-iżgurar tal-ġestjoni sostenibbli tar-riżorsi naturali, u l-azzjoni klimatika; u (3) l-ilhuq ta' żvilupp territorjali bbilancjat ta' ekonomiji u komunitajiet rurali inkluż il-holqien u ż-żamma tal-impjiegi. L-ilhuq ta' dawn l-għanijiet ta' żvilupp rurali għandu jiġi segwit permezz tal-prijoritajiet tal-Unjoni li ġejjin għall-iżvilupp rurali: (1) il-promozzjoni tat-trasferiment tal-għarfien u l-innovazzjoni fl-agrikoltura u l-forestrija u ż-żoni rurali; (2) it-tisħiħ tal-kompetittività u l-vijabbiltà tal-farm tat-tipi kollha ta' agrikoltura fir-reġjuni kollha u l-promozzjoni ta' teknoloġiji innovattivi tal-farms u l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti; (3) il-promozzjoni tal-organizzazzjoni tal-katina tal-ikel, inkluż l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, it-trattament xieraq tal-annimali u l-ġestjoni tar-riskji fl-agrikoltura; (4) ir-restawr, il-preżervazzjoni u t-tisħiħ tal-ekosistemi relatati mal-agrikoltura u l-forestrija; (5) il-promozzjoni tal-effiċjenza fir-riżorsi u l-appoġġ għall-bidla lejn ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju u reziljenti għall-klima fis-setturi tal-agrikoltura u tal-ikel u tal-forestrija; u (6) il-promozzjoni tal-inklużjoni soċjali, it-tnaqqis tal-faqar u l-iżvilupp ekonomiku fiz-żoni rurali⁽¹¹⁾.

⁽⁹⁾ ĠU L 347, 20.12.2013, p. 671.

⁽¹⁰⁾ Il-Komunikazzjoni tat-18 ta' Novembru 2010 tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni. Il-PAK fid-dawl tas-sena 2020: Nindirizzaw l-isfidi tal-futur fl-ambitu tal-ikel, tar-riżorsi naturali u dak territorjali (COM(2010) 672 finali).

⁽¹¹⁾ Kif iddefinit fl-Artikoli 4 u 5 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013.

- (11) L-ghanijiet tal-PAK jaqgħu wkoll fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni tal-ghanijiet stipulati fil-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tat-3 ta' Marzu 2010 "Ewropa 2020 - Strateġija għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklussiv"⁽¹²⁾ u l-inizjattiva ewlenija tagħha għal Ewropa effiċjenti fir-riżorsi⁽¹³⁾, li tistabbilixxi miri f'oqsma bħall-kompetittività, il-klima, l-enerġija u l-bijodiversità.
- (12) Il-politika ta' għajjnuna mill-Istat fis-settur agrikolu u tal-forestrija u fiż-żoni rurali trid tiġi inkorporata wkoll fl-inizjattiva ġenerali tal-Kummissjoni għal modernizzazzjoni tal-għajjnuna mill-Istat. Fil-Komunikazzjoni tagħha dwar il-modernizzazzjoni tal-għajjnuna mill-Istat⁽¹⁴⁾, il-Kummissjoni ħabbret tliet ghanijiet li għandhom jiġu segwiti permezz tal-modernizzazzjoni tal-kontroll tal-għajjnuna mill-Istat: (1) biex jitrawwem it-tkabbir sostenibbli, intelliġenti u inkluziv fsuq intern kompetittiv; (2) biex l-iskrutinju ex ante tal-Kummissjoni jiġi ffukat fuq il-każijiet bl-akbar impatt fuq is-suq intern, filwaqt li tissahħah il-kooperazzjoni mal-Istati Membri fl-infurzar tal-għajjnuna mill-Istat; u (3) biex jiġu ssimplifikati r-regoli u jkun hemm deċiżjonijiet aktar rapidi. B'mod partikolari, il-Komunikazzjoni appellat għal approċċ komuni fir-revizjoni tal-Linji Gwida u tal-oqfsa differenti bil-ghan li jissahħah is-suq intern, tiġi promossa effikaċja akbar fl-infiq pubbliku permezz ta' kontribuzzjoni aħjar tal-għajjnuna mill-Istat għall-ghanijiet tal-interess komuni, isir skrutinju akbar fuq l-effett tal-inċentiv, l-għajjnuna tiġi ristretta biss għall-minimu, u jiġu evitati l-effetti negattivi li l-għajjnuna jista' jkollha fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ. Il-kundizzjonijiet ta' kompatibilità stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida huma bbażati fuq daww il-prinċipji komuni ta' valutazzjoni u huma applikabbli għal skemi ta' għajjnuna notifikabbli u għall-għajjnuna individwali.

Kapitolu 2. Kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet

2.1. Effett tal-PAK u tal-politika tal-iżvilupp rurali fuq il-kamp ta' applikazzjoni

- (13) Skont l-Artikolu 42 tat-Trattat, sa fejn huma kkonċernati l-prodotti agrikoli elenkati fl-Anness I għat-Trattat, ir-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat stabbiliti fl-Artikoli 107 sa 109 tat-Trattat japplikaw biss sa fejn jistabbilixxu l-Parlament Ewropew u l-Kunsill.
- (14) Bħala regola ġenerali, skont l-Artikolu 211(1) tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013, ir-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat japplikaw għall-roduzzjoni tal-prodotti agrikoli u l-kummerċ fihom. Madankollu, hemm diversi derogi mill-prinċipju ġenerali li huma stabbiliti, fost l-oħrajn, fl-Artikolu 211(2) tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013, l-Artikolu 13 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013, l-Artikolu 13(6) tar-Regolament (KE) Nru 3/2008, l-Artikolu 23 tar-Regolament (UE) Nru 228/2013 u l-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) Nru 229/2013.
- (15) Fir-rigward tal-appoġġ għall-iżvilupp rurali, il-prinċipju ġenerali tal-applikabilità tar-regoli tal-għajjnuna mill-Istat f'dak il-kuntest huwa stabbilit fl-Artikolu 81(1) tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013. Madankollu, l-Artikoli 81(2) u 82 ta' dak ir-Regolament jistipulaw li r-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat ma japplikawx għall-pagamenti li jsiru mill-Istati Membri skont, u b'mod konformi mar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 jew ma' finanzjament nazzjonali addizzjonali fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat.
- (16) Għalhekk, ir-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat la japplikaw għall-kofinanzjament tal-appoġġ għall-iżvilupp rurali (kemm il-parti tal-FAEŻR kif ukoll il-parti nazzjonali) u lanqas għall-finanzjament nazzjonali addizzjonali bħala zieda ma' tali appoġġ, diment li l-miżura inkwistjoni tkun relatata ma' attività agrikola li taqa' fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat u tagħmel parti mill-programm ta' żvilupp rurali.
- (17) Madankollu, ir-regoli tal-għajjnuna mill-Istat japplikaw b'mod shiħ għal kull miżura kofinanzjata ta' għajjnuna (kemm il-parti tal-FAEŻR kif ukoll il-parti nazzjonali) u għal finanzjament nazzjonali addizzjonali għat-tali miżuri li ma jaqgħux taht il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat, previsti fir-Regolament (UE) Nru 1305/2013 fil-każijiet li ġejjin: (a) miżuri li jappoġġjaw l-attivitàet fiż-żoni rurali u (b) il-miżuri tal-forestrija.
- (18) Jekk Stat Membru jkun behsiebu jiffinanzja b'mod esklussiv mill-fondi nazzjonali (jiġifieri minghajr ebda kofinanzjament mill-FAEŻR), miżura li fil-parti l-kbira tagħha tkun imfassla skont il-kundizzjonijiet ta' miżura tal-iżvilupp rurali partikolari ("miżura simili għal dik tal-iżvilupp rurali"), ir-regoli tal-għajjnuna mill-Istat japplikaw b'mod shiħ, indipendentement minn jekk il-miżura taqax fi hdan jew barra l-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat.

⁽¹²⁾ COM(2010) 2020 finali.

⁽¹³⁾ Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni (COM(2011) 21 finali).

⁽¹⁴⁾ COM(2012) 209 tat-8.5.2012.

2.2. Kamp ta' applikazzjoni

- (19) Il-Kummissjoni ser tapplika dawn il-Linji Gwida għall-iskemi ta' għajjnuna u għall-għajjnuna individwali.
- (20) Dawn il-Linji Gwida japplikaw għall-għajjnuna mill-Istat għall-produzzjoni agrikola primarja u għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli li jirriżultaw fi prodott agrikolu ieħor u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli.
- (21) Abbażi tal-kunsiderazzjonijiet generali deskritti fit-Taqsima 2.1 tal-Parti I ta' dawn il-Linji Gwida, sabiex tiġi żgurata koerenza mal-politika ta' żvilupp rurali u tintlaħaq simplifikazzjoni għall-konformità mar-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat, huwa xieraq li f'dawn il-Linji Gwida jiġu inklużi wkoll ċertu miżuri tal-iżvilupp rurali li ma jaqghux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat, li jkunu kofinanzjati mill-FAEZR jew minn finanzjament nazzjonali addizzjonali, kif ukoll miżuri simili għal dawk tal-iżvilupp rurali ffinanzjati esklussivament minn fondi nazzjonali. Għalhekk, minbarra s-settur agrikolu, dawn il-Linji Gwida jistabbilixxu l-kriterji ta' kompatibbiltà għall-għajjnuna mill-Istat lis-settur tal-forestrija u l-għajjnuna lill-imprizi attivi fiż-żoni rurali li nkella ma jkunux jaqghu taht il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat.
- (22) Meta tanalizza l-għajjnuna mill-Istat u l-kompatibbiltà tagħha mal-prinċipji generali dwar l-għajjnuna mill-Istat, il-Kummissjoni se tqis, sa fejn possibbli, il-kundizzjonijiet stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 1305/2013 u d-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni u l-att delegat tiegħu.
- (23) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet imsemmija qabel, dawk il-Linji Gwida jkopru l-kategoriji ta' għajjnuna li ġejjin:
- (a) miżuri fis-settur agrikolu, iffinanzjati esklussivament mill-fondi nazzjonali, li jikkonsistu minn:
- (i) miżuri simili għal dawk tal-iżvilupp rurali li mhumiex fil-qafas ta' programm ta' żvilupp rurali (Taqsima 1.1 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida);
  - (ii) miżuri ohra li mhumiex dawk imsemmija fil-(i) li ma jaqghux fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013, bħal xi miżuri ta' ġestjoni tar-riskju u tal-kriżijiet, għajjnuna għas-settur tat-trobbija tal-bhejjem u ċertu miżuri tal-promozzjoni (it-Taqsimiet 1.2 u 1.3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida);
- (b) għajjnuna għas-settur tal-forestrija, li tista':
- (i) tinghata bħala parti minn programm tal-iżvilupp rurali jew bħala finanzjament nazzjonali addizzjonali għat-tali miżura tal-iżvilupp rurali (Taqsimiet 2.1 sa 2.7 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida);
  - (ii) tiġi ffinanzjata minn riżorsi nazzjonali, fl-għamla ta':
    - miżura tal-forestrija simili għal dik tal-iżvilupp rurali prevista fir-Regolament (UE) Nru 1305/2014 u tinghata skont il-kundizzjonijiet ta' dawn il-Linji Gwida (Taqsimiet 2.1 sa 2.7 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida);
    - għajjnuna ohra fis-settur tal-forestrija b'ghanijiet ekoloġiċi, protettivi u rikreazzjonali (Taqsima 2.8 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida);
    - għajjnuna fis-settur tal-forestrija skont il-miżuri dwar l-għajjnuna agrikola (Taqsima 2.9 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida);
- (c) għajjnuna għall-imprizi attivi fiż-żoni rurali li tista' tinghata bħala:
- (i) miżura ta' għajjnuna inkluża fi programm tal-iżvilupp rurali kofinanzjata mill-FAEZR fil-qafas tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 u b'mod konformi miegħu, fejn il-miżura notifikabbli ta' għajjnuna mill-Istat hija l-istess bħall-miżura fil-programm tal-iżvilupp rurali (Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida); jew

- (ii) bhala finanzjament nazzjonali addizzjonali relatat ma' miżura fil-qafas ta' programm tal-iżvilupp rurali (Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida).
- (24) L-ghajjnuna għall-żvilupp lokali "Leader" imsemmija fl-Artikolu 35 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 u fl-Artikolu 42 sa 45 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013, li jinvolvi proġetti individwali mfassla u mwettqa minn imsieħba lokali biex jiġu indirizzati problemi lokali speċifiċi, jista' jiġi kopert minn dawn il-Linji Gwida, sal-punt li jkun jissodisfa l-kundizzjonijiet tal-miżuri tal-iżvilupp rurali kif stabbilit f'dawn il-Linji Gwida.
- (25) Dawn il-Linji Gwida fil-prinċipju japplikaw għall-ghajjnuna lill-SMEs u lill-intrapriżi l-kbar. L-intrapriżi l-kbar għandhom it-tendenza li jkunu inqas affettwati mill-fallimenti tas-suq mill-SMEs. Barra minn hekk, l-intrapriżi l-kbar fis-settur agrikolu u tal-forestrija u fiż-żoni rurali għandhom tendenza akbar li jkunu atturi importanti fis-suq u, konsegwentement, f'każijiet speċifiċi, l-ghajjnuna mogħtija lill-intrapriżi l-kbar tista' tfixxkel b'mod partikolari l-kompetizzjoni u l-kummerċ fis-suq intern. Peress li l-ghajjnuna lill-intrapriżi l-kbar fis-settur agrikolu u tal-forestrija u fiż-żoni rurali u lil intrapriżi kbar ohra tista' tikkawża distorsjonijiet simili tal-kompetizzjoni, ir-regoli dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-intrapriżi l-kbar f'dawn il-Linji Gwida għandhom jiġu armonizzati mar-regoli dwar l-ghajjnuna mill-Istat, u għandhom ikunu soġġetti għall-prinċipji komuni tal-valutazzjoni kif stabbilit fil-Kapitolu 3 tal-Parti I ta' dawn il-Linji Gwida. Min-ghajr preġudizzju għal dawk il-prinċipji komuni tal-valutazzjoni, fir-rigward tal-miżuri tal-iżvilupp rurali, għal raġunijiet ta' konsistenza u koerenza mal-politika tal-iżvilupp rurali, ir-regoli dwar l-ghajjnuna mill-Istat lill-intrapriżi l-kbar għandhom jiġu allinjati mar-regoli rilevanti tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013. Fir-rigward tal-miżuri ta' ghajjnuna għas-settur tat-trobbija tal-bhejjem, li mhumiex fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013, il-Kummissjoni żżomm il-politika preċedenti tagħha li l-intrapriżi l-kbar għandhom ikunu jistgħu jiffinanzjaw l-ispejjeż ta' dawn il-miżuri huma stess. Għalhekk, l-ghajjnuna fis-settur tat-trobbija tal-bhejjem għandha tiġi limitata għall-SMEs.
- (26) Fil-prinċipju, l-imprizi f'diffikultà⁽¹⁵⁾ huma esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida. Il-Kummissjoni tikkunsidra li meta impriza tkun f'diffikultà finanzjarja, fid-dawl tal-fatt li l-eżistenza tagħha tkun f'periklu, din ma tistax titqies mezz xieraq għall-promozzjoni ta' għanijiet ohrajn ta' politika pubblika sakemm tiġi żgurata l-vijabbiltà tagħha. Għalhekk, meta l-benefiċjarju tal-ghajjnuna ikun f'diffikultà finanzjarja fis-sens tal-punt (35)15, l-ghajjnuna se tkun valutata skont il-Linji Gwida Komunitarji dwar l-ghajjnuna mill-Istat għas-salvatagg u r-ristrutturar tal-kumpaniji f'diffikultà⁽¹⁶⁾, kif emendati jew mibdula. Dan il-prinċipju ma japplikax għal ghajjnuna kompensatorja għal danni kkawżati minn diżastri naturali u okkorrenzi eċċezzjonali, imsemmija fit-Taqsima 1.2.1.1 u fit-Taqsima 2.1.3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, li hija dejjem kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(2)(b) tat-Trattat. Jekk id-diffikultà finanzjarja ta' impriza attiva fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija jkun għabha avveniment tar-riskju msemmi fit-Taqsimiet 1.2.1.2., 1.2.1.3, 1.2.1.5, 2.1.3 jew 2.8.5 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, tista' tinghata ghajjnuna kumpensatorja għal avvenimenti tar-riskju bhal dawn, jew biex jitreggħu lura t-telf jew id-dannu kkawżat minnhom, jew jithallsu l-ispejjeż tal-querda tal-pesti tal-pjanti, f'konformità ma' dawn il-Linji Gwida u xorta waħda tista' tinstab kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat. Barra minn hekk, għal raġunijiet ta' protezzjoni tas-saħha pubblika filwaqt li titqies is-sitwazzjoni ta' emerġenza, m'għandha ssir l-ebda distinzjoni, skont ċertu kundizzjonijiet, fir-rigward tas-sitwazzjoni ekonomika ta' impriza għal ghajjnuna għall-querda u għat-tnehhija ta' fwata jitqies għandhiex tinghata ghajjnuna għall-querda u t-tnehhija ta' bhejjem mejta fit-Taqsima 1.2.1.4 u għal ghajjnuna għall-miżuri tal-querda fil-każ ta' mard tal-annimali msemmija fil-punt (375)(c) tat-Taqsima 1.2.1.3.
- (27) Meta tivvaluta l-ghajjnuna li tinghata lil xi impriza li tkun soġġetta għal ordni ta' rkupru pendenti b'segwitu għal deċiżjoni preċedenti tal-Kummissjoni li tiddikjara ghajjnuna bhala li tkun illegali u inkompatibbli mas-suq intern, il-Kummissjoni ser tqis l-ammont tal-ghajjnuna li jkun għadu jrid jiġi rku-prat⁽¹⁷⁾. Dan ma japplikax għall-ghajjnuna li tikkumpensa għad-danni kkawżati minn diżastri naturali skont l-Artikolu 107(2)(b) tat-Trattat.

⁽¹⁵⁾ Ara d-definizzjoni ta' impriza f'diffikultà fil-punt (35)15.

⁽¹⁶⁾ ĠU C 244, 1.10.2004, p. 2. Kif estiz bi ĠU C 156, 9.7.2009, p. 3 u ĠU C 296, 2.10.2012, p. 3.

⁽¹⁷⁾ F'dan ir-rigward, ara l-Kawżi konġunti T-244/93 u T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH v il-Kummissjoni, [1995] ECR II-02265.

- (28) Il-Kummissjoni mhijiex ser tawtorizza għajnuna għal attivitajiet relatati mal-esportazzjoni lil pajjiżi terzi jew lil Stati Membri li jkunu marbutin direttament mal-kwantitajiet esportati, għajnuna li tkun tiddependi fuq l-użu ta' prodotti domestiċi fuq dawk importati, jew għajnuna biex jitwaqqaf u jithaddem netwerk ta' distribuzzjoni jew biex tiġi koperta xi nefqa oħra marbuta mal-attivitajiet ta' esportazzjoni. Għajnuna għall-ispjiza tal-partecipazzjoni ffieri kummerċjali, jew ta' studji jew servizzi ta' konsulenza mehtieġa għat-tneđija ta' prodott ġdid jew eżistenti fsuq ġdid, fil-prinċipju ma tikkostitwixxix għajnuna għall-esportazzjoni.
- (29) L-Istati Membri huma mfakkra li s-sistema ta' finanzjament, pereżempju l-imposti parafiskali għandhom jiġu nnotifikati, meta din is-sistema tagħmel parti integrali mill-miżura ta' għajnuna (ara l-paragrafi 41 sa 44 tal-Kawża T-275/11)⁽¹⁸⁾.
- (30) Il-Kummissjoni se tivvaluta kwalunkwe miżuri ta' għajnuna li mhumiex koperti minn dawn il-Linji Gwida jew permezz ta' xi regoli rilevanti oħra ta' għajnuna mill-Istat abbażi ta' każ b'każ direttament skont l-Artikolu 107(3) tat-Trattat, filwaqt li tqis ir-regoli stabbiliti fl-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat, il-PAK u b'analogija dawn il-Linji Gwida, meta jkun possibbli. L-Istati Membri li jinnotifikaw għajnuna mill-Istat li ma tkunx koperta mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, se jkunu jridu juru li l-għajnuna mill-Istat inkwistjoni tkun tissodisfa l-prinċipji ta' valutazzjoni komuni kif jistabbilixxi l-Kapitolu 3 tal-Parti I ta' dawn il-Linji Gwida. Il-Kummissjoni se tapprova miżuri bħal dawn biss jekk il-kontribut pożittiv tas-settur jegħleb ċar u tond lir-riskji li jaf ixekklu l-kompetizzjoni fis-suq intern u jaffettwaw il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

2.3. Regoli orizzontali u strumenti tal-għajnuna applikabbli għas-settur agrikolu u għas-settur tal-forestrija u għaž-żoni rurali

- (31) Fil-prinċipju, biex jiġu ssimplifikati r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat u minhabba x-xebh bejn l-impriżi attivi fis-settur agrikolu, fis-settur tal-forestrija u f'żoni rurali u impiżi oħra, l-istrumenti ġenerali tal-għajnuna mill-Istat li jstabbilixxu l-kriterji għall-kompatibbiltà tal-għajnuna huma applikabbli għas-setturi li jkopru dawn il-Linji Gwida. Dan jolqot l-aktar lil-Linji Gwida Komunitarji dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar tal-impiżi f'diffikultà, il-Qafas għall-għajnuna mill-Istat għar-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni⁽¹⁹⁾ kif emendat jew mibdul, il-Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat protezzjoni ambjentali u l-enerġija 2014-2020⁽²⁰⁾ kif emendati jew mibdula, il-Linji Gwida tal-UE għall-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat b'rabta mal-implimentazzjoni rapida tan-netwerks tal-broadband⁽²¹⁾ kif emendata jew mibdula, il-Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-promozzjoni tal-investimenti ta' finanzjament tar-riskju⁽²²⁾ kif emendati jew mibdula, il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni - Kriterji għall-analizi tal-kompatibbiltà tal-każijiet tal-għajnuna mill-Istat għat-taħriġ soġġetti għal notifika individwali⁽²³⁾ kif emendata jew mibdula, il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni - Kriterji għall-analizi tal-kompatibilità tal-għajnuna mill-Istat għall-haddiema żvantagġati jew b'diżabbiltà sugġetta għan-notifika individwali⁽²⁴⁾ kif emendata jew mibdula, u l-istrumenti relatati mas-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali⁽²⁵⁾.

⁽¹⁸⁾ Il-Kawża T-275/11 *Télévision française 1 (TF1) v il-Kummissjoni* [2013] ECR; Ara fost l-oħrajn. Il-Kawża C-174/02 *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant* [2005], ECR I-85; Il-Kawża C-526/04 *Laboratoires Boiron* [2006] ECR I-7529; Il-Kawża kongunti C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 u C-83/90 *Compagnie commerciale de l'Ouest v. Receveur principal des douanes de La Pallice-Port* [1992], ECR I-1847; Il-Kawża C-234/99 *Niels Nygård v Svineavgiftsfonden, u Ministeriet for Fødevarer* [2002] ECR I-3657.

⁽¹⁹⁾ ĠU C 198, 27.6.2014, p. 1.

⁽²⁰⁾ It-test kif adottat fid-9.4.2014 jinsab fi: http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/legislation_en.html

⁽²¹⁾ ĠU C 25, 26.1.2013, p. 1.

⁽²²⁾ ĠU C 19, 22.1.2014, p. 4.

⁽²³⁾ ĠU C 188, 11.8.2009, p. 1.

⁽²⁴⁾ ĠU C 188, 11.8.2009, p. 6.

⁽²⁵⁾ Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Diċembru 2011 dwar l-appikazzjoni tal-Artikolu 106(2), tat-trattat dwar il-funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-għajnuna lill-Istat f'forma ta' kumpens ta' servizz pubbliku mogħti lil ċerti intrapriżi responsabbli mill-immanjġjar tas-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (GU L 7, 11.1.2012, p. 3) u l-Qafas tal-Unjoni Ewropea għall-għajna tal-Istat fil-forma ta' kumpens tas-servizz pubbliku, (GU C 8, 11.1.2012, p. 15).

- (32) L-istrumenti orizzontali ta' hawn fuq japplikaw għall-produzzjoni, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli sakemm il-Linji Gwida attwali jipprovdu regoli speċifiċi. Dawn il-Linji Gwida jipprevedu miżuri speċifiċi ta' għajna ambjentali, bħal għajna għall-impenji fil-qasam tal-agri-ambjent-klima u tal-benesseri tal-annimali (it-Taqsima 1.1.5 tal-Parti II), għajna għall-iżvantaġġi relatati maż-żoni tan-Natura 2000 u mad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma⁽²⁶⁾ (it-Taqsima 1.1.6 tal-Parti II) u għajna għall-biedja agrikola (it-Taqsima 1.1.8 tal-Parti II). L-għajna għal investimenti fl-interess tal-għajna ambjentali fil-qasam tal-produzzjoni agrikola primarja hija evalwata skont ir-regoli stipulati fit-Taqsima 1.1.1.1 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida. L-għajna għall-protezzjoni tal-ambjent favur imprizi attivi fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli ser tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tissodisfa l-kundizzjonijiet tal-Linji Gwida dwar l-għajna mill-Istat għall-protezzjoni tal-ambjent u l-enerġija 2014-2020. L-għajna għall-investimenti fl-iffrankar tal-enerġija, fil-bijokarburanti u fis-sorsi tal-enerġija rinnovabbli hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Kapitoli 2 u 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida peress li t-tali għajna għandha tikkonforma mal-GBER jew il-Linji Gwida dwar l-għajna mill-Istat għall-protezzjoni tal-ambjent u l-enerġija 2014-2020, sakemm din ma tkunx eżentata mill-obbligu ta' notifika. Madankollu, l-għajna għall-investimenti marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja relatata mal-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli jew mal-produzzjoni ta' bijokarburanti fl-azjendi tista' taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Linji Gwida, sakemm it-tali produzzjoni ma tkunx taqbeż il-konsum annwali medju ta' karburanti jew enerġija tal-impriża agrikola partikolari (Taqsima 1.1.1.1).
- (33) Il-Linji Gwida dwar l-għajna reġjonali mill-Istat għall-2014-2020⁽²⁷⁾ ma japplikawx għall-għajna għall-produzzjoni ta' prodotti agrikoli primarji minhabba l-ispeċifità tas-settur. Madankollu, dawn japplikaw għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli sal-punt stabbilit f'dawn il-Linji Gwida.
- (34) Kemm ir-regoli ġenerali dwar l-għajna mill-Istat kif ukoll id-dispożizzjonijiet aktar speċifiċi ta' dawn il-Linji Gwida jaf ikollhom x'jaqsmu ma' imprizi attivi fis-settur tal-forestrija jew f'żoni rurali. Meta applikabbli, l-għajna lill-imprizi attivi fis-settur tal-forestrija jew fiż-żoni rurali tista' wkoll tinstab kompatibbli skont il-kundizzjonijiet u f'konformità ma' regoli ġenerali tal-Unjoni dwar l-għajna mill-Istat (b'mod partikolari, mal-Linji Gwida dwar l-għajna reġjonali mill-Istat għall-2014-2020, il-Qafas għall-għajna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni, u l-Linji Gwida dwar l-għajna mill-Istat għall-protezzjoni ambjentali u l-enerġija 2014-2020).

2.4. Definizzjonijiet

(35) Għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida:

1. "għajna" tfisser kwalunkwe miżura li tissodisfa l-kriterji kollha stabbiliti fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat;
2. "settur agrikolu" tfisser l-azjendi kollha attivi fil-produzzjoni agrikola primarja, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli;
3. "prodott agrikolu" tfisser il-prodotti elenkati fl-Anness I tat-Trattat, minbarra l-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura elenkati fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽²⁸⁾;
4. "skema ta' għajna" tfisser kull att li, abbażi tiegħu, minghajr ma jkun meħtieġa miżuri oħra ta' implimentazzjoni, għotjiet ta' għajna individwali jistgħu jingħataw lil imprizi ddefiniti fl-att b'mod ġenerali u astratt u kwalunkwe att li abbażi tiegħu tista' tingħata għajna li mhijetx marbuta ma' proġett speċifiku lil impriża waħda jew aktar għal perjodu ta' zmien indefinit u għal ammont indefinit;

⁽²⁶⁾ Id-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2000 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ilma ("id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma") (ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1).

⁽²⁷⁾ ĠU C 209, 23.7.2013 p.1.

⁽²⁸⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 1379/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, li jemenda r-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 1184/2006 u (KE) Nru 1224/2009 u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 104/2000 (ĠU L 354, 28.12.2013, p. 1).

5. “reġjuni l-aktar imbiegħda” tfisser ir-reġjuni msemmija fl-ewwel paragrafu tal-Artikolu 349 tat-Trattat;
6. “gzejjer minuri tal-Eġew” tfisser il-gzejjer minuri msemmija fl-Artikolu 1(2) tar-Regolament (UE) Nru 229/2013 ⁽²⁹⁾;
7. “programm tal-iżvilupp rurali” tfisser programm tal-iżvilupp rurali kif previst fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013;
8. “attività agrikola” tfisser il-produzzjoni, l-ipproċessar u t-tqegħid fis-suq ta’ prodotti agrikoli;
9. “foresta” tfisser medda ta’ art ta’ aktar minn 0,5 ettaru b’siġar għoljin aktar minn 5 metri u kanupew li jkopri aktar minn 10 %, jew siġar li kapaċi jilhqun dawn il-limiti in situ; u ma tinkludix art li hi prinċipalment taħt użu ta’ art agrikola jew urbana. Stat Membru jew reġjun jistgħu jagħzlu li japplikaw definizzjoni oħra ta’ foresta abbażi tal-leġiżlazzjoni nazzjonali eżistenti jew is-sistema tal-inventarju. L-Istati Membri jew ir-Reġjuni għandhom jagħtu definizzjoni bħal din fin-notifika u meta tkun relatata ma’ miżura tal-iżvilupp rurali, din għandha tingħata fil-programm tal-iżvilupp rurali;
10. “produzzjoni agrikola primarja” tfisser il-produzzjoni ta’ prodotti tal-hamrija u tat-trobbija tal-bhejjem, elenkati fl-Anness I għat-Trattat, mingħajr it-twettiq ta’ kwalunkwe operazzjoni ulterjuri li tbiddel in-natura ta’ dawn il-prodotti;
11. “ipproċessar ta’ prodotti agrikoli” tfisser kwalunkwe operazzjoni fuq prodott agrikolu li tirriżulta fi prodott li huwa wkoll prodott agrikolu, minbarra l-attivitàjiet fil-farm meħtieġa għat-thejġija ta’ prodott tal-animali jew tal-pjanti għall-ewwel bejgħ;
12. “kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli” tfisser iż-żamma jew il-wiri bil-ghan ta’ bejgħ, l-offerta għall-bejgħ, il-kunsinna jew kwalunkwe mod ieħor ta’ tqegħid fis-suq, minbarra l-ewwel bejgħ minn produttur primarju lil dawk li jbiegħu mill-ġdid jew lill-proċessuri u kwalunkwe attività ta’ preparazzjoni ta’ prodott għat-tali l-ewwel bejgħ; bejgħ minn produttur primarju lill-konsumaturi finali jitqies bħala kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli jekk isehh f’bini separat riżervat għal dak l-iskop;
13. “SME” jew “intraprizi mikro, żgħar u ta’ medji” tfisser intraprizi li jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fl-Anness I tar-Regolament tal-Kummissjoni Nru 702/2014 ⁽³⁰⁾;
14. “intraprizi kbar” tfisser intraprizi li ma jissodisfawx il-kriterji stabbiliti fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 702/2014;
15. “impriza f’diffikultà” tfisser impriza li fir-rigward tagħha tinqala’ mill-inqas wahda miċ-ċirkostanzi li ġejjin:
  - (a) fil-każ ta’ kumpanija b’responsabbiltà limitata (għajr SME li ilha teżisti għal anqas minn tliet snin), fejn aktar minn nofs il-kapital azzjonarju sottomskritt ikun għeb b’riżultat ta’ telf akkumulat. Dan huwa l-każ meta t-tnaqqis tat-telf akkumulat mir-riżervi (u l-elementi l-oħra kollha ġeneralment ikkunsidrati bħala parti mill-fondi proprji tal-kumpanija) jwassal għal ammont kumulat negattiv li jecedi nofs il-kapital azzjonarju sottomskritt. Għall-finijiet ta’ din id-dispożizzjoni “kumpanija b’responsabbiltà limitata” tirreferi b’mod partikolari għat-tipi ta’ kumpaniji msemmija fl-Anness I tad-Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³¹⁾ u “kapital azzjonarju” jinkludi, fejn relevanti, kwalunkwe primjum fuq l-azzjonijiet;
  - (b) fil-każ ta’ kumpanija li mill-inqas xi membri għandhom responsabbiltà limitata għad-dejn tal-kumpanija (hlief SME li ilha teżisti għal anqas minn tliet snin), fejn aktar minn nofs il-kapital tagħha kif muri fil-kontijiet tal-kumpanija jkun għeb minhabba telf akkumulat. Għall-finijiet ta’ din id-dispożizzjoni “kumpanija fejn mill-inqas xi membri għandhom responsabbiltà limitata għad-dejn tal-kumpanija” tirreferi b’mod partikolari għat-tipi ta’ kumpanija msemmija fl-Anness II tad-Direttiva 2013/34/UE;

⁽²⁹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 229/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta’ Marzu 2013 li jistabbilixxi miżuri speċifiċi għall-agrikoltura favur il-gzejjer minuri fil-Bahar Eġew u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1405/2006 (GU L 78, 20.3.2013, p. 41).

⁽³⁰⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 702/2014 tal-25 ta’ Ġunju 2014 li jiddikjara ċertu kategoriji ta’ għajnunja fis-setturi tal-agrikoltura u l-forestrija u f’żoni rurali kompatibbli mas-suq intern bl-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u li jhassar ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1857/2006 (GU L 193, 1.7.2014, p. 1).

⁽³¹⁾ Id-Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta’ Ġunju 2013 dwar id-dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, id-dikjarazzjonijiet finanzjarji kkonsolidati u r-rapporti relatati ta’ ċerti tipi ta’ imprizi, u li temenda d-Direttiva 2006/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttivi tal-Kunsill 78/660/KEE u 83/349/KEE (GU L 182, 29.6.2013, p. 19).

- (c) meta l-impriza tkun suġġetta għal proċedimenti ta' insolvenza kollettivi jew tissodisfa l-kriterji skont il-liġi domestika tagħha biex titqiegħed fi proċedimenti ta' insolvenza kollettivi fuq talba tal-kredituri tagħha.
- (d) meta l-impriza tkun irċeviet għajnuna għas-salvataġġ u tkun għadha ma rrimborżatx is-self jew ma temmitx il-garanzija, jew tkun irċeviet għajnuna għar-ristrutturar u għadha soġġetta għal pjan ta' ristrutturar;
- (e) fil-każ ta' intrapriża li mhix SME, fejn fl-aħħar sentejn:
- (i) id-dejn kontabilistiku għall-proporzjon ta' ekwità tal-impriza kien aktar minn 7,5; u
  - (ii) il-proporzjon tal-kopertura tal-imgħax tal-EBITDA tal-impriza jkun taht il-1,0.
16. "azjenda agrikola" tfisser unità li tinkludi art, bini u faċilitajiet użati għal produzzjoni agrikola primarja;
17. "intensità tal-għajnuna" tfisser l-ammont tal-għajnuna gross espress bħala perċentwal tal-ispejjeż eliġibbli, qabel kull tnaqqis ta' taxxa jew imposti oħra;
18. "għajnuna individwali" tfisser għajnuna ad hoc u għotjiet ta' għajnuna lil benefiċjarji individwali abbażi ta' skema ta' għajnuna;
19. "għajnuna ad hoc" tfisser għajnuna mhux mogħtija fuq il-bażi ta' skema ta' għajnuna;
20. "għotja gross ekwivalenti" tfisser l-ammont tal-għajnuna jekk kienet ipprovduta fil-forma ta' għotja għall-benefiċjarju, qabel kull tnaqqis tat-taxxa jew imposti oħrajn;
21. "data tal-ghoti tal-għajnuna" tfisser id-data li fiha l-benefiċjarju jingħata d-dritt legali li jirċievi l-għajnuna skont l-iskema legali nazzjonali applikabbli.
22. "grupp ta' produttori u organizzazzjoni" tfisser grupp jew organizzazzjoni stabbiliti għall-fini:
- (a) tal-adattament tal-produzzjoni u l-output tal-produttori li huma membri ta' tali gruppi jew organizzazzjonijiet ta' produttori skont ir-rekwiżiti tas-suq, jew
  - (b) tat-tqegħid b'mod kongunt ta' prodotti fis-suq, inklużi l-preparazzjoni għall-bejgħ, iċ-centralizzazzjoni tal-bejgħ u l-provvista lix-xerrejja bl-ingrossa; jew
  - (c) tal-istabbiliment ta' regoli komuni fuq l-informazzjoni dwar il-produzzjoni, b'mod partikolari dwar il-ħsad u d-disponibbiltà; jew
  - (d) tal-attivitajiet l-oħra li jistgħu jitwettqu minn gruppi jew organizzazzjonijiet tal-produttori, bħall-iżvilupp ta' hiliet tan-negozju u tal-kummerċjalizzazzjoni u l-organizzazzjoni u l-iffaċilitar ta' proċessi ta' innovazzjoni;
23. "avvanz ripagabbli" tfisser self għal proġett li jithallas bi ħlas parzjali wiehed jew iktar u l-kundizzjonijiet li għar-rimborz li jiddependi mill-eżitu tal-proġett;
24. "pest tal-pjanti" tfisser organiżmi dannużi kif definiti fil-punt (e) tal-Artikolu 2(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2000/29/KE ⁽³²⁾;
25. "bidu ta' xogħlijiet fuq il-proġett jew attività" tfisser jew il-bidu tal-attivitajiet jew ix-xogħlijiet ta' kostruzzjoni marbuta mal-investment, liema minnhom jinbnew l-ewwel, jew l-ewwel impenn legalment vinkolanti biex jiġi ordnat apparat jew jiġu impjegati servizzi jew kull impenn iehor li permezz tiegħu il-proġett jew l-attività isiru irriversibbli; ix-xiri ta' art u xogħlijiet preparatorji bħalma huma l-kisba ta' permessi u t-twettiq ta' studji ta' fattibiltà mhumiex ikkunsidrati bħala l-bidu ta' xogħlijiet jew attività. Ix-xiri ta' art imsemmi fil-punt (144)(a) fit-tieni sentenza, (502)(a) fit-tieni sentenza u (635)(a) meta l-ispejjeż eliġibbli għax-xiri tal-art ikunu 100 % tal-ispejjeż eliġibbli tal-investment, jitqies li huwa l-bidu ta' hidma fi proġett jew attività;
26. "skemi tas-suċċessur fiskali" tfisser skema fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa li tikkostitwixxi verżjoni emnedata ta' skema li kienet teżisti qabel fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa u li tiħdilha postha;

⁽³²⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 2000/29/KE tat-8 ta' Mejju 2000 dwar il-miżuri protettivi kontra l-introduzzjoni ġewwa l-Komunità ta' organiżmi ta' ħsara għall-prodotti tal-pjanti u kontra t-tixrid tagħhom ġewwa l-Komunità (ĠU L 169, 10.7.2000, p.1).

27. “bhejjem mejta” tfisser annimali li nqatlu permezz tal-ewtanażja b’dijanjozi definita jew minghajrha jew li mietu, inklużi annimali li twieldu mejta u li ma twildux, ffarm jew fi kwalunkwe bini jew matul it-trasport, iżda li ma nqatlux għall-konsum tal-bniedem;
28. “animal protett” tfisser kull animal protett jew mill-Unjoni jew inkella mil-leġiżlazzjoni nazzjonali;
29. “bidwi żgħażuġh” tfisser persuna fiżika li ma ghandhiex aktar minn 40 sena fid-data meta tissotto-metti l-applikazzjoni għall-ghajnuna, ikollha hiliet u kompetenzi okkupazzjonali xierqa u tkun qiegħda tiehu r-rwol ta’ kap fdik l-azjenda agrikola;
30. “proġett kbir ta’ investment” tfisser investment f’żoni rurali, kif imsemmi fil-Kapitolu 3 tal-Parti II ta’ dawn il-Linji Gwida, bl-ispejjeż eliġibbli li jaqbuż l-EUR 50 miljun, ikkalkolati bil-prezzijiet u r-rati tal-kambju tad-data ta’ għoti tal-ghajnuna;
31. “ammont aġġustat tal-ghajnuna” tfisser l-ammont massimu ta’ ghajnuna permissibbli għal proġett kbir tal-investment, ikkalkulat b’din il-formula: ammont massimu tal-ghajnuna = $R \times (50 + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$, fejn R hi l-intensità tal-ghajnuna massima li tapplika fiż-żona kkonċernata, minghajr l-intensità tal-ghajnuna mizjuda għall-SMEs. B jirrappreżenta l-parti tal-ispejjeż eliġibbli bejn il-EUR 50 miljun u l-EUR 100 miljun. C hija l-parti tal-ispejjeż eliġibbli ta’ aktar minn EUR 100 miljun;
32. “assi tangibbli” tfisser assi li jkunu jikkonsistu minn art, bini u impjanti, makkinarju u tagħmir;
33. “assi intangibbli” tfisser assi li m’ghandhomx forma fiżika jew finanzjarja bhal privattivi, liċenzji, know-how jew proprjetà intellettuali oħra;
34. “avveniment klimatiku avvers li jista’ jkun assimilat ma’ diżastru naturali” tfisser kundizzjonijiet hżiena tat-temp bhal ġlata, tempesti u silġ, borra, xita bil-qliel jew nixfa severa li jeqirdu aktar minn 30 % tal-medja tal-produzzjoni annwali ta’ bidwi partikolari, matul il-perjodu preċedenti ta’ tliet snin jew medja ta’ tliet snin ibbażata fuq il-perjodu preċedenti ta’ hames snin, esklużi l-ogħla entrata u dik l-aktar baxxa;
35. “avvenimenti klimatiċi avversi oħra” tfisser kundizzjonijiet mhux favorevoli li ma jissodisfawx il-kundizzjonijiet tal-punt (35)34 ta’ dawn il-Linji Gwida;
36. “incidenti ambjentali” tfisser okkorrenza speċifika ta’ tniġġis, kontaminazzjoni jew degradazzjoni fil-kwalità tal-ambjent relatati ma’ avveniment speċifika u ta’ ambitu ġeografiku limitat, li jeqred aktar minn 30 % tal-produzzjoni annwali medja tal-impriza attiva fis-settur agrikolu fil-perjodu preċedenti ta’ tliet snin jew medja ta’ tliet snin abbażi tal-perjodu preċedenti ta’ hames snin, bl-eskluzjoni tal-ogħla entrata u ta’ dik l-aktar baxxa. Ma tkoprix ir-riskji ambjentali ġenerali li mhumiex marbuta ma’ avveniment speċifiku, bħat-tibdil fil-klima jew it-tniġġis atmosferiku;
37. “avveniment katastrofiku” tfisser avveniment mhux previst ta’ natura bijotika jew mhux bijotika kkawżat minn azzjoni umana li twassal għal disturbu kbar fl-istrutturi forestali, u li eventwalment jikkawża dannu ekonomiku kbir lis-setturi forestali;
38. “standard tal-Unjoni” tfisser standard obligatorju stabbilit fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni li jstabbilixxi l-livell li jridu jkunsbu l-imprizi individwali, b’mod partikolari fir-rigward tal-ambjent, l-iġene u t-treatment xieraq tal-annimali; għaldaqstant, standards jew miri stabbiliti fil-livell tal-Unjoni li huma vinkolanti għall-Istati Membri iżda mhux għal imprizi individwali ma jitqisux bhala standards tal-Unjoni;
39. “investment mhux produttiv” tfisser investment li ma jwassalx għal zieda sinifikanti fil-valur jew fil-profitabbiltà tal-azjenda agrikola;
40. “investimenti biex tinzamm konformità ma’ standard tal-Unjoni” tfisser investimenti li jsiru biex ikun hemm konformità ma’ standard tal-Unjoni wara l-iskadenza tal-perjodu tranżitorju previst fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni;
41. “konsulenza” tfisser konsulenza kompleta mogħtija fil-qafas tal-istess kuntratt;
42. “ktieb tal-merħla” tfisser kwalunkwe ktieb, reġistru, fajl jew mezz ta’ hżin ta’ dejta:
  - (a) li jinżamm minn organizzazzjoni jew assoċjazzjoni ta’ min inissel rikonoxxuta b’mod uffiċjali minn Stat Membru li fih twaqqfet l-organizzazzjoni jew l-assoċjazzjoni ta’ min inissel; u
  - (b) li fih jiddahhlu jew jiġu rreġistrati annimali ta’ razza pura għat-tnissil ta’ razza partikolari b’referenza għall-antenati tagħhom;
43. “bidwi attiv” tfisser bidwi attiv skont it-tifsira tal-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013;

44. “reġjuni inqas żviluppatti” tfisser reġjuni fejn il-prodott domestiku gross (PDG) per capita huwa inqas minn 75 % tal-PDG medju tal-UE-27;
45. “UE-25” tfisser il-25 Stat Membru tal-Unjoni li kienu Stati Membri fl-Unjoni f'Mejju 2005;
46. “UE-27” tfisser is-27 Stat Membru tal-Unjoni li kienu Stati Membri fl-Unjoni f'Jannar 2007;
47. “xoghlijiet kapitali” tfisser xoghlijiet li jitwettqu mill-bidwi nnifsu jew mill-haddiema tiegħu, li permezz tagħhom jinholq attiv;
48. “infrastruttura fuq skala żgħira” tfisser infrastruttura bi spejjeż eliġibbli limitati għal EUR 2 miljun;
49. “bijokarburant magħmul mill-ikel” tfisser bijokarburant prodott minn ċereali u minn għejejel oħra bi pjanti b'kontenut rikk ta' lamtu, bi pjanti taz-zokkor u bi pjanti li minnhom jiġi estratt iż-żejt kif definit fil-Proposta tal-Kummissjoni għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva 98/70/KE dwar il-kwalità tal-karburanti tal-petrol u tad-diżil u li temenda d-Direttiva 2009/28/KE dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli ⁽³³⁾;
50. “żona agrikola” tfisser kwalunkwe żona meħuda minn raba', bur permanenti u merġha permanenti jew uċuh tar-raba' permanenti kif definiti fl-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013;
51. “maniġer iehor tal-art” tfisser impriża li timmaniġġa art għajr impriża li hija attiva fis-settur agrikolu;
52. “spiża tat-tranzazzjonijiet” tfisser spiża addizzjonali marbuta ma' li jiġi sodisfatt l-impenn, iżda mhux direttament attribwibbli għall-implimentazzjoni tiegħu jew mhux inkluż fl-ispejjeż jew id-dhul mitluf li huma kumpensati direttament; u li tista' tiġi kkalkolata abbażi ta' spiża standard;
53. għall-finijiet tal-konservazzjoni tar-riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura u fil-forestrija,
  - (a) “konservazzjoni in situ” fl-agrikoltura tfisser il-konservazzjoni ta' materjal ġenetiku fl-ekosistemi u l-habitats naturali u ż-żamma u l-irkupru ta' popolazzjoni vijabbli ta' speċi jew razez selvaġġi fl-ambjenti naturali tagħhom u, fil-każ ta' razez ta' annimali ddomestikati jew speċijiet ta' pjanti kkultivati, fl-ambjent ikkultivat fejn dawn żviluppaw il-karatteristiċi distintivi tagħhom;
  - (b) “konservazzjoni in situ” fil-forestrija tfisser il-konservazzjoni tal-materjal ġenetiku f'ekosistemi u habitats naturali u ż-żamma u l-irkupru tal-popolazzjoni vijabbli ta' speċijiet fl-ambjent naturali tagħhom;
  - (c) “konservazzjoni tal-farm jew tal-azjenda f'foresti” tfisser il-konservazzjoni in situ u l-iżvilupp fil-livell tal-farm jew tal-azjenda f'foresti;
  - (d) “konservazzjoni ex situ” tfisser il-konservazzjoni ta' materjal ġenetiku għall-agrikoltura jew il-forestrija barra mill-habitat naturali tiegħu;
  - (e) “għbir ex situ” tfisser għbir ta' materjal ġenetiku għall-agrikoltura jew il-forestrija miżmum barra l-habitat naturali tiegħu;
54. “oġġetti tal-ikel” tfisser oġġetti tal-ikel li mhumiex prodotti agrikoli u li huma elenkati fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁴⁾;
55. “spejjeż fissi li jirriżultaw mill-partecipazzjoni fi skema tal-kwalità” tfisser l-ispejjeż imġarrba biex wiehed jidhol fi skema tal-kwalità appoġġjata u l-kontribuzzjoni annwali għall-partecipazzjoni f'dik l-iskema tal-kwalità, inkluża, fejn ikun meħtieġ, in-nefqa fuq il-verifiki meħtieġa biex tiġi verifikata l-konformità mal-ispeċifikazzjonijiet tal-iskema tal-kwalità;
56. “katina qasira tal-provvista” tfisser katina qasira tal-provvista li tinvolvi numru limitat ta' operaturi ekonomiċi, impenjati għall-kooperazzjoni, l-iżvilupp ekonomiku lokali, u relazzjonijiet ġeografiċi u soċjali mill-qrib bejn il-produtturi, il-proċessuri u l-konsumaturi;

⁽³³⁾ COM(2012) 595, tas-17.10.2012.

⁽³⁴⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 November 2012 dwar skemi tal-kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel (ĠU L 343, 14.12.2012, p. 1).

57. “membru ta’ familja li tgħix f’farm” tfisser persuna fiżika jew ġuridika jew grupp ta’ persuni fiżiċi jew ġuridiċi, ikun xi jkun l-istatus legali li jingħata lill-grupp u l-membri tiegħu mil-liġi nazzjonali, minbarra l-haddiema tal-azjenda. Meta persuna ġuridika jew grupp ta’ persuni ġuridiċi jitqiesu bhala membri tal-unità domestika tal-azjenda agrikola, daww il-membri jridu jeżerċitaw attività agrikola fil-farm fiż-żmien li fih issir l-applikazzjoni għall-ghajnunna;
58. “raggruppament” tfisser grupp ta’ impriżi indipendenti, inklużi negozji li jkunu għadhom kemm jifthu, intrapriżi żgħar, medji u kbar kif ukoll korpi konsultattivi u/jew organizzazzjonijiet ta’ riċerka - imfassla biex jistimulaw l-attività ekonomika/innovattiva billi jippromwovu interazzjonijiet intensivi, qsim ta’ faċilitajiet u skambju ta’ għarfien u l-kompetenza kif ukoll billi jikkontribwixxu b’mod effettiv għat-trasferiment tal-għarfien, in-netwerking u t-tixrid ta’ informazzjoni fost l-impriżi fir-raggruppament;
59. “operatur żgħir” tfisser mikrointrapriża kif iddefinit fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361⁽³⁵⁾, jew persuna fiżika mhux impenjata f’attività ekonomika fil-mument tal-applikazzjoni għall-ghajnunna;
60. “swieq lokali” tfisser:
- (a) swieq fraġġ ta’ 75 km mill-farm mnejn joriġina l-prodott, li fiha jridu jitwettqu l-attivitàjiet ta’ pprocessar u bejgħ lill-klijent finali; jew
  - (b) swieq li għalihom il-programm tal-iżvilupp rurali rispettiv jistabbilixxi raġġ kilometriku mill-farm mnejn joriġina l-prodott, li fiha jridu jitwettqu l-attivitàjiet ta’ pprocessar u bejgħ lill-klijent finali; jew
  - (c) swieq li għalihom il-programm tal-iżvilupp rurali rispettiv jistabbilixxi definizzjoni alternattiva konvinċenti;
61. “spejjeż tat-testijiet għall-Enċefalopatija Spongiformi li Tittiehed (TSE) u l-Enċefalopatija Spongiformi Bovina (BSE)” tfisser l-ispejjeż kollha, inklużi daww għall-kits tat-testijiet u għat-tehid, it-trasport, l-ittestjar, il-ħzin u l-qerda ta’ kampjun imehtieġa għall-kampjunar u l-ittestjar fil-laboratorji skont il-Kapitolu C tal-Anness X għar-Regolament (KE) Nru 999/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³⁶⁾;
62. “organizzazzjoni ta’ riċerka u tqassim tal-għarfien” tfisser entità (bhal universitajiet jew istituti ta’ riċerka, aġenziji ta’ trasferiment tat-teknoloġija, intermedjarji tal-innovazzjoni, entitajiet kollaborattivi fiżiċi u/jew virtwali orjentati lejn ir-riċerka), ikun xi jkun l-istatus ġuridiku tagħha (organizzata skont il-liġi pubblika jew privata) jew mod ta’ finanzjament tagħha, bl-ghan primarju li twettaq riċerka fundamentali, riċerka industrijali jew żvilupp esperimentali b’mod indipendenti, kif stipulat fil-Qafas għall-ghajnunna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni jew biex tqassam b’mod mifrux ir-riżultati tat-tali attivitàjiet permezz ta’ tagħlim, pubblikazzjoni jew trasferiment tal-għarfien. Meta t-tali entità twettaq attivitàjiet ekonomiċi wkoll, il-finanzjament, l-ispejjeż u d-dhul ta’ attivitàjiet ekonomiċi jridu jitqiesu b’mod separat. L-impriżi li jstgħu jinfluwenzaw lit-tali entità, fil-kwalità ta’, pereżempju, azzjonisti jew membri, ma jstgħux igawdu aċċess preferenzjali għall-kapaċitajiet ta’ riċerka tat-tali entità jew għar-riżultati ġġenerati minnha;
63. “distakkament” tfisser li l-kundizzjonijiet tat-tranzazzjoni bejn il-partijiet kontraenti mhumiex differenti minn daww li jkunu stipulati bejn impriżi indipendenti u ma jinkludu ebda element ta’ kollużjoni. Kull tranzazzjoni li tirriżulta minn proċedura miftuha, trasparenti u bla ebda kundizzjoni titqies li tilhaq il-prinċipju tad-distakkament;
64. “ġestjoni sostenibbli tal-foresti” tfisser l-użu tal-foresti u tal-art tal-foresti b’mod u b’rata tali li jippermettulhom iżommu l-bijodiversità, il-produttività, il-kapaċità ta’ riġenerazzjoni, il-vitalità u l-potenzjal tagħhom li jiġu sodisfatti, attwalment u fil-futur, il-funzjonijiet ekoloġiċi, ekonomiċi u soċjali rilevanti, flivell lokali, nazzjonali u dinji, mingħajr ma jikkawżaw dannu lil ekosistemi oħrajn;
65. “sistemi agroforestali” tfisser sistemi tal-użu tal-art li fihom is-siġar jtkabbru flimkien ma’ agrikoltura fuq l-istess art;

⁽³⁵⁾ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta’ Mejju 2003 rigward id-definizzjoni ta’ intrapriżi mikro, żgħar u ta’ daqs medju (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).

⁽³⁶⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 999/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta’ Mejju 2001 li jistabbilixxi regoli għall-prevenzjoni, kontroll u eradikazzjoni ta’ ċertu enċefalopatija spongiformi li tinxtered (ĠU L 147, 31.5.2001, p. 1).

66. “siġar li jikbru malajr” tfisser foresta ta’ rotazzjoni qasira, fejn iż-żmien minimu qabel it-tqaċċit totali ma jkunx inqas minn 8 snin u iż-żmien massimu qabel it-tqaċċit totali ma jaqbiżx l-20 sena;
67. “siġar għall-imsaġar ta’ rotazzjoni qasira” tfisser l-ispeċijiet ta’ siġar tal-kodiċi NM 0602 90 41 li għandhom jiġu ddefiniti mill-Istati Membri, li jkunu magħmula minn uċuh tar-raba’ għudin, perenni, mir-riżomi jew mill-għeruq li jifdal fl-art wara l-ħsad, b’rimjiet godda li johorġu fl-istaġun ta’ wara u b’ciklu ta’ ħsad massimu li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri kif stabbilit fl-Artikolu 4(1)(k) tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013;
68. “żoni skarsament popolati” tfisser żoni aċċettati mill-Kummissjoni bhala tali fid-deċizzjonijiet individwali fuq mapep ta’ għajjnuna reġjonali għall-perjodu bejn l-1 ta’ Lulju 2014 u l-31 ta’ Diċembru 2020;
69. “żoni ‘a’” tfisser dawk iż-żoni nominati f’mappa ta’ għajjnuna reġjonali approvata għall-perjodu bejn l-1 ta’ Lulju 2014 u l-31 ta’ Diċembru 2020 b’applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 107(3)(a) tat-Trattat;
70. “żoni ‘c’” tfisser dawk iż-żoni nominati f’mappa ta’ għajjnuna reġjonali approvata għall-perjodu bejn l-1 ta’ Lulju 2014 u l-31 ta’ Diċembru 2020 b’applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat;
71. “żona NUTS 3” tfisser reġjun speċifikat fil-livell 3 ta’ klassifika komuni ta’ unitajiet territorjali għall-istatistika skont ir-Regolament (KE) Nru 1059/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³⁷⁾;
72. “żoni ‘c’ mhux predefiniti” tfisser żoni li Stat Membru skont id-diskrezzjonijiet tiegħu stess jagħżel bhala żoni “c” dment li l-Istat Membru juri li żoni bhal dawn jissodisfaw ċertu kriterji soċjoekonomiċi u li dawn iż-żoni huma identifikati fuq mappa ta’ għajjnuna reġjonali approvata għall-perjodu mill-1 ta’ Lulju 2014 sal-31 ta’ Diċembru 2020 bl-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat;
73. “dawk li kienu żoni ‘a’” tfisser dawk iż-żoni identifikati bhala żoni “a” fuq mappa approvata ta’ għajjnuna reġjonali għall-perjodu mill-1 ta’ Jannar 2011 sat-30 ta’ Ġunju 2014;
74. “mappa ta’ għajjnuna reġjonali” tfisser il-lista ta’ żoni nominati minn Stat Membru skont il-kundizzjonijiet stipulati fil-Linji Gwida dwar l-għajjnuna reġjonali mill-Istat għall-2014-2020 u approvati mill-Kummissjoni;
75. “l-ipproċessar ta’ prodotti agrikoli fi prodotti mhux agrikoli” tfisser kwalunkwe operazzjoni fuq prodott agrikolu li tagħmlu prodott li mhuwiex prodott mhux agrikolu;
76. “pjan ta’ evalwazzjoni” tfisser dokument li fih mill-inqas l-elementi minimi li ġejjin: l-għanijiet tal-iskema ta’ għajjnuna li jridu jiġu evalwati; il-mistoqsijiet tal-evalwazzjoni; l-indikaturi tar-riżultati; il-metodoloġija li se tintuża biex titwettaq l-evalwazzjoni; ir-rekwiżiti tal-għbir tad-dejta; it-twaqqit propost tal-evalwazzjoni inkluż id-data ta’ preżentazzjoni tar-rapport finali ta’ evalwazzjoni; id-deskrizzjoni tal-korp indipendenti li jkun qed iwettaq l-evalwazzjoni jew il-kriterji li se jintużaw għall-għażla tiegħu u tal-modalitajiet biex tkun żgurata l-pubbliċità tal-evalwazzjoni.

2.5. Għajjnuna notifikabbli

- (36) Meta l-kundizzjonijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat ma jiġux issodisfati, l-Istati Membri jridu jinnotifikaw lill-Kummissjoni bl-għajjnuna fis-settur agrikolu u tal-forestrija u fiż-żoni rurali skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat u ma għandhomx idahhlu fis-seħh il-miżura proposta sakemm din il-proċedura tkun irriżultat f’deċizzjoni finali, hlief fil-każ ta’ miżuri li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fir-regolament ta’ eżenzjoni generali.
- (37) L-għajjnuna individwali mogħtija skont skema ta’ għajjnuna tibqa’ soġġetta għall-obbligu ta’ notifika skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat, jekk l-għajjnuna tkun taqbeż dawn il-limiti tan-notifika:
  - (a) għal għajjnuna individwali għal investiment għall-ipproċessar ta’ prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli skont it-Taqsima 1.1.1.4 tal-Parti II ta’ dawn il-Linji Gwida: l-ispejjeż eliġibbli li jaqbiż l-EUR 25 miljun, jew meta l-ekwivalenti tal-ghotja gross tkun taqbeż it-EUR 12 miljun;

⁽³⁷⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1059/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta’ Mejju 2003 dwar l-istabbiliment ta’ klassifikazzjoni komuni ta’ unitajiet territorjali għall-istatistika (NUTS) (GU L 154, 21.6.2003, p. 1).

- (b) għall-ghajjnuna għall-kampanji ta' promozzjoni skont it-Taqsima 1.3.2. tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida: kampanji ta' promozzjoni b'baġit annwali li jaqbeż il-EUR 5 miljun;
- (c) għall-ghajjnuna għal investiment individwali mogħtija skont it-Taqsimiet 3.1, 3.2, 3.6 u 3.10 tal-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida:

L-intensità tal-ghajjnuna	Livell limitu tan-notifika
10 %	EUR 7,5 miljun
15 %	EUR 11,25 miljun
25 %	EUR 18,75 miljun
35 %	EUR 26,25 miljun
50 % u iktar	EUR 37,5 miljun

Kapitolu 3. Il-prinċipji komuni tal-valutazzjoni

- (38) Fil-valutazzjoni tagħha jekk miżura ta' għajjnuna nnotifikata tistax titqies kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3) tat-Trattat, il-Kummissjoni ġeneralment tanalizza jekk it-tfassil tal-miżura ta' għajjnuna jiżgurax li l-impatt pożittiv tal-ghajjnuna għall-ilhuq ta' għan ta' interess komuni jkun jeċċedi l-effetti negattivi potenzjali tagħha fuq il-kummerċ u l-kompetizzjoni.
- (39) Il-Komunikazzjoni dwar l-immodernizzar tal-ghajjnuna mill-Istat talbet għall-identifikazzjoni u d-definizzjoni tal-prinċipji komuni applikabbli għall-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-miżuri kollha ta' għajjnuna mwettqa mill-Kummissjoni. Għal din il-fini, il-Kummissjoni ser tikkunsidra li miżura ta' għajjnuna tkun kompatibbli mat-Trattat biss jekk tissodisfa l-kriterji kollha li ġejjin:
- (a) kontribuzzjoni għal għan definit sew ta' interess komuni: miżura ta' għajjnuna mill-Istat trid timmira għal għan ta' interess komuni b'mod konformi mal-Artikolu 107(3) tat-Trattat;
- (b) htieġa ta' intervent mill-Istat: miżura ta' għajjnuna mill-Istat għandha tkun immirata lejn sitwazzjoni fejn l-ghajjnuna tkun tista' ġġib magħha titjib materjali li ma jkunx jista' jikseb is-suq innifsu billi tirrimedja falliment tas-suq iddefinit sew;
- (c) l-adegwatezza tal-miżura tal-ghajjnuna: il-miżura ta' għajjnuna proposta trid tkun strument ta' politika adegwat biex jiġi indirizzat l-għan ta' interess komuni;
- (d) l-effett tal-inċentiv: l-ghajjnuna trid tibdel l-imġiba tal-imprizi kkonċernati b'tali mod li dawn jidhlu għal attivitá addizzjonali li mingħajr l-ghajjnuna ma jwettquh jew iwettquha b'mod ristrett jew differenti jew b'mod differenti;
- (e) il-proporzjonalità tal-ghajjnuna (ghajjnuna limitata għall-bżonn minimu): l-ammont tal-ghajjnuna jrid ikun limitat għall-bżonn minimu kemm tithegġegħ l-attivitá tas-settur ikkonċernat;
- (f) evitati l-effetti negattivi mhux dovuti fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn Stati Membri: l-effetti negattivi tal-ghajjnuna għandhom jridu jkunu limitati biżżejjed ħalli l-bilanċ ġenerali tal-miżura jkun pożittiv;
- (g) it-trasparenza tal-ghajjnuna: l-Istati Membri, il-Kummissjoni, l-operaturi ekonomiċi u l-pubbliku jrid ikollhom aċċess faċli għall-atti u għall-informazzjoni kollha rilevanti dwar l-ghajjnuna li tingħata fil-qafas tagħhom.
- (40) Il-bilanċ globali ta' ċertu kategoriji ta' skemi jista' jkun soġġett għal rekwiżit iehor ta' evalwazzjoni *ex post* kif deskritt fil-punti (720) sa (723). F'kazijiet bħal dawn, il-Kummissjoni tista' tillimita t-tul ta' żmien ta' dawn l-iskemi (normalment għal erba' snin jew anqas) bil-possibbiltà li tinnotifika mill-ġdid l-estensjoni ulterjuri tagħhom.

- (41) Barra minn hekk, jekk miżura għall-ghajjnuna mill-Istat jew il-kundizzjonijiet marbuta magħha (inkluż il-metodu ta' finanzjament tagħha meta jiffirma parti integrali minnha) iwasslu b'mod mhux esklussiv fi ksur tal-liġi tal-Unjoni, l-ghajjnuna ma tkunx tista' tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern⁽³⁸⁾. B'mod partikolari, l-ghajjnuna li ġejja hija meqjusa li tinvolvi ksur inseperabbli tal-liġi tal-UE:
- (a) ghajjnuna li tingħata biss jekk il-benefiċjarju jkollu l-kwartieri tiegħu fl-Istat Membru rilevanti jew li jkun stabbilit b'mod predominanti f'dak l-Istat Membru;
  - (b) ghajjnuna li tingħata biss jekk il-benefiċjarju juża oġġetti prodotti nazzjonalment jew servizzi nazzjonali;
  - (c) ghajjnuna li tillimita l-possibbiltà li l-benefiċjarji jisfruttaw ir-riżultati tar-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni fi Stati Membri oħrajn.
- (42) Il-prinċipji komuni tal-valutazzjoni għandhom jitqiesu fil-kuntest speċifiku tal-Politika Agrikola Komuni. Għalhekk, dawn il-kunsiderazzjonijiet politiċi generali dwar il-kompetizzjoni għall-ghajjnuna kollha skont dawn il-Linji Gwida, sakemm ma jkunux previsti derogi fit-Taqsimiet 3.1 sa 3.7 tal-Parti I ta' dawn il-Linji Gwida, minhabba kunsiderazzjonijiet partikolari applikabbli fis-settur agrikolu.

3.1. Kontribuzzjoni għal għan komuni

- (43) L-ghanijiet tal-ghajjnuna fis-settur agrikolu u tal-forestrija u fiż-żoni rurali għandhom jiżguraw produzzjoni tal-ikel vijabbli u l-promozzjoni tal-użu effiċjenti u sostenibbli tar-riżorsi sabiex jinkiseb tkabbir intelliġenti u sostenibbli.
- (44) L-ghajjnuna fis-settur agrikolu u tal-forestrija u fiż-żoni rurali għandha tkun relatata mill-qrib mal-PAK, għandha tkun konsistenti mal-ghanijiet tal-iżvilupp rurali msemmijin fil-punt (10) ta' dawn il-Linji Gwida u għandha tkun kompatibbli mar-regoli dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti agrikoli.

Ghanijiet tal-iżvilupp rurali

- (45) L-ghanijiet tal-iżvilupp rurali flimkien mal-prinċipji ġenerali dwar l-ghajjnuna mill-Istat se jitqiesu għall-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-ghajjnuna.
- (46) Il-Kummissjoni tikkunsidra li l-miżuri, implimentati skont u b'mod konformi mar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 u l-atti delegati u ta' implimentazzjoni tiegħu jew bhala finanzjament nazzjonali addizzjonali fil-qafas tal-programm tal-iżvilupp rurali, huma per se konsistenti mal-ghanijiet tal-iżvilupp rurali u jikkontribwixxu għalihom.
- (47) Fir-rigward tal-miżuri simili għal dawk tal-iżvilupp rurali ffinanzjati esklussivament minn fondi nazzjonali, sabiex tiġi żgurata l-koerenza mal-miżuri tal-iżvilupp rurali kofinanzjati mill-FAEŻR taht il-programm ta' iżvilupp rurali, l-Istati Membri għandhom juru kif l-ghajjnuna mill-Istat inkwistjoni hija tajba u konsistenti mal-programmi tal-iżvilupp rurali rilevanti. Kull notifika għandha tiġi akkumpanjata minn tali dokumentazzjoni.
- (48) Il-Kummissjoni tikkunsidra li l-prinċipju ta' kontribuzzjoni għall-ghanijiet tal-iżvilupp rurali huwa ssodisfat fir-rigward tal-miżuri ta' ghajjnuna fit-Taqsimiet 1.2, 1.3, 2.8 u 2.9 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, li jaqgħu barra l-kamp ta' applikazzjoni tal-iżvilupp rurali, peress li l-Kummissjoni kisbet biżżejjed esperjenza fir-rigward tal-kontribuzzjoni ta' dawk il-miżuri għall-ghanijiet tal-iżvilupp rurali.

Kundizzjonijiet addizzjonali għal ghajjnuna individwalment notifikabbli abbażi ta' skema

- (49) Meta tagħti l-ghajjnuna għal proġetti ta' investiment individwalment notifikabbli abbażi ta' skema, l-awtorità awtorizzanti trid turi li l-proġett magħżul se jikkontribwixxi għall-ghan tal-iskema u li b'hekk jikkontribwixxi għall-ghanijiet ta' ghajjnuna fis-settur agrikolu u tal-forestrija u fiż-żoni rurali. Għal din il-fini, l-Istati Membri jistgħu jserrhu fuq l-informazzjoni pprovduta mill-applikant għall-ghajjnuna, billi fiha jridu jiġu deskritti l-effetti pożittivi tal-investment.

⁽³⁸⁾ Ara pereżempju l-Kawża C-156/98 il-Ġermanja vs il-Kummissjoni [2000] Ġabra I-6857, il-paragrafu 78 u l-Kawża C-333/07 Régie Networks vs Rhone Alpes Bourgogne [2008] Ġabra I-10807, il-paragrafi 94 sa 116.

Ir-regoli tal-organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli

- (50) Minhabba l-ispeċifità tas-settur agrikolu⁽³⁹⁾, minkejja li r-regoli ta' għajna mill-Istat huma ġeneralment applikabbli għal dan is-settur, l-applikazzjoni tagħhom madankollu tibqa' soġġetta għad-dispożizzjonijiet stabbiliti fir-regolament tal-ewwel pilastru tal-PAK. Fi kliem iehor, ir-rikors tal-Istati Membri għal miżuri tal-għajna mill-Istat ma jistax jiehu preċedenza fuq ir-Regolament (UE) Nru 1308/2013⁽⁴⁰⁾. Għalhekk, il-Kummissjoni mhix se tawtorizza għajna mill-Istat li tkun inkompatibbli mad-dispożizzjonijiet li jirregolaw l-organizzazzjoni komuni tas-suq jew li tfixx il-funzjonament xieraq tal-organizzazzjoni komuni.
- (51) Aktar kundizzjonijiet speċifiċi dwar il-konformità mal-prinċipji tal-organizzazzjoni komuni tas-swieq tal-prodotti agrikoli huma stabbiliti fit-Taqsima 1.1.1.1 dwar l-għajna għall-investiment f'azjendi agrikoli relatati mal-produzzjoni agrikola primarja, fit-Taqsima 1.1.4 dwar l-għajna għall-bidu ta' gruppi u organizzazzjonijiet tal-produtturi u fit-Taqsima 1.2.2 dwar l-għajna għall-għeluq tal-kapaċità tal-produzzjoni, tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida.

Għanijiet ambjentali

- (52) L-Artikolu 11 tat-Trattat jiddikjara li: "Il-htigijiet għall-harsien tal-ambjent għandhom ikunu integrati fid-definizzjoni u l-implimentazzjoni tal-politika u l-attivitajiet tal-Unjoni, partikolarment bl-iskop li jinkora-ġixxu żvilupp sostenibbli". Il-bażi legali għall-miżuri ambjentali sostanzjali fl-ewwel u fit-tieni pilastru tal-PAK hi l-Artikolu 11 tat-Trattat. B'mod konformi ma' dan ir-rekwiżit, il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali għandhom ikunu segwiti fil-qafas tal-iżvilupp sostenibbli. Il-promozzjoni mill-Unjoni tal-għan tal-harsien tal-ambjent kif stabbilit fl-Artikolu 11 tat-Trattat, iqis ukoll il-prinċipju ta' min inigges ihallas⁽⁴¹⁾. Għalhekk għandha tinghata attenzjoni partikolari lill-kwistjonijiet ambjentali fin-notifiki futuri dwar l-għajna mill-Istat. In-notifiki kollha ta' għajna mill-Istat fil-futur għandhom jinkludu valutazzjoni dwar jekk l-attività ta' għajna hijiex mistennija li jkollha xi impatt ambjentali. F'każijiet fejn hemm impatt ambjentali, in-notifiki ta' għajna mill-Istat għandhom jipprovdu informazzjoni li turi li l-miżura tal-għajna mhix se twassal għal ksur tal-leġiżlazzjoni Ewropea applikabbli dwar il-protezzjoni ambjentali. Pereżempju, fil-każ ta' skema ta' għajna għall-investimenti li huma maħsuba biex iżidu l-produzzjoni, u li jinvolvu zieda fl-użu tar-riżorsi skarsi jew zieda fit-tniġġis, ser ikun meħtieġ li tintwera li l-iskema ma twassalx għal ksur tal-leġiżlazzjoni applikabbli tal-Unjoni, inkluża l-leġiżlazzjoni dwar il-protezzjoni ambjentali⁽⁴²⁾, u l-Kundizzjonijiet Agrikoli u Ambjentali Tajba (GAECs) tal-kundizzjonalità skont ir-Regolament (UE) Nru 1307/2013. Fejn tiġi nnotifikata l-għajna mill-Istat, li tagħmel parti mill-programm tal-iżvilupp rurali, ir-rekwiżit ambjentali għal tali miżura ta' għajna mill-Istat għandha tkun l-istess bħar-rekwiżit ambjentali tal-miżura tal-iżvilupp rurali.

3.2. Il-bżonn għal intervent mill-Istat

- (53) Sabiex jiġi vvalutat jekk l-għajna mill-Istat hix neċessarja biex jintlaħaq l-għan ta' interess komuni, jeh-tieg li l-ewwel tingharbel il-problema li għandha tiġi indirizzata. L-għajna mill-Istat għandu jkollha fil-mira sitwazzjonijiet meta l-għajna tista' gġib magħha titjib materjali li s-suq ma jkunx kapaċi jgib waħdu.
- (54) Tabilhaqq, il-miżuri ta' għajna mill-Istat jistgħu, taht ċerti kundizzjonijiet, jikkoreġu fallimenti tas-suq, biex b'hekk jikkontribwixxu għall-funzjonament effiċjenti tas-swieq u jsaħhu l-kompetittività. Barra minn hekk, meta s-swieq jipprovdu riżultati effiċjenti imma dawn jitqiesu bħala mhux sodisfaċenti minn perspettiva ta' ekwità jew ta' koeżjoni, l-għajna mill-Istat tista' tintuża biex jinkiseb riżultat tas-suq li jkun aktar mixtieq u ekwu.

⁽³⁹⁾ Ara l-punti (13) u (14) ta' dawn il-Linji Gwida.

⁽⁴⁰⁾ Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja Ewropea fil-Kawża 177/78 Pigs&Bacon il-Kummissjoni v. McCarren [1979] ECR 2161, il-paragrafu 11.

⁽⁴¹⁾ Il-premessa 5 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013.

⁽⁴²⁾ Fir-rigward tal-leġiżlazzjoni ambjentali tal-Unjoni: Id-Direttiva 2009/147/KE (ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7) ("id-Direttiva dwar l-Ghasafar"); Id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KE tal-21 ta' Mejju 1992 (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7) ("id-Direttiva dwar il-Habitats"); Id-Direttiva tal-Kunsill 91/676/KE (ĠU L 375, 31.12.1991, p. 1) ("id-Direttiva dwar in-Nitrati"); id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma; Id-Direttiva 2006/118/KE (ĠU L 372, 27.12.2006, p. 19) ("id-Direttiva dwar l-Ilma ta' Taht l-Art"); Id-Direttiva 2009/128/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja biex jinkiseb użu sostenibbli tal-pestiċidi (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 71) ("l-Użu Sostenibbli tad-Direttiva dwar il-Pestiċidi"); Ir-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 dwar it-tqegħid fis-suq ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti u li jhassar id-Direttivi tal-Kunsill 79/117/KEE u 91/414/KEE (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 1); Id-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent (ĠU L 26, 28.1.2012, p. 1) ("id-Direttiva dwar il-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali") u meta applikabbli d-Direttiva 2001/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2001 dwar l-istima ta' l-effetti ta' ċerti pjanijiet u programmi fuq l-ambjent (GU L 197, 21.7.2001, p. 30) ("id-Direttiva dwar il-Valutazzjoni Ambjentali Strateġika").

- (55) Għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida, il-Kummissjoni tikkunsidra li s-suq mhux qiegħed iwassal l-għanijiet mistennija mingħajr l-intervent tal-Istat fir-rigward tal-miżuri ta' għajjnuna li jissodisfaw il-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fit-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida. Għaldaqstant, tali għajjnuna għandha tiġi kkunsidrata neċessarja biex jinkisbu l-għanijiet ta' interess komuni speċifikati skont it-Taqsima 3.1 tal-Parti I ta' dawn il-Linji Gwida.

3.3. Adegwatezza tal-għajjnuna

- (56) Il-miżura ta' għajjnuna proposta trid tkun strument ta' politika adegwat biex jiġi indirizzat l-għan ta' politika kkonċernat. Miżura ta' għajjnuna ma titqisx kompatibbli jekk strumenti ta' politika li jgħolqu anqas distorsjoni jew tipi oħra ta' ta' għajjnuna li jgħolqu anqas distorsjoni jippermettu li jinkiseb l-istess kontribuzzjoni pożittiva għall-għanijiet tal-PAK u b'mod partikolari tal-iżvilupp rurali. Huwa importanti li wieħed iżomm f'moħħu li jista' jkun hemm strumenti oħra li jkunu aktar adattati bħal regolamenti, strumenti bbażati fuq is-suq, l-iżvilupp tal-infrastruttura u t-titjib fl-ambjent tan-negozju biex jintlahqu dawk l-għanijiet.

L-adeqwatezza fost strumenti ta' politika alternattivi

- (57) Dwar l-għajjnuna mogħtija fis-settur agrikolu u fis-settur tal-forestrija u fiż-żoni rurali, li tkun tissodisfa l-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fit-Taqsimiet rilevanti tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, il-Kummissjoni tqis li din hi strument tal-politika xieraq.
- (58) Meta Stat Membru jiddeciedi li jdahhal fis-seħħ miżura tal-għajjnuna simili għal dik tal-iżvilupp rurali ffinanzjata esklussivament minn fondi nazzjonali, meta fl-istess hin l-istess miżura hi prevista fil-programm tal-iżvilupp rurali rilevanti, l-Istat Membru għandu juri l-vantaġġi ta' tali strument tal-għajjnuna nazzjonali meta mqabbel mal-miżura tal-programm tal-iżvilupp rurali kkonċernat.

Adegwatezza fost strumenti differenti ta' għajjnuna

- (59) L-għajjnuna tista' tingħata fdiversi forum. Madankollu l-Istat Membru għandu jiżgura li l-għajjnuna tingħata fil-forma li aktarx tiġġenera l-anqas distorsjonijiet fil-kummerċ u fil-kompetizzjoni.
- (60) Meta tkun prevista formola speċifika għal miżura tal-għajjnuna deskritta fil-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, din il-formola titqies xierqa bħala strument tal-għajjnuna xieraq għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida.
- (61) Il-Kummissjoni tqis ukoll li fir-rigward tal-miżuri tal-iżvilupp rurali, ikkofinanzjati mill-FAEŻR jew mogħtija bħala finanzjament addizzjonali għat-tali miżuri tal-iżvilupp rurali kkofinanzjati, l-għajjnuna fil-forma pprovduta fil-miżura rispettiva tal-iżvilupp rurali hija strument xieraq ta' għajjnuna.
- (62) Fir-rigward tal-għajjnuna għall-investiment, mhux koperta mir-Regolament (UE) Nru 1305/2013 bħala parti mill-programm tal-iżvilupp rurali jew bħala finanzjament addizzjonali għat-tali miżura ta' żvilupp rurali, meta l-għajjnuna tingħata f'forum li jipprovdu vantaġġ finanzjarju dirett (pereżempju għotjiet diretti, eżenzjonijiet jew tnaqqis fit-taxxi, fis-sigurtà soċjali jew f'imposti obbligatorji oħrajn, eċċ.), l-Istat Membru jrid juri għaliex forum ta' għajjnuna oħrajn li potenzjalment jgħolqu anqas distorsjoni, bħall-ħlas bil-quddiem ripagabbli jew bħal forum ta' għajjnuna li huma bbażati fuq strumenti ta' dejn jew ta' ekwità (pereżempju, self b'imghax baxx jew rifużjonijiet tal-imghax, garanziji tal-Istat, jew forniment alternattiv ta' kapital b'termini favorevoli), huma inqas adegwati.
- (63) Fir-rigward tal-miżuri tal-forestrija fit-Taqsima 2.8 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, l-Istati Membri għandhom juru li l-għanijiet ekoloġiċi, protettivi u rikreattivi li qed jippruvaw jilhqqu ma jistgħux jintlahqu b'miżuri tal-forestrija simili għal dawk tal-iżvilupp rurali fil-Kapitoli 2.1 sa 2.7 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida.
- (64) Fil-każ ta' diversi kategoriji ta' għajjnuna bħall-għajjnuna għall-ispejjeż tal-attivitajiet ta' riċerka tas-suq, il-holqien u d-disinn tal-prodotti u għall-preparazzjoni tal-applikazzjonijiet għar-rikonoxximent ta' skemi tal-kwalità, l-għajjnuna għat-trasferiment tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni, l-għajjnuna għal servizzi ta' konsulenza, l-għajjnuna għal servizzi ta' sostituzzjoni fuq l-azjendi agrikoli, l-għajjnuna għal miżuri promozzjonali, l-għajjnuna biex tikkumpensa l-ispejjeż tal-prevenzjoni u l-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali u l-pesti tal-pjanti u l-għajjnuna għas-settur tal-bhejjem, l-għajjnuna trid tingħata lill-benefiċjarji finali tal-għajjnuna indirettament, in natura, permezz ta' servizzi sussidjati. F'dawn il-każijiet l-għajjnuna tithallas lill-fornitur tas-servizz jew l-attività inkwistjoni.

- (65) Il-valutazzjoni tal-kompatibbiltà ta' miżura ta' għajnuna mas-suq intern hija mingħajr preġudizzju għar-regoli applikabbli tal-akkwist pubbliku u għall-prinċipji ta' trasparenza u ftuħ u n-nondiskriminazzjoni fil-proċess ta' għażla ta' fornitur tas-servizzi.

3.4. L-effett ta' incenċiv u l-bżonn ta' għajnuna

- (66) L-għajnuna fis-settur agrikolu u fis-settur tal-forestrija u fiż-żoni rurali tista' biss titqies kompatibbli mas-suq intern, jekk ikollha effett ta' incenċiv. Meta l-għajnuna tibdel l-imġiba ta' impriża b'tali mod li din tinvolvi ruhha fattività addizzjonali li tikkontribwixxi għall-iżvilupp tas-settur, li mingħajr l-għajnuna, ma kinitx tinvolvi ruhha fiha jew kienet tinvolvi ruhha fiha biss b'mod ristrett jew differenti, jinholoq effett ta' incenċiv. Madankollu, l-għajnuna ma għandhiex tissussidja l-kosti ta' attività li gġarrab impriża jkun x'ikun il-każ u ma tridx tikkumpensa għar-riskju normali tan-negozju ta' attività ekonomika.
- (67) Sakemm l-eċċezzjonijiet ma jkunux stipulati b'mod esplicitu fil-leġislazzjoni tal-Unjoni jew f'dawn il-Linji Gwida, il-miżuri unilaterali ta' għajnuna mill-Istat li huma sempliċiment maħsuba biex itejbu s-sitwazzjoni finanzjarja tal-impriži iżda li bl-ebda mod ma jikkontribwixxu għall-iżvilupp tas-settur, u b'mod partikolari għajnuna li tingħata biss fuq il-bażi tal-prezz, il-kwantità, l-unità ta' produzzjoni jew l-unità tal-mezzi ta' produzzjoni jitqiesu li jikkostitwixxu għajnuna operattiva li hija inkompatibbli mas-suq intern. Barra minn hekk, fis-sustanza tagħha, għajnuna bħal din aktarx li xxekkel ukoll il-mekkanizmi li jirregolaw l-organizzazzjoni tas-suq intern.
- (68) Dawn l-istess raġunijiet wasslu biex il-Kummissjoni tawtorizza għajnuna biex tiffacilità l-konformità mal-istandards obbligatorji sal-punt biss li tissodisfa l-għanijiet tal-politika tal-iżvilupp rurali.
- (69) Għall-istess raġunijiet, għajnuna mogħtija skont it-Taqsimiet 1.2. u 2.8.5 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida għandha tkun limitata għal għajnuna mogħtija lill-impriži attivi fis-settur agrikolu u tal-forestrija li jiffaċċjaw diversi diffikultajiet minkejja li jkunu wettqu sforzi raġonevoli biex jimminimizzaw dawn ir-riskji. L-għajnuna mill-Istat ma għandhiex ikollha bħala effett li thajjar lil impriži jiehdu riskju bla bżonn. Impriži attivi fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija għandhom huma stess igarrbu l-konsegwenzi ta' għażliet mhux prudenti ta' metodi ta' produzzjoni jew prodotti.
- (70) Għall-istess raġunijiet, il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna ma tippreżentax incenċiv għall-benefiċjarju kull meta l-hidma fuq il-proġett jew l-attività rilevanti tkun diġà bdiet qabel ma l-benefiċjarju jkun applika għall-għajnuna mingħand l-awtoritajiet nazzjonali.
- (71) L-applikazzjoni għall-għajnuna għandha tinkludi tal-anqas l-isem tal-applikant u d-daqs tal-impriża, deskrizzjoni tal-proġett jew tal-attività, inkluż il-post u d-dati ta' bidu u tmiem tagħhom, l-ammont ta' għajnuna meħtieġa biex jitwettqu u l-ispejjeż eliġibbli.
- (72) Barra minn hekk, fl-applikazzjoni, l-intrapriži l-kbar għandhom jiddeskrivu s-sitwazzjoni mingħajr l-għajnuna, liema sitwazzjoni tissemma bħala x-xenarju kontrofattwali jew bħala proġett jew attività alternattivi, u għandhom iressqu evidenza dokumentata li tappoġġa x-xenarju kontrofattwali deskritt fl-applikazzjoni.
- (73) Malli tirċievi applikazzjoni, l-awtorità awtorizzanti trid twestaq verifika tal-kredibbiltà tax-xenarju kontrofattwali u tikkonferma li l-għajnuna reġjonali għandha l-effett ta' incenċiv meħtieġ. Xenarju kontrofattwali jitqies kredibbli jekk ikun ġenwin u jekk ikun jirrigwarda l-fatturi prevalenti għat-teħid tad-deċiżjonijiet fiż-żmien li fih il-benefiċjarju jiehu d-deċiżjoni dwar il-proġett jew l-attività kkonċernata.
- (74) B'deroga mill-punti (70) sa (73), l-għajnuna fil-forma ta' benefiċċji fiskali mogħtija lill-SMES għandha titqies li jkollha effett ta' incenċiv jekk l-iskema tal-għajnuna tkun tistabbilixxi dritt għall-għajnuna skont kriterji oġġettivi u mingħajr aktar eżerċitar ta' diskrezzjoni mill-Istat Membru u jekk l-iskema tal-għajnuna tkun għet adottata u dahlet fis-seħh qabel bdiet il-hidma fuq il-proġett jew l-attività meħjuna. Ir-rekwizit tal-aħhar ma japplikax fil-każ ta' skemi fiskali suċċessivi, sakemm l-attività ma kinitx diġà koperta mill-iskemi preċedenti fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa.
- (75) B'deroga mill-punti (70) sa (74), dawn il-kategoriji ta' għajnuna ta' dawn il-Linji Gwida mhemmx bżonhom jew jistgħu jitqiesu li għandhom effett incenċiv:
- (a) skemi ta' għajnuna għall-konsolidazzjoni tal-art skont it-Taqsima 1.3.4. u t-Taqsima 2.9.2. u skemi ta' għajnuna b'għanijiet ekoloġiċi, protettivi u rikreazzjonali skont it-Taqsima 2.8 tal-Parti II u meta:
- (i) l-iskema ta' għajnuna tistabbilixxi dritt għal għajnuna skont il-kriterji oġġettivi u mingħajr eżerċizzju ulterjuri ta' diskrezzjoni mill-Istat Membri;

- (ii) l-iskema ta' għajnuna giet adottata u kienet fis-seħh qabel ma gġarrbu l-ispejjeż eligibbli skont it-Taqsimiet 1.3.4, 2.9.2 u 2.8. mill-benefiċjarju; u
- (iii) l-iskema tal-għajnuna tkopri biss lill-SMEs;
- (b) l-għajnuna għall-izvantaġġi marbuta mal-oqsma ta' Natura 2000 u għad-Direttiva qafas dwar l-Ilma mogħtija lill-SMEs skont it-Taqsima 1.1.6 tal-Parti II;
- (c) l-għajnuna lil żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew speċifiċi oħra skont it-Taqsima 1.1.7 tal-Parti II;
- (d) l-għajnuna biex tagħmel tajjeb għad-danni kkawżati minn diżastri naturali jew okkorrenzi eċċezzjonali skont it-Taqsima 1.2.1.1 tal-Parti II;
- (e) għajnuna biex tikkumpensa d-dannu ikkawżat minn avvenimenti klimatiċi avversi li jistgħu jitqabblu ma' diżastru naturali skont it-Taqsima 1.2.1.2 tal-Parti II;
- (f) għajnuna biex tikkumpensa l-ispejjeż tal-qerda tal-mard tal-annimali u l-pesti tal-pjanti u għat-telf ikkawżat minn dak il-mard tal-annimali jew il-pesti tal-pjanti skont it-Taqsima 1.2.1.3 tal-Parti II;
- (g) għajnuna biex tkopri l-ispejjeż tat-tnehhija u l-qerda ta' bhejjem mejta skont it-Taqsima 1.2.1.4 tal-Parti II;
- (h) għajnuna biex tikkumpensa d-danni kkawżati minn annimali protetti skont it-Taqsima 1.2.1.5 tal-Parti II;
- (i) għajnuna biex tagħmel tajjeb għad-dannu fil-foresti kkawżat minn annimali rregolati bil-liġi skont it-Taqsima 2.8.5 tal-Parti II;
- (j) għajnuna għall-investiment biex jintlahqu l-istandards skont il-punt (148)(a) u (b);
- (k) għajnuna għall-investiment biex jintlahqu l-istandards mogħtija lill-SMEs skont il-punt (148)(c); għajnuna għall-investiment biex jintlahqu l-istandards lill-intrapriżi l-kbar skont il-punt (148)(c) tista' titqies li għandha effett ta' incentiv, meta l-impriża kkonċernata tista' turi li minghajr l-għajnuna jkollha r-riskju li tagħlaq.
- (l) għajnuna għall-investiment favur il-konservazzjoni tal-wirt kulturali u naturali fl-azjenda agrikola skont it-Taqsima 1.1.1.2 tal-Parti II, hlief għajnuna individwali li taqbeż il-EUR 500 000 għal kull impriża għal kull proġett ta' investiment;
- (m) għajnuna għall-mizuri ta' promozzjoni skont il-punt (464)(b) u (c) u għall-kampanji ta' promozzjoni ta' bixra generika skont il-punt (464)(d);
- (n) għajnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija skont it-Taqsima 1.3.6 u t-Taqsima 2.9.1 tal-Parti II;
- (o) għajnuna għaž-żamma, ir-restawr u t-titjib tal-wirt kulturali u naturali tal-irhula, il-pajsaġġi rurali u s-siti ta' valur naturali għoli skont il-punt (644)(e); din id-deroga ma tapplikax għal l-għajnuna għall-investiment assoċjat mal-wirt kulturali u naturali ta' villaġġi, pajsaġġi rurali u siti ta' valur naturali għoli, li tkun taqbeż il-limiti tan-notifika stabbiliti fil-punt (37)(c);
- (p) għajnuna għat-tfassil u l-aġġornament ta' pjanijiet għall-iżvilupp ta' municipalitajiet u rhula f'żoni rurali u s-servizzi bażiċi tagħhom u tal-pjanijiet ta' protezzjoni u ġestjoni relatati ma' siti ta' Natura 2000 u żoni oħrajn ta' valur naturali għoli, skont il-punt (644)(a);
- (q) għajnuna għar-restawrazzajoni ta' hsara f'foresti minn nirien, diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi avversi, pesti tal-pjanti, mard tal-annimali, avvenimenti katastrofiċi u avvenimenti relatati mat-tibdil fil-klima skont it-Taqsima 2.1.3 tal-Parti II.

Kundizzjonijiet addizzjonali għal għajjnuna għal investment individwalment notifikabbli

- (76) Minbarra r-reqwiżiti stabbiliti hawn fuq, għall-għajjnuna għall-investment individwalment notifikabbli, l-Istat Membru jrid jipprovdli evidenza ċara li l-għajjnuna effettivament għandha impatt fuq l-għażla tal-investment. Sabiex tkun tista' ssir valutazzjoni komprensiva, l-Istat Membru ma jridx jipprovdli biss l-informazzjoni dwar il-proġett meghjun iżda anki deskrizzjoni komprensiva tax-xenarju kontrofattwali, li fih l-ebda awtorità pubblika ma tagħti xi għajjnuna lill-benefiċjarju.
- (77) L-Istati Membri huma, mistiedna biex iserrhu fuq dokumenti, bħal dokumenti uffiċjali tal-bord, valutazzjonijiet tar-riskju, inkluża l-valutazzjoni ta' riskji speċifiċi għall-post, rapporti finanzjarji, pjanijiet interni ta' direzzjoni tan-negozju, opinjonijiet tal-esperti u studji oħra relatati mal-proġett ta' investment taht valutazzjoni. Dokumenti li jkunu jinkludu tbassir dwar id-domanda u l-kosti u tbassir finanzjarju, dokumenti li jiġu pprezentati lill-kumitat għall-investment u li jlaboraw dwar diversi xenarji ta' investment, jew dokumenti pprovduti lill-istituzzjonijiet finanzjarji, jistgħu jgħinu lill-Istati Membri juru l-effett ta' inċentiv.
- (78) F'dan il-kuntest, il-livell ta' profittabbiltà jista' jiġi evalwat b'referenza għal metodoloġiji li huma Prattika standard fis-settur ikkonċernat, u li jistgħu jinkludu metodi għall-evalwazzjoni tal-valur nett preżenti tal-proġett (NPV)⁽⁴³⁾, ir-rata ta' redditu interna (IRR)⁽⁴⁴⁾ jew ir-redditu medju fuq il-kapital imhaddem (ROCE). Il-profittabbiltà tal-proġett għandha tiġi mqabbla mar-rati normali ta' redditu applikati mill-impriza fi proġetti oħrajn ta' investment ta' natura simili. Meta dawn ir-rati ma jkunux disponibbli, il-profittabbiltà tal-proġett għandha tiġi mqabbla mal-kost tal-kapital tal-impriza b'mod shih jew bir-rati ta' redditu komuni osservati fis-settur ikkonċernat.
- (79) Fejn l-ebda xenarju kontrofattwali speċifiku ma huwa magħruf, l-effett ta' inċentiv jista' jkun preżunt meta hemm diskrepanza ta' likwidità, jiġifieri meta l-kostijiet tal-investment jaqbzu l-valur preżenti nett (VPN) tal-profitti operattivi mistennija tal-investment fuq il-bażi ta' pjan tan-negozju ex ante.
- (80) Jekk l-għajjnuna ma tibdilx l-imġiba tal-benefiċjarju billi thegġeg investment addizzjonali, din ma jkollha l-ebda effett pożittiv għall-iżvilupp tas-settur ikkonċernat. Għaldaqstant, l-għajjnuna ma tiġix approvata meta jkun jidher li l-istess investment isir xorta mingħajr l-għajjnuna.

3.5. Il-proporzjonalità tal-għajjnuna

- (81) Fis-settur agrikolu u fis-settur tal-forestrija u f'żoni rurali, l-għajjnuna hija kkunsidrata bħala proporzjonata jekk l-ammont ta' għajjnuna għal kull benefiċjarju hija limitata għall-minimu mehtieg biex jintlahaq l-għan komuni fil-mira.

L-intensitajiet massimi tal-għajjnuna u l-ammonti massimi tal-għajjnuna

- (82) Fil-prinċipju, sabiex l-għajjnuna tkun proporzjonata, il-Kummissjoni tikkunsidra li l-ammont tal-għajjnuna ma għandux jaqbeż l-ispejjeż eliġibbli. Dan hu mingħajr hsara għar-regoli għal inċentivi ambjentali jew pubbliċi oħrajn li espressament hemm previsti fit-Taqsimiet 1.1.3 u 1.2.2 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida.
- (83) Sabiex tiżgura previdibbiltà u kundizzjonijiet ekwi, f'dawn il-Linji Gwida l-Kummissjoni tapplika wkoll l-intensitajiet massimi tal-għajjnuna. Meta l-intensità massima tal-għajjnuna ma tkun tista' tiġi stabbilita, pereżempju fil-każ tal-għajjnuna tal-bidu għall-bdiewa żgħażaġh u l-iżvilupp ta' farms żgħar, jiġu stabbiliti l-ammonti massimi tal-għajjnuna definiti f'termini nominali halli tkun żgurata l-proporzjonalità tal-għajjnuna.
- (84) Jekk l-ispejjeż eliġibbli jkunu kkalkolati b'mod korrett u l-intensitajiet massimi tal-għajjnuna jew l-ammonti massimi tal-għajjnuna stabbiliti fil-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida jkunu rispettati, il-kriterju ta' proporzjonalità jitqies bħala sodisfat.
- (85) L-intensità massima tal-għajjnuna u l-ammont tal-għajjnuna jridu jiġu kkalkolati mill-awtorità awtorizzanti meta tinghata l-għajjnuna. L-ispejjeż eliġibbli jridu jkunu sostnuti minn evidenza dokumentarja li għandha tkun ċara, speċifika u kontemporanja. Għall-fini tal-kalkolu tal-intensità tal-għajjnuna u tal-ispejjeż eliġibbli, iċ-ċifri kollha użati jridu jittiehdu qabel kwalunkwe tnaqqis fit-taxxa jew imposta oħra.

⁽⁴³⁾ Il-valur preżenti nett ta' proġett (NPV) huwa d-differenza bejn il-flussi ta' flus pożittivi u negattivi matul il-hajja tal-investment, imnaqqsa għall-valur attwali tagħhom (normalment billi jintuża l-kost tal-kapital).

⁽⁴⁴⁾ Ir-rata ta' redditu interna (IRR) mhijiex ibbażata fuq il-kontabilizzar tal-qliġ f'sena partikolari, imma tqis in-nixxieġha ta' flussi ta' flus futuri li l-investitur jistenna li jirċievi tul il-perjodu kollu ta' hajja tal-investment. Hija definita bħala r-rata ta' skont li għaliha l-VPN ta' nixxieġha ta' flussi ta' flus huwa ugwali għal zero.

- (86) It-taxxa fuq il-valur miżjud (il-VAT) mhix eliġibbli għal għajjnuna, hliet meta ma tkunx tista' tiġi rkuprata skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali tal-VAT.
- (87) Meta tingħata l-għajjnuna f'forma oħra għajr għotja, l-ammont tal-għajjnuna huwa l-ekwivalenti tal-għotja gross tal-għajjnuna.
- (88) Għajjnuna pagabbli f'diversi hlasijiet parzjali hija skontata għall-valur tagħha fil-mument li tingħata l-għajjnuna. L-ispejjeż eliġibbli huma skontati għall-valur tagħhom fil-mument li tingħata l-għajjnuna. Ir-rata ta' imghax li għandha tintuża għall-finijiet ta' skontijiet hija r-rata tal-iskont applikabbli fid-data ta' meta nġatat l-għotja.
- (89) Meta l-għajjnuna tingħata b'vantaġġi fiskali, l-iskontar tal-porzjonijiet tal-għajjnuna għandu jsir abbażi tar-rati ta' skont applikabbli fid-diversi drabi li jidhol fis-sehh il-benefiċċju fiskali.
- (90) Fir-rigward tal-għajjnuna għall-investment fiż-żoni rurali, l-intensità tal-għajjnuna massima għal proġetti kbar tal-investment trid titbaxxa għall-ammont tal-għajjnuna aġġustat kif jiddefinixxi l-punt (35).31. Barra minn hekk, il-proġetti l-kbar tal-investment ma jstgħux igawdu mill-intensitajiet miżjuda tal-għajjnuna għall-SMEs.
- (91) Meta l-impenji skont it-Taqsimiet 1.1.5.1, 1.1.8, 2.3 u 3.4 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida jingħataw funitajiet oħrajn minbarra dawk stipulati fl-Anness II għar-Regolament (UE) Nru 1305/2013, l-Istati Membri jstgħu jikkalkolaw il-pagamenti fuq il-bażi ta' dawk l-unitajiet l-oħrajn. F'dawn il-każi, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li tinzamm konformità mal-ammonti massimi fis-sena.
- (92) Hliet għall-għajjnuna għal impenji biex jitrabaw razzi lokali fil-periklu li jintilfu għall-biedja msemmija fit-Taqsima 1.1.5.1, għajjnuna skont it-Taqsimiet 1.1.5.1, 1.1.8, 2.3 u 3.4 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida ma jstgħux jingħataw għal kull unità ta' bhejjem. Ir-rati ta' konverżjoni tal-bosta kategoriji ta' annimali għal unitajiet ta' bhejjem huma stabbiliti fl-Anness II tal-att ta' implimentazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013.
- (93) L-Istati Membri jstgħu jstabbilixxu l-ammont ta' għajjnuna għall-miżuri jew tipi ta' operazzjonijiet imsem- mijin fit-Taqsimiet 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 2.3, 3.4 u 3.5 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida fuq il-bażi ta' suppożizzjonijiet standard ta' spejjeż addizzjonali u dhul mitluf. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kalkoli u l-għajjnuna korrispondenti: (a) fihom biss elementi li huma verifikabbli; (b) huma bbażati fuq figuri stabbiliti b'kompetenza xierqa; (c) jindikaw biċ-ċar is-sors tal-figuri użati; (d) huma differenzjati sabiex jiehdu f'kunsiderazzjoni kundizzjonijiet reġjoanli jew tas-sit lokali u l-użu attwali tal-art, fejn appli- kabli; u (e) ma fihomx elementi marbutin ma' spejjeż ta' investment.
- (94) Meta tivvaluta l-kompatibbiltà tal-għajjnuna, il-Kummissjoni ser tikkunsidra kwalunkwe assigurazzjoni mehuda, jew li setgħet tittiehed mill-benefiċjarju tal-għajjnuna. Fir-rigward tal-għajjnuna għall-kumpens ta' telf ikkawżat minn avvenimenti klimatiċi avversi li jstgħu jkunu assimilati ma' diżastru naturali, sabiex jiġi evitat ir-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, l-għajjnuna fl-intensità massima tal-għajjnuna għandha tingħata biss lil impriza li ma tistax tkun koperta minn assigurazzjoni għal dan it-telf. Għaldaqstant, biex titjeb ulterjorment il-ġestjoni tar-riskji, il-benefiċjarji jridu jkunu mhegga li jagħmelu assigurazzjoni kull meta dan ikun possibbli.

Kundizzjonijiet addizzjonali għal għajjnuna tal-investment individwalment notifikabbli u għajjnuna tal-investment għal intrapriżi kbar skont skemi notifikati

- (95) Bħala regola ġenerali, l-għajjnuna għall-investment individwalment notifikabbli se titqies li hija limitata għall-minimu mehtieg, jekk l-ammont tal-għajjnuna jikkorrispondi għall-ispejjeż żejda netti marbuta mal-implimentazzjoni tal-investment fiż-żona kkonċernata, meta mqabbel ma' dak li seta' jsehh mingħajr l-għajjnuna f'xenarju kontrofattwali. Bl-istess mod, fil-każ ta' għajjnuna għall-investment mogħtija lill-intrapriżi l-kbar taht skemi nnotifikati, l-Istati Membri jridu jiżguraw li l-ammont tal-għajjnuna huwa limitat għall-minimu fuq il-bażi ta' "approċċ tal-ispejjeż żejda netti".
- (96) L-ammont tal-għajjnuna ma għandux jaqbeż il-minimu mehtieg sabiex il-proġett ikun profitabbli biżżejjed, pereżempju dan ma għandux iwassal biex iżid l-IRR tiegħu aktar mir-rati normali ta' redditu applikati mill-impriza kkonċernata fi proġetti oħra tal-investment tal-istess tip jew, meta disponibbli, biex iżid l-IRR tiegħu aktar mill-ispiża tal-kapital tal-impriza b'mod shih jew aktar mir-rati ta' redditu osservati b'mod komuni fis-settur ikkonċernat.

- (97) Fir-rigward tal-ghajjnuna għall-investment lill-intraprizi l-kbar taht skemi nnotifikati, l-Istat Membru jrid jiżgura li l-ammont tal-ghajjnuna jikkorrispondi għall-ispejjeż żejda netti marbuta mal-implimentazzjoni tal-investment fiż-żona kkonċernata, meta mqabbel ma' dak li seta' jiġri mingħajr l-ghajjnuna f'xena kontrofattwali. Il-metodu spjegat fil-punt (96) irid jintuża flimkien mal-intensitajiet massimi tal-ghajjnuna bħala limitu massimu.
- (98) Fir-rigward tal-ghajjnuna għall-investment individwalment notifikabbli, il-Kummissjoni ser tivverifika jekk l-ammont tal-ghajjnuna jaqbiż il-minimu meħtieġ biex il-proġett jiġi jrendi biżżejjed profitt, billi tuża l-metodu stabbilit fil-punt (96). Il-kalkoli użati għall-analiżi tal-effett ta' inċentiv jistgħu jintużaw ukoll biex jiġi vvalutat jekk l-ghajjnuna hijiex proporzjonata. L-Istat Membru jrid juri l-proporzjonalità abbażi ta' dokumentazzjoni bħal dik imsemmija fil-punt (77). Dan ir-rekwiżit ma japplikax għal ghajjnuna għall-investment relatat mal-produzzjoni agrikola primarja.

Akkumulazzjoni ta' ghajjnuna

- (99) L-ghajjnuna tista' tingħata flimkien ma' diversi skemi jew akkumulata ma' ghajjnuna ad hoc, sakemm l-ammont totali ta' ghajjnuna mill-Istat għal attività jew proġett meħjun ma taqbiż il-limiti massimi tal-ghajjnuna stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida.
- (100) L-ghajjnuna bi spejjeż eliġibbli identifikabbli tista' tiġi akkumulata ma' kwalunkwe ghajjnuna ohra tal-Istat, sakemm dawn l-ghajjnuniet jikkonċernaw spejjeż eliġibbli identifikabbli differenti. L-ghajjnuna bi spejjeż eliġibbli identifikabbli tista' tiġi akkumulata ma' kwalunkwe ghajjnuna ohra mill-Istat, fir-rigward tal-istess spejjeż eliġibbli, li jikkoincidu b'mod shih jew parzjali, biss jekk tali akkumulazzjoni ma twassalx biex tinqabeż l-ogħla intensità ta' ghajjnuna jew l-ammont ta' ghajjnuna applikabbli għal dan it-tip ta' ghajjnuna skont dawn il-Linji Gwida.
- (101) L-ghajjnuna mingħajr spejjeż eliġibbli identifikabbli skont it-Taqsimiet 1.1.2 u 3.3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida tista' tiġi akkumulata ma' kwalunkwe miżura ohra ta' ghajjnuna mill-Istat bi spejjeż eliġibbli identifikabbli. L-ghajjnuna mingħajr spejjeż eliġibbli identifikabbli tista' tiġi akkumulata ma' ghajjnuna mill-Istat ohra mingħajr spejjeż eliġibbli identifikabbli, sal-livelli limitu ta' finanzjament totali rilevanti stabbilit fiċ-ċirkustanzi speċifiċi ta' kull każ minn dawn il-Linji Gwida jew linji gwida ohra dwar l-ghajjnuna mill-Istat, regolament ta' eżenzjoni ġenerali jew deċiżjoni adottata mill-Kummissjoni.
- (102) Ghajjnuna mill-Istat favur is-settur agrikolu m'għandhiex tiġi kumulata mal-pagamenti msemmija fl-Artikoli 81(2) u 82 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 fir-rigward tal-istess spejjeż eliġibbli jekk dan il-kumulu johloq intensità tal-ghajjnuna jew ammont tal-ghajjnuna li jaqbiż lil daww stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida.
- (103) Meta l-finanzjament tal-Unjoni mmexxi b'mod ċentrali mill-istituzzjonijiet, l-aġenziji, l-imprizi kongunti jew korpi ohra tal-Unjoni, li mhux direttament jew indirettament fil-kontroll tal-Istat Membru, jingħaqad mal-ghajjnuna mill-Istat, dan tal-ahhar biss għandu jitqies biex jinstab jekk humiex jiġu rrispettati l-limiti tan-notifika u l-intensitajiet massimi tal-ghajjnuna u l-livelli limitu, sakemm l-ammont totali ta' finanzjament pubbliku mogħti fir-rigward tal-istess spejjeż eliġibbli ma jkunx jaqbeż l-aktar rati favorevoli ta' finanzjament stabbiliti fir-regoli applikabbli tal-ligi tal-Unjoni.
- (104) L-ghajjnuna ambjentali skont dawn il-Linji Gwida ma tistax tkun akkumulata b'ghajjnuna de minimis fir-rigward tal-istess spejjeż eliġibbli jekk tali akkumulazzjoni tirrizulta f'intensità ta' ghajjnuna jew ammont ta' ghajjnuna li jaqbeż lil dak stabbilit f'dawn il-Linji Gwida.
- (105) L-ghajjnuna għal investimenti maħsuba għar-restawr tal-potenzjal tal-produzzjoni agrikola kif imsemmi fil-punt (143)(e) m'għandhiex tiżdied mal-ghajjnuna li tikkumpensa dannu materjali msemmi fit-Taqsimiet 1.2.1.1, 1.2.1.2 u 1.2.1.3 ta' dawn il-Linji Gwida.
- (106) Il-finanzjament doppju ta' Prattiki Agrikoli ta' Benefiċċju għall-klima u l-ambjent skont it-Taqsimiet 1.1.5.1, 1.1.6, 1.1.8 u 3.5 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u Prattiki ekwivalenti msemmija fl-Artikolu 43 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013 għandu jiġi eskluż. Il-klawżola ta' reviżjoni prevista fil-punt (724) ta' dawn il-Linji Gwida għandha tiżgura li jiġi evitat il-finanzjament doppju.
- (107) L-ghajjnuna tal-bidu għal gruppi u organizzazzjonijiet tal-produtturi kif imsemmi fit-Taqsima 1.1.4 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida ma għandhiex tiżdied ma' ghajjnuna għat-twaqqif ta' gruppi u organizzazzjonijiet tal-produtturi fis-settur agrikolu stabbilita fl-Artikolu 27 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013. L-ghajjnuna tal-bidu għal bdiewa żgħażaġh u ghajjnuna tal-bidu għall-iżvilupp ta' farms żgħar kif jissemma fit-Taqsima 1.1.2 ma għandhiex tiżdied ma' ghajjnuna tal-bidu ta' negozju għal bdiewa żgħażaġh jew l-iżvilupp ta' farms żgħar kif jissemma fl-Artikolu 19(1)(a)(i) u (iii) tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 jekk b'dan il-kumulu, l-ammont tal-ghajjnuna jaqbeż lil daww stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida.

3.6. L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ

- (108) Sabiex l-ghajjnuna tkun kompatibbli, l-effetti negattivi tal-miżura ta' ghajjnuna f'termini ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-impatt fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri jridu jkunu limitati u inferjuri għall-effetti pożittivi f'dak li jikkonċerna l-kontribuzzjoni għal għan ta' interess komuni.

Kunsiderazzjonijiet ġenerali

- (109) Fil-valutazzjoni tal-effetti negattivi tal-miżura ta' ghajjnuna, il-Kummissjoni ser tiffoka l-analiżi tagħha tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni fuq l-impatt previst li l-ghajjnuna fis-settur agrikolu u tal-forestrija u fiż-żoni rurali għandha fuq il-kompetizzjoni bejn l-impriżi fis-swieq tal-prodotti affettwati⁽⁴⁵⁾.
- (110) Bħala punt ta' tluq, jekk l-ghajjnuna tkun immirata sew, proporzjonata u limitata għall-ispejjeż żejda netti, l-impatt negattiv tal-ghajjnuna jitnaqqas u r-riskju li l-ghajjnuna tfixkel il-kompetizzjoni b'mod mhux xieraq ikun aktar limitat. It-tieni, il-Kummissjoni tistabbilixxi l-intensitajiet massimi tal-ghajjnuna. Dawn jikkostitwixxu rekwiżit baziku għall-kompatibbiltà, li l-ghan tiegħu huwa li jevita li l-ghajjnuna mill-Istat tintuża għal proġetti fejn il-proporzjon bejn l-ammont tal-ghajjnuna u l-ispejjeż eliġibbli għandu jitqies għoli hafna u partikolarment suxxettibbli li johloq distorsjonijiet. B'mod ġenerali, aktar ma l-proġett meġhun iġib miegħu effetti pożittivi potenzjali u aktar ma tkun kbira l-htieġa potenzjali għall-ghajjnuna, aktar ikun għoli l-limitu massimu fuq l-intensità tal-ghajjnuna.
- (111) Madankollu, anki meta l-ghajjnuna tkun meħtieġa u proporzjonata, din tista' tirriżulta f'bidla fl-imġiba tal-benefiċjarji li tfixkel il-kompetizzjoni. Dan huwa aktar probabbli fis-settur agrikolu li hu differenti minn swieq oħra bl-istruttura speċifika tal-produzzjoni agrikola primarja li hi karatterizzata minn għadd ġmielu ta' impriżi żgħar involuti. Fi swieq bħal dawn, ir-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni huwa kbir anki meta jingħataw biss ammonti żgħar ta' ghajjnuna.
- (112) Iż-żewġ distorsjonijiet potenzjali ewlenin tal-kompetizzjoni u l-kummerċ jistgħu jkunu kkawżati mill-ghajjnuna għas-settur agrikolu u tal-forestrija u għaž-żoni rurali. Dawn huma distorsjonijiet tas-suq tal-prodotti u l-effetti marbuta mal-post. Iż-żewġ tipi jistgħu jwasslu għal ineffiċjenzi allokativi, li jkunu ta' hsara għall-prestazzjoni ekonomika tas-suq intern, u jistgħu iwasslu wkoll għal thassib distributtiv, fis-sens li l-ghajjnuna taffettwa d-distribuzzjoni tal-attività ekonomika fost ir-reġjuni.
- (113) Fil-prinċipju, minhabba l-effetti pożittivi tagħha fuq l-iżvilupp tas-settur, il-Kummissjoni tikkunsidra li meta ghajjnuna tkun tissodisfa l-kundizzjonijiet u ma taqbiżx l-intensitajiet massimi rilevanti tal-ghajjnuna, stabbiliti fit-Taqsimiet applikabbli tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, l-effett negattiv fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ jiġi limitat għall-minimu.
- (114) Madankollu, billi l-ghajjnuna għall-investment lil impriżi attivi fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u lil impriżi attivi f'setturi oħrajn, pereżempju fis-settur tal-ipproċessar tal-ikel⁽⁴⁶⁾, għandha t-tendenza li jkollha effetti ta' distorsjoni simili fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ, il-kunsiderazzjonijiet ġenerali dwar il-politika ta' kompetizzjoni fuq l-effett tal-kompetizzjoni u l-kummerċ għandhom japplikaw ugwalmment għal dawk is-setturi kollha. Għalhekk, il-kundizzjonijiet deskritti fil-punti (115) sa (127) għandhom jiġu rrispettati fir-rigward tal-ghajjnuna għall-investment għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, fis-settur tal-forestrija u f'żoni rurali.

⁽⁴⁵⁾ Ghadd ta' swieq jistgħu jiġu affettwati mill-ghajjnuna, għax l-impatt tal-ghajjnuna jista' ma jkunx limitat għas-suq li jikkorrispondi għall-attività appoġġata, iżda jista' jestendi għal swieq oħra li huma marbuta ma' dak is-suq għax ikunu f'fazi anterjuri (upstream), posterjuri (downstream) jew kumplementari, jew għax il-benefiċjarju jkun diġà fihom jew se jkun fihom fil-futur qrib.

⁽⁴⁶⁾ Fil-Linji Gwida Komunitarji għall-ghajjnuna mill-Istat fis-settur agrikolu u tal-forestrija għall-2007-2013 (ĠU C 319, 27.12.2006, p. 1) ir-regoli li japplikaw għall-kumpaniji tal-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli diġà ġew armonizzati ma' dawk li japplikaw għall-kumpaniji mhux agrikoli (il-punt 17 ta' dawn il-Linji Gwida).

L-iskemi ta' għajnuna għall-investiment għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli fis-settur tal-forestrija u fiż-żoni rurali :

- (115) L-iskemi ta' għajnuna ma għandhomx iwasslu għal distorsjoni sinifikanti tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ. B'mod partikolari, anki meta d-distorsjonijiet jistgħu jitqiesu limitati fuq livell individwali (sakemm ikunu gew issodisfati l-kundizzjonijiet kollha tal-għajnuna għall-investiment), fuq bażi kumulattiva l-iskemi ta' għajnuna għall-investiment xorta waħda jistgħu jwasslu għal livelli għoljin ta' distorsjonijiet. Tali distorsjonijiet jistgħu jolqtu s-swieq tal-produzzjoni billi jgħolqu jew jiggravaw sitwazzjoni ta' kapaċità żejda, jew billi jgħolqu, iżidu jew iżommu s-setgħa sostanzjali fis-suq ta' whud mill-benefiċjarji b'tali mod li jaffettwa b'mod negattiv l-inċentivi dinamici. L-għajnuna disponibbli fil-qafas ta' skemi ta' għajnuna għall-investiment tista' twassal ukoll għal telf sinifikanti ta' attivitá ekonomika f'żoni oħra taż-ŻEE. F'każ li skema ta' għajnuna għall-investiment tkun tiffoka fuq ċerti setturi, ir-riskju ta' distorsjoni bhal din jinhass aktar.
- (116) Għaldaqstant, l-Istat Membru kkonċernat irid juri li dawn l-effetti negattivi se jkunu limitati għall-minimu li jqis, pereżempju, id-daqs tal-proġetti kkonċernati, l-ammonti tal-għajnuna individwali u kumulattiva, il-benefiċjarji mistennija, kif ukoll il-karatteristiċi tas-setturi fil-mira. Sabiex il-Kummissjoni tkun tista' tivvaluta l-effetti negattivi potenzjali, l-Istat Membru mhegġeg jipprezenta kull valutazzjoni tal-impatt li għandu, kif ukoll evalwazzjonijiet *ex post* li jkunu twettqu għal skemi simili preċedenti.

Għajnuna għal investimenti individwalment notifikabbli għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u fiż-żoni rurali

- (117) Fl-istima tal-effetti negattivi tal-għajnuna għall-investiment individwali, il-Kummissjoni tenfasizza b'mod partikolari l-effetti negattivi marbuta mal-bini tal-kapaċità żejda fi swieq li jkunu sejrini lura, mal-prevenzjoni tal-hruġ, u mal-kunċett tas-setgħa sostanzjali fis-suq. Dawn l-effetti negattivi huma deskritti fil-punti (118) sa (127) u jridu jgħolqu bilanċ mal-effetti pożittivi tal-għajnuna.
- (118) Sabiex il-Kummissjoni tkun tista' tidentifika u tivvaluta d-distorsjonijiet potenzjali tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ, l-Istati Membri għandhom jipprovdu evidenza li tippermetti lill-Kummissjoni tidentifika s-swieq tal-prodotti kkonċernati (jiġifieri, prodotti affettwati mill-bidla fl-imġiba tal-benefiċjarju tal-għajnuna) u l-kompetituri u l-klijenti/konsumaturi affettwati.
- (119) Il-Kummissjoni tuża diversi kriterji biex tivvaluta dawk id-distorsjonijiet potenzjali, bhall-istruttura tas-suq tal-prodott ikkonċernat, il-prestazzjoni tas-suq (suq li sejjer lura jew li qiegħed jikber), il-proċess tal-għażla tal-benefiċjarju tal-għajnuna, l-ostakli għad-dhul fis-suq u għall-hruġ minnu, u l-varjazzjoni tal-prodotti.
- (120) Meta impriza tiddependi b'mod sistematiku fuq l-għajnuna mill-Istat, dan jista' jfisser li l-impriza waħedha ma tiflahx għall-kompetizzjoni jew li qiegħda tgawdi minn vantaġġi mhux misthoqqa meta mqabbla mal-kompetituri tagħha.
- (121) Il-Kummissjoni tagħmel distinzjoni bejn żewġ sorsi ewlenin ta' effetti negattivi potenzjali fuq is-swieq tal-prodotti:
- (a) każijiet ta' espansjoni sinifikanti fil-kapaċità li jew twassal għal sitwazzjoni ta' kapaċità żejda jew inkella tkompli tgħarraq sitwazzjoni diġà eżistenti ta' kapaċità żejda, speċjalment f'suq li jkun sejjer lura; u
- (b) każijiet fejn il-benefiċjarju tal-għajnuna jkollu setgħa sostanzjali fis-suq.
- (122) Biex tevalwa jekk l-għajnuna tistax tgħin biex jinholqu jew jinżammu strutturi ineffiċjenti fis-suq, il-Kummissjoni tikkunsidra l-kapaċità addizzjonali fil-produzzjoni mahluqa mill-proġett u jekk is-suq huwiex sejjer aghar milli mistenni.
- (123) Fejn is-suq inkwistjoni jkun qiegħed jikber, normalment ikun hemm anqas raġuni għal thassib li l-għajnuna ser toloq b'mod negattiv inċentivi dinamici jew li ser ixkekkel il-hruġ jew id-dhul bla bżonn.
- (124) Wieħed jifhem li jkun hemm aktar thassib meta s-swieq ikunu sejrini lura. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tagħmel distinzjoni bejn il-każijiet li fihom, minn perspettiva fit-tul, is-suq rilevanti jkun strutturalment sejjer lura (jiġifieri juri rata ta' tkabbir negattiva), u l-każijiet li fihom is-suq rilevanti jkun sejjer lura b'mod relattiv (jiġifieri juri rata ta' tkabbir pożittiva, iżda ma jaqbix ir-rata ta' tkabbir normattiva).

- (125) Normalment, kemm is-suq mhux sejjer kif mistenni jitkejjel f'paragun mal-PDG taż-ŻEE matul it-tliet snin qabel il-bidu tal-proġett (ir-rata normattiva); jista' jiġi stabbilit ukoll fuq il-bażi tar-rati ta' tkabbir għat-tliet snin sa hames snin ta' wara. L-indikaturi jistgħu jinkludu t-tkabbir futur prevedibbli tas-suq ikkonċernat u r-rati tal-użu tal-kapaċità mistennija li jirrizultaw, kif ukoll l-impatt potenzjali taż-żieda fil-kapaċità fuq il-kompetituri permezz tal-effetti li thalli fuq il-prezzijiet u l-marġnijiet tal-profit.
- (126) F'ċerti każijiet, il-valutazzjoni tat-tkabbir tas-suq tal-prodotti fiż-ŻEE tista' ma tkunx kompletament adgwata biex jitqiesu l-effetti tal-ghajjnuna, b'mod partikolari jekk is-suq ġeografiku jkun mifruq mad-dinja kollha. F'dawn il-każijiet, il-Kummissjoni tqis l-effett tal-ghajjnuna fuq l-istrutturi tas-suq ikkonċernati, b'mod partikolari, il-potenzjal tagħha li tisforza produtturi fiż-ŻEE sabiex joħorġu mis-suq.
- (127) Sabiex tiġi evalwata l-eżistenza tas-setgħa sostanzjali tas-suq, il-Kummissjoni ser tqis il-pożizzjoni tal-benefiċjarju f'perjodu ta' żmien qabel ma jirċievi l-ghajjnuna u l-pożizzjoni mistennija fis-suq wara l-iffinalizzar tal-investment. Il-Kummissjoni se tqis l-ishma fis-suq tal-benefiċjarju, kif ukoll l-ishma fis-suq tal-kompetituri tiegħu u fatturi rilevanti oħrajn, inkluża pereżempju l-istruttura tas-suq billi jiġu eżaminati l-konċentrazzjoni fis-suq, l-ostakli possibbli għad-dhul⁽⁴⁷⁾, is-sahha tax-xerrej⁽⁴⁸⁾ u l-ostakli għall-espansjoni jew għall-hruġ mis-suq.

3.7. **Transparenza**

- (128) L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-pubblikazzjoni tal-informazzjoni li ġejja fuq websajt komprensiva dwar l-ghajjnuna mill-Istat, flivell nazzjonali jew regional:
- (a) it-test shih tal-iskema ta' ghajjnuna u d-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni tagħha, jew il-bażi ġuridika għall-ghajjnuna individwali, jew link għalih;
- (b) l-identità tal-awtorità(jiet) awtorizzanti;
- (c) l-identità tal-benefiċjarji individwali, il-forma u l-ammont mogħtija lil kull benefiċjarju, id-data tal-ghoti, it-tip ta' impriża (SME/ intrapriża kbira), ir-reġjun li fih jinsab il-benefiċjarju (fil-livell II tal-NUTS) u s-settur ekonomiku ewlieni fejn il-benefiċjarju għandu l-attivitajiet tiegħu (fil-livell tal-grupp tal-NACE). Rekwiżit bħal dan jista' jiġi rrinunzjat fir-rigward ta' għotjiet ta' ghajjnuna individwali li ma jaqbzux dawn li il-limiti:
- (i) EUR 60 000 għal benefiċjarji attivi fil-produzzjoni agrikola primarja;
- (ii) EUR 500 000 għal benefiċjarji fis-setturi tal-ipproċessar tal-prodotti agrikoli, il-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, is-settur tal-forestrija jew l-attivitajiet li ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat.
- (129) Għal skemi ta' ghajjnuna fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa, l-informazzjoni dwar l-ammont ta' ghajjnuna individwali tista' tiġi pprovduta fil-meded li ġejjin (f'EUR miljun): 0,06 – 0,5 biss għal produzzjoni agrikola primarja; 0,5 sa 1; 1 sa 2; 2 sa 5; 5 sa 10; 10 sa 30; u 30 u iktar.
- (130) Jekk l-ghotja tal-ghajjnuna individwali tkun fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 u tkun kofinanzjata mill-FAEŻR jew mogħtija bhala finanzjament nazzjonali addizzjonali għal tali miżuri kofinanzjati, l-Istat Membru kkonċernat jista' jagħzel li ma jippubblikahix fuq il-websajt tal-ghajjnuna mill-Istat li tisemma fil-punt (128) sakemm l-ghotja tal-ghajjnuna individwali tkun għet ippubblikata skont l-Artikoli 111, 112 u 113 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013. F'dak il-każ, l-Istat Membru għandu jagħmel referenza għall-websajt imsemmija fl-Artikolu 111 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 fuq il-websajt dwar l-ghajjnuna mill-Istat imsemmija fil-punt (128).
- (131) Din l-informazzjoni għandha tiġi ppubblikata wara li tkun ittiehdet id-deċiżjoni tal-ghoti, u għandha tinzamm għal mill-anqas 10 snin u tkun disponibbli għall-pubbliku bla restrizzjonijiet⁽⁴⁹⁾. L-Istati membri ma jehtigilhomx jippubblikaw din l-informazzjoni msemmija hawn fuq qabel l-1 ta' Lulju 2016⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁷⁾ Dawn l-ostakli għad-dhul jinkludu ostakli legali (b'mod partikolari d-drittijiet tal-proprjetà intellettwali), l-ekonomiji ta' skala u l-ekonomiji ta' firxa, l-ostakli għall-aċċess għan-netwerks u l-infrastruttura. Meta l-ghajjnuna tikkonċerna suq fejn il-benefiċjarju tal-ghajjnuna jkun diġà stabbilit, l-ostakli possibbli għad-dhul jistgħu jintensifikaw is-setgħa sostanzjali fis-suq ta' dan il-benefiċjarju bir-riżultat li jiġu intensifikati wkoll l-effetti negattivi possibbli ta' dik is-setgħa fis-suq.

⁽⁴⁸⁾ Meta jkun hemm xerrejja b'saħħithom fis-suq, huwa anqas probabbli li benefiċjarju tal-ghajjnuna jista' jzid il-prezzijiet fil-konfront ta' dawn ix-xerrejja b'saħħithom.

⁽⁴⁹⁾ Din l-informazzjoni għandha tiġi ppubblikata fi żmien sitt xhur mid-data tal-ghoti (jew, għall-ghajjnuna fil-forma ta' benefiċċji fiskali, fi żmien sena mid-data tad-dikjarazzjoni tat-taxxa). F'każ ta' ghajjnuna mhux skont il-liġi, l-Istati Membri ser ikunu meħtieġa jiżguraw il-pubblikazzjoni ta' din l-informazzjoni ex post, tal-inqas fi żmien sitt xhur mid-data tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni. L-informazzjoni għandha tkun disponibbli f'format li jippermetti li d-dejta tkun tista' titfittex, tiġi estratta u faċilment ippubblikata fuq l-internet, pereżempju f'format CSV jew XML.

⁽⁵⁰⁾ Mhemmx b'żonn li tiġi ppubblikata informazzjoni fuq ghajjnuna mogħtija qabel l-1 ta' Lulju 2016 u, għal ghajjnuna fiskali, mhemmx b'żonn li tiġi ppubblikata informazzjoni fuq ghajjnuna mitluba jew mogħtija qabel l-1 ta' Lulju 2016.

- (132) Għal raġunijiet ta' trasparenza, l-Istati Membri jridu jwettqu rapportar u revizzjoni kif mitlub fil-Kapitolu 2 tal-Parti III ta' dawn il-Linji Gwida.

PARTI II. KATEGORIJI TA' GHAJNUNA

Kapitolu 1. Għajnuna favur l-imprizi attivi fil-produzzjoni primarja, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti agrikoli

1.1. Miżuri dwar l-iżvilupp rurali

1.1.1. Għajnuna għall-investiment

- (133) Din it-Taqsima tapplika għall-investiment fl-azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja, l-investiment b'rabta mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli.

- (134) Kull għajnuna għall-investiment skont it-Taqsimiet 1.1.1.1, 1.1.1.2, 1.1.1.3. u 1.1.1.4. tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida trid tikkonforma ma' dawn il-kundizzjonijiet: meta organizzazzjoni tas-suq komuni, inklużi skemi ta' appoġġ dirett, iffinanzjati mill-Fond Agrikolu Ewropew ta' Garanzija (il-FAEG) tqiegħed restrizzjonijiet fuq il-produzzjoni jew limitazzjonijiet fuq l-appoġġ tal-Unjoni fil-livell tal-imprizi individwali, l-azjendi jew l-impjanti tal-ipproċessar, l-ebda investiment li jzid il-produzzjoni aktar minn dawk ir-restrizzjonijiet jew limitazzjonijiet ma jista' jirċievi appoġġ b'għajnuna mill-Istat.

1.1.1.1. Għajnuna għal investiment f'assi tangibbli u intangibbli fuq azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja

- (135) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna għall-investimenti f'assi tangibbli u intangibbli f'azjendi agrikoli relatati mal-produzzjoni agrikola primarja kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk din tkun konformi mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawk il-Linji Gwida, il-kundizzjoni ġenerali għall-għajnuna għal investiment stabbilita fil-punt (134) ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

- (136) Din it-Taqsima tapplika għall-investimenti f'assi tangibbli u intangibbli f'azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja. L-investiment jitwettaq minn benefiċjarju wiehed jew aktar jew jikkonċerna assi tangibbli jew assi intangibbli użati minn benefiċjarju wiehed jew aktar.

- (137) Din it-Taqsima tapplika wkoll għall-investiment f'assi tangibbli u intangibbli relatat mal-produzzjoni ta' bijokarburanti jew ta' enerġija minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli jew il-produzzjoni ta' bijokarburanti f'azjendi, li jissodisfa l-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) meta l-investiment isir għall-produzzjoni tal-bijokarburanti fis-sens tad-Direttiva 2009/28/KE⁽⁵¹⁾ f'azjendi agrikoli, il-facilitajiet ta' produzzjoni ta' enerġija rinnovabbli huma eliġibbli biss għall-għajnuna jekk il-kapaċità ta' produzzjoni tagħhom ma tkunx aktar mill-medja tal-konsum annwali ta' karburant għat-trasport tal-azjenda agrikola; il-bijokarburant prodott ma għandux jinbiegħ fis-suq;

(b) meta l-investiment isir fil-produzzjoni ta' enerġija termali u/jew l-elettriku minn sorsi rinnovabbli f'azjendi agrikoli, il-facilitajiet ta' produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli huma eliġibbli għall-għajnuna biss jekk dawn ikollhom l-għan li jaqdu l-htigijiet tagħhom tal-enerġija u jekk il-kapaċità tal-produzzjoni tagħhom ma tkunx aktar mill-medja ta' konsum enerġetiku annwali kkombinat ta' enerġija termali u elettriku fl-azjenda agrikola, inkluż fl-unità domestika agrikola; fir-rigward tal-elettriku, huwa permess il-bejgħ ta' elettriku fil-grilja, sakemm jithares il-limitu ta' konsum proprju annwali.

- (138) Meta aktar minn azjenda agrikola wahda tagħmel l-investiment għall-produzzjoni ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli bil-għan li sservi l-htigijiet tagħha tal-enerġija jew għall-produzzjoni ta' bijokarburanti f'azjendi, il-konsum medju annwali hu akkumulat sal-ammont ekwivalenti tal-konsum annwali medju ta' kull benefiċjarju.

- (139) L-Istati Membri jridu jeżiġu konformità mal-istandards minimi għall-effiċjenza enerġetika għall-investimenti finfrastruttura tal-enerġija rinnovabbli li jikkunsmaw jew jipproduċu l-enerġija, fejn tali standards jeżistu fil-livell nazzjonali.

- (140) L-investimenti fl-installazzjonijiet, li l-għan primarju tagħhom huwa l-produzzjoni tal-elettriku mill-bijomassa, mhumiex eliġibbli għall-għajnuna sakemm ma jiġix utilizzat percentwal minimu ta' enerġija, li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri.

⁽⁵¹⁾ Id-Direttiva 2009/28/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2009 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli u li temenda u sussegwentement tħassar id-Direttivi 2001/77/KE u 2003/30/KE (ĠU L 140, 5.6.2009, p. 16).

- (141) L-Istati Membri jridu jistabbilixxu l-livelli limitu għall-proporzjonijiet massimi ta' ċereali u ghelejjel ohra b'kontenut rikk ta' lamtu, zokkor u ghelejjel taż-żejt użati għall-produzzjoni tal-bijoenerġija, inkluż il-bijokarburanti, għal tipi differenti ta' installazzjonijiet. L-għajnuna għall-proġetti tal-bijoenerġija trid tkun limitata għall-bijoenerġija li tissodisfa l-kriterji ta' sostenibbiltà applikabbli stabbiliti fil-legizlazzjoni tal-Unjoni inkluż l-Artikolu 17(2) sa (6) tad-Direttiva 2009/28/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.
- (142) Jekk il-kapaċità tal-produzzjoni tal-installazzjoni taqbeż il-konsum annwali medju tal-benefiċjarju jew tal-benefiċjarji kif jissewma fil-punti (137) u (138) ta' dawn il-Linji Gwida, l-Istati Membri għandhom jikkonformaw mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-protezzjoni ambjentali u l-enerġija 2014-2020 diment li din l-għajnuna ma tkunx eżentata mill-obbligu ta' notifika.
- (143) L-investiment irid jsegwi tal-inqas wiehed mill-ghanijiet li ġejjin:
- (a) it-titjib tal-prestazzjoni globali u s-sostenibbiltà tal-azjenda agrikola, b'mod partikolari permezz ta' tnaqqis fl-ispejjeż ta' produzzjoni jew it-titjib u t-tqassim mill-ġdid ta' produzzjoni;
  - (b) it-titjib tal-ambjent naturali, l-istandards tal-iġjene jew l-istandards tat-trattament xieraq tal-annimali, sakemm l-investiment ikkonċernat ikollu l-ghan li jmur lil hinn mill-istandard tal-Unjoni fis-sehh;
  - (c) il-holqien u t-titjib ta' infrastruttura relatata mal-iżvilupp, l-adattament u l-immodernizzar tal-agrikoltura, inkluż aċċess għal art tal-farm, konsolidazzjoni tal-art u titjib tal-art, il-forniment u l-iffrankar tal-enerġija u tal-ilma;
  - (d) il-kisba tal-ghanijiet agroambjentali klimatiċi, inkluż l-istatus ta' konservazzjoni tal-bijodiversità tal-ispeċijiet u l-habitats kif ukoll it-titjib tal-valur tal-kumditajiet pubbliċi ta' żona ta' Natura 2000 jew sistemi ohra ta' valur naturali għoli, sakemm l-investimenti ma jkunux produttivi;
  - (e) it-treġġiġh lura tal-potenzjal tal-produzzjoni agrikola li ġarrbet danni minn diżastri naturali, okkorrenzi eċċezzjonali jew avvenimenti klimatiċi avversi li jistgħu jkunu assimilati ma' diżastri naturali, il-mard tal-annimali u l-pesti tal-pjanti, l-annimali protetti u l-prevenzjoni u l-mitgazzjoni tar-riskju tad-danni kkawżati minn dawk l-avvenimenti u l-fatturi msemmija qabel;
  - (f) jissodisfa l-istandards skont il-kundizzjonijiet speċifikati fil-punt (148) ta' hawn taht.

L-ispejjeż eliġibbli

(144) L-għajnuna tkopri l-ispejjeż eliġibbli li ġejjin:

- (a) il-konstruzzjoni, l-akkwist, inkluż il-lokazzjoni, jew it-titjib tal-proprjetà immobbli, bl-art mixtrija eliġibbli biss sa limitu li ma jaqbiżx l-10% tal-ispejjeż totali eliġibbli tal-operazzjoni kkonċernata; f'każijiet eċċezzjonali u ggustifikati kif xieraq, perċentwal oghla jista' jiġi awtorizzat għal operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni ambjentali;
- (b) ix-xiri jew il-lokazzjoni b'opzjoni ta' xiri ta' makkinarju u tagħmir sal-valur tas-suq tal-assi;
- (c) spejjeż generali relatati man-nefqa msemmija fil-punti (a) u (b), bħal tariffi tal-perit, tal-ingenier u dawk ta' konsultazzjoni, tariffi li għandhom x'jaqsmu ma' konsulenza dwar is-sostenibbiltà ambjentali u ekonomika, inklużi studji tal-fattibbiltà; l-istudji tal-fattibbiltà jibqgħu spejjeż eliġibbli anki meta abbażi tar-rizultati tagħhom ma tiġġarrab ebda nefqa skont il-punt (a) u (b);
- (d) l-akkwist jew l-iżvilupp ta' softwer tal-kompjuter u l-akkwist ta' privattivi, licenzji, drittijiet tal-awtur u marki kummerċjali.
- (e) spejjeż għal investimenti mhux produttivi marbutin mal-ghanijiet imsemmijin fil-punt (143)(d) hawn fuq;
- (f) fil-każ ta' investiment li għandu l-ghan li jirrestawra l-potenzjal ta' produzzjoni agrikola li ġarrbet hsara minhabba diżastri naturali, okkorrenzi eċċezzjonali jew avvenimenti klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, mard tal-annimali jew pesti tal-pjanti u annimali protetti, l-ispejjeż jistgħu jinkludu l-ispejjeż imġarrbin għar-restawrazzjoni tal-potenzjal ta' produzzjoni sal-livell preċedenti li kien hemm qabel ma sehhew dawk l-avvenimenti;

- (g) fil-każ ta' investimenti bl-ghan li jipprevjenu ħsara kkaġunata minn diżastri naturali, okkorrenzi eċċez-zjonali, avvenimenti klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, mard tal-annimali u pesti tal-pjanti u minn annimali protetti, l-ispejjeż eliġibbli jistgħu jinkludu l-ispejjeż ta' azzjonijiet speċifiċi ta' prevenzjoni bl-ghan li jnaqqsu l-konsegwenzi tat-tali avvenimenti probabbli.
- (145) L-ghajnuna ma tistax tinghata fir-rigward ta' dawn li ġejjin:
- (a) ix-xiri ta' drittijiet tal-produzzjoni, intitolamenti tal-pagamenti u pjanti annwali;
  - (b) it-thawwil ta' pjanti annwali;
  - (c) ix-xiri ta' annimali;
  - (d) investimenti biex tinzamm konformità ma' standards tal-Unjoni li huma fis-sehh;
  - (e) spejjeż, minbarra dawk imsemmijin fil-punt (144) marbutin ma' kuntratti ta' lokazzjoni, bhall-marġni ta' lokatur, spejjeż ta' rifinanzjament tal-imghax, spejjeż generali u miżati tal-assigurazzjoni.
  - (f) il-kapital tax-xogħol;
- (146) B'deroga mill-punt (145)(c), ghajnuna tista' tinghata ghax-xiri ta' annimali bil-ghan ta' punt (143)(e) ta' dawn il-Linji Gwida.
- (147) B'deroga mill-punt (145)(c), ghajnuna tista' tinghata ghax-xiri ta' annimali tat-tghammir bil-ghan li titjeb il-kwalità ġenetika tal-merhla, diment li dan ix-xiri jikkonforma ma' dawn il-kundizzjonijiet:
- (a) il-Kummissjoni tqis li t-titjeb fil-kwalità ġenetika tal-merhla jista' jinkiseb b'mod generali permezz ta' inseminazzjoni artifiċjali b'materjal ġenetiku ta' annimali ta' kwalità għolja. Madankollu, din tagħraf li l-prattiki ta' ġestjoni jillimitaw b'ċertu mod l-użu tal-inseminazzjoni artifiċjali fil-bhejjem tal-laham taċ-ċanga, in-nagħaġ u l-mogħoż; għalhekk l-ghajnuna tista' tinghata biss ghax-xiri ta' annimali għat-tnissil biex tittejjeb il-kwalità ġenetika tal-mergħa fil-bhejjem tal-laham taċ-ċanga, in-nagħaġ u l-mogħoż;
  - (b) għandu jkun eliġibbli biss l-investiment maħsub biex itejjeb il-kwalità ġenetika tal-istokk permezz tax-xiri ta' annimali għat-tnissil ta' kwalità għolja, kemm irġiel u nisa li ġew irreġistrati f'kotba tal-mergħa; fil-każ ta' sostituzzjoni tal-istokk eżistenti għat-tnissil, tista' tinghata ghajnuna biss għas-sostituzzjoni ta' annimali li ma kinux irreġistrati fi ktieb tal-mergħa;
  - (c) bdiewa attivi biss huma eliġibbli għall-ghajnuna;
  - (d) għandhom jinxtraw biss dawk l-annimali li jiżguraw potenzjal riproduttiv ottimali għal ċertu perjodu ta' żmien; għalhekk, annimali nisa biss mixtrijin qabel ma jwelledu l-ewwel wild tagħhom għandhom ikunu eliġibbli;
  - (e) l-animali mixtrija jridu jinżammu tal-inqas erba' snin fil-mergħa.
- (148) B'deroga mill-punt (145)(d), tista' tinghata ghajnuna biex jintlahqu standards, iżda b'dawn il-kundizzjonijiet:
- (a) lill-bdiewa zġgħażaġh li jidhlu għall-ewwel darba f'azjenda agrikola bhala kap tal-azjenda fir-rigward tal-investimenti biex jikkonformaw mal-istandards tal-Unjoni li japplikaw għall-produzzjoni agrikola, inkluż is-sigurtà fuq il-post tax-xogħol; tali ghajnuna tista' tinghata għal massimu ta' 24 xahar mid-data tal-bidu tal-attività;
  - (b) Il-Kroazja tista' tagħti ghajnuna għall-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar in-Nitrati⁽⁵²⁾ fi żmien massimu ta' erba' snin mid-data ta' Adeżjoni skont l-Artikolu 3(2) u l-Artikolu 5(1) ta' dik id-Direttiva;
  - (c) meta l-liġi tal-Unjoni timponi rekwiżiti godda fuq l-imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja, tista' tinghata ghajnuna għall-investimenti biex jikkonformaw ma' dawk ir-rekwiżiti għal perjodu massimu ta' 12-il xahar mid-data li fiha r-rekwiżiti jkunu saru obbligatorji għall-impriza kkonċernata.

⁽⁵²⁾ Ara l-punt ta' qiegħ il-paġna 64 ta' dawn il-Linji Gwida.

(149) Fir-rigward tat-tisqija f'żoni msoqqija eżistenti jew ġodda, l-investimenti li jissodisfaw il-kundizzjonijiet li ġejjin ser jitqiesu bhala spejjeż eliġibbli:

- (a) pjan ta' ġestjoni tal-baċin tax-xmara, kif mehtieġ skont it-termini tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma ġie kkomunikat lill-Kummissjoni għaž-żona shiha fejn ikun ser isir l-investment, kif ukoll fi kwalunkwe zona oħra li l-ambjent tagħha jista' jiġi milqut mill-investment; il-miżuri li jidhlu fis-seħh taht il-pjan ta' ġestjoni tal-baċir tax-xmara skont l-Artikolu 11 ta' dik id-Direttiva u tar-rilevanza għas-settur agrikolu ġew speċifikati fil-programm ta' miżuri rilevanti;
- (b) bhala parti mill-investment hemm jew irid ikun hemm fis-seħh kejl tal-ilma li jippermetti li jitkejjel l-użu tal-ilma fil-livell tal-investment appoġġjat;
- (c) investment fit-titjib ta' installazzjoni ta' tisqija eżistenti jew element ta' infrastruttura tat-tisqija huma eliġibbli biss jekk jiġu vvalutati ex-ante bhala li joffru ffrankar ta' ilma potenzjali ta' mill-anqas bejn 5 u 25 % skont il-parametri tekniċi tal-installazzjonijiet jew l-infrastruttura eżistenti; jekk l-investment jaffettwa korpi tal-ilma tal-wiċċ jew ta' taht l-art li l-istat tagħhom ġie identifikat bhala mhux daqshekk tajjeb fil-pjan ta' ġestjoni tal-baċir tax-xmara rilevanti għal raġunijiet relatati mal-kwantità tal-ilma:
- (i) l-investment irid jiżgura tnaqqis effettiv fl-użu tal-ilma, fil-livell tal-investment, li jammonta għal tal-anqas 50 % tal-iffrankar potenzjali ta' ilma li jkun possibbli permezz tal-investment;
- (ii) fil-każ ta' investment f'impriza agrikola wahda, dan irid iwassal ukoll għal tnaqqis fl-użu totali ta' ilma mill-azjenda agrikola li jammonta għal tal-anqas 50 % tal-iffrankar potenzjali ta' ilma li jkun possibbli fil-livell tal-investment; l-użu totali ta' ilma tal-azjenda jrid jinkludi l-ilma mibjugħ mill-azjenda:
- L-ebda wahda mill-kundizzjonijiet tal-punti (c) ma għandha tapplika għal investment f'installazzjoni eżistenti li tolqot biss l-efficjenza enerġetika jew investment fil-holqien ta' ġibjun jew investment fl-użu tal-ilma riċiklat li la jolqot korp ta' ilma ta' taht l-art jew tal-wiċċ;
- (d) investment li jirriżulta f'żieda netta taż-żona li tissaqqa li jaffettwa medda partikolari ta' ilma tal-wiċċ jew ta' taht l-art għandu jkun eliġibbli biss jekk:
- (i) l-istat tal-korp tal-ilma ma jkunx ġie identifikat bhala mhux daqshekk tajjeb fil-pjan ta' ġestjoni tal-baċir tax-xmara rilevanti għal raġunijiet relatati mal-kwantità tal-ilma; u
- (ii) analiżi ambjentali turi li mhu ser ikun hemm l-ebda impatt ambjentali negattiv sinifikanti mill-investment. Tali analiżi tal-impatt ambjentali trid titwettaq mill-awtorità kompetenti jew tiġi approvata mill-awtorità kompetenti u tista' tirreferi wkoll għal gruppi ta' azjendi;
- (e) b'deroga mill-punt (d)(i), l-investimenti li jwasslu għal żieda netta fiż-żona li tissaqqa xorta jistgħu jkunu eliġibbli jekk:
- (i) l-investment ikun flimkien ma' investment f'installazzjoni ta' tisqija eżistenti jew element ta' infrastruttura tat-tisqija vvalutati ex-ante bhala li joffru ffrankar ta' ilma potenzjali ta' mill-anqas bejn 5 % u 25 % skont il-parametri tekniċi tal-installazzjoni jew l-infrastruttura eżistenti; u
- (ii) l-investment jiżgura tnaqqis effettiv fl-użu tal-ilma, fil-livell tal-investment kollu kemm hu, li jammonta għal tal-anqas 50 % tal-iffrankar potenzjali ta' ilma li jkun possibbli permezz tal-investment fl-installazzjoni tat-tisqija jew l-element tal-infrastruttura eżistenti;
- (f) b'deroga mill-punt (d)(i), il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dik id-dispożizzjoni ma japplikawx għal investimenti fit-twaqqif ta' sistema ta' tisqija ġdida fornita b'ilma minn ġibjun eżistenti approvat mill-awtoritajiet kompetenti qabel il-31 ta' Ottubru 2013, jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (i) il-ġibjun inkwistjoni jkun identifikat fil-pjan ta' ġestjoni tal-baċir tax-xmara rilevanti u jkun soġġett għar-rekwiziti ta' kontroll previsti fl-Artikoli 11(3)(e) tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma;
- (ii) fil-31 ta' Ottubru 2013, kien hemm fis-seħh limitu massimu fuq l-estrazzjonijiet totali mill-ġibjun jew livell minimu mehtieġ ta' fluss fl-ilmijiet affettwati mill-ġibjun;

- (iii) dak il-limitu massimu jew il-livell minimu mehteġ ta' fluss li jikkonforma mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Artikolu 4 tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma; u
  - (iv) l-investiment inkwistjoni ma jirriżultax festrazzjonijiet li jmorru lil hinn il-limitu massimu fis-sehh fil-31 ta' Ottubru 2013 jew jirriżulta fi tnaqqis fil-livell ta' fluss fil-korpi tal-ilma affettwati taht il-livell minimu mehteġ fis-sehh fil-31 ta' Ottubru 2013.
- (150) Iż-żoni li ma jissaqgawx iżda fejn recentement kienet attiva installazzjoni ta' tisqija, li għandhom jiġu stabbiliti u ġġustifikati mill-Istati Membri, jistgħu jiġu kkunsidrati bħala żoni misqija għall-fini li tiġi stabbilita ż-żieda netta fiż-żona misqija.
- (151) Mill-1 ta' Jannar 2017, fil-każ tat-tisqija, l-ghajnuna jistgħu jhallsuha l-Istati Membri li jistgħu jiżguraw li fir-rigward tad-distrett tal-baċin tax-xmara fejn isir l-investiment, tinghata kontribuzzjoni tal-użi differenti tal-ilma għall-irkupru tal-ispejjeż tas-servizzi tal-ilma mis-settur agrikolu, f'konformità mal-ewwel inċiż tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2000/60/KE filwaqt li meta jixraq, jitqiesu l-effetti soċjali, ambjentali u ekonomiċi tal-irkupru u l-kundizzjonijiet ġeografiċi u klimatiċi tar-reġjuni jew reġjuni milquta.

L-intensità tal-ghajnuna

(152) L-intensità tal-ghajnuna ma tistax taqbez:

- (a) 75 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli fir-reġjuni ultraperiferiċi;
  - (b) 75 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli eliġibbli fil-Gżejjer minuri tal-Eġew;
  - (c) 75 % tal-ammont ta' spejjeż eliġibbli fil-Kroazja għall-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar in-Nitrati skont il-punt (148)(b) ta' dawk il-Linji Gwida;
  - (d) 50 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli freġjuni anqas żviluppati u fir-reġjuni kollha li l-PDG *per capita* tagħhom għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2007 sal-31 ta' Dicembru 2013 kien inqas minn 75 % tal-medja tal-UE-25 għall-perjodu ta' referenza imma li l-PDG *per capita* tagħhom jaqbez il-75 % tal-medja tal-PDG tal-UE-27;
  - (e) 40 % tal-ammont tal-investiment eliġibbli freġjuni oħrajn;
  - (f) 30 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli għax-xiri ta' annimali għat-tnissil imsemmijin fil-punt (147).
- (153) Ir-rati tal-ghajnuna msemmija fil-punt (152) jistgħu jiżiedu b'20 punt percentwali, sakemm l-ghajnuna massima kkombinata ma tkunx taqbez id-90 % għal ta' dan li ġej:
- (a) bdiewa żgħażaġh jew bdiewa li ilhom stabbiliti matul il-hames snin qabel id-data tal-applikazzjoni għall-ghajnuna;
  - (b) investimenti kollettivi, bħal faċilitajiet tal-hzin li juża l-grupp ta' bdiewa jew faċilitajiet fejn jithejjew il-prodotti agrikoli qabel il-kummerċjalizzazzjoni; investimenti kollettivi, bħalma huma faċilitajiet ta' hzin li jintużaw minn grupp ta' bdiewa jew faċilitajiet biex jiġu ppreparati l-prodotti agrikoli qabel il-kummerċjalizzazzjoni, u proġetti integrati li jkopru diversi miżuri li hemm stipulazzjoni dwarhom fir-Regolament (UE) Nru 1305/2013, inklużi dawk marbuta ma' fużjoni ta' organizzazzjonijiet ta' produtture;
  - (c) investimenti f'żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħra skont l-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013;
  - (d) operazzjonijiet iffanzjati fil-qafas tas-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni (EIP), bħalma huwa investiment fi stalla ġdida, li jippermettu l-ittestjar ta' Prattika ġdida ta' akkomodazzjoni tal-annimali, li tkun giet żviluppata fi grupp operazzjonali kompost minn bdiewa, xjentisti, u organizzazzjonijiet mhux governattivi tat-trattament xieraq tal-annimali;
  - (e) investimenti bil-ghan li jtejbu l-ambjent naturali, il-kundizzjonijiet tal-iġjene jew l-istandards tal-benesseri tal-annimali, kif jissewma fil-punt (143)(b) hawn fuq; f'dak il-każ l-intensità tal-ghajnuna miżjuda prevista f'dan il-paragrafu tapplika biss għall-ispejjeż addizzjonali li hemm b'żonn biex jinkiseb livell li jaqbez l-istandards tal-Unjoni fis-sehh u li ma jwassalx għal zieda fil-kapaċità ta' produzzjoni;
  - (f) investimenti bil-ghan li jtejbu s-sostenibbiltà tal-azjenda agrikola, kif jissewma fil-punt (143)(a), li huma marbuta mal-impenji agroambjentali klimatiċi u l-agrikoltura organika skont it-Taqsima 1.1.5.1 u t-Taqsima 1.1.8 tal-Parti II.

- (154) Fir-rigward ta' investimenti mhux produttivi msemmija fil-punt (143)(d) u l-investimenti li jreġġgħu lura l-potenzjal tal-produzzjoni li jissemmew fil-punt (143)(e), l-intensità massima tal-ghajjnuna ma tistax taqbeż il-100 % tal-ispejjeż eliġibbli.
- (155) Fir-rigward tal-investment tal-ghanijiet preventivi fil-punt (143)(e), l-intensità massima tal-ghajjnuna ma tistax taqbeż 80 %. Madankollu, tista' tiżdied sa 100 % jekk l-investment isir b'mod kollettiv minn aktar minn benefiċjarju wiehed.
- 1.1.1.2. Ghajjnuna għal investment favur il-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali u naturali li jinsabu fuq l-azjendi agrikoli
- (156) Il-Kummissjoni se tqis ghajjnuna għall-investimenti favur il-konservazzjoni tal-wirt kulturali u naturali li jinsabu fl-impriża agrikola bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk din tkun konformi mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni, il-kundizzjoni ġenerali għall-ghajjnuna għal investment stabbilita fil-punt (134) ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (157) Din it-Taqsima tapplika għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (158) L-ghajjnuna għandha tingħata għall-wirt kulturali u naturali fil-forma ta' pajsagġi naturali u binjiet li hija formalment rikonossuta bħala patrimonju kulturali jew naturali mill-awtoritajiet pubbliċi kompetenti tal-Istat Membru.

Spejjeż eliġibbli

- (159) L-ispejjeż li ġejjin maħsuba għall-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali u naturali huma eliġibbli:
- (a) spejjeż ta' investment f'assi tanġibbli;
  - (b) xogħol kapitali.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (160) Japplikaw l-intensitajiet tal-ghajjnuna li ġejjin:
- (a) fil-każ ta' investimenti li għandhom l-ghan ta' konservazzjoni ta' karatteristiċi tal-patrimonju produttiv li jinsabu fuq l-azjendi agrikoli u sakemm l-investment ma jinvolvi xi żieda fil-kapaċità ta' produzzjoni, l-intensità tal-ghajjnuna trid tkun limitata għal
    - (i) 80 % tal-ispejjeż reali mgarrba f'żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew oħrajn speċifiċi skont l-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013;
    - (ii) 70 % tal-ispejjeż reali mgarrba f'reġjuni anqas żviluppatti;
    - (iii) 60 % tal-ispejjeż reali mgarrba f'żoni oħra;
  - (b) meta hemm żieda fil-kapaċità ta' produzzjoni, japplikaw ir-rati ta' ghajjnuna għall-investment stabbiliti fil-punti (152) u (153) ;
  - (c) ghajjnuna addizzjonali tista' tingħata b'rata li tasal sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli biex tkopri l-ispejjeż żejda mgarrba minhabba l-użu ta' materjali tradizzjonali meħtieġa biex jinżammu l-karatteristiċi tal-patrimonju tal-bini li jinsabu fl-azjendi agrikoli;
  - (d) minkejja r-regoli previsti fil-punti (a) sa (c), l-intensità massima tal-ghajjnuna tista' tasal sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli, fejn l-investment jikkonċerna infrastrutturi fuq skala żgħira;
  - (e) fil-każ ta' investimenti li għandhom l-ghan li jippreservaw karatteristiċi ta' wirt mhux produttivi li jinsabu f'azjendi agrikoli, bħal karatteristiċi arkeoloġiċi jew storiċi, l-intensità tal-ghajjnuna tista' tasal sa 100 % tal-ispejjeż reali mgarrbin;
  - (f) L-ghajjnuna għax-xogħlijiet kapitali trid tkun limitata għal EUR 10 000 fis-sena.

1.1.1.3. Ghajjnuna għal investment li tikkonċerna r-rilokazzjoni tal-binijiet tal-azjenda agrikola

- (161) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-investimenti li jikkonċernaw ir-rilokazzjoni tal-binjiet tal-farm bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tkun konformi mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, il-kundizzjoni ġenerali għall-ghajjnuna għal investment stabbilita fil-punt (134) u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

- (162) Din it-Taqsima tapplika għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (163) Ir-rilokazzjoni ta' bini ta' farm trid issegwi għan ta' interess pubbliku. L-interess pubbliku invokat biex jiġġustifika l-ghajjnuna taht din it-Taqsima jrid ikun speċifikat fid-dispożizzjonijiet rilevanti tal-Istat Membru kkonċernat.

Intensitajiet tal-ghajjnuna fir-rigward tal-ispejjeż eliġibbli

(164) Japplikaw l-intensitajiet tal-ghajjnuna li ġejjin:

- (a) meta rilokazzjoni ta' bini ta' farm tkun tikkonsisti fiż-żarmar, it-tnehhija u l-bini mill-ġdid ta' faċilitajiet eżistenti, l-intensità tal-ghajjnuna tista' tasal sa 100 % tal-ispejjeż proprji mgarrba għal tali attivitajiet;
- (b) meta, minbarra l-punt (a) ta' hawn fuq, ir-rilokazzjoni tirriżulta fl-immodernizzar tal-faċilitajiet jew f'żieda fil-kapaċità produttiva, japplikaw l-intensitajiet tal-ghajjnuna għall-investment kif imsemmi fil-punti (152) u (153) fir-rigward tal-ispejjeż relatati mal-immodernizzar tal-faċilitajiet jew iż-żieda tal-kapaċità ta' produzzjoni. Għall-finijiet ta' dan il-punt, is-sempliċi sostituzzjoni ta' bini jew faċilitajiet eżistenti b'bini jew faċilitajiet aġġornati minghajr ma fundamentalment jinbidlu l-produzzjoni jew it-teknoloġiji involuti, mhijiex ikkunsidrata bhala relatata mal-immodernizzar;
- (c) fejn ir-rilokazzjoni tikkonċerna attivitajiet qrib stabbiliment rurali, bil-għan li tittejjeb il-kwalità tal-hajja jew tiżdied il-prestazzjoni ambjentali tal-istabbiliment rurali u tikkonċerna infrastrutturi fuq skala żgħira, l-intensità tal-ghajjnuna tista' tasal sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

1.1.1.4. Ghajjnuna għall-investimenti b'rabta mal-ipproċessar tal-prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli

- (165) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-investimenti relatati mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk din tkun konformi mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjoni ġenerali għall-ghajjnuna għal investment stabbilita fil-punt (134) u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (166) Ghajjnuna għal bijokarburanti mill-ikel m'għandhiex tinghata skont din it-Taqsima, halli jinghata inkentiv għal bidla lejn il-produzzjoni ta' għamliet aktar avvanzati ta' bijokarburanti, kif mahsub bir-regoli orizzontali dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-ambjent u l-enerġija.
- (167) Din it-Taqsima tapplika għal ghajjnuna għal investimenti f'assi tangibbli u intangibbli relatati mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli kif jissemma fil-punt (35)11 u fil-punt (35)12.
- (168) L-Istati Membri jistgħu jagħtu ghajjnuna għal investimenti relatati mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, diment li din l-ghajjnuna tkun tissodisfa kull kundizzjoni ta' wiehed mill-istrumenti ta' ghajjnuna li ġejjin:
- (a) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 tas-17 ta' Ġunju 2014 li jiddikjara li ċerti kategoriji ta' ghajjnuna huma kompatibbli mas-suq intern bl-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat⁽⁵³⁾; jew
- (b) Linji Gwida dwar l-ghajjnuna reġjonali mill-Istat għall-2014-2020; jew
- (c) il-kundizzjonijiet ta' din it-Taqsima ta' dawn il-Linji Gwida.

L-ispejjeż eliġibbli

(169) L-ispejjeż eliġibbli skont il-punt (168)(c) iridu jkunu limitati għal:

- (a) il-kostruzzjoni, l-akkwist, inkluż il-kiri, jew it-titjib tal-proprjeta immobbli, b'art mixtrija li tkun eliġibbli biss diment li ma taqbiżx l-10 % tal-ispejjeż totali eliġibbli tal-operazzjoni kkonċernata;
- (b) ix-xiri jew ix-xiri bin-nifs ta' makkinarju u tagħmir sal-valur tas-suq tal-assi;

⁽⁵³⁾ ĠU L 187, 26.6.2014, p. 1.

- (c) spejjeż ġenerali relatati man-nefqa msemmija fil-punti (a) u (b), bhal tariffi tal-perit, tal-inġinier u dawk ta' konsultazzjoni, tariffi li għandhom x'jaqsmu ma' konsulenza dwar is-sostenibbiltà ambjentali u ekonomika, inklużi studji tal-fattibbiltà; l-istudji dwar il-fattibbiltà jibqgħu nefqa eliġibbli anki fejn, abbażi tar-riżultati tagħhom, ebda nefqa skont il-punti (a) u (b) ma tkun saret;
- (d) l-akkwist jew l-iżvilupp ta' softwer tal-kompjuter u l-akkwist ta' privattivi, licenzji, drittijiet tal-awtur u marki kummerċjali.

(170) L-ispejjeż li ġejjin mhumiex eliġibbli:

- (a) spejjeż, minbarra dawk imsemmijin fil-punt (169) marbutin ma' kuntratti ta' lokazzjoni, bħall-margni ta' lokatur, spejjeż ta' rifinanzjament tal-imghax, spejjeż ġenerali u miżati tal-assigurazzjoni.
- (b) il-kapital tax-xogħol;
- (c) spejjeż relatati mal-investimenti għall-konformità mal-istandards tal-Unjoni li huma fis-sehh.

L-intensità tal-ghajjnuna

(171) L-intensità massima tal-ghajjnuna skont dawn il-Linji Gwida ma tistax taqbeż:

- (a) 75 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli fir-reġjuni ultraperiferiċi;
- (b) 75 % tal-ammont tal-ispejjeż ta' investiment eliġibbli fil-Gżejjer minuri tal-Eġew;
- (c) 50 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli tal-investiment f'reġjuni anqas żviluppatti u fir-reġjuni kollha li l-PDG *per capita* tagħhom għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2007 sal-31 ta' Dicembru 2013 kien inqas minn 75 % tal-medja tal-UE-25 għall-perjodu ta' referenza imma li l-PDG *per capita* tagħhom huwa l fuq minn 75 % tal-medja tal-PDG tal-UE-27;
- (d) 40 % tal-ammont tal-ispejjeż ta' investiment eliġibbli f'reġjuni oħrajn.

(172) Ir-rati ta' ghajjnuna msemmija fil-punt (171) ta' hawn fuq jistgħu jiddiedu b'20 punt percentwali, sakemm l-intensità tal-ghajjnuna massima ma taqbiżx 90 % għal operazzjonijiet:

- (a) marbuta ma' fużjoni ta' organizzazzjonijiet produttori; jew
- (b) appoġġjati fil-qafas tal-EIP.

(173) Ghajjnuna individwali li taqbeż il-limitu ta' notifika msemmi fil-punt (37)(a) trid tiġi notifikata lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat.

1.1.2. *Ghajjnuna biex jinbeda negozju għal bdiewa żgħażaġh u għall-iżvilupp ta' farms żgħar*

(174) Il-Kummissjoni se tikkunsidra l-ghajjnuna biex jinbeda negozju għall-bdiewa żgħażaġh u ghajjnuna biex jinbeda negozju għall-iżvilupp ta' farms żgħar kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(175) Din it-Taqsima tapplika għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(176) L-ghajjnuna tinghata lil bdiewa żgħażaġh kif spjegat fil-punt (35).29 ta' dawn il-Linji Gwida, li huma imprizi mikro u żgħar jew lil farms żgħar. Farms żgħar iridu jkunu definiti mill-istati Membri fuq il-bażi ta' kriterji oġġettivi u jridu jkunu limitati għal imprizi mikro u żgħar.

(177) L-Istati Membri jridu jiddefinixxu l-livelli limitu superjuri u inferjuri ta' ghajjnuna għall-aċċess f'termini ta' potenzjal ta' produzzjoni tal-azjenda agrikola, imkejjel f'produzzjoni standard, kif definit fl-Artikolu 5 tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1242/2008⁽⁵⁴⁾, jew ekwivalenti, għal aċċess għal ghajjnuna tal-bidu għal bdiewa żgħażaġh u l-iżvilupp ta' farms żgħar. Il-livell limitu inferjuri għall-aċċess għal ghajjnuna tal-bidu għall-bdiewa żgħażaġh irid ikun oghla mil-livell limitu superjuri għall-aċċess għal ghajjnuna għall-iżvilupp ta' farms żgħar.

⁽⁵⁴⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1242/2008 tat-8 ta' Dicembru 2008 li jistabbilixxi tipoloġija Komunitarja għall-azjendi agrikoli (ĠU L 335, 13.12.2008, p. 3).

- (178) Meta l-ghajjnuna tinghata lill-bidwi zghazugh li qed jistabbilixxi azjenda fil-forma ta' persuna legali, il-bidwi zghazugh ghandu jeżercita kontroll effettiv u fuq żmien twil fuq il-persuna legali fir-rigward ta' deċizzjonijiet relatati mat-tmexxija, il-benefiċċji u r-riskji finanzjarji. Meta diversi persuni fiżiċi, inkluż persuni li mhumiex bdiewa zghazagh, ghandhom sehem fil-kapital jew fit-tmexxija tal-persuna legali, il-bidwi zghazugh ghandu jkun kapaċi li jeżercita kontroll effettiv u fuq żmien twil bhal dan jew wahdu jew b'mod kongunt flimkien ma' persuni oħra. Meta persuna legali hija kkontrollata b'mod uniku jew kongunt minn persuna legali oħra, dawn ir-rekwiżiti ghandhom japplikaw ghal kull persuna fiżika li ghandha l-kontroll fuq dik il-persuna legali l-oħra.
- (179) L-ghajjnuna trid tinghata bil-kundizzjoni li jiġi sottomess pjan ta' direzzjoni tan-negozju lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat, li l-implimentazzjoni tiegħu trid tibda fi żmien disa' xhur mid-data tal-adozzjoni tad-deċizzjoni ta' għoti tal-ghajjnuna.
- (180) Fil-każ ta' ghajjnuna għal bdiewa zghazagh, il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju jrid jistabbilixxi li l-benefiċjarju jrid jikkonforma mad-definizzjoni ta' bidwi attiv prevista fl-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013, fi żmien 18-il xahar mid-data tat-twaqqif.
- (181) Madankollu, meta l-bidwi zghazugh ma jkollux hiliyet u kompetenzi okkupazzjonali xierqa, dan ikun intitolat li jirċievi ghajjnuna, diment li jimpenja ruhu li jikseb dawk il-hiliyet u kompetenzi okkupazzjonali fi żmien 36-il xahar mid-data tal-adozzjoni tad-deċizzjoni dwar l-għoti tal-ghajjnuna. Dak l-impenn ghandu jiġi inkluż fil-pjan ta' direzzjoni tan-negozju.
- (182) Il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju jrid jiddeskrivi dawn li ġejjin:
- (a) fil-każ ta' ghajjnuna tal-bidu lil bdiewa zghazagh:
- (i) is-sitwazzjoni inizjali tal-azjenda agrikola;
  - (ii) il-kisbiet u l-miri għall-iżvilupp tal-attivitajiet tal-azjenda agrikola;
  - (iii) dettalji tal-azzjonijiet inklużi dawk relatati mas-sostenibbiltà ambjentali u l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi, mehtieġa għall-iżvilupp tal-attivitajiet tal-azjenda agrikola, bhal investimenti, tahrig, pariri jew kwalunkwe attività oħra;
- (b) fil-każ ta' ghajjnuna tal-bidu għall-iżvilupp ta' farms zghar:
- (i) is-sitwazzjoni inizjali tal-azjenda agrikola; u
  - (ii) dettalji tal-azzjonijiet inklużi dawk marbutin mas-sostenibbiltà ambjentali u l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi, li jistgħu jsostnu l-kisba tal-vijabbiltà ekonomika, bhal investimenti, tahrig, kooperazzjoni jew kwalunkwe azzjoni oħra.]
- (183) L-ghajjnuna trid tiġi pprovduta jew tithallas tal-inqas f'zewġ hlasijiet parzjali jew bin-nifs fuq perjodu ta' hames snin. Għall-bdiewa zghazagh, l-aħhar ghajjnuna jew l-aħhar hlas bin-nifs tal-ghajjnuna jrid ikun kundizzjonali għall-implimentazzjoni korretta tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju msemmi fil-punt (179).

L-intensità tal-ghajjnuna

- (184) L-ghajjnuna massima trid tkun limitata għal EUR 70 000 għal kull bidwi zghazugh u EUR 15 000 għal kull farm zghir. L-Istati Membri jridu jiddefinixxu l-ammont ta' ghajjnuna għal bdiewa zghazagh filwaqt li jqisu s-sitwazzjoni soċjoekonomika taż-żona kkonċernata.

1.1.3. Ghajjnuna għat-trasferiment ta' azjendi agrikoli

- (185) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għat-trasferiment ta' azjendi agrikoli bhala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (186) Din it-Taqsima tapplika għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja li jittrasferixxu l-azjenda agrikola tagħhom b'mod permanenti lil impriża oħra attiva fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (187) L-ghajjnuna tinghata lill-imprizi, eliġibbli biex jieħdu sehem fl-iskema tal-bdiewa zghazagh, stabbilita bit-Titolu V tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013, li fid-data tas-sottomissjoni tal-applikazzjoni għal ghajjnuna tagħhom, ikun ilhom eliġibbli għal tal-inqas sena u li jieħdu impenn li jittrasferixxu b'mod permanenti l-azjenda agrikola kollha tagħhom u l-intitolamenti ta' pagament korrispondenti lil impriża oħra.

(188) L-ghajjnuna trid tithallas bhala pagament annwali jew bhala pagament ta' darba.

(189) L-ghajjnuna trid tithallas mid-data tat-trasferiment tal-azjenda agrikola sal-31 ta' Diċembru 2020.

L-intensità tal-ghajjnuna

(190) L-ghajjnuna tikkorrispondi għal 120 % tal-pagament annwali li l-benefiċjarju huwa eliġibbli li jirċievi mill-iskema tal-farms żgħar.

1.1.4. Ghajjnuna inizjali għal gruppi u organizzazzjonijiet tal-produtturi fis-settur agrikolu

(191) Il-Kummissjoni għandha fehma pożittiva fir-rigward tal-ghajjnuna inizjali għal gruppi ta' produtturi u organizzazzjonijiet ta' produtturi peress li din tohloq inċentiv sabiex il-bdiewa jingħaqdu flimkien. Għaldaqstant, ser tqis l-ghajjnuna inizjali għal gruppi ta' produtturi u organizzazzjonijiet ta' produtturi kompatibbli skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(192) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu kollu ⁽⁵⁵⁾.

(193) Huma biss il-gruppi jew l-organizzazzjonijiet tal-produtturi li ġew uffiċjalment rikonoxxuti mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat abbażi ta' preżentazzjoni ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju li huma eliġibbli għall-ghajjnuna.

(194) L-ghajjnuna tal-bidu trid tingħata soġġett għall-obbligu tal-Istat Membru li jivverifika li l-għanijiet tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju ntlahqu fi żmien hames snin mid-data tar-rikonoxximent uffiċjali tal-grupp jew l-organizzazzjoni ta'produtturi.

(195) Il-ftehimiet, id-deċizzjonijiet u l-prattiki miftiehma li ġew konklużi fil-qafas tal-grupp jew l-organizzazzjoni ta' produtturi għandhom jikkonformaw mar-regoli dwar il-kompetizzjoni kif japplikaw bis-sahha tal-Artikoli 206 sa 210 tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.

(196) Bhala alternattiva li tiġi pprovduta għajjnuna tal-bidu għall-gruppi u l-organizzazzjonijiet ta' produtturi, tista' tingħata għajjnuna sal-istess ammont globali direttament lill-produtturi biex jagħmlu tajjeb għall-kontribuzzjonijiet tagħhom għall-ispejjeż tat-tmexxija tal-gruppi jew l-organizzazzjonijiet matul l-ewwel hames snin wara l-formazzjoni tal-grupp jew tal-organizzazzjoni.

(197) L-Istati Membri jistgħu jibqgħu jagħtu għajjnuna tal-bidu lill-gruppi ta' produtturi anki wara li jkunu ġew rikonoxxuti bhala organizzazzjonijiet ta' produtturi skont il-kundizzjonijiet tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.

(198) L-ghajjnuna trid tkun limitata għal gruppi ta' produtturi u organizzazzjonijiet ta' produtturi li għandhom definizzjoni ta' SMEs ⁽⁵⁶⁾. Il-Kummissjoni mhijiex ser tawtorizza għajjnuna mill-Istat għall-ispejjeż koperti minn din it-Taqsima favur intrapriżi kbar ⁽⁵⁷⁾.

(199) L-iskemi ta' għajjnuna awtorizzati taht din it-Taqsima ser ikunu soġġetti għal kundizzjoni li tehtieg li huma jaġġustaw biex titqies kwalunkwe bidla fir-regolamenti li jirregolaw l-organizzazzjonijiet komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli.

L-ispejjeż eliġibbli

(200) L-ispejjeż eliġibbli jistgħu jinkludu l-ispejjeż ta' kiri ta' bini xieraq, ix-xiri ta' tagħmir tal-uffiċċju, inkluz hardwer u softwer tal-kompjuter, l-ispejjeż tal-persunal amministrattiv, l-ispejjeż ġenerali u t-tariffi legali u amministrattivi. Fejn jinxtara bini, l-ispejjeż eliġibbli għal bini jridu jkunu limitati għal spejjeż ta' kera b'rati tas-suq.

(201) Ma tistax tingħata għajjnuna lil:

- (a) organizzazzjonijiet tal-produzzjoni, entitajiet jew korpi, bhalma huma kumpaniji jew kooperattivi, li l-għan tagħhom huwa l-ġestjoni ta' azjenda agrikola wahda jew aktar u li huma għalhekk produtturi uniċi;

⁽⁵⁵⁾ Ara d-definizzjoni ta' settur agrikolu fil-punt (35)2 ta' dawn il-Linji Gwida.

⁽⁵⁶⁾ Ara d-definizzjoni ta' SME fil-punt (35)13 ta' dawn il-Linji Gwida.

⁽⁵⁷⁾ Ara d-definizzjoni ta' intrapriża kbira fil-punt (35)14 ta' dawn il-Linji Gwida.

- (b) assoċjazzjonijiet agrikoli, li jagħmlu kompiti, bħalma huma appoġġ reċiproku u għajjnuna lill-farms u servizzi ta' ġestjoni tal-farms, fl-azjendi tal-membri minghajr ma jkunu involuti fl-adattament konġunt tal-provvista lis-suq;
- (c) gruppi, organizzazzjonijiet jew assoċjazzjonijiet ta' produttori li l-għanijiet tagħhom mhumiex kompatibbli mal-Artikolu 152(1)(c) u (3) u mal-Artikolu 156 tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.
- (202) L-għajjnuna trid tithallas bħala għajjnuna b'rata fissa f'pagamenti akkont annwali għall-ewwel hames snin mid-data li fiha l-grupp jew l-organizzazzjoni tal-produtturi gie rikonoxxut b'mod uffiċjali mill-awtorità kompetenti abbażi tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju tiegħu. L-Istati Membri jridu jhallsu biss l-aħhar parti wara li jkunu vverifikaw l-implimentazzjoni korretta tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju.
- (203) L-għajjnuniet li jingħataw lil grupp jew assoċjazzjonijiet ta' produttori biex ikopru l-ispejjeż li mhumiex marbuta ma' spejjeż tal-bidu, bħal investimenti jew attivitajiet ta' promozzjoni, ser jiġu vvalutati skont ir-regoli li jirregolaw dan it-tip ta' għajjnuniet.

L-intensità tal-għajjnuna

- (204) L-intensità tal-għajjnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.
- (205) L-ammont totali tal-għajjnuna jrid ikun limitat għal EUR 500 000. L-għajjnuna trid tkun digressiva.
- 1.1.5. *L-għajjnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi u ta' trattament xieraq tal-annimali*
- (206) Din it-Taqsima tapplika għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- 1.1.5.1. *L-għajjnuna għall-impenji agri-ambjent-klima*
- (207) Il-Kummissjoni ser tqis l-għajjnuna għal impenji agroambjentali klimatiċi bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (208) Din it-Taqsima tapplika għall-għajjnuna lill-imprizi u l-grupp tat-tali imprizi li jimpenjaw ruħhom, fuq bażi volontarja, li jwettqu operazzjonijiet li jikkonsistu f'impenn agroambjentali klimatiku wiehed jew aktar fuq l-art agrikola li għandhom jiġu ddefiniti mill-Istati Membri, inkluż iżda mhux limitat għall-erja agrikola kif iddefinita skont il-punt (35)50 ta' dawn il-Linji Gwida.
- (209) Din il-miżura għandu jkollha l-għan li tippreserva kif ukoll tippromwovi l-bidliet meħtieġa fil-prattiki agrikoli li jagħtu kontribuzzjoni pożittiva għall-ambjent u l-klima.
- (210) L-għajjnuna se tkopri biss dawk l-impenji volontarji li jmorru lil hinn mill-istandards obbligatorji rilevanti stabbiliti skont il-Kapitolu I tat-Titolu VI tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013, il-kriterji rilevanti u l-attivitajiet minimi kif stabbiliti skont il-punti (c)(ii) u (c)(iii) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013, rekwiżiti minimi rilevanti għall-użu ta' fertilizzanti u prodotti ta' protezzjoni tal-pjanti kif ukoll rekwiżiti obbligatorji rilevanti oħrajn stabbiliti mil-liġi nazzjonali. Dawn l-istandards u r-rekwiżiti obbligatorji kollha jridu jkunu identifikati u deskritti fin-notifika lill-Kummissjoni.
- (211) L-Istati Membri għandhom jimpenjaw ruħhom sabiex jiżguraw li l-imprizi li jimpenjaw ruħhom li jwettqu operazzjonijiet taħt din il-miżura jiġu pprovduti bl-għarfien u l-informazzjoni meħtieġa biex jimplimentawhom, inkluż permezz ta' pariri minn esperti relatati mal-impenn u/jew billi jagħmlu l-għajjnuna skont din il-miżura bil-kundizzjoni li jinkiseb it-taħriġ rilevanti.
- (212) L-impenji f'din il-miżura jridu jitwettqu għal perjodu ta' hames sa seba' snin. Madankollu, meta jkun hemm bżonn li jinkisbu jew jinżammu l-benefiċċji ambjentali mfittxija, l-Istati Membri jistgħu jstabbilixxu perjodu itwal għal tipi partikolari ta' impenji, anki billi jipprovdu għall-estensjoni annwali tagħhom wara tmiem il-perjodu inizjali⁽⁵⁸⁾. Fir-rigward ta' impenji godda li jsegwu direttament l-impenn imwettaq fil-perjodu inizjali, l-Istati Membri jistgħu jstabbilixxu perjodu iqsar.

⁽⁵⁸⁾ Pereżempju, fil-każ ta' sottomiżuri mmirati għar-restawr u ż-zamma tal-habitats mistaġħdra, l-għajjnuna tista' tingħata għal aktar minn seba' snin fid-dawl tal-komplessità biex jintlaħqu dawn l-għanijiet.

- (213) Meta jkun rilevanti, għandu jkun hemm konformità mar-regoli għall-pagamenti relatati mal-erja stabbiliti fl-Artikolu 47 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 u ma' kull att delegat adottat skont dik id-dispożizzjoni.
- (214) Tista' tingħata għajjnuna għall-impenji agroambjentali klimatiki għal amministraturi tal-artijiet ohra u gruppi ta' benefiċjarji minbarra imprizi attivi fis-settur agrikolu skont it-Taqsima 3.4 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida.
- (215) L-impenji skont il-miżura agroambjentali klimatika biex tiġi estiża t-trobbija tal-bhejjem iridu tal-anqas jikkonformaw mal-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) il-mergħa kollha tal-azjenda trid titmexxa u tinzamm biex jiġi evitat raġa mhux biżżejjed jew eċċessiv;
  - (b) id-densità tal-bhejjem trid tiġi ddefinita filwaqt li jitqiesu l-bhejjem kollha li jirgħu miżmuma fil-farm jew, fil-każ ta' impenn għal limiti tal-lissija ta' nutrijenti, l-annimali kollha miżmuma fil-farm li huma rilevanti għall-impenn inkwistjoni.
- (216) L-impenji skont il-miżura agroambjentali klimatika għat-trobbija ta' razez lokali f'periklu li jintilfu minhabba l-biedja jew biex jiġu ppreservati riżorsi ġenetiċi tal-pjanti mhedda b'erożjoni ġenetiku jridu jehtiegu:
- (a) li jitrabbew annimali tal-farm ta' razez lokali, adatti ġenetikament għal sistema jew ambjent wiehed jew aktar ta' produzzjoni tradizzjonali fil-pajjiż, f'periklu li jintilfu minhabba l-biedja; jew
  - (b) li jinżammu r-riżorsi ġenetiċi adattati naturalment għall-kundizzjonijiet lokali u reġjonali u mhedda mill-erożjoni ġenetika.
- (217) L-ispeċijiet ta' annimali tal-farm li ġejjin ser ikunu eliġibbli għall-għajjnuna: bhejjem; in-nagħaġ; il-mogħoż; l-ekwidi; il-hnieżer u l-ghasafar.
- (218) Ir-razez lokali ser jiġu kkunsidrati bħala f'periklu li jintilfu minhabba l-biedja jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin u jekk il-kundizzjonijiet jiġu deskritti u inklużi fin-notifika lill-Kummissjoni:
- (a) fil-livell nazzjonali jiġi ddikjarat in-numru ta' nisa għat-tniissil ikkonċernat;
  - (b) dak in-numru u l-istatus fil-periklu tar-razez elenkati huwa ċertifikat minn korp xjentifiku rilevanti rikonoxxut kif xieraq;
  - (c) korp rilevanti rikonoxxut kif xieraq jirreġistra u jżomm aġġornat il-ktieb tal-merhla jew ir-reġistru tal-bhejjem għar-razza;
  - (d) il-korpi kkonċernati jkollhom il-hiliet u l-għarfien mehtieġ biex jidentifikaw l-annimali tar-razez f'periklu.
- (219) Ir-riżorsi ġenetiċi tal-pjanti ser jiġu kkunsidrati bħala li huma mhedda mill-erożjoni ġenetika bil-kundizzjoni li fin-notifika lill-Kummissjoni tiġi deskritta u inkluża biżżejjed evidenza tal-erożjoni ġenetika, abbażi tar-riżultati u indikaturi xjentifiċi għat-tnaqqis tar-razez lokali/varjetajiet lokali primittivi, id-diversità tal-popolazzjoni tagħhom u fejn ikunu rilevanti għall-modifiki fil-prattiki agrikoli prevalenti fil-livell lokali.
- (220) Tista' tingħata għajjnuna għall-konservazzjoni u l-użu sostenibbli u l-iżvilupp tar-riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura għall-operazzjonijiet mhux koperti mid-dispożizzjonijiet skont il-punti (208) sa (219) ta' din it-Taqsima.

L-ispejjeż eliġibbli

- (221) Għajjnuna, hliet l-għajjnuna għall-operazzjoni għall-konservazzjoni tar-riżorsi ġeneriċi kif jissemma fil-punt (220), li tkopri l-kumpens lill-benefiċjarji għal kull jew għal parti mill-ispejjeż addizzjonali u d-dħul mitluf minhabba l-impenji li saru. L-għajjnuna trid tingħata darba fis-sena.

- (222) F'kazijiet iġġustifikati kif xieraq, għall-operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni ambjentali, l-ghajjnuna tista' tinghata bhala rata fissa jew pagament ta' darba għal kull unità għall-impenji biex jiġi rinunzjat l-użu kummerċjali ta' oqsma, ikkalkolata abbażi tal-ispejjeż addizzjonali mgarrba u dhul mitluf.
- (223) Meta jkun hemm bżonn, il-pagamenti jistgħu jkopru wkoll spejjeż tat-tranzazzjoni li jaslu sa 20 % tal-primjum imhallas għall-impenji agroambjentali klimatiċi. Meta l-impenji jidhlu għalihom gruppi ta' imprizi, il-livell massimu jrid ikun ta' 30 %.
- (224) Madankollu, jekk Stat Membru jixtieq jikkompensa għall-ispejjeż tat-tranzazzjoni kkawżati mid-dhul f'impenji agroambjentali klimatiċi, irid jipprova provi konvinċenti ta' dawk l-ispejjeż, pereżempju billi jippreżenta tqabbil bejn l-ispejjeż ma' imprizi li ma dahlux f'impenji bhal dawn. Għalhekk, normalment il-Kummissjoni mhijetx ser tawtorizza għajjnuna mill-Istat għal spejjeż tat-tranzazzjoni għall-issoktar ta' impenji li diġà dahu fihom fl-imghoddi, sakemm Stat Membru ma jurix li dawk l-ispejjeż għadhom isehhu jew li qeghdin jiġu imposti spejjeż godda tat-tranzazzjoni.
- (225) Meta l-ispejjeż tat-tranzazzjoni jiġu kkalkolati fuq il-bażi ta' spejjeż medji u/jew farms medji, l-Istati Membri għandhom juru li b'mod partikolari l-intrapriżi l-kbar mhumiex ikkompensati ż-żejjed. Għall-fini ta' kalkolu tal-kompens, l-Istati Membri jridu jqisu jekk l-ispejjeż tat-tranzazzjoni inkwistjoni humiex imgarrba għal kull impriza jew għal kull ettaru.
- (226) Ma tista' tinghata l-ebda għajjnuna taht din il-miżura għal impenji li huma koperti mill-miżura dwar l-agrikoltura organika ddefinita fit-Taqsima 1.1.8 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida.
- (227) Ghajjnuna għall-konservazzjoni tar-rizorsi ġenetiċi fl-agrikoltura tkopri l-ispejjeż għal dawn l-operazzjonijiet:
- (a) azzjonijiet immirati: azzjonijiet li jipromwovu konservazzjoni *in situ* u *ex situ*, karatterizzazzjoni, ġbir u użu ta' rizorsi ġenetiċi fl-agrikoltura, inklużi inventarji bbażati fuq il-web ta' rizorsi ġenetiċi li bhallissa huma kkonservati *in situ*/ konservazzjoni fuq il-farm, u ta' ġabriet u databases *ex situ*;
  - (b) azzjonijiet ikkonċertati: azzjonijiet li jipromwovu l-iskambju ta' tagħrif għall-konservazzjoni, il-ġbir u l-użu ta' rizorsi ġenetiċi fl-agrikoltura tal-Unjoni, fost organizzazzjonijiet kompetenti fl-Istati Membri;
  - (c) azzjonijiet ta' akkumpanjament: azzjonijiet ta' informazzjoni, tqassim u konsultattivi li jinvolvu organizzazzjonijiet mhux governattivi u partijiet interessati rilevanti oħrajn, korsijiet ta' tahrig u thejija ta' rapporti tekniċi.

L-ammont tal-ghajjnuna u l-intensità tal-ghajjnuna

- (228) Ghajjnuna, hlief l-ghajjnuna għall-operazzjoni għall-konservazzjoni tar-rizorsi ġeneriċi kif jissemma fil-punt (220), trid tkun limitata għal dawn l-ammonti massimi: L-ammont massimu ta' għajjnuna huwa EUR 600 għal kull ettaru fis-sena għall-uċuħ tar-raba' annwali; EUR 900 għal kull ettaru għal kull sena għall-uċuħ tar-raba' perenni speċjalizzati; EUR 450 għal kull ettaru fis-sena għal uzi oħra tal-art. EUR 200 għal kull unità tal-bhejtem fis-sena għal speċijiet lokali fil-periklu li jintilfu għall-finijiet tal-biedja.
- (229) Dawn l-ammonti massimi jistgħu jidiedu f'kazijiet debitament sostanzjati meta jitqiesu ċirkostanzi speċifiċi li jridu jiġu iġġustifikati, fin-notifika lill-Kummissjoni.
- (230) Għall-konservazzjoni ta' rizorsi ġenetiċi tal-foresti fl-agrikoltura, l-ghajjnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

1.1.5.2. Ghajjnuna għall-impenji għat-trattament xieraq tal-annimali

- (231) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għat-trattament xieraq tal-annimali bhala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (232) Din it-Taqsima tapplika għall-ghajjnuna lill-imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja li jimpenjaw ruhom, fuq bażi volontarja, biex iwettqu operazzjonijiet li jikkonsistu fimpenn wiehed jew aktar tat-trattament xieraq tal-annimali u li huma bdiewa attivi.
- (233) L-ghajjnuna tkopri biss dawk l-impenji li jmorru lil hinn mill-istandards obbligatorji rilevanti stabbiliti skont il-Kapitolu I tat-Titolu VI tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 u rekwiżiti obbligatorji rilevanti oħrajn. Dawn ir-rekwiżiti rilevanti jridu jkunu identifikati u deskritti fin-notifika lill-Kummissjoni.

- (234) L-impenji għat-trattament xieraq tal-annimali eliġibbli biex jirċievu għajjnuna jridu jipprovdu standards imtejba tal-metodi ta' produzzjoni f'wiehed mill-oqsma li ġejjin:
- (a) l-ilma, l-għalf u l-indukrar tal-annimali skont il-htigijiet naturali tat-trobbija tal-annimali;
  - (b) il-kundizzjonijiet ta' akkomodazzjoni, bhall-allokkazzjonijiet ta' spazju ikbar, materjali tal-bejta, materjali ta' arrikkiment, dawl naturali;
  - (c) l-aċċess għall-barra;
  - (d) prattiki li jevitaw il-mutilazzjoni u/jew il-kastrazzjoni ta' annimali jew f'każijiet speċifiċi meta tkun jit-qies li hemm b'żonn issir il-mutilazzjoni jew il-kastrazzjoni tal-annimali, li jipprovdu għall-użu ta' anestetika, analġeżija u mediċina antiinfjammatorja jew immunokastrazzjoni.
- (235) L-impenji għat-trattament xieraq tal-annimali jridu jittiehdu għal perjodu ta' bejn sena u seba' snin li jiġgedded.
- (236) It-tiġdid tal-kuntratt jista' jkun awtomatiku, jekk dettalji dwar dan ikunu deskritti fil-kuntratt. Il-mekkanizmu ta' tiġdid tal-impenji għat-trattament xieraq tal-annimali stipulat aktar 'il fuq irid jiġi stabbilit mill-Istati Membri skont ir-regoli nazzjonali rilevanti tagħhom. Mekkanizmu bħal dan irid jiġi kkomunikat lill-Kummissjoni bħala parti min-notifika dwar l-għajjnuna mill-Istat skont din it-Taqsima. It-tiġdid dejjem irid ikun soġġett għar-rispett tal-kundizzjonijiet approvati mil-Kummissjoni għall-għajjnuna skont din it-Taqsima.

Spejjeż eliġibbli

- (237) L-għajjnuna trid tingħata kull sena u tista' tikkumpensa lill-imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja għall-ispejjeż addizzjonali kollha jew parti minnhom u għad-dhul mitluf li jirriżulta mill-impenji li jkunu għamlu.
- (238) Meta jkun hemm b'żonn, jistgħu jkopru wkoll spejjeż tat-tranzazzjoni għall-valur sa 20 % tal-primjum imhallas għall-impenji fuq it-trattament xieraq tal-annimali. Madankollu, jekk Stat Membru jixtieq jikkumpensa għall-ispejjeż tat-tranzazzjoni kkawżati mid-dhul f'impenji fuq it-trattament xieraq tal-annimali, irid jipprovdi provi konvinċenti dwar dawk l-ispejjeż, pereżempju billi jippreżenta tqabbil bejn l-ispejjeż ma' imprizi li ma dahlux f'impenji għat-trattament xieraq tal-annimali bħal dawn. Għaldaqstant, normalment il-Kummissjoni ma tawtorizzax għajjnuna mill-Istat għal spejjeż tat-tranzazzjoni għall-issoktar ta' impenji fuq it-trattament xieraq tal-annimali li diġà dahlu għalihomvfl-imghoddi, sakemm Stat Membru ma jurix li dawk l-ispejjeż għadhom isehhu jew li qegħdin jiġu imposti spejjeż tat-tranzazzjoni godda.
- (239) Meta l-ispejjeż tat-tranzazzjoni jiġu kkalkolati fuq il-bażi ta' spejjeż medji u/jew farms medji, l-Istati Membri għandhom juru li b'mod partikolari l-intrapriži l-kbar mhumiex ikkumpensati ż-żejjed. Għall-fini ta' kalkolu tal-kumpens, l-Istati Membri jridu jqisu jekk l-ispejjeż tat-tranzazzjoni inkwistjoni humiex imġarrba għal kull impriza jew għal kull ettaru.

L-ammont tal-għajjnuna

- (240) L-għajjnuna trid tkun limitata għal EUR 500 għal kull unità tal-Bhejjem.

1.1.6. Għajjnuna għall-izvantaġġi relatati ma-żoni ta' Natura 2000 u għad-Direttiva Qafas dwar l-ilma

- (241) Il-Kummissjoni ser tqis l-għajjnuna mill-Istat għall-izvantaġġi relatati ma-żoni ta' Natura 2000 u għad-Direttiva Qafas dwar l-ilma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (242) Din it-Taqsima tapplika għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (243) L-għajjnuna għall-amministraturi ohra tal-artijiet minbarra imprizi attivi fis-settur agrikolu f'każijiet iġġustifikati kif xieraq tista' tingħata skont it-Taqsima 3.5 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida.

Spejjeż eliġibbli

- (244) L-għajjnuna tkopri l-kumpens lill-benefiċjarji għall-ispejjeż addizzjonali u d-dhul mitluf li ġej minn żvantaġġi fiż-żoni kkonċernati, relatati mal-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar il-Habitats, id-Direttiva dwar l-Ghasafar u d-Direttiva Qafas dwar l-Ilma⁽⁵⁹⁾.

⁽⁵⁹⁾ Ara l-punt (52) u n-nota 42 ta' qiegħ il-paġna ta' dawn il-Linji Gwida.

- (245) L-għajnuna marbuta mad-Direttiva dwar il-Habitats u d-Direttiva dwar l-Ghasafar tista' tingħata biss fir-rigward ta' żvantaġġi li jirriżultaw mir-rekwiżiti li jmorru lil hinn mill-kundizzjoni agrikola u ambjentali tajba stipulata fl-Artikolu 94 u fl-Anness II tar-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 1306/2013 u l-kriterji rilevanti u l-attivitajiet minimi kif stabbilit skont il-punti (ii) u (iii) tal-Artikolu 4(1)(c) tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.
- (246) L-għajnuna marbuta mad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma tista' tingħata biss fir-rigward ta' rekwiżiti speċifiċi li:
- (a) iddahhlu mid-Direttiva Qafas dwar l-Ilma, huma konformi mal-programmi ta' miżuri tal-pjanijiet ta' ġestjoni tal-baċir tax-xmara għall-fini ta' kisba tal-għanijiet ambjentali ta' dik id-Direttiva u jmorru lil hinn mill-miżuri mehtieġa biex tiġi implimentata legiżlazzjoni oħra tal-Unjoni għall-protezzjoni tal-ilma;
  - (b) imorru lil hinn mir-rekwiżiti statutorji ta' ġestjoni u l-kundizzjoni agrikola u ambjentali tajba stipulata fil-Kapitolu I tat-Titolu IV tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 u l-kriterji rilevanti u l-attivitajiet minimi kif stabbilit skont il-punti (ii) u (iii) tal-Artikolu 4(1)(c), tar-Regolament (EU) No 1307/2013;
  - (c) imorru lil hinn mil-livell ta' applikazzjoni tal-liġi tal-Unjoni fiż-żmien li fih ġiet adottata d-Direttiva Qafas dwar l-Ilma kif stipulat fl-Artikolu 4(9) ta' dik id-Direttiva; u
  - (d) jimponu bidliet kbar fl-użu tat-tip ta' art, u/jew restrizzjonijiet kbar fil-prattika tal-biedja li jirriżultaw f'telf sinifikanti ta' dhul.
- (247) Ir-rekwiżiti msemmija fil-punti (245) u (246) iridu jkunu identifikati u deskritti fin-notifika lill-Kummissjoni.
- (248) Iż-żoni li ġejjin għandhom ikunu eliġibbli għall-għajnuna:
- (a) iż-żoni agrikoli ta' Natura 2000 magħżula skont id-Direttiva dwar il-Habitats u d-Direttiva dwar l-Ghasafar;
  - (b) żoni oħra ddelimitati ta' harsien tan-natura b'restrizzjonijiet ambjentali applikabbli għall-biedja li jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 10 tad-Direttiva dwar il-Habitats; dawn iż-żoni ma jistgħux jaqbużu l-5 % taż-żoni magħżula ta' Natura 2000 koperti mill-kamp ta' applikazzjoni territorjali tal-programm tal-iżvilupp rurali rilevanti;
  - (c) żoni agrikoli inklużi fil-pjanijiet ta' ġestjoni tal-baċiri tax-xmara skont id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma.

L-ammont tal-għajnuna

- (249) L-għajnuna trid tkun limitata għall-ammonti li ġejjin: massimu ta' EUR 500 għal kull ettaru fis-sena fil-perjodu inizjali li ma jaqbiżx il-hames snin; massimu ta' EUR 200 għal kull ettaru fis-sena minn hemm 'il quddiem. L-għajnuna relatata mad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma trid tammonta għal tal-inqas EUR 50 għal kull ettaru fis-sena.
- (250) L-ammonti massimi ta' EUR 500 u EUR 200 jistgħu jiziedu f'każijiet eċċezzjonali filwaqt li jitqiesu ċ-ċirkustanzi speċifiċi li għandhom jiġu ġġustifikati. L-ammont minimu ta' EUR 50 għal għajnuna relatata mad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma jista' jitnaqqas f'każijiet sostanzjali kif xieraq meta jitqiesu ċirkostanzi speċifiċi li jridu jiġu ġġustifikati.
- 1.1.7. *Għajnuna għaž-żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħrajn*
- (251) Il-Kummissjoni ser tqis l-għajnuna mill-Istat f'żoni muntanjużi u żoni oħra li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħrajn kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (252) Din it-Taqsima tapplika għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (253) L-għajnuna tista' tingħata lil imprizi li jimpenjaw ruhhom li jsegwu l-attività ta' biedja tagħhom f'żoni magħżula skont l-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 u li jkunu bdiewa attivi.

L-ispejjeż eliġibbli

- (254) L-ghajjnuna tkopri l-kumpens lill-impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja għall-ispejjeż addizzjonali kollha jew għal parti minnhom u d-dhul mitluf relatat mar-restrizzjonijiet għall-produzzjoni agrikola fiż-żona kkonċernata. L-Istati Membri għandhom juru l-limiti inkwistjoni u jagħtu evidenza li l-ammont ta' kumpens li jrid jithallas ma jmurx lil hinn mit-telf ta' dhul u l-ispejjeż addizzjonali li jirriżultaw minn dawk il-limiti.
- (255) L-ispejjeż addizzjonali u d-dhul mitluf iridu jiġu kkalkolati b'paragun maż-żoni li mhumiex affettwati minn restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet oħrajn speċifiċi, filwaqt li jitqiesu l-pagamenti skont il-Kapitolu 3 tat-Titolu III tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013.
- (256) Meta jiġu kkalkolati l-ispejjeż addizzjonali u d-dhul mitluf, l-Istati Membri jistgħu, fejn debitament ġustifikat, jagħmlu distinzjoni fil-livell ta' pagament li tqis:
- (a) is-severità ta' kwalunkwe restrizzjoni permanenti naturali identifikata li taffettwa l-attivitajiet tal-biedja;
  - (b) is-sistema ta' biedja.
- (257) L-ghajjnuna ser tingħata kull sena għal kull ettaru ta' erja agrikola.

L-ammont tal-ghajjnuna

- (258) L-ghajjnuna trid tiġi stabbilita bejn l-ammonti minimi u massimi li gejjin: EUR 25 minimu għal kull ettaru fis-sena bhala medja taż-żona tal-benefiċjarju li tingħata għajjnuna, u EUR 250 massimu għal kull ettaru fis-sena. Madankollu, l-ammont massimu jista' jaasal sa EUR 450 għal kull ettaru fis-sena f'żoni muntanjużi kif iddefinit fl-Artikolu 32(2) tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013.
- (259) L-ammonti massimi jistgħu jiżiedu f'każijiet debitament sostanzjati meta jitqiesu ċirkostanzi speċifiċi li jridu jiġu ġġustifikati, fin-notifika lill-Kummissjoni.
- (260) L-Istati Membri jridu jipprovdu għad-digressività tal-ghajjnuna 'l fuq minn livell minimu ta' zona għal kull azjenda, li għandu jiġi ddefinit fil-programm, bl-eċċezzjoni jekk l-ghotja tikkonċerna biss l-ammont minimu għal kull ettaru kif stabbilit fil-punt (258) ta' dawn il-Linji Gwida. Għal dan il-ghan, in-notifiki għandhom jispeċifikaw id-daqs tal-farm li ser jibbenefika minn din l-ghajjnuna.
- (261) Fil-każ ta' persuna ġuridika, jew grupp ta' persuni fiżiċi jew ġuridiċi, l-Istati Membri jistgħu japplikaw id-digressività tal-ghajjnuna fil-livell tal-membri ta' dawn il-persuni jew gruppi ġuridiċi fejn il-liġi nazzjonali tistipula li l-membri individwali jassumu drittijiet u obbligi komparabbli ma' dawk ta' bdiewa individwali li għandhom l-istatus ta' kap ta' azjenda, b'mod partikolari fir-rigward tal-istatus ekonomiku, soċjali u fiskali tagħhom, sakemm dawn ikunu kkontribwixxew għat-tishih tal-istrutturi agrikoli tal-persuni jew gruppi ġuridiċi kkonċernati.
- (262) Minbarra l-ghajjnuna prevista fil-punt (253) lill-benefiċjarji, l-Istati Membri jistgħu jagħtuhom għajjnuna b'din il-miżura bejn l-2014 u l-2020 f'żoni li huma eliġibbli skont l-Artikolu 36(a)(ii) tar-Regolament (KE) Nru 1698/2005⁽⁶⁰⁾ waqt il-perjodu ta' programmazzjoni tal-iżvilupp rurali 2007-2013. Għall-benefiċjarji f'żoni li m'għadhomx eliġibbli wara d-deliminazzjoni l-ġdida msemmija fl-Artikolu 32(3) tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013, din l-ghajjnuna trid tkun digressiva għal mhux aktar minn erba' snin mid-data meta tintemm id-deliminazzjoni skont l-Artikolu 32(3) tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 u mhux aktar tard mill-201C. Dawk l-ghajjnuniet iridu jibdew b'mhux aktar minn 80 % ta-pagament medju iffissat fil-programm tal-iżvilupp rurali għall-perjodu 2007-2013 jew, jekk il-miżura tkun inghatat esklussivament minn fondi nazzjonali, fid-deċiżjoni rilevanti dwar l-ghajjnuna mill-Istat, skont l-Artikolu 36(a)(ii) tar-Regolament (KE) Nru 1698/2005, u jridu jintemmu sal-2020 b'mhux aktar minn 20 %. Meta l-applikazzjoni tar-riżultati tad-digressività fil-livell tal-pagamenti tilhaq EUR 25, l-Istat Membru jista' jkompli jagħti l-ghajjnuna f'dan il-livell sakemm jitlestha l-perjodu ta' eliminazzjoni gradwali.
- (263) Wara t-testija tad-delimitazzjoni, il-benefiċjarji fiż-żoni li jibqgħu eliġibbli jridu jirċievu pagament shih taht din il-miżura.

⁽⁶⁰⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1698/2005 tal-20 ta' Settembru 2005 dwar appoġġ għall-iżvilupp rurali mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) (ĠU L 277, 21.10.2005, p. 1).

1.1.8. *L-ghajjnuna għall-agrikoltura organika*

- (264) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-agrikoltura organika bhala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (265) Din it-Taqsima tapplika għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (266) L-ghajjnuna għal kull ettaru tista' tinghata lill-imprizi jew gruppi ta' imprizi li jimpenjaw ruhhom b'mod volontarju li jikkonvertu jew iżommu prattiki u metodi tal-agrikoltura organika kif jiddefinixxi r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007⁽⁶¹⁾ u li jkunu bdiewa attivi.
- (267) L-ghajjnuna tinghata biss għal impenji li jmorru lil hinn mill-istandards u r-rekwiziti li ġejjin, li jridu jiġu identifikati u deskritti fin-notifika lill-Kummissjoni:
- (a) l-istandards obbligatorji rilevanti stabbiliti skont il-Kapitolu 1 tat-Titolu VI tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013;
  - (b) il-kriterji rilevanti u l-attivitajiet minimi kif stabbiliti skont il-punti (ii) u (iii) tal-Artikolu 4(1)(c) tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013;
  - (c) ir-rekwiziti minimi rilevanti applikabbli għall-użu ta' fertilizzanti u l-prodotti tal-protezzjoni tal-pjanti; kif ukoll
  - (d) rekwiziti obbligatorji rilevanti oħrajn stabbiliti fil-liġi nazzjonali.
- (268) L-impenji jridu jitwettqu fuq perjodu inizjali ta' hames sa seba' snin. Madankollu, meta tinghata l-ghajjnuna għall-konverżjoni għall-agrikoltura organika, l-Istati Membri jistgħu jstabbilixxu perjodu inizjali iqsar li jikkorrispondi għall-perjodu ta' konverżjoni. Meta tinghata għajjnuna għaž-żamma tal-agrikoltura organika, l-Istati Membri jistgħu jipprevedu l-estensjoni annwali wara t-terminazzjoni tal-perjodu inizjali. Fir-rigward ta' impenji godda li jikkonċernaw iż-żamma li ssegwi direttament l-impenn imwettaq fil-perjodu inizjali, l-Istati Membri jistgħu jipprevedu perjodu iqsar.
- (269) Meta jkun rilevanti, għandu jkun hemm konformità mar-regoli għall-pagamenti relatati mal-erja stabbiliti fl-Artikolu 47 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 u ma' kull att delegat adottat skont dik id-dispożizzjoni.

Spejjeż eliġibbli

- (270) L-ghajjnuna tkopri kumpens lill-benefiċjarji għal parti mill-ispejjeż addizzjonali jew kollha u t-telf ta' dhul li ġejjin mill-impenji.
- (271) Meta jkun hemm bżonn, l-ghajjnuna tista' tkopri wkoll spejjeż tat-tranzazzjoni b'valur massimu ta' 20 % tal-primjum imhallas għall-impenn. Meta l-impenji jidhlu għalihom gruppi ta' imprizi, il-livell massimu huwa ta' 30 %. Din l-ghajjnuna tinghata fuq bażi annwali.
- (272) Madankollu, jekk Stat Membru jixtieq jikkompensa għall-ispejjeż tat-tranzazzjoni kkawżati mid-dhul f'impenji fuq l-agrikoltura organika, irid jipprovdi prova konvinċenti dwar dawk l-ispejjeż, pereżempju billi jipprezenta tqabbil bejn l-ispejjeż ma' imprizi li ma dahlux f'impenji bhal dawn. Għalhekk, normalment il-Kummissjoni ma tawtorizzax għajjnuna mill-Istat għal spejjeż tat-tranzazzjoni għall-issoktar ta' impenji ta' agrikoltura organika li diġà dahlu fihom fl-imghoddi, sakemm Stat Membru ma jurix li dawk l-ispejjeż għadhom isehhu jew li qeghdin jiġu imposti spejjeż godda tat-tranzazzjoni.
- (273) Meta l-ispejjeż tat-tranzazzjoni jiġu kkalkolati fuq il-baži ta' spejjeż medji u/jew farms medji, l-Istati Membri għandhom juru li b'mod partikolari l-imprizi l-kbar mhumiex ikkompensati ż-żejjed. Għall-fini ta' kalkolu tal-kumpens, l-Istati Membri għandhom iqisu jekk l-ispejjeż tat-tranzazzjoni inkwistjoni humiex imġarrba għal kull impriza jew għal kull ettaru.
- (274) L-ghajjnuna ma tistax tinghata skont din it-Taqsima għal impenji koperti mill-mizura agroambjentali klimatika, jew għal spejjeż koperti mit-Taqsima dwar l-ghajjnuna biex thegġeg il-partecipazzjoni ta' produttori ta' prodotti agrikoli fis-sistemi tal-kwalità.
- (275) L-ghajjnuna għal investimenti fil-produzzjoni primarja u l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti organiċi hija sogġetta għad-dispożizzjonijiet tat-Taqsimiet dwar l-ghajjnuna għall-investment.

⁽⁶¹⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007 tat-28 ta' Ġunju 2007 dwar il-produzzjoni organika u t-tikkettar ta' prodotti organiċi u li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 2029/91 (ĠU L 189, 20.7.2007, p. 1).

L-ammont tal-ghajjnuna

- (276) L-ammont tal-ghajjnuna L-ammont massimu ta' ghajjnuna huwa EUR 600 ghal kull ettaru fis-sena ghall-uċuħ tar-raba' annwali; EUR 900 ghal kull ettaru ghal kull sena ghall-uċuħ tar-raba' perenni speċjalizzati; EUR 450 ghal kull ettaru fis-sena ghal użu iehor tal-art.
- (277) Dawn il-limiti massimi jistgħu jinqabżu f'każijiet eċċezzjonali, filwaqt li jitqiesu ċ-ċirkostanzi speċifiċi li jistgħu jiġu ġġustifikati.

1.1.9. *Ghajjnuna għall-partecipazzjoni ta' produttori ta' prodotti agrikoli fl-iskemi tal-kwalità*

- (278) Il-Kummissjoni għandha ser tqis l-ghajjnuna favur il-partecipazzjoni ta' produttori ta' prodotti agrikoli u l-gruppi fl-iskemi tal-kwalità kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonfora mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (279) Din it-Taqsima tapplika għall-produtturi ta' prodotti agrikoli. Bdiewa attivi biss huma eliġibbli għall-ghajjnuna msemmija fil-punt (280)(a).

L-ispejjeż eliġibbli

- (280) L-ghajjnuna tkopri dawn l-ispejjeż eliġibbli fir-rigward tal-iskema tal-kwalità kif jissema fil-punt (282) ta' dawn il-Linji Gwida:
- (a) l-ispejjeż għal partecipazzjoni ġdida fl-iskemi tal-kwalità;
- (b) l-ispejjeż għall-miżuri obbligatorji tal-kontroll fir-rigward tal-iskemi tal-kwalità mehuda skont il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni jew nazzjonali jew fisem l-awtoritajiet kompetenti;
- (c) l-ispejjeż tal-attivitajiet ta' ricerka tas-suq, il-holqien u d-disinn tal-prodotti u għall-preparazzjoni tal-applikazzjonijiet għar-rikonossiment ta' skemi tal-kwalità.
- (281) L-ghajjnuna msemmija fil-punt (280)(a) u (b) ma tistax tingħata għall-ispejjeż ta' kontrolli li jsiru mill-benefiċjarji stess, jew fejn il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni tipprevedi li l-ispejjeż tal-kontrolli jiġu ssodisfati mill-produtturi tal-prodotti agrikoli u l-grupp tagħhom, mingħajr ma tispeċifika l-livell attwali ta' imposti.
- (282) L-iskemi tal-kwalità msemmija fil-punt (280)(a) ta' dawn il-Linji Gwida jridu jkunu dawn:
- (a) l-iskema tal-kwalità skont ir-Regolamenti u d-dispożizzjonijiet li ġejjin:
- (i) il-Parti II, it-Titolu II, il-Kapitolu I, it-Taqsima 2 tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013 tikkoncerna l-inbid;
- (ii) ir-Regolament (UE) Nru 1151/2012;
- (iii) ir-Regolament (UE) Nru 834/2007⁽⁶²⁾;
- (iv) Ir-Regolament (UE) Nru 110/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁶³⁾;
- (v) Ir-Regolament (UE) Nru 251/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁶⁴⁾;
- (b) skemi tal-kwalità, inklużi skemi ta' ċertifikazzjoni tal-farms, għal prodotti agrikoli rikonossuti mill-Istati Membri bħala skemi li jikkonformaw mal-kriterji li ġejjin:
- (i) l-ispeċifiċità tal-prodott finali prodott taħt skemi ta' kwalità bħal dawn trid tkun ġeja minn obbligi ċari li jiġu ggarantiti
- karatteristiċi speċifiċi tal-prodotti; jew
- metodu speċifiku ta' biedja jew produzzjoni; jew

⁽⁶²⁾ ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007 tat-28 ta' Ġunju 2007 dwar il-produzzjoni organika u t-tikkettar ta' prodotti organiċi u li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 2029/91 (ĠU L 189, 20.7.2007, p. 1).

⁽⁶³⁾ ir-Regolament (KE) Nru 110/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Jannar 2008 dwar id-definizzjoni, id-deskrizzjoni, il-preżentazzjoni, l-ittikkettar, u l-protezzjoni ta' indikazzjonijiet ġeografiċi, ta' xorb spirituz u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1576/89 (ĠU L 39, 13.2.2008, p. 16).

⁽⁶⁴⁾ ir-Regolament (UE) Nru 251/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar id-definizzjoni, id-deskrizzjoni, il-preżentazzjoni, it-tikkettar u l-protezzjoni tal-indikazzjonijiet ġeografiċi tal-prodotti tal-inbid aromatizzati u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1601/91 (ĠU L 84, 20.3.2014, p. 14).

- kwalità tal-prodott finali li tmur sew lil hinn mill-istandards tal-komoditajiet kummerċjali rigward is-saħha pubblika, tal-annimali jew tal-pjanti, it-trattament xieraq tal-annimali jew il-protezzjoni ambjentali;
- (ii) l-iskema ta' kwalità trid tkun miftuha għall-produtturi kollha;
- (iii) l-iskema ta' kwalità trid tkun tinvolvi speċifikazzjonijiet tal-prodott vinkolanti u l-konformità ma' dawk l-ispeċifikazzjonijiet tiġi vverifikata minn awtoritajiet pubbliċi jew minn korp ta' spezzjoni indipendenti;
- (iv) l-iskema ta' kwalità trid tkun trasparenti u tiggarrantixxi traċċabbiltà sħiħa tal-prodotti agrikoli;
- (c) skemi ta' ċertifikazzjoni volontarja ta' prodott agrikolu rikonoxxuti mill-Istat Membru kkonċernat bhala li jissodisfaw ir-rekwiżiti stabbiliti fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni - il-linji gwida tal-aqwa prattika tal-UE dwar skemi ta' ċertifikazzjoni volontarji għal prodotti agrikoli u l-oġġetti tal-ikel⁽⁶⁵⁾.
- (283) L-għajnuna trid tkun aċċessibbli għal dawk l-imprizi kollha eliġibbli fl-erja kkonċernata, abbażi ta' kundizzjonijiet iddefiniti b'mod oġġettiv.
- (284) L-għajnuna msemmija fil-punt (280)(b) u (c) ta' dawn il-Linji Gwida ma għandhiex tinvolvi pagamenti diretti lill-benefiċjarji u trid tithallas lill-korp responsabbli għall-miżuri tal-kontroll, lil min jipprovdi r-riċerka jew lil min jagħti l-konsulenza.

L-ammont tal-għajnuna

- (285) L-għajnuna msemmija fil-punt (280)(a) ta' hawn fuq trid tingħata għal perjodu massimu ta' hames snin u trid tkun limitata għal EUR 3 000 għal kull benefiċjarju fis-sena. Din trid tingħata fil-forma ta' pagament ta' inkentiv annwali, li l-livell tiegħu huwa stabbilit skont il-livell tal-ispejjeż fissi li ġejjin mill-partecipazzjoni fi skemi tal-kwalità.
- (286) L-għajnuna msemmija fil-punt (280)(b) u (c) tista' tasal sa 100 % tal-ispejjeż reali mgarrba.
- 1.1.10. *Għajnuna għall-ghoti ta' appoġġ tekniku fis-settur agrikolu*
- (287) Din it-Taqsima tkopri l-għajnuna għall-ghoti ta' appoġġ tekniku fis-settur agrikolu hlief l-għajnuna għas-servizzi ta' sostituzzjoni tal-farms li tista' tingħata biss lil ċertu imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (288) L-ghoti ta' appoġġ tekniku jista' jsir minn gruppi ta' produtturi jew organizzazzjonijiet oħra, ikun xi jkun id-daqs tagħhom.
- (289) L-għajnuna għandha tkun aċċessibbli għal dawk kollha eliġibbli fil-qasam ikkonċernat, abbażi ta' kundizzjonijiet iddefiniti b'mod oġġettiv. Meta l-ghoti ta' appoġġ tekniku jsir minn gruppi u organizzazzjonijiet ta' produtturi, is-shubija tat-tali gruppi jew organizzazzjonijiet ma għandhiex tkun kundizzjoni għal aċċess għas-servizz. Kull kontribut ta' persuni mhux membri għall-ispejjeż amministrattivi tal-grupp jew tal-organizzazzjoni kkonċernata għandu jkun limitata għall-ispejjeż tal-forniment tas-servizz.

1.1.10.1. Għajnuna għat-trasferiment tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni

- (290) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għat-trasferiment tal-għarfien u l-azzjonijiet ta' informazzjoni kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji ta' dawn il-Linji Gwida, il-kundizzjonijiet generali għall-għajnuna għall-appoġġ tekniku u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (291) L-għajnuna tkopri l-kisbiet ta' taħriġ u hilet vokazzjonali, inklużi korsijiet ta' taħriġ, workshops u kkworċjar, attivitajiet ta' dimostrazzjoni u azzjonijiet ta' informazzjoni.
- (292) L-għajnuna tista' tkopri wkoll skambju ta' ġestjoni tal-farms fuq perjodu qasir u zjarat fil-farms.

⁽⁶⁵⁾ ĠU C 341, 16.12.2010, p. 5.

L-ispejjeż eliġibbli

(293) L-ghajjnuna tkopri l-ispejjeż eliġibbli li ġejjin:

- (a) l-ispejjeż ta' organizzazzjoni tat-taħriġ vokazzjonali, azzjonijiet ta' kisbiet ta' ħiliet, attivitajiet ta' dimostrazzjoni jew azzjonijiet ta' informazzjoni;
- (b) l-ispejjeż tal-ivvjaġġar, l-akkomodazzjoni u għal kull jum tal-partecipanti;
- (c) l-ispiża tal-provvista ta' servizzi ta' sostituzzjoni meta l-partecipanti jkunu assenti;
- (d) fil-każ ta' proġetti ta' dimostrazzjoni, huma eliġibbli dawn l-ispejjeż tal-investment li ġejjin:
  - (i) il-konstruzzjoni, l-akkwist, inkluż il-kiri, jew it-titjib ta' proprjetà immobbli, bl-art mixtrija eliġibbli biss sa limitu li ma jaqbiżx l-10 % tal-ispejjeż totali eliġibbli tal-operazzjoni kkonċernata;
  - (ii) ix-xiri jew ix-xiri bin-nifs ta' makkinarju u tagħmir sal-valur tas-suq tal-assi;
  - (iii) l-ispejjeż generali marbuta man-nefqa msemmija fil-punti (i) u (ii), bħad-drittijiet tal-perit, l-inġinier u ta' konsultazzjoni, id-drittijiet li għandhom x'jaqsmu ma' pariri dwar is-sostenibbiltà ambjentali u ekonomika, inkluż l-istudji ta' fattibbiltà; l-istudji ta' fattibbiltà jibqgħu spiża eliġibbli anki meta, abbażi tar-riżultati tagħhom, ma tiġġarrab ebda nefqa skont il-punti (i) u (ii);
  - (iv) l-akkwist jew l-iżvilupp ta' softwer tal-kompjuter u l-akkwisti ta' privattivi, licenzji, drittijiet tal-awtur u marki kummerċjali.
  - (v) meta jkun debitament ġustifikat, l-ghajjnuna għal proġetti ta' dimostrazzjoni fuq skala żgħira tista' tingħata għal spejjeż addizzjonali u dhul mitluf marbut mal-proġett ta' dimostrazzjoni.

(294) L-ispejjeż imsemmija fil-punt (293)(d)(i) sa (iv) huma eliġibbli biss sakemm dawn jintużaw għall-proġett ta' dimostrazzjoni u għat-tul taż-żmien tal-proġett ta' dimostrazzjoni. Huma mejusa eliġibbli biss dawk l-ispejjeż tad-deprezzament li jikkorrispondu mal-hajja tal-proġett ta' dimostrazzjoni u li huma kkalkolati abbażi ta' prinċipji kontabilistiċi ġeneralment aċċettati.

(295) Il-korpi li jipprovdu servizzi ta' trasferiment tal-għarfien u ta' informazzjoni jrid ikollhom il-kapaċitajiet xierqa fil-forma ta' kwalifiki tal-persunal u taħriġ regolari biex iwettqu dawk il-kompiti.

(296) L-ghajjnuna msemmija fil-punt (293)(a) u (c) u (d)(i) sa (d)(iv) m'għandhiex tinvolvi pagamenti diretti lill-benefiċjarji u trid tithallas lil min jagħmel l-azzjoni ta' trasferiment tal-għarfien u tal-informazzjoni. L-ghajjnuna msemmija fil-punt (293)(d)(v) trid tithallas direttament lill-benefiċjarji. L-ghajjnuna għal proġetti ta' dimostrazzjoni fuq skala żgħira, imsemmija fil-punt (293)(d)(i) sa (iv), tista' tithallas direttament lill-benefiċjarji.

L-intensità tal-ghajjnuna

(297) L-intensità tal-ghajjnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

(298) Fil-każ tal-ispejjeż eliġibbli msemmijin fil-punt (293)(d) l-ammont massimu tal-ghajjnuna jrid ikun limitat għal EUR 100 000 fuq 3 snin fiskali.

1.1.10.2. Ghajjnuna għas-servizzi konsultattivi

(299) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-fornimenti ta' servizzi konsultattivi kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjonijiet generali għall-ghajjnuna għall-appoġġ tekniku u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(300) L-ghajjnuna għandha tifassal biex tgħin lill-imprizi attivi fis-settur agrikolu u l-bdiewa żgħażaġh jibbenefikaw mill-użu tas-servizzi ta' konsulenza għat-titjib tal-prestazzjoni ekonomika u ambjentali kif ukoll il-kapaċità tal-impriża u/jew l-investment tagħhom li ma jagħmlux hsara lill-klima u li jkunu reżiljenti.

- (301) Il-parir irid ikun marbut mill-anqas ma' prijorità waħda tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali u jrid ikopri bhala minimu wiehed mill-elementi li ġejjin:
- (a) L-obbligi li ġejjin mir-reqwiziti statutorji tal-ġestjoni u/jew mill-istandards għall-kundizzjonijiet agrikoli u ambjentali tajba previsti fil-Kapitolu I tat-Titolu VI tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013;
  - (b) fejn applikabbli, il-prattiki agrikoli ta' benefiċċju għall-klima u għall-ambjent stabbiliti fil-Kapitolu 3 tat-Titolu III tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013 u ż-żamma tal-erja agrikola li hemm referenza għaliha fil-punt (c) tal-Artikolu 4(1) ta' dak ir-Regolament;
  - (c) miżuri mmirati għall-modernizzazzjoni tal-farms, it-tiswir tal-kompetittività, l-integrazzjoni settorjali, l-innovazzjoni, l-orjentazzjoni tas-suq kif ukoll il-promozzjoni tal-intraprenditorija;
  - (d) ir-reqwiziti ddefiniti mill-Istati Membri għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 11(3) tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma;
  - (e) ir-reqwiziti ddefiniti mill-Istati Membri għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 55 tar-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁶⁶⁾, u b'mod partikolari l-konformità mal-prinċipji ġenerali ta' ġestjoni integrata tal-pesti kif imsemmi fl-Artikolu 14 tad-Direttiva dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pesticidi⁽⁶⁶⁾;
  - (f) fejn ikun rilevanti, l-istandards tas-sikurezza okkupazzjonali u l-istandards tas-sikurezza marbuta mal-farms;
  - (g) parir speċifiku għal bdiewa li qed jistabbilixxu ruhhom għall-ewwel darba, inkluż parir dwar sostenibbiltà ekonomika u ambjentali.
- (302) Parir jista' jkopri kwistjonijiet oħra u b'mod partikolari l-informazzjoni relatata mal-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, il-bijodiversità u l-protezzjoni tal-ilmijiet kif stabbilit fl-Anness I tar-Regolament 1307/2013 jew kwistjonijiet marbutin mal-prestazzjoni ekonomika u ambjentali tal-azjenda agrikola, inklużi l-aspetti tal-kompetittività. Dan jista' jinkludi konsulenza għall-iżvilupp ta' ktajjen tal-provvista qosra, agrikoltura organika u aspetti tas-saħħa tal-kura tal-annimali.
- (303) L-ghajjnuna ma tistax tinvolvi pagamenti diretti lill-benefiċjarji. L-ghajjnuna trid tithallas lill-fornitur tas-servizzi ta' konsulenza.
- (304) Il-korpi magħzula biex jipprovdu servizz konsulattiv irid ikollhom ir-riżorsi xierqa fil-forma ta' taħriġ regolari u persunal ikkwalifikat u esperjenza konsulattiva, u affidabbiltà fir-rigward tal-oqsma li jagħtu pariri fihom.
- (305) Meta jagħtu parir, il-fornituri tas-servizzi konsulattivi jridu jirrispettaw l-obbligi ta' nuqqas ta' divulgazzjoni msemmija fl-Artikolu 13(2) tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013.
- (306) Meta jkun debitament iġġustifikat u xieraq, il-parir jista' jingħata fi grupp b'mod parzjali, filwaqt li titqies is-sitwazzjoni tal-utent individwali tas-servizzi konsultattivi.

L-ammont tal-ghajjnuna

- (307) L-ammont ta' ghajjnuna huwa limitat għal EUR 1 500 għal kull parir.

1.1.10.3. Ghajjnuna għal servizzi ta' sostituzzjoni fuq il-farms

- (308) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għas-servizzi ta' sostituzzjoni fuq il-farms kompatibbli mas-suq intern tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjonijiet ġenerali għall-ghajjnuna għall-appoġġ tekniku u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (309) L-ghajjnuna ma tistax tinvolvi pagamenti diretti lill-bidwi. L-ghajjnuna trid tithallas lill-fornitur tas-servizz ta' sostituzzjoni fuq il-farm.

⁽⁶⁶⁾ Ara n-nota f'qiegħ il-paġna 64 ta' dawn il-Linji Gwida.

L-ispejjeż eliġibbli

- (310) L-ghajjnuna tkopri l-ispejjeż reali mgarrba ghas-sostituzzjoni ta' bidwi, persuna fiżika li hija membru ta' unità domestika agrikola, jew haddiem fuq farm, matul l-assenza tagħhom mix-xogħol minhabba mard, inkluż mard ta' wliedhom, btala, liv tal-maternità u tal-ġenituri jew f'każ ta' mewt.
- (311) It-tul taż-żmien totali tas-sostituzzjoni għandu jkun limitat għal 3 xhur kull sena għal kull benefiċjarju, hlief fil-każ ta' sostituzzjoni għal-liv tal-maternità u tal-ġenituri li għandu jkun limitat għal 6 xhur f'kull każ. Madankollu f'każijiet debitament ġustifikati, il-Kummissjoni tista' tawtorizza perjodu itwal taż-żmien.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (312) L-intensità tal-ghajjnuna hija limitata għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

1.1.1.1. *Ghajjnuna għall-kooperazzjoni fis-settur agrikolu*

- (313) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għall-kooperazzjoni fis-settur agrikolu kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

- (314) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu kollu⁽⁶⁷⁾.

- (315) L-ghajjnuna għandha tinghata halli jiġu promossi għamliet ta' koperazzjoni li jinvolvu mill-anqas żewġ entitajiet irrISPETTIVAMENT minn jekk dawn ikunux attivi fis-settur agrikolu, iżda li jkunu soġġetti li mill-koperazzjoni jgawdi biss is-settur agrikolu, u b'mod partikolari:

- (a) l-approċċi ta' kooperazzjoni bejn impriżi differenti fis-settur agrikolu, il-katina alimentari (iżda biss jekk ir-riżultat tal-ipproċessar ikun prodott agrikolu) u bejn atturi oħrajn attivi fis-settur agrikolu li jikkontribwixxu għall-kisba tal-ghanijiet u l-prijoritajiet tal-politika tal-iżvilupp rurali, inklużi l-gruppi ta' produttori, il-kooperattivi u l-organizzazzjoni interprofessjonali;
- (b) il-holqien ta' raggruppamenti u networks;
- (c) it-twaqqif u t-thaddim ta' gruppi operazzjonali tal-EIP għall-produttività u s-sostenibbiltà tal-agrikoltura kif imsemmija fl-Artikolu 56 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013.

- (316) L-ghajjnuna se tinghata għall-kooperazzjoni relatata, b'mod partikolari, mal-attivitatiet li ġejjin:

- (a) il-proġetti pilota;
- (b) l-iżvilupp ta' prodotti, prattiċi, proċessi u teknoloġiji godda fis-settur agrikolu u fis-settur tal-ikel biss, sa fejn huma kkonċernati l-prodotti agrikoli;
- (c) kooperazzjoni bejn operatori zghar fis-settur agrikolu fl-organizzazzjoni ta' proċessi ta' hidma kongunta u l-qsim ta' faċilitajiet u riżorsi;
- (d) kooperazzjoni orizzontali u vertikali bejn atturi tal-katina tal-provvista għat-twaqqif u l-iżvilupp ta' ktajjen tal-provvista qosra u swieq lokali;
- (e) attivitatiet ta' promozzjoni f'kuntast lokali relatati mal-iżvilupp ta' katina tal-provvista qasira u swieq lokali;
- (f) azzjoni kongunta mwettqa bil-ghan ta' mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima jew adattament għalih;
- (g) approċċi kongunti għal proġetti ambjentali u prattiki ambjentali attwali inkluż il-ġestjoni effiċjenti tal-ilma, l-użu tal-enerġija rinnovabbli⁽⁶⁸⁾ u l-preżervazzjoni tal-pajsagġi agrikoli;

⁽⁶⁷⁾ Ara d-definizzjoni ta' settur agrikolu fil-punt (35)2 ta' dawn il-Linji Gwida.

⁽⁶⁸⁾ Dan japplika wkoll għall-kooperazzjoni relatata mal-produzzjoni ta' enerġija minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli jew il-produzzjoni ta' bijokarburanti fażjendi agrikoli, diment li jitharsu l-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 1.1.1.1 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida.

- (h) kooperazzjoni orizzontali u vertikali bejn l-atturi tal-katina tal-provvista fil-forniment sostenibbli ta' bijomassa għall-użu fil-produzzjoni tal-ikel jekk ir-riżultat ikun prodott agrikolu u produzzjoni tal-enerġija għall-konsum proprju;
- (i) l-implimentazzjoni, b'mod partikolari minn gruppi ta' msieħba pubbliċi u privati hliet dawk iddefiniti fil-punt (b) tal-Artikolu 32(2) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, tal-istrategġija tal-iżvilupp lokali hliet dawk iddefiniti fl-Artikolu 2(19) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, li jindirizzaw waħda jew aktar mill-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali;
- (317) Ghajjnuna għall-holqien ta' raggruppamenti u networks għandha tingħata biss lil raggruppamenti u networks li għadhom kif jiffurmaw u dawk li għadhom kif bdew attività li hija ġdida għalihom.
- (318) L-ghajjnuna għall-attivitajiet msemmija fil-punt (316)(a) u (b) tista' tingħata wkoll lill-atturi individwali. Meta l-ghajjnuna tingħata lill-atturi individwali, ir-riżultati tal-proġett jew tal-attività appoġġjata jridu jinxterdu.
- (319) L-ghajjnuna għall-istabbiliment u l-iżvilupp ta' ktajjen qosra tal-provvista, kif imsemmi fil-punt (316)(d) u (e) trid tkopri biss il-ktajjen tal-provvista li jinvolvu xjen iktar minn intermedjarju wiehed bejn il-bidwi u l-konsumatur.
- (320) L-ghajjnuna skont din it-Taqsima għandha tikkonforma mad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi dwar il-kompetizzjoni, b'mod partikolari mal-Artikoli 101 u 102 tat-Trattat, peress li japplikaw bis-sahha tal-Artikoli 206 sa 210 tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.

L-ispejjeż eliġibbli

- (321) L-ghajjnuna tkopri l-ispejjeż eliġibbli li ġejjin, sakemm ikollhom x'jaqsmu ma' attivitajiet agrikoli:
- (a) l-ispejjeż għal studji dwar iż-żona kkonċernata, u għal studji tal-fattibbiltà, u għat-tfassil ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju jew strategġija tal-iżvilupp lokali minbarra dik imsemmija fl-Artikolu 33 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013;
- (b) l-ispejjeż tal-animazzjoni taż-żona kkonċernata sabiex proġett territorjali kollettivi jew proġett li jkun fattibbli li jrid jitwettaq minn grupp operazzjonali tal-EIP għall-Produttività u s-Sostenibbiltà tal-Agricoltura kif imsemmi fl-Artikolu 56 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013. Fil-każ tar-raggruppamenti, l-animazzjoni tista' tikkonċerna wkoll l-organizzazzjoni tat-tahriġ, in-netwerking bejn membri u r-reklutaġġ ta' membri ġodda;
- (c) l-ispejjeż operazzjonali tal-kooperazzjoni, bhall-paga tal-"koordinatur";
- (d) l-ispejjeż diretti ta' proġetti speċifiċi marbuta mal-implimentazzjoni ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju, strategġija tal-iżvilupp lokali li mhijiex dik imsemmija fl-Artikolu 33 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 jew azzjonijiet oħra mmirati lejn l-innovazzjoni inklużl-ittestjar; l-ispejjeż diretti jridu jkunu limitati għall-ispejjeż eliġibbli tal-ghajjnuna ta' investment, kif speċifikat fit-Taqsima 1.1.1.1 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida dwar l-ghajjnuna ta' investment;
- (e) l-ispejjeż għall-attivitajiet ta' promozzjoni.
- (322) L-ghajjnuna trid tkun limitata għal perjodu massimu ta' seba' snin hliet għall-azzjoni ambjentali kollettiva f'każijiet debitament iġġustifikati kif xieraq.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (323) L-ghajjnuna tista' tasal sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.
- (324) L-ispejjeż diretti, imsemmija fil-punt (321)(d) ta' hawn fuq, iridu jkunu limitati għall-intensità tal-ghajjnuna massima tal-ghajjnuna ta' investment kif speċifikat fit-Taqsima dwar l-ghajjnuna ta' investment.

1.2. Ġestjoni tar-riskji u tal-krizijiet

- (325) L-ghoti ta' ghajjnuna mill-Istat tista' tkun mezz xieraq ta' appoġġ fir-rigward ta' ċerti tipi ta' riskji fis-settur agrikolu, peress li l-attività agrikola ingenerali hija partikolarment skoperta għal riskji u krizijiet. Madankollu jeżistu differenzi bejn impriži attivi fil-produzzjoni agrikola primarja u impriži attivi fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, li normalment ikollhom possibbiltajiet aħjar biex jilqgħu r-riskji. Għaldaqstant, uħud mill-kategoriji tal-ghajjnuna f'din it-Taqsima ser ikunu disponibbli għall-impriži attivi fil-produzzjoni agrikola primarja biss.

- (326) Meta tinghata għajnuna mill-Istat għal attivitajiet affettwati mir-riskji u l-kriżijiet, il-Kummissjoni ser tqis l-bżonn li jiġu evitati distorsjonijiet żejda tal-kompetizzjoni, billi tehtieg kontribuzzjoni minima mill-produtturi għat-telf jew l-ispiża tat-tali miżuri ta' għajnuna jew xi miżuri adegwati oħrajn li għandhom jittiehdu biex jiġi mmitigat ir-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni u jiġi żgurat li l-għajnuna mill-Istat hija proporzjonata mat-telf imġarrab. Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni se tqis il-htieġa li l-benefiċjarju jiehu miżuri preventivi adegwati biex jimminimizza l-ammont totali tal-għajnuna mogħtija.
- 1.2.1. *Għajnuniet bhala kumpens għad-dannu mġarrab mill-produzzjoni agrikola jew mill-mezzi ta' produzzjoni agrikola u biex jiġi evitat id-dannu*
- 1.2.1.1. *Għajnuna biex tagħmel tajjeb għad-danni kkawżati minn diżastri naturali jew okkorrenzi eċċezzjonali*
- (327) Il-Kummissjoni ser tqis għajnuna mill-Istat biex tagħmel tajjeb għad-danni kkawżati minn diżastri naturali jew okkorrenzi eċċezzjonali bhala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(2)(b) tat-Trattat jekk din tikkonforma ma' dawn il-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (328) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu ⁽⁶⁹⁾.
- (329) Peress li jikkostitwixxu eċċezzjonijiet għall-projbizzjoni ġenerali ta' nuqqas ta' għajnuna mill-Istat fis-suq intern stabbilit fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat, il-Kummissjoni tenniet b'konsistenza li l-kuncetti ta' 'diżastru naturali' u 'avveniment eċċezzjonali' imsemmija fl-Artikolu 107(2)(b) tat-Trattat iridu jiġu interpretati b'mod restrittiv. Dan ġie kkonfermat mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea ⁽⁷⁰⁾.
- (330) Sallum il-ġurnata, il-Kummissjoni aċċettat li terremoti, valangi, uqigh tal-art u għargħar jistgħu jikkostitwixxu diżastri naturali. Barra minn hekk il-Kummissjoni tqis l-iżvilupp fi hdan il-qafas tal-inizjattiva għall-modernizzazzjoni tal-għajnuna mill-Istat li tippermetti li ssir eżenzjoni ġenerali ta' dawn il-kategoriji li ġejjin ta' avvenimenti ta' diżastri naturali: trombi tal-arja, uragani, eruzzjonijiet vulkanici, u nirien qawwija b'origini naturali. Okkorrenzi eċċezzjonali li l-Kummissjoni aċċettat fil-passat kienu jinkludu gwerrer, disturbu intreni jew strajkijiet u, b'ċerti riżervi u skont il-kobor tagħhom, aċċidenti nukleari jew industrijali kbar u nirien li jirriżultaw ftelf fuq skala kbira ⁽⁷¹⁾. Il-Kummissjoni ser tkompli tevalwa proposti biex tinghata għajnuna mill-Istat skont l-Artikolu 107 (2)(b) tat-Trattat fuq bażi ta' każ b'każ, filwaqt li tqis l-prattika preċedenti tagħha f'dan il-qasam.
- (331) Għajnuna mogħtija skont din it-Taqsima hija soġġetta għall-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru rrikonoxxiet b'mod formali l-karattru tal-avveniment bhala diżastru naturali jew okkorrenza eċċezzjonali;
- u
- (b) hemm rabta ta' kawżalità diretta bejn id-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali u l-hsara mġarrba mill-impriża.
- (332) Fejn xieraq, l-Istati Membri jistgħu jstabbilixxu bil-quddiem kriterji li abbażi tagħhom jitqies li jkun inghata r-rikonoxximent formali msemmi fil-punt (331)(a).
- (333) L-għajnuna trid tithallas direttament lill-impriża kkonċernata jew lil grupp jew organizzazzjoni ta' produtturi li l-impriża hija membru fihom. Meta l-għajnuna tithallas lil grupp u organizzazzjoni ta' produtturi, l-ammont tal-għajnuna ma jstax jaqbeż l-ammont tal-għajnuna li għalih hija eligibbli l-impriża.
- (334) L-iskema ta' għajnuna trid tiġi stabbilita fi żmien tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-avveniment, u l-għajnuna għandha tithallas fi żmien erba' snin minn dik id-data.

⁽⁶⁹⁾ Ara d-definizzjoni ta' settur agrikolu fil-punt (35)2 ta' dawn il-Linji Gwida.

⁽⁷⁰⁾ Il-Qorti tal-Ġustizzja, 11.11.2004, C 73/03, Spanja vs il-Kummissjoni, punt 37; Il-Qorti tal-Ġustizzja, 23.2.2006, C-346/03 u C-529/03, Giuseppe Atzeni et, punt 79.

⁽⁷¹⁾ Il-Kummissjoni ma aċċettatx li nirien f'impjant tal-ipproċessar uniku li kien kopert minn assigurazzjoni kummerċjali normali jistgħu jiġu kkunsidrati bhala okkorrenza eċċezzjonali. Bhala regola ġenerali, il-Kummissjoni ma taċċettax li tifqigha ta' mard tal-annimali jew l-okkorrenza ta' pesta tal-pjanti tista' titqies li tikkostitwixxi diżastri naturali jew okkorrenzi eċċezzjonali. Madankollu, f'każ wiehed, hija għarfet li l-firxa konsiderevoli ta' marda tal-annimali kompletament ġdida kienet tikkostitwixxi avveniment eċċezzjonali.

- (335) Biex tithaffef il-ġestjoni rapida ta' krizijiet, il-Kummissjoni ser tawtorizza skemi ta' għajjnuna qafas *ex ante* bhala kumpens għad-danni kkawżati minn terremoti, valangi, uqigh tal-art u għarghar kif ukoll minn trombi tal-arja, uragani, eruzzjonijiet vulkanici u nirien qawwija ta' oriġini naturali, sakemm il-kundizzjonijiet li bihom tista' tinghata l-għajjnuna f'kazijiet ta' diżastri naturali bhal dawn jiġu stipulati b'mod ċar⁽⁷²⁾. Fil-każ ta' skemi *ex-ante* l-Istati Membri jridu jikkonformaw mal-obbligu ta' rapportar stabbilit fil-punt (728).
- (336) L-għajjnuna mogħtija bhala kumpens għad-danni kkawżati minn tipi oħra ta' diżastri naturali mhux imsemija fil-punt (330) u għad-danni kkawżati b'okkorrenzi eċċezzjonali, trid tiġi nnotifikata lill-Kummissjoni.

L-ispejjeż eliġibbli

- (337) L-ispejjeż eliġibbli huma l-ispejjeż tad-danni mġarrba bhala konsegwenza diretta tad-diżastru naturali jew okkorrenza eċċezzjonali, kif iwwalutati minn awtorità pubblika, minn espert indipendenti rikonoxxut mill-awtorità awtorizzanti jew minn imprezza tal-assigurazzjoni.
- (338) Id-dannu jista' jinkludi dan li ġej:
- (a) dannu materjali f'assi bhal bini, tagħmir, makkinarju, stokkijiet u l-mezzi ta' produzzjoni;
  - (b) telf ta' dhul li jirriżulta mill-qerda shiha jew parzjali tal-produzzjoni agrikola u l-mezzi ta' produzzjoni agrikola.
- (339) Id-dannu jrid jiġi kkalkolat fil-livell tal-benefiċjarju individwali.
- (340) Il-kalkolu tad-dannu materjali jrid ikun ibbażat fuq l-ispejjeż tat-tiswija jew il-valur ekonomiku tal-ass affettwat qabel id-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali. Dan ma jstax jaqbeż l-ispiża tat-tiswija jew it-tnaqqis fil-valur tas-suq ġust ikkawżati mill-avveniment jew l-okkurrenza eċċezzjonali, jiġifieri d-differenza bejn il-valur tal-proprjetà eżatt qabel u eżatt wara d-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali.
- (341) It-telf tad-dhul irid jiġi kkalkolat billi jitnaqqas:
- (a) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità tal-prodotti agrikoli prodotti fis-sena tad-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali, jew f'kull sena ta' wara affettwata mill-qerda shiha jew parzjali tal-mezzi ta' produzzjoni, bil-prezz medju tal-bejgħ miksub matul dik is-sena; minn
  - (b) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità annwali medja ta' prodotti agrikoli prodotti fil-perjodu ta' tliet snin qabel id-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali jew medja ta' tliet snin ibbażata fuq il-perjodu ta' hames snin qabel id-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali, hlief l-oġġla u l-inqas entrata bil-prezz medju tal-bejgħ miksub.
- (342) Dak l-ammont jista' jiżdied bi spejjeż oħrajn imġarrbin mill-benefiċjarju minhabba d-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali, u jrid jitnaqqas b'kull spiża mhux imġarrba minhabba d-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali li kieku xorta waħda kien iġarrabhom il-benefiċjarju.
- (343) Indicijiet jistgħu jintużaw sabiex tiġi kkalkolata l-produzzjoni agrikola annwali tal-benefiċjarju diment li l-metodu ta' kalkolu użat jippermetti li jiġi stabbilit it-telf reali ta' benefiċjarju individwali f'sena partikolari.
- (344) Il-Kummissjoni ser taċċetta metodi oħrajn għall-kalkolu tad-dannu diment li tkun sodisfatta li dawn huma rappreżentattivi, mhumiex ibbażati fuq rendimenti għoljin b'mod mhux normali u ma jirriżultawx f'kumpens eċċessiv għal xi benefiċjarju. Il-kejl tal-firxa tad-dannu jista' jsir skont il-karatteristiċi speċifiċi ta' kull tip ta' prodott billi jintużaw:
- (a) indicijiet bijoloġiċi (kwantità ta' telf ta' bijomassa) jew indicijiet ta' telf ta' rendiment ekwivalenti fil-livell ta' farm, lokali, reġjonali jew nazzjonali; jew
  - (b) indicijiet tat-temp (inklużi l-kwantità ta' xita u t-temperatura) stabbiliti fil-livell lokali, reġjonali jew nazzjonali.

⁽⁷²⁾ Id-deċizzjonijiet tal-Kummissjoni dwar għajjnuna mill-Istat fil-każijiet N 274b/2010, N 274a/2010, SA.33605, SA.33628, SA.36787.

L-intensità tal-ghajjnuna

(345) L-ghajjnuna u kull pagament iehor riċevut bhala kumpens ghad-danni, inklużi pagamenti minn poloz tal-assigurazzjoni, ghandhom ikunu limitati ghal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

1.2.1.2. Ghajjnuna biex tikkompensa ghad-dannu kkawżat minn avvenimenti klimatiki avversi li jistgħu jkunu assimilati ma' diżastru naturali

(346) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna bhala kumpens ghad-dannu kkaġunat minn avveniment klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali bhala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk din tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(347) Din it-Taqsima tapplika għal ghajjnuna mogħtija biex tikkompensa ghad-dannu kkaġunat minn avveniment klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali kif definit fil-punt (35).31. f'dawn il-Linji Gwida. Tapplika biss għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(348) Ghajjnuna mogħtija skont din it-Taqsima hija soġġetta għall-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat tkun għarfet b'mod formali l-karattru tal-avveniment bhala avveniment klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali;

u

(b) hemm rabta ta' kawżalità diretta bejn l-avveniment klimatiku avvers li jista' jitqabbel ma' diżastru naturali u d-dannu mġarrab mill-impriża.

(349) Fejn xieraq, l-Istati Membri jistgħu jstabbilixxu bil-quddiem kriterji li abbażi tagħhom jitqies li jkun ingħata r-rikonoxximent formali msemmi fil-punt (348)(a).

(350) Fil-każ ta' skemi *ex-ante* l-Istati Membri jridu jikkonformaw mal-obbligu ta' rapportar stabbilit fil-punt (728).

(351) L-ghajjnuna trid tithallas direttament lill-impriża kkonċernata jew lil grupp jew organizzazzjoni ta' produttori li l-impriża hija membru fihom. Meta l-ghajjnuna tithallas lil grupp jew organizzazzjoni ta' produttori, l-ammont tal-ghajjnuna ma jistax jaqbeż l-ammont tal-ghajjnuna li għalih hija eliġibbli l-impriża.

(352) L-iskemi ta' ghajjnuna jridu jkunu stabbiliti fi żmien tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-avveniment klimatiku avvers li jista' jitqabbel ma' diżastru naturali. L-ghajjnuna trid tithallas fi żmien erba' snin mid-data.

L-ispejjeż eliġibbli

(353) L-ispejjeż eliġibbli huma d-dannu mġarrab bhala konsegwenza diretta ta' avveniment klimatiku avvers li jista' jiġi assimilat ma' diżastru naturali, kif ivvalutat jew minn awtorità pubblika, jew minn esperti indipendenti rikonoxxut mill-awtorità awtorizzanti jew inkella minn impriża tal-assigurazzjoni.

(354) Id-dannu jinkludi dawn li ġejjin:

(a) id-dannu materjali f'assi bhal bini tal-farms, tagħmir u makkinarju, stokkijiet u l-mezzi ta' produzzjoni;

(b) it-telf ta' dhul mill-qerda shiha jew parzjali tal-produzzjoni agrikola u l-mezzi ta' produzzjoni.

(355) Il-kalkolu tad-dannu mġarrab minhabba l-avveniment klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali jrid isir fil-livell tal-benefiċjarju individwali.

(356) Id-dannu materjali fl-assi kkaġunat mill-avveniment klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali jrid jiġi kkalkolat fuq il-bażi tal-kost tat-tiswija jew il-valur ekonomiku tal-ass affettwat qabel l-avveniment klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali. Ma jistax jaqbeż l-ispiża tat-tiswija jew it-tnaqqis fil-valur ġust tas-suq ikkawżat mill-avveniment klimatiku avvers u li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali, jiġifieri d-differenza bejn il-valur tal-assi eżatt qabel u eżatt wara l-avveniment klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali.

(357) Meta t-tnaqqis tad-dhul tal-benefiċjarju msemmi fil-punt (354) (b) jiġi kkalkolat fuq il-bażi tal-livell ta' uċuħ tar-raba' jew bhejjem, għandu jiġi kkunsidrat biss id-dannu materjali marbut ma' dawk l-uċuħ tar-raba' jew bhejjem.

- (358) It-telf ta' dhul irid jiġi kkalkolat jew fil-livell ta' produzzjoni annwali tal-farm jew fil-livell tal-uċuh tar-raba' jew bhejjem billi jitnaqqas:
- (a) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità tal-prodotti agrikoli prodotti fis-sena tal-avveniment klimatiku avvers li jista' jitqabbel ma' diżastru naturali, jew kull sena ta' wara affettwata mill-qerda shiha jew parzjali tal-mezzi ta' produzzjoni, bil-prezz medju tal-bejgħ miksub matul dik is-sena;
minn
- (b) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità annwali medja tal-prodotti agrikoli prodotti fil-perjodu ta' tliet snin ta' qabel l-avveniment klimatiku avvers li jista' jitqabbel ma' diżastru naturali, jew medja ta' tliet snin ibbażata fuq il-perjodu ta' hames snin ta' qabel l-avveniment klimatiku avvers li jista' jkun assimilata ma' diżastru naturali, esklużi l-ogħla u l-inqas entrata bil-prezz medju tal-bejgħ miksub.
- (359) Dak l-ammont jista' jiżded bi spejjeż oħrajn imġarrbin mill-benefiċjarju minhabba l-avveniment klimatiku avvers li jista' jkun assimilata ma' diżastru naturali. Dak l-ammont irid jitnaqqas bi kwalunkwe spiża mhux imġarrba minhabba l-avveniment klimatiku avvers li jista' jkun assimilata ma' diżastru naturali li kieku xorta waħda kien iġarrabhom il-benefiċjarju.
- (360) Indicijiet jistgħu jintużaw sabiex tiġi kkalkolata l-produzzjoni agrikola annwali tal-benefiċjarju diment li l-metodu ta' kalkolu użat jippermetti li jiġi stabbilit it-telf reali ta' benefiċjarju individwali f'sena partikolari.
- (361) Il-Kummissjoni ser taċċetta metodi oħrajn għall-kalkolu tad-dannu diment li tkun sodisfatta li dawn huma rappreżentattivi, mhumiex ibbażati fuq rendimenti għoljin b'mod mhux normali u ma jirriżultawx f'kumpens eċċessiv għal xi benefiċjarju. Il-kejl tal-firxa tad-dannu jista' jsir skont il-karatteristiċi speċifiċi ta' kull tip ta' prodott billi jintużaw:
- (a) indicijiet bijoloġiċi (kwantità ta' telf ta' bijomassa) jew indicijiet ta' telf ta' rendiment ekwivalenti stabbilit fil-livell ta' farm, lokali, reġjonali jew nazzjonali; jew
- (b) indicijiet tat-temp (inklużi l-kwantità ta' xita u t-temperatura) stabbiliti fil-livell lokali, reġjonali jew nazzjonali.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (362) L-ghajjnuna u kwalunkwe pagament iehor riċevut bhala kumpens għall-hsara, inklużi pagamenti minn miżuri nazzjonali jew tal-Unjoni jew poloz tal-assigurazzjoni oħrajn għad-dannu li għalih tinghata ghajjnuna, iridu jkunu limitati għal 80 % tal-ispejjeż eliġibbli. L-intensità tal-ghajjnuna tista' tiżded għal 90 % f'żoni li jaffaċċjaw limitazzjonijiet naturali.
- (363) Ghajjnuna mogħtija skont din it-Taqsima trid titnaqqas b'50 % sakemm ma tinghatax lil benefiċjarji li għamlu assigurazzjoni li tkopri tal-anqas 50 % tal-produzzjoni annwali medja jew tad-dhul relatat mal-produzzjoni tagħhom u l-aktar riskji klimatiċi statistikament frekwenti fl-Istat Membru jew fir-reġjun ikkonċernat, li tiġi pprovduta koperatura ta' assigurazzjoni għalihom. Deroga minn din il-kundizzjoni hija possibbli biss jekk Stat Membru jista' juri b'mod konvinċenti li, minkejja l-isforzi raġonevoli kollha, fiż-żmien li fih sehhew id-danni ma kienx hemm disponibbli assigurazzjoni affordabbli li tkopri l-aktar riskji klimatiċi statistikament frewekenti fl-Istat Membru jew fir-reġjun ikkonċernat.
- 1.2.1.3. Ghajjnuna għall-ispejjeż ta' prevenzjoni, il-kontroll u l-qerda tal-mard tal-annimali u l-pesti tal-pjanti biex tagħmel tajjeb għad-dannu kkawżat mill-mard tal-annimali u l-pesti tal-pjanti
- (364) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-ispejjeż tal-prevenzjoni, il-kontroll u l-qerda ta' mard tal-annimali jew pjanti jew pesti tal-pjanti u ghajjnuna biex tagħmel tajjeb għad-dannu kkawżat minn dak il-mard tal-annimali jew pesti tal-pjanti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

- (365) Din it-Taqsima tapplika biss għall-ghajjnuna mogħtija lill-impriži attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (366) L-ghajjnuna għandha tithallas biss:
- (a) fir-rigward ta' mard tal-annimali jew pesti tal-pjanti li għalihom ikunu jeżistu regoli tal-Unjoni jew nazzjonali, stabbiliti mil-liġi, regolament jew azzjoni amministrattiva; u
  - (b) bħala parti minn:
    - (i) programm pubbliku fil-livell tal-Unjoni, nazzjonali jew reġjonali għall-prevenzjoni, il-kontroll jew l-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali jew tal-pesti tal-pjanti kkonċernati; jew
    - (ii) miżuri ta' emerġenza imposti mill-awtorità pubblika kompetenti; jew
    - (iii) miżuri biex jiġu eradikati jew imrażżna pesti ta' pjanti implimentati skont id-Direttiva tal-Kunsill 2000/29/KE tat-8 ta' Mejju 2000 dwar il-miżuri protettivi kontra l-introduzzjoni ġewwa l-Komunità ta' organiżmi ta' ħsara għall-prodotti tal-pjanti u kontra t-tixrid tagħhom ġewwa l-Komunità ⁽⁷³⁾.
- (367) Il-programmi u l-miżuri msemmijin fil-punt (366)(b) iridu jinkludu deskrizzjoni tal-miżuri ta' prevenzjoni, kontroll u eradikazzjoni kkonċernati.
- (368) L-ghajjnuna ma tistax tkun relatata ma' miżuri li fir-rigward tagħhom il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni tistipula li l-ispejjeż tat-tali miżuri għandhom jiġġarrbu mill-benefiċjarju, sakemm l-ispiża ta' tali miżuri ta' ghajjnuna ma jiġux ikkumpensati kompletament minn imposti obbligatorji fuq il-benefiċjarji.
- (369) L-ghajjnuna trid tithallas direttament lill-impriża kkonċernata jew lil grupp jew organizzazzjoni ta' produt-turi li l-impriża hija membru fihom. Meta l-ghajjnuna tithallas lil grupp jew organizzazzjoni ta' produttori, l-ammont tal-ghajjnuna ma għandux jeċċedi l-ammont tal-ghajjnuna li għalih hija eliġibbli l-impriża.
- (370) L-ebda ghajjnuna individwali ma għandha tingħata fejn jiġi stabbilit li l-marda jew l-infestazzjoni bil-pesta tal-pjanta kienu kkagunati deliberatament jew bin-negliġenza tal-benefiċjarju.
- (371) Fir-rigward tal-mard tal-annimali, l-ghajjnuna għandha tingħata biss fir-rigward tal-mard imsemmi fil-lista tal-mard tal-annimali stabbilita mill-Organizzazzjoni Dinjija għas-Saħħa tal-Annimali jew il-mard tal-annimali u ż-żoonosi elenkati fl-Anness I u fl-Anness II tar-Regolament (UE) Nru 652/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁷⁴⁾.
- (372) L-iskemi ta' ghajjnuna jridu jiġu introdotti fi żmien tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-ispiża jew id-dannu kkawżat mill-mard tal-annimali jew mill-pesti tal-pjanti. L-ghajjnuna trid tithallas fi żmien erba' snin minn dik id-data.
- (373) Fil-każ ta' skemi *ex-ante* l-Istati Membri jridu jikkonformaw mal-obbligu ta' rapportar stabbilit fil-punt (728).

L-ispejjeż eliġibbli

- (374) Fil-każ ta' miżuri ta' prevenzjoni, l-ghajjnuna trid tkopri l-ispejjeż eliġibbli li ġejjin:
- (a) verifiki tas-saħħa;
  - (b) analiżijiet inkluz fid-djanjostika *in vitro*;
  - (c) testijiet u miżuri oħra ta' tnaqqija inkluzi testijiet tat-TSE u l-BSE;

⁽⁷³⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 2000/29/KE tat-8 ta' Mejju 2000 dwar il-miżuri protettivi kontra l-introduzzjoni ġewwa l-Komunità ta' organiżmi li jagħmlu l-ħsara lill-prodotti tal-pjanti u kontra t-tixrid tagħhom ġewwa l-Komunità (ĠU L 169, 10.7.2000, p. 1).

⁽⁷⁴⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 652/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet għall-ġestjoni tal-infiq relatat mal-katina alimentari, is-saħħa tal-annimali u l-benessri tal-annimali, u marbuta mas-saħħa tal-pjanti u mal-materjal riproduttiv tal-pjanti, li jemenda d-Direttivi tal-Kunsill 98/56/KE, 2000/26/KE u 2008/90/KE, ir-Regolamenti (KE) Nru 178/2002, (KE) Nru 882/2004 u (KE) Nru 396/2005 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttiva 2009/128/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u jrevoka d-Deċiżjonijiet tal-Kunsill 66/399/KEE, 76/894/KEE u 2009/470/KE (ĠU L 189, 27.6.2014, p. 1).

- (d) ix-xiri, il-ħażna, l-amministrazzjoni u t-tqassim ta' tilqim, mediċini, sustanzi għall-kura tal-annimali, u prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti;
- (e) it-tbiċċir jew il-qtil preventiv tal-annimali jew il-qerda ta' prodotti tal-annimali u ta' pjanti u t-tindif u d-diżinfettar tal-azjenda u t-tagħmir;
- (375) Fil-każ ta' miżuri ta' kontroll u eradikazzjoni, l-ghajjnuna trid tkopri l-ispejjeż eliġibbli li ġejjin:
- (a) testijiet u miżuri ohra ta' tnaqqija fil-każ ta' mard tal-annimali, inklużi testijiet tat-TSE u l-BSE;
- (b) ix-xiri, il-ħażna, l-amministrazzjoni u t-tqassim ta' tilqim, mediċini, sustanzi għall-kura tal-annimali, u prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti;
- (c) it-tbiċċir jew il-qatla u l-qerda tal-annimali u l-qerda ta' prodotti agrikoli u l-qerda ta' prodotti marbutin magħhom jew il-qerda ta' pjanti, inklużi dawk li jmutu jew jiġu meqruda bħala riżultat ta' tilqima jew miżuri ohra ordnati mill-awtoritajiet pubbliċi kompetenti u t-tindif u d-diżinfettar tal-azjenda u t-tagħmir.
- (376) L-ghajjnuna fir-rigward tal-ispejjeż eliġibbli msemija fil-punti (374) u (375) trid tingħata *in natura* u trid tithallas lil minn jipprovi l-miżuri tal-prevenzjoni u l-qerda hliet l-ispejjeż eliġibbli msemija fil-punti (374)(d) u (375)(b) u l-ispejjeż eliġibbli msemija fil-punti (374)(e) u (375)(c) fil-każ tal-pesti tal-pjanti u għat-tindif u d-diżinfazzjoni tal-azjenda u tat-tagħmir.
- (377) Fil-każ ta' ghajjnuna biex tagħmel tajjeb għad-dannu kkawżat minn marda tal-annimali jew pesti tal-pjanti, il-kumpens irid jiġi kkalkolat biss fir-rigward:
- (a) tal-valur tas-suq tal-annimali mbiċċra jew maqtula jew li mietu jew il-prodotti marbutin magħhom, jew il-pjanti meqruda:
- (i) bħala riżultati tal-marda tal-annimali jew pesti tal-pjanti;
- (ii) bħala parti minn programm jew miżura pubblika msemija fil-punt (366)(b) ta' dawn il-Linji Gwida;
- (b) it-telf tad-dhul minhabba obbligi ta' kwarantina u diffikultajiet fl-istokkjar mill-ġdid jew fit-thawwil mill-ġdid u r-rotazzjoni tal-uċuħ obligatorja imposta bħala parti minn xi programm pubbliku jew xi miżura msemija fil-punt (366)(b).
- (378) Dak l-ammont irid jitnaqqas bi kwalunkwe spiza mhux imġarrba direttament minhabba l-marda tal-annimali jew il-pesta tal-pjanti li kieku xorta wahda kien iġarrabhom il-benefiċjarju.
- (379) Il-valur tas-suq imsemmi fil-punt (377)(a) irid jiġi stabbilit fuq il-bażi tal-valur tal-annimali, prodott u pjanti eżatt qabel ma fegġ jew ġie kkonfermat kwalunkwe suspett tal-marda tal-annimali jew il-pesti tal-pjanti.
- (380) L-ghajjnuna msemija fil-punt (377) trid tkun limitata għall-ispejjeż u d-dannu kkaġunat minn mard tal-annimali u pesti tal-pjanti li għalihom l-awtorità kompetenti:
- (a) tkun irrikonossiet formalment tifqigħa, fil-każ ta' marda tal-annimali; jew
- (b) tkun irrikonossiet formalment il-preżenza tagħhom, fil-każ ta' pesti tal-pjanti.
- (381) F'każijiet eċċezzjonali u debitament ġġustifikati, il-Kummissjoni tista' taċċetta l-ispejjeż imġarrbin fit-twettiq tal-miżuri neċessarji minbarra dawk imsemmin f'din it-Taqsima.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (382) L-ghajjnuna u kwalunkwe pagament iehor rċevut mill-benefiċjarju, inkluż il-pagamenti skont miżuri jew politiki ohra ta' assigurazzjoni nazzjonali jew tal-Unjoni għall-istess spejjeż eliġibbli jridu jkunu limitati għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

1.2.1.4. Ghajjnuna għal bhejjem mejta

- (383) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għal bhejjem mejta bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(384) Din it-Taqsima tapplika għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

L-intensità tal-ghajjnuna fir-rigward tal-ispejjeż eliġibbli:

(385) Fir-rigward tal-ispejjeż eliġibbli elenkati hawn taht, japplikaw l-intensitajiet tal-ghajjnuna li ġejjin:

- (a) ghajjnuna b'rata li tasal sa 100 % tal-ispejjeż għat-tnehhija tal-istokk li ntilef u 75 % tal-ispejjeż għall-qerda ta' tali stokk li ntilef; tista' tinghata ghajjnuna għall-ispejjeż tal-primjums imhallsa mill-imprizi agrikoli għall-assigurazzjoni li tkopri l-ispejjeż tat-tnehhija u l-qerda tal-istokk li ntilef skont id-dispozzjonijiet tat-Taqsima 1.2.1.6 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida;
- (b) ghajjnuna b'rata li tasal sa 100 % tal-ispejjeż għat-tnehhija u l-qerda tal-istokk li ntilef meta l-ghajjnuna hija ffinanzjata permezz ta' tariffi jew permezz ta' kontribuzzjonijiet obligatorji mahsuba għall-finanzjament tat-tnehhija u l-qerda ta' dak l-istokk li ntilef, sakemm it-tali tariffi jew kontribuzzjonijiet ikunu limitati għas-settur tal-laham u imposti direttament fuqu;
- (c) ghajjnuna ta' 100 % tal-ispejjeż għat-tnehhija u l-qerda tal-istokk li ntilef fejn hemm obbligu ta' twettiq ta' testijiet għat-TSE fuq l-istokk li ntilef ikkonċernat jew fil-każ ta' tifqiegħa ta' marda tal-annimali msemmija fil-punt (371) ta' dawn il-Linji wida;

(386) L-ghajjnuna trid tkun kondizzjonali fuq l-eżistenza ta' programm ta' sorveljanza konsistenti li jiżgura r-rimi sikur tal-istokk kollu li ntilef fl-Istat Membru kkonċernat.

(387) L-ghajjnuna trid tiġi pprovduta *in natura* u ma tistax tinvolvi pagamenti diretti lill-benefiċjarji hlief meta min jghammar il-bhejjem u huwa wkoll il-benefiċjarju tal-ghajjnuna jaġixxi wkoll bhala fornitur tas-servizz.

(388) Sabiex tithaffef l-amministrazzjoni tal-ghajjnuna, l-ghajjnuna tista' tithallas lil operaturi ekonomiċi jew korpi li:

- (a) huma attivi downstream mill-imprizi attivi fis-settur tat-trobbija tal-bhejjem; u
- (b) jipprovdu servizzi marbuta mat-tnehhija u l-qerda tal-istokk li ntilef.

(389) Fir-rigward tal-istokk li ntilef u l-iskart tal-biċċeriji, il-Kummissjoni ser iżzomm il-politika taġħha li ma tawtorizzax l-ghajjnuna għall-istokk li ntilef mogħtija lil operaturi attivi fl-ipproċessar ta' prodott agrikolu u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u l-ghajjnuna għall-ispejjeż għat-tnehhija tal-iskart tal-biċċeriji. L-ghajjnuna mill-Istat għall-investimenti li saru fir-rigward tar-rimi tal-iskart tal-biċċeriji ser tiġi eżaminata skont ir-regoli rilevanti li japplikaw għall-ghajjnuna ta' investment.

1.2.1.5. Ghajjnuna biex tikkumpensa d-dannu kkawżat minn annimali protetti

(390) Danni liltagħmir, infrastruttura,annimali u pjanti kkawżati minn annimali protetti, hija problema li qiegħda tikber. Is-suċċess tal-politika ta' konservazzjoni tal-Unjoni tiddependi parzjalment fuq il-ġestjoni effettiva tal-kunflitti bejn annimali protetti u bdiewa. Għaldaqstant, u fir-rigward tal-prinċipju ta' proporzjonalità, il-Kummissjoni ser tqis ghajjnuna bhala kumpens għad-dannu kkawżat minn annimali protetti bhala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(391) Din it-Taqsima tapplika għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(392) Tintalab kontroparti minima mill-benefiċjarji biex jiġi mmitigat ir-riskju ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u biex jiġi pprovdut incentiv għat-tnaqqis tar-riskju. Din il-kontribuzzjoni trid tiehu l-forma ta' miżuri preventivi raġonevoli, bħaċ-ċnut tas-sikurezza meta jkun possibbli u bhall-klieb li joqgħodu għassa mal-bhejjem, li huma proporzjonati għar-riskju ta' danni kkawżati minn annimali protetti fiż-żona kkonċernata. Jekk ebda miżura preventiva raġonevoli ma tkun possibbli, l-Istat Membru kkonċernat għandu juri l-impossibbiltà li jiehu tali miżuri preventivi sabiex l-ghajjnuna titqies kompatibbli.

(393) L-Istat Membru jrid jistabbilixxi rabta ta; kawżalità diretta bejn id-danni mġarrba u l-imġiba tal-annimal protett.

- (394) L-ghajjnuna trid tithallas direttament lill-impriza kkonċernata jew lil grupp jew organizzazzjoni ta' produttori li l-impriza hija membru fihom. Meta l-ghajjnuna tithallas lil grupp u organizzazzjoni ta' produttori, l-ammont tal-ghajjnuna ma jistax jaqbeż l-ammont tal-ghajjnuna li ghalih hija eliġibbli l-impriza.
- (395) L-iskema tal-ghajjnuna trid tiġi stabbilita fi żmien tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-avveniment dannuż. L-ghajjnuna trid tithallas fi żmien erba' snin mid-data.

L-ispejjeż eliġibbli

- (396) L-ispejjeż eliġibbli huma l-ispejjeż tad-danni mgarrba bhala konsegwenza diretta tal-avveniment li kkawża d-dannu, kif jiġu vvalutati minn awtorità pubblika, minn esperti indipendenti rikonoxxut mill-awtorità awtorizzanti jew minn impriza tal-assigurazzjoni.
- (397) Id-dannu jista' jinkludi dan li ġej:
- (a) dannu għall-annimali maqtula jew għall-pjanti meqruda: l-ispejjeż eliġibbli huma bbażati fuq il-valur tas-suq tal-annimal maqtul jew tal-pjanti meqruda mill-annimali protetti;
  - (b) l-ispejjeż indiretti: l-ispejjeż tal-veterinarju li jirriżultaw mill-kura tal-annimali mwegġġhin u l-ispejjeż tax-xoghol marbuta mat-tiftix għal annimali mitlufin;
  - (c) id-dannu materjali fl-assi li ġejjin: it-tagħmir tal-farm, il-makkinarju, il-bini tal-farm u l-istokkijiet; il-kalkolu tad-dannu materjali jrid ikun ibbażat fuq il-kost tat-tiswija jew il-valur ekonomiku tal-ass affettwat qabel l-avveniment li kkawża d-dannu; dan ma jistax jaqbeż l-ispejjeż tat-tiswija jew it-tnaqqis fil-valur tas-suq ġust ikkawżat mill-avveniment li kkawża d-danni, jiġifieri d-differenza bejn il-valur tal-proprjetà eżatt qabel u eżatt wara l-avveniment.
- (398) Dak l-ammont irid jitnaqqas bi kwalunkwe spiża mhux imgarrba minhabba l-avveniment li jikkawża d-dannu, li kieku xorta wahda kien iġarrabbhom il-benefiċjarju.
- (399) Id-dannu jrid jiġi kkalkolat fil-livell tal-benefiċjarju individwali.
- (400) L-investimenti relatati mal-miżuri biex jiġu evitati d-danni li jsiru minn annimali protetti, jistgħu jiġu appoġġjati skont il-kundizzjonijiet tat-Taqsima 1.1.1.1 tal-Parti II ta' dawn il-Linj Gwida dwar l-ghajjnuna ta' investiment fl-azjendi agrikoli.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (401) Il-kumpens jista' jingħata sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.
- (402) Il-kumpens għall-ispejjeż indiretti jrid ikun proporzjonat mal-ispejjeż diretti u ma jistax jaqbeż 80 % tat-total tal-ispejjeż eliġibbli indiretti.
- (403) L-ghajjnuna u kwalunke pagament iehor riċevut bhala kumpens għad-dannu, inklużi pagamenti skont miżuri nazzjonali jew tal-Unjoni jew poloz tal-assigurazzjoni oħrajn għad-dannu li ghalih ingħatat l-ghajjnuna, iridu jkunu limitati għal 100 % tal-ispejjeż diretti eliġibbli u 80 % tal-ispejjeż indiretti eliġibbli.

1.2.1.6. Ghajjnuna għall-pagament ta' primjums tal-assigurazzjoni

- (404) F'hafna każijiet, l-assigurazzjoni hija għodda li tghin tassew għall-ġestjoni tajba tar-riskji u l-kriżijiet. Għaldaqstant, u fir-rigward tal-possibiltajiet ta' finanzjament spiss neqsin tal-bdiewa, il-Kummissjoni tiehu pożizzjoni favorevoli fir-rigward tal-ghajjnuna mill-Istat għall-primjums tal-assigurazzjoni fejn l-assigurazzjoni tikkonċerna l-produzzjoni agrikola primarja.
- (405) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-pagament ta' primjums tal-assigurazzjoni kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linj Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (406) Din it-Taqsima tapplika għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (407) L-ghajjnuna ma għandhiex tkun ta' xkiel għat-thaddim tas-suq intern għas-servizzi ta' assicurazzjoni. B'mod partikolari, l-ghajjnuna ma għandhiex tkun limitata għall-assigurazzjoni pprovduta minn kumpanija tal-assigurazzjoni unika jew grupp ta' kumpaniji, jew tkun soġġetta għall-kundizzjoni li jiġi ffirmat kuntratt ta' assicurazzjoni ma' kumpanija stabbilita fl-Istat Membru kkonċernat.
- (408) L-iskemi ta' assicurazzjoni mill-ġdid ser jiġu analizzati abbażi ta' każ b'każ.

L-ispejjeż eliġibbli

- (409) L-ispejjeż eliġibbli huma dawk l-ispejjeż għall-assigurazzjoni li tkopri d-dannu ikkawżat minn diżastri naturali jew okkorrenzi eċċezzjonali, avvenimenti klimatiċi avversi li jistgħu jkunu assimilati ma' diżastru naturali, mard tal-annimali u pesti tal-pjanti, it-tnehhija u l-qerda tal-istokk li ntilef u d-dannu kkawżat minn annimali protetti, kif jispeċifikaw it-Taqsimiet 1.2.1.1., 1.2.1.2., 1.2.1.3., 1.2.1.4. u 1.2.1.5., kif ukoll minn avvenimenti klimatiċi avversi oħra u/jew id-dannu kkawżat minn incidenti ambjentali.
- (410) Il-hlasijiet tal-assigurazzjoni jistgħu jikkumpensaw biss l-ispiza tal-kumpens għad-dannu imsemmi fil-punt (409) ta' hawn fuq u jistgħu ma jehtigux jew ma jispeċifikawx it-tip jew il-kwantità ta' produzzjoni futura.
- (411) Fir-rigward tal-ghajjnuna għall-primjums tal-assigurazzjoni għall-assigurazzjoni tat-telf ikkawżat bl-incidenti ambjentali, għandhom jiġu ssodisfati dawn il-kundizzjonijiet addizzjonali: l-okkorrenza ta' incident ambjentali trid tiġi rikonoxxuta formalment bhala tali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat. Fejn rilevanti, l-Istati Membri jistgħu jstabbilixxu minn qabel kriterji li abbażi tagħhom jitqies li jkun inghata dak ir-ikonoxximent formali. Jistgħu jintużaw l-indicijiet imsemmija fil-punti (360) u (361) biex tiġi kkal-kulata l-produzzjoni agrikola annwali tal-benefiċjarju u kemm hu kbir it-telf.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (412) L-intensità grossa tal-ghajjnuna ma għandhiex taqbeż il-65 % tal-primjum tal-assigurazzjoni bl-eċċezzjoni tal-ghajjnuna għat-tnehhija u l-qerda tal-istokk li ntilef, fejn l-intensità tal-ghajjnuna ma tistax taqbeż il-100 % tal-ispiza tal-primjum tal-assigurazzjoni fir-rigward tal-primjums tal-assigurazzjoni għat-tnehhija tal-istokk li ntilef u 75 % tal-ispiza tal-primjum tal-assigurazzjoni fir-rigward tal-primjums tal-assigurazzjoni għall-qerda ta' tali stokk li ntilef.
- (413) L-Istati Membri għandhom jillimitaw l-ammont tal-primjum tal-assigurazzjoni li huwa eliġibbli għal ghajjnuna billi japplikaw limiti massimi xierqa.

1.2.1.7. Ghajjnuna għall-kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-fondi reċiproki

- (414) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-fondi reċiproki biex thallas il-kumpens lill-bdiewa għad-dannu kkawżat minn avvenimenti klimatiċi avversi li jistgħu jitqabblu ma' diżastru naturali, mard tal-annimali u pesti tal-pjanti, kif speċifikat fit-Taqsimiet 1.2.1.2. u 1.2.1.3. u/jew għad-dannu kkawżat minn incidenti ambjentali kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u l-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (415) Din it-Taqsima tapplika għal imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (416) Il-fond reċiproku kkonċernat irid:
- (a) jiġi akkreditat mill-awtorità kompetenti skont il-liġi nazzjonali;
  - (b) ikollu politika trasparenti dwar id-depożiti fil-fond u l-ġbid minnu;
  - (c) ikollu regoli ċari li jattribwixxu r-responsabbiltajiet għal kwalunkwe dejn sostnut.
- (417) L-Istati Membri jridu jiddefinixxu r-regoli għall-kostituzzjoni u l-ġestjoni tal-fondi reċiproki, b'mod partikolari għall-ghoti ta' pagamenti bhala kumpens, kif ukoll għall-amministrazzjoni u l-monitoraġġ tal-konformità ma' dawn ir-regoli. L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-arranġamenti tal-fondi għandhom jipprovdu penali f'każ ta' negliġenza min-naha tal-impriża.

L-ispejjeż eliġibbli

- (418) Fost l-ispejjeż eliġibbli hemm l-ispejjeż tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji ffondi reċiproki biex jithallas kumpens lill-bdiewa għad-dannu kkawżat minn avvenimenti klimatiċi avversi li jistgħu jkunu jitqabblu ma' diżastri naturali, mard tal-annimali u pesti tal-pjanti kif speċifikat fit-Taqsimiet 1.2.1.2. u 1.2.1.3. u/jew għad-dannu kkawżat minn incidenti ambjentali. Il-kontribuzzjonijiet finanzjarji jistgħu jkunu marbuta biss mal-ammonti mħallsa mill-fond reċiproku bhala kumpens finanzjarju lil imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(419) Fir-rigward tal-ghajjnuna għall-kuntribuzzjonijiet finanzjarji f'fondi reċiproki biex jithallas kumpens għad-danu kkwżat minn incidenti ambjentali, għandhom jiġu ssodisfati dawn il-kundizzjonijiet addizzjonali li ġejjin: l-okkorrenza ta' incident ambjentali trid tiġi rikonossuta formalment bħala tali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat. Fejn xieraq, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu minn qabel kriterji li abbażi tagħhom jitqies li jkun ingħata dak ir-ikonossiment formali. Jistgħu jintużaw l-indicijiet imsemmija fil-punti (360) u (361) biex tiġi kkalkulata l-produzzjoni agrikola annwali tal-benefiċjarju u kemm hu kbir it-telf.

L-intensità tal-ghajjnuna

(420) L-ghajjnuna trid tkun limitata għal 65 % tal-ispejjeż eliġibbli.

(421) L-Istati Membri jistgħu jillimitaw l-ispejjeż li huma eliġibbli għall-ghajjnuna billi jiġu applikati:

(a) limiti massimi għal kull fond;

(b) limiti massimi xierqa tal-fond għal kull membru/affiljat.

1.2.2. *Għajjnuna għall-Għeluq tal-Kapaċità ta' Produzzjoni*

(422) Din it-Taqisma tapplika għas-settur agrikolu kollu ⁽⁷⁵⁾.

1.2.2.1. L-għeluq tal-kapaċità għal raġunijiet tas-saħħa tal-annimali, il-pjanti jew il-bnedmin jew għal raġunijiet sanitarji, etiċi jew ambjentali

(423) Il-Kummissjoni se tqis li l-ghajjnuna għall-għeluq tal-kapaċità hija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(424) L-għeluq tal-kapaċità jsir għal raġunijiet tas-saħħa tal-annimali, il-pjanti jew il-bnedmin, jew għal raġunijiet sanitarji, etiċi jew ambjentali, bħat-tnaqqis fid-densitajiet globali tal-merhliet.

(425) Irid ikun hemm kontroparti suffiċjenti mill-benefiċjarju tal-ghajjnuna. Din il-kontroparti ser tikkonsisti f'deċiżjoni definittiva u irrevokabbli sabiex titwaqqaf jew tingħalaq b'mod irrevokabbli l-kapaċità ta' produzzjoni kkonċernata. Dan ser jinvolvi jew l-għeluq shih tal-kapaċità mill-impriża kkonċernata jew, fejn dan ikun debitament iġġustifikat, l-għeluq parzjali tal-kapaċità. Iridu jinkisbu impenji legalment vinkolanti mill-benefiċjarju li l-għeluq tal-kapaċità ta' produzzjoni kkonċernata huwa definittiv u ma jistax jitregġa' lura u li l-benefiċjarju mhux ser jibda l-istess attività x'imkien iehor. Dawn l-impenji jridu jkunu jorbtu wkoll lil kwalunkwe xerxer iehor tal-art jew faċilità kkonċernata fil-futur.

(426) Huma biss l-imprizi li fil-fatt kienu qegħdin jipproduċu, u huma biss il-kapaċitajiet ta' produzzjoni li fil-fatt kienu qegħdin jintużaw b'mod kostanti matul l-aħħar hames snin qabel l-għeluq tal-kapaċità li huma eliġibbli għall-ghajjnuna. F'kazijiet fejn il-kapaċità ta' produzzjoni tkun diġà għalqet b'mod definittiv, jew meta jkun jidher li dak l-għeluq ma jistax jiġi evitat, ma hemm l-ebda kontroparti mill-benefiċjarju, u l-ghajjnuna ma tistax tingħata.

(427) Il-Kummissjoni tirriżerva d-dritt li tehmeż kundizzjonijiet addizzjonali mal-awtorizzazzjoni tal-ghajjnuna.

(428) Għall-ghajjnuna, huma eliġibbli biss dawġ l-imprizi li jissodisfaw l-istandards tal-Unjoni. Imprizi li ma jissodisfaw l-istandards tal-Unjoni u li jkollhom iwaqqfu l-produzzjoni xorta huma esklużi.

(429) Sabiex jiġu evitati erożjoni u effetti negattivi ohrajn fuq l-ambjent, art agrikola miftuha li titwaqqfilha l-produzzjoni trid fil-prinċipju tiġi afforestata jew mibdula f'żona tan-natura fi żmien sentejn u b'tali mod li jiġi żgurat li jiġu evitati effetti negattivi fuq l-ambjent. Inkella, art agrikola miftuha tista' terġa' tintuża 20 sena wara l-għeluq effettiv tal-kapaċità. Sa dak iż-żmien, dik l-art agrikola trid tinzamm f'kundizzjoni agrikola u ambjentali tajba, b'konformità mat-Titolu VI tal-Kapitolu I tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013, u mar-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti. L-għeluq tal-installazzjonijiet koperti mid-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁷⁶⁾ irid isir f'konformità mal-Artikoli 11 u 22 ta' dik id-Direttiva li tirrikjedi li jittiehdu l-miżuri mehtieġa biex jiġi evitat kull riskju ta' tniġġis u li s-sit tal-operazzjoni jerga' lura fi stat sodisfaċenti.

⁽⁷⁵⁾ Ara d-definizzjoni ta' settur agrikolu fil-punt (35)2 ta' dawn il-Linji Gwida.

⁽⁷⁶⁾ Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17).

(430) L-ghajjnuna mogħtija taħt skema ta' ghajjnuna għandha tkun aċċessibbli għall-imprizi eliġibbli kollha.

L-ispejjeż eliġibbli

(431) L-ghajjnuna tkopri l-kumpens għat-telf tal-valur tal-assi, imkejla bhala l-valur attwali tal-bejgħ tal-assi.

(432) Minbarra l-kumpens għat-telf tal-valur tal-assi, għall-gheluq tal-kapaċità għal raġunijiet ambjentali, jista' jingħata pagament ta' iċċentiv li ma jistax jaqbeż l-20 % tal-valur tal-assi.

(433) Jista' jingħata wkoll kumpens għall-ispejjeż tal-qerda tal-kapaċità ta' produzzjoni.

(434) L-ghajjnuna tista' tithallas ukoll biex tikkumpensa għal spejjeż soċjali obbligatorji li jirriżultaw mill-implimentazzjoni tad-deċiżjoni tal-gheluq.

(435) L-ghajjnuna għall-afforestazzjoni u l-konverżjoni tal-art f'żoni tan-natura trid tingħata skont ir-regoli fit-Taqsimiet 2.1.1 u 2.1.2 tal-Parti II u r-regoli dwar l-investment mhux produttiv stabbiliti fit-Taqsima 1.1.1.1 tal-Parti II.

L-intensità tal-ghajjnuna

(436) L-ammonti massimi tal-ghajjnuna huma dawn:

(a) sa 100 % għall-kumpens tat-telf tal-valur tal-assi, għall-kumpens tal-ispejjeż tal-qerda tal-kapaċità tal-produzzjoni u biex tikkumpensa għal-ispejjeż soċjali obbligatorji li jirriżultaw mill-implimentazzjoni tad-deċiżjoni tal-gheluq;

(b) sa 120 % għall-kumpens tat-telf tal-valur tal-assi fejn l-gheluq isir għal raġunijiet ambjentali.

1.2.2.2. L-gheluq tal-kapaċità għal raġunijiet oħrajn

(437) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-gheluq tal-kapaċità għal raġunijiet oħra differenti minn dawk stabbiliti fit-Taqsima 1.2.2.1. kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(438) L-gheluq irid isir għar-ristrutturar tas-settur, għad-diversifikazzjoni jew għall-irtirar bikri.

(439) Iridu jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet fil-punti (425) sa (429) .

(440) Ma tista' tingħata l-ebda ghajjnuna li tinterferixxi mal-mekkanizmi tal-organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli. L-iskemi tal-ghajjnuna li japplikaw għas-setturi li huma soġġetti għal-limiti jew kwoti ta' produzzjoni ser jiġu evalwati fuq bażi ta' każ b'każ.

(441) L-ghajjnuna trid tkun parti minn programm li għandu għanijiet definiti u skeda ta' żmien speċifika mmirata għar-ristrutturar tas-settur, għad-diversifikazzjoni, jew għall-irtirar bikri.

(442) Sabiex jiġi żgurat impatt rapidu fuq is-suq, id-durata tal-iskemi bil-ghan li tingħalaq il-kapaċità għandha tiġi limitata għal perjodu ta' mhux aktar minn sitt xhur għall-ġbir ta' applikazzjonijiet għal partecipazzjoni, u perjodu iehor ta' tmax-il xahar għall-gheluq proprju. Il-Kummissjoni mhix se taċċetta skemi ta' ghajjnuna b'durata ta' aktar minn tliet snin, peress li l-esperjenza turi li dawn jistgħu jirriżultaw fl-ittardjar tal-bidliet meħtieġa.

(443) L-iskema ta' ghajjnuna għandha tkun aċċessibbli għall-atturi ekonomiċi kollha fis-settur ikkonċernat bl-istess kundizzjonijiet. Sabiex jinkiseb impatt massimu, l-Istat Membru għandu juża sistema trasparenti ta' sejhiet għal interess li pubblikament tistieden lill-imprizi kollha potenzjalment interessati sabiex jiehdu sehem; fl-istess hin, l-organizzazzjoni tal-iskema ta' ghajjnuna għandha titmexxa b'tali mod li la tkun teħtieġ u lanqas ma tiffaċilita ftehimiet mhux kompetittivi jew Prattiki miftiehma bejn l-imprizi kkonċernati.

L-ispejjeż eliġibbli u l-intensità tal-ghajjnuna

(444) Huma applikabbli d-dispożizzjonijiet dwar l-ispejjeż eliġibbli u dwar l-intensità tal-ghajjnuna tat-Taqsima 1.2.2.1 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, bl-eċċezzjoni tal-ispejjeż skont il-punt (432).

1.3. Tipi oħrajn ta' ghajjnuna fis-settur agrikolu**1.3.1. Ghajjnuna lis-settur tat-trobbija tal-bhejjem**

(445) Il-Kummissjoni tiehu pożizzjoni favorevoli fir-rigward tal-ghajjnuna li tikkontribwixxi għaż-żamma u t-titjib tal-kwalità ġenetika tal-bhejjem tal-Unjoni. Għalhekk ser tiddikjara l-ghajjnuna fis-settur tat-trobbija tal-bhejjem kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(446) Din it-Taqsima tapplika għall-SMEs attivi fil-produzzjoni agrikola primarja. Il-Kummissjoni mhijiex ser tawtorizza ghajjnuna mill-Istat għall-ispejjeż koperti minn din it-Taqsima favur intrapriži kbar.

(447) L-ghajjnuna għandha tiġi pprovduta *in natura* u ma għandhiex tinvolvi pagamenti diretti lill-benefiċjarji.

L-ispejjeż eliġibbli

(448) L-ghajjnuna tkopri t-twaqqif u ż-żamma ta' kotba dwar il-merhliet kif ukoll it-testijiet imwettqa minn jew fisem partijiet terzi, biex tiġi ddeterminata l-kwalità ġenetika jew ir-rendiment tal-bhejjem, bl-eċċezzjoni ta' kontrolli mwettqa mis-sid tal-bhejjem u kontrolli ta' rutina tal-kwalità tal-halib.

(449) L-ispejjeż eliġibbli jinkludu:

(a) l-ispejjeż amministrattivi li ġejjin tat-twaqqif u ż-żamma ta' kotba dwar il-merhliet imsemmija fil-punt (448):

(i) il-ġbir u l-amministrazzjoni tad-dejta dwar l-annimali, pereżempju l-orġini ta' annimal, id-data ta' twelid tiegħu, id-data ta' inseminazzjoni tiegħu, id-data tal-mewt tiegħu u r-raġunijiet għala sehħ dan, u evalwazzjoni ta' espert, l-attwalizzazzjoni u l-ipproċessar tad-dejta meħtieġa għat-twaqqif u ż-żamma tal-kotba dwar il-merhliet;

(ii) ix-xogħlijiet amministrattivi relatati mar-reġistazzjoni tad-dejta rilevanti dwar l-annimali fil-kotba tal-merhla;

(iii) l-attwalizzazzjoni tas-sofwer għall-ġestjoni tad-dejta fil-kotba tal-merhla;

(iv) il-pubblikazzjoni ta' informazzjoni online li tirrigwarda l-kotba tal-merhla u tad-dejta mill-kotba tal-merhla online; jew

(v) spejjeż amministrattivi relatati oħra;

(b) l-ispejjeż li ġejjin għat-testijiet biex tiġi ddeterminata l-kwalità ġenetika jew ir-rendiment tal-bhejjem imsemmija fil-punt(448):

(i) l-ispejjeż tat-testijiet jew il-kontrolli;

(ii) l-ispejjeż relatati għall-ġbir u l-evalwazzjoni tad-dejta rċevuta minn tali testijiet u kontrolli fir-rigward taż-żieda fis-saħħa tal-annimali u l-livell ta' protezzjoni ambjentali;

(iii) l-ispejjeż relatati għall-ġbir u l-evalwazzjoni tad-dejta rċevuta minn tali testijiet u l-kontrolli mmi-rati lejn il-valutazzjoni tal-kwalità ġenetika tal-annimali għall-implimentazzjoni ta' tekniki avvanzati ta' tghammir u għaż-żamma tad-diversità ġenetika; jew

(iv) spejjeż relatati oħrajn.

L-intensità tal-ghajjnuna

(450) L-ghajjnuna tista' tiġi awtorizzata sa 100 % għall-finanzjament tal-ispejjeż amministrattivi tat-twaqqif u ż-żamma ta' kotba dwar il-merhliet.

(451) L-ghajjnuna ser tiġi awtorizzata sa 70 % għall-ispejjeż tat-testijiet imwettqa minn jew fisem partijiet terzi, biex tiġi ddeterminata l-kwalità ġenetika jew ir-rendiment tal-bhejjem.

1.3.2. Ghajjnuna għall-miżuri ta' promozzjoni favur il-prodotti agrikoli

- (452) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-promozzjoni tal-prodotti agrikoli kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-principji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (453) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu kollu⁽⁷⁷⁾. Il-benefiċjarji tal-ghajjnuna għall-organizzazzjoni tal-kompetizzjonijiet, il-fieri kummerċjali jew l-esibizzjonijiet, imsemmija fil-punt (464)(a) iridu jkunu limitati għall-SMEs.
- (454) L-attività ta' promozzjoni trid tkun maħsuba jew biex tinforma lill-pubbliku dwar il-karatteristiċi tal-prodotti agrikoli, bħal pereżempju bl-organizzazzjoni ta' kompetizzjonijiet, bil-partecipazzjoni f'fieri kummerċjali u l-attivitatiet ta' relazzjonijiet pubbliċi, bil-popolarizzazzjoni tal-gharfien xjentifiku, jew bil-pubblikazzjonijiet b'informazzjoni fattwali, jew inkella biex l-operaturi ekonomiċi jew il-konsumaturi jiġu mhegga jixru l-prodott agrikolu kkonċernat permezz ta' kampanji ta' promozzjoni.
- (455) Il-kampanja ta' promozzjoni trid tkun iffokata fuq prodotti koperti bl-iskemi tal-kwalità msemmija fil-punt (282) jew irid ikollha karattru ġeneriku u ta' ġid għall-produtturi kollha tat-tip ta' prodott ikkonċernat.
- (456) Il-kampanja ta' promozzjoni trid tkun konformi mal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2000/13/KE⁽⁷⁸⁾ u, fejn xieraq, mar-regoli speċifiċi dwar it-tikkettar.
- (457) L-Istati Membri jridu jibagħtu kampjuni rappreżentattivi ta' materjal ta' promozzjoni meta jinnotifikaw għajjnuna jew skema ta' għajjnuna għal kampanja ta' promozzjoni. Jekk dak il-materjal ma jkunx disponibbli meta ssir in-notifika, għandu jsir impenn biex jiġi pprovdut fi stadju aktar tard u fi kwalunkwe każ qabel it-tnedija tal-kampanja ta' promozzjoni.
- (458) Kampanji ta' promozzjoni li jaqbu l-livell limitu tan-notifika msemmi fil-punt (37)(b) iridu jiġu nnotifikati b'mod individwali.
- (459) Il-provvediment ta' miżuri promozzjonali jista' jittiehed minn gruppi ta' produtturi jew organizzazzjonijiet ohra irrispettivament mid-daqs tagħhom. Meta l-miżura ta' promozzjoni ssir minn gruppi ta' produtturi jew organizzazzjonijiet ohra, il-partecipazzjoni ma għandhiex tkun soġġetta għal shubija ta' dawk il-gruppi jew organizzazzjonijiet filwaqt li kwalunkwe kontribuzzjoni fir-rigward tat-tariffi amministrattivi għall-grupp jew l-organizzazzjoni għandha tkun limitata għall-ispiza tal-ghoti tal-miżura ta' promozzjoni.
- (460) L-ghajjnuna trid tinghata:
- (a) *in natura*; jew
- (b) abbażi ta' rimborz tal-ispejjeż reali mgarrba mill-benefiċjarju.
- (461) B'deroga mill-punt (460), l-ghajjnuna għall-kampanji ta' promozzjoni trid tinghata biss *in natura* permezz ta' servizzi ssussidjati.
- (462) Meta l-ghajjnuna tinghata *in natura* l-ghajjnuna ma tistax tinkludi pagamenti diretti lill-benefiċjarji iżda trid tithallas lill-fornitur tal-miżuri promozzjonali.
- (463) L-ghajjnuna għal premji simbolici msemmija fil-punt (464)(a)(v) tista' tithallas biss lill-fornitur tal-miżuri ta' promozzjoni jekk il-premju fil-fatt inghata u mal-prezentazzjoni ta' prova tal-ghoti.

L-ispejjeż eliġibbli

- (464) L-ispejjeż eliġibbli għall-ghajjnuna għall-promozzjoni ta' prodotti agrikoli fi ħdan l-Unjoni huma dawn:
- (a) l-ispejjeż li jikkoncernaw l-organizzazzjoni u l-partecipazzjoni f'kompetizzjonijiet, fieri kummerċjali u esibizzjonijiet, sakemm l-ghajjnuna hija aċċessibbli għal dawk kollha eliġibbli fil-qasam ikkonċernat, abbażi ta' kundizzjonijiet iddefiniti b'mod oġġettiv:
- (i) il-hlasijiet tal-partecipazzjoni;
- (ii) l-ispejjeż tal-ivvjaġġar u l-ispejjeż għat-trasport ta' animali;

⁽⁷⁷⁾ Ara d-definizzjoni ta' settur agrikolu fil-punt (35)2 ta' dawn il-Linji Gwida.

⁽⁷⁸⁾ Id-Direttiva 2000/13/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Marzu 2000 fuq l-approssimazzjoni ta' liġijiet tal-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu ma' tikkettar, prezentazzjoni u riklamar ta' oġġetti tal-ikel (ĠU L 109, 6.5.2000, p. 29).

- (iii) l-ispejjeż ta' pubblikazzjonijiet u websajts li jhabbru l-avveniment;
  - (iv) il-kera ta' bini u stands u l-ispejjeż għall-installazzjoni u ż-żarmar tagħhom;
  - (v) il-premjijiet simbolici sa valur ta' EUR 1 000 għal kull premju u rebbieh tal-kompetizzjoni;
- (b) l-ispejjeż tal-pubblikazzjonijiet f'mezzi stampati u elettronici, il-websajts u riklami f'mezzi elettronici, fuq ir-radju jew it-televisin, bil-għan li jipprezentaw informazzjoni fattwali dwar il-produtturi minn reġ-
jun partikolari jew produtturi ta' prodott partikolari, sakemm l-informazzjoni tkun newtrali u l-produtturi kollha jingħataw l-istess opportunità li jkunu rappreżentati fil-pubblikazzjoni;
- (c) l-ispejjeż għat-tixrid tal-għarfien xjentifiku u informazzjoni fattwali dwar:
- (i) l-iskemi tal-kwalità kif jissewma fil-punt (282) miftuħa għal prodotti agrikoli minn Stati Membri oħra u pajjiżi terzi;
  - (ii) prodotti agrikoli ġenerici u l-benefiċċji nutrizzjonali tagħhom u l-użi ssuġġeriti għalihom;
- (d) l-ispejjeż għall-kampanji ta' promozzjoni mmirati lejn il-konsumaturi organizzati fil-midja jew hwienet għall-konsumaturi kif ukoll għall-materjal ta' promozzjoni kollu li huwa distribwit direttament lill-konsumaturi.

Referenza għall-impriza, l-isem tad-ditta jew l-origini partikolari

- (465) L-attivitajiet ta' promozzjoni msemmija fil-punt (464)(c) u l-kampanji ta' promozzjoni li jissemmew fil-punt (464)(d), u b'mod partikolari l-attivitajiet ta' promozzjoni li huma ġenerici fin-natura tagħhom u għall-ġid tal-produtturi kollha tat-tip ta' prodott ikkonċernat, ma għandhomx isemmu xi impriza, marka kummerċjali jew origini partikolari. Il-kampanji ta' promozzjoni, imsemmija fil-punt (464)(d) ma għandhomx ikunu assenjati għal prodotti ta' kumpanija partikolari waħda jew aktar.
- (466) Madankollu, ir-restrizzjoni dwar ir-referenza għall-origini ma tapplikax għall-attivitajiet ta' promozzjoni u l-kampanji ta' promozzjoni imsemmija fil-punt (464)(c) u (d), li jiffukaw fuq prodotti koperti bl-iskemi tal-kwalità kif jissewma fil-punt (282), diment li jiġu ssodisfati dawn il-kundizzjonijiet:
- (a) meta l-attività ta' promozzjoni tiffoka fuq denominazzjonijiet rikonossuti mill-Unjoni, tista' tirreferi għall-origini tal-prodotti, sakemm ir-referenza tikkorrispondi eżatt għal dik irreġistrata mill-Unjoni;
  - (b) meta l-attività tkun tikkonċerna prodotti koperti bl-iskemi tal-kwalità li mhumiex skemi għal denominazzjonijiet rikonossuti mill-Unjoni, l-origini tal-prodotti tista' tissemma', sakemm tkun sekondarja fil-messaġġ. Sabiex jiġi ddeterminat jekk ir-referenza għall-origini hijiex sekondarja, il-Kummissjoni ser tqis l-ammont globali tat-test u/jew id-daqs tas-simbolu inklużi l-istampi kif ukoll il-prezentazzjoni ġenerali li tirreferi għall-origini meta mqabbla mat-test u/jew is-simbolu li jirreferi għall-element li l-aktar jolqot l-għajn, jiġifieri l-parti tal-promozzjoni li mhijiex iffokata fuq l-origini tar-prodott.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (467) L-intensità tal-ghajjnuna għall-ispejjeż eliġibbli msemmija fil-punt (464)(a) sa (c), ser tkun sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.
- (468) L-intensità tal-ghajjnuna għall-kampanji ta' promozzjoni li jiffukaw fuq prodotti koperti mill-iskemi tal-kwalità, kif jissewma fil-punt (464)(d) flimkien mal-punt (455), ma tistax taqbeż il-50 % tal-ispejjeż eliġibbli tal-kampanja. Jekk is-settur jikkontribwixxi tal-anqas 50 % tal-ispejjeż, tkun xi tkun il-forma tal-kontribuzzjoni, pereżempju taxxi speċjali, l-intensità tal-ghajjnuna tista' tasal sa 100 %⁽⁷⁹⁾.
- (469) L-intensità tal-ghajjnuna għall-kampanji ta' promozzjoni ġenerici, imsemmija fil-punt (464)(d) flimkien mal-punt (455), tista' tkopri sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

⁽⁷⁹⁾ Il-Kawża T-139/09, Franza v. il-Kummissjoni [2012]ECR.

Promozzjoni fpajjiżi terzi

(470) Il-Kummissjoni ser tanalizza l-ghajjnuna mill-Istat għall-promozzjoni fpajjiżi terzi u tiddikjaraha bhala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk l-ghajjnuna tkun konformi mal-kundizzjonijiet stabbiliti fir-Regolament (KE) Nru 3/2008. Madankollu, il-Kummissjoni mhijiex ser tiddikjara bhala kompatibbli għajjnuna mill-Istat għal promozzjoni li:

(a) tingħata lil impriżi partikolari jew lil marki kummerċjali;

(b) tirriskja li tipperikola l-bejgħ ta' prodotti minn Stati Membri oħrajn jew tikkritikahom.

1.3.3. Għajjnuna lir-reġjuni l-aktar imbiegħda u l-gżejjer minuri tal-Eġew

(471) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għar-reġjuni l-aktar imbiegħda u l-gżejjer minuri tal-Eġew kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(472) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu kollu⁽⁸⁰⁾.

(473) Rigward ir-reġjuni l-aktar imbiegħda, f'konformità mal-Artikolu 23(4) tar-Regolament (UE) Nru 228/2013, l-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat ma japplikawx fir-rigward tal-ghajjnuniet li ġejjin mogħtija minn Stati Membri skont dak ir-Regolament:

(a) miżuri favur produzzjonijiet agrikoli lokali skont il-Kapitolu IV ta' dak ir-Regolament;

(b) ghajjnuniet mogħtija minn Franza lis-settur agrikolu taz-zokkor skont l-Artikolu 23(3) ta' dak ir-Regolament;

(c) ghajjnuniet għall-programmi dwar is-sahha tal-pjanti skont l-Artikolu 24 ta' dak ir-Regolament; u

(d) ghajjnuniet mogħtija minn Spanja għall-produzzjoni tat-tabakk fil-Gżejjer Kanarji skont l-Artikolu 28 ta' dak ir-Regolament.

(474) Minbarra f'dawk il-każijiet, ir-regoli dwar l-ghajjnuna mill-Istat japplikaw għall-miżuri fir-rigward tar-reġjuni l-aktar imbiegħda, bil-partikolarità li ġejja: l-Artikolu 23(1) tar-Regolament (UE) Nru 228/2013 jistipula li l-Kummissjoni tista' tawtorizza ghajjnuna operattiva fis-setturi tal-produzzjoni, l-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli li jaqgħu fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni tal-Anness I għat-Trattat, li fuqhom japplikaw l-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat, bil-ghan li jitnaqqsu r-restrizzjonijiet speċifiċi fuq il-biedja fir-reġjuni l-aktar imbiegħda minhabba l-iżolament, l-insularità u d-distanza kbira.

(475) Rigward il-gżejjer minuri tal-Eġew, b'konformità mal-Artikolu 17(3) tar-Regolament (UE) Nru 229/2013, l-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat ma japplikawx għal pagamenti li jsiru skont il-Kapitolu III u IV ta' dak ir-Regolament mill-Greċja b'konformità ma' dak ir-Regolament.

(476) Hlief f'dawk il-każijiet, l-ghajjnuna mill-Istat ma tapplikax għal miżuri fir-rigward tal-gżejjer minuri tal-Eġew, bil-partikolarità li ġejja: l-Artikolu 17(1) tar-Regolament (UE) Nru 229/2013 jipprovdi li l-Kummissjoni tista' tawtorizza ghajjnuna operattiva fis-setturi tal-produzzjoni, l-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli li jaqgħu fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni tal-Anness I tat-Trattat, li fuqhom japplikaw l-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat, bil-ghan li jitnaqqsu r-restrizzjonijiet speċifiċi fuq il-biedja fil-gżejjer minuri tal-Eġew bhala riżultat tal-insularità, iċ-ċokon, it-terren muntanjuż u l-klima, id-dipendenza ekonomika tagħhom fuq għadd żgħir ta' prodotti u d-distanza tagħhom mis-swieq.

⁽⁸⁰⁾ Ara d-definizzjoni ta' settur agrikolu fil-punt (35)2 ta' dawn il-Linji Gwida.

L-ispejjeż eliġibbli

(477) L-ispejjeż addizzjonali tat-trasport ta' prodotti agrikoli li ġew prodotti fir-reġjuni ultraperiferiċi u fil-gżejjer minuri tal-Eġew huma eliġibbli għal kumpens skont il-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) il-benefiċjarji għandhom l-attività tal-produzzjoni tagħhom fir-reġjuni ultraperiferiċi jew fil-gżejjer iż-żgħar tal-Eġew;
- (b) l-ghajnuna hija oġġettivament kwantifikabbli bil-quddiem fuq il-bażi ta' somma fissa jew proporzjon għal kull tunnella jew kilometru jew għal xi unità relevanti oħra;
- (c) l-ispejjeż addizzjonali tat-trasport huma kkalkolati fuq il-bażi tal-vjaġġ tal-prodotti ġewwa l-fruntiera nazzjonali tal-Istat Membru kkonċernat billi jintużaw l-mezzi ta' trasport li jirriżultaw fl-inqas spejjeż għall-benefiċjarju, filwaqt li jittiehdu inkunsiderazzjoni l-ispejjeż esterni għall-ambjent;
- (d) għar-reġjuni ultraperiferiċi, l-ispejjeż addizzjonali eliġibbli tat-trasport jistgħu jinkludu l-ispejjeż tat-trasport ta' prodotti agrikoli mill-post tal-produzzjoni tagħhom lejn postijiet fiż-żoni ultraperiferiċi fejn ikomplu jiġu pprocessati.

(478) Il-Kummissjoni ser teżamina l-proposti biex tagħti għajnuna mill-Istat għal spejjeż oħrajn minbarra spejjeż addizzjonali tat-trasport li hija mfassla sabiex tissodisfa l-htigijiet tar-reġjuni l-aktar imbiegħda u l-gżejjer minuri tal-Eġew fuq bażi ta' każ b'każ, fuq il-bażi tal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni u d-dispożizzjonijiet legali speċifiċi li japplikaw għal dawk ir-reġjuni, u, jekk tkun applikabbli, fir-rigward tal-kompatibbiltà tal-miżuri kkonċernati mal-programmi tal-iżvilupp rurali għar-reġjuni kkonċernati, u l-effetti tagħhom fuq il-kompetizzjoni kemm fir-reġjuni kkonċernati kif ukoll f'partijiet oħrajn tal-Unjoni.

1.3.4. *Għajnuna għal konsolidazzjoni tal-art agrikola*

(479) Il-Kummissjoni ser tqis l-għajnuna għall-konsolidazzjoni tal-art agrikola kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

L-ispejjeż eliġibbli

(480) L-ispejjeż eliġibbli jridu jkunu limitati għall-ispejjeż legali, amministrattivi u ta' stharrig tal-konsolidazzjoni tal-art.

L-intensità tal-ghajnuna

(481) L-intensità tal-ghajnuna trid tkun sa 100 % tal-ispejjeż reali mgarrba.

1.3.5. *Għajna għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' imprizi f'diffikultà*

(482) L-ghajnuna għas-salvataġġ u r-ristrutturar tal-imprizi f'diffikultà fis-settur agrikolu se tiġi vvalutata skont il-Linji Gwida Komunitarji dwar l-ghajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' kumpaniji f'diffikultà, kif emendati jew mibdula⁽⁸¹⁾.

(483) Madankollu, fir-rigward tal-ghajnuna għas-salvataġġ u r-ristrutturar tal-imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja japplikaw l-eċċezzjonijiet li ġejjin:

- (a) b'deroga mill-punt 79 tal-Linji Gwida Komunitarji dwar l-ghajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' kumpaniji f'diffikultà, il-Kummissjoni tista' teżenta wkoll għajnuna għall-SMEs min-notifika individwali jekk l-SME kkonċernata ma tkunx tissodisfa ebda kriterju minn dawk stabbiliti fil-punt 10 tal-Linji Gwida tal-Komunità dwar l-ghajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' kumpaniji f'diffikultà.

⁽⁸¹⁾ Għall-abbozz tal-Linji Gwida dwar l-ghajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' imprizi f'diffikultà, jekk jgħoġbok ara l-websajt li ġejja: http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_rescue_restructuring/index_en.html

- (b) il-prinċipju li l-ghajjnuna għas-salvataġġ u r-ristrutturar għandha tinghata darba biss japplika wkoll għas-settur tal-produzzjoni agrikola primarja; madankollu, minflok perjodu ta' 10 snin, kif stabbilit fit-Taqsima 3.3 tal-Linji Gwida Komunitarji dwar l-ghajjnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' kumpaniji f'diffikultà, se japplika perjodu ta' hames snin.

1.3.6. Ghajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur agrikolu

- (484) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur agrikolu kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

- (485) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu kollu⁽⁸²⁾.

- (486) Il-proġett meghjun irid ikun ta' interess għall-imprizi kollha fis-settur partikolari jew fis-sottosettur ikkonċernat.

- (487) Qabel id-data tal-bidu tal-proġett meghjun, l-informazzjoni li ġejja għandha tiġi ppubblikata fuq l-internet:

(a) li l-proġett meghjun jitwettaq;

(b) l-ghanijiet tal-proġett meghjun;

(c) data approssimattiva tal-pubblikazzjoni tar-riżultati mistennija mill-proġett meghjun;

(d) il-post tal-pubblikazzjoni fuq l-internet tar-riżultati mistennija mill-proġett meghjun fuq l-internet;

(e) referenza li r-riżultati huma disponibbli għall-imprizi kollha attivi fis-settur agrikolu partikolari jew is-sottosettur ikkonċernat minghajr ebda spiża.

- (488) Ir-riżultat tal-proġett meghjun għandu jkun disponibbli fuq l-internet mid-data ta' tmiem il-proġett meghjun jew mid-data meta tinghata xi informazzjoni dwar daww ir-riżultati lill-membri ta' xi organizzazzjoni partikolari, skont liema data tiġi l-ewwel. Ir-riżultati għandhom jibqgħu disponibbli fuq l-internet għal perjodu ta' mill-inqas hames snin mid-data tat-tmiem tal-proġett meghjun;

- (489) L-ghajjnuna trid tinghata direttament lill-organizzazzjoni tar-riċerka u ta' tixrid tal-għarfien. Il-miżura ma tridx tinvolvi l-ghoti tal-ghajjnuna bbażata fuq il-prezz tal-prodotti agrikoli għall-imprizi attivi fis-settur agrikolu.

L-ispejjeż eliġibbli

- (490) L-ispejjeż eliġibbli jinkludu dan li ġej:

(a) spejjeż tal-persunal relatati mar-riċerkaturi, mat-tekniki u persunal ieħor ta' sostenn safejn dawn huma impjegati fuq il-proġett;

(b) l-ispejjeż tal-istrumenti u t-tagħmir sal-punt u għall-perjodu użat għall-proġett. Jekk dawn l-istrumenti u t-tagħmir ma jintużawx tul hajjthom kollha fil-proġett, jitqiesu eliġibbli biss l-ispejjeż ta' deprezzament li jikkorrispondu għall-hajja tal-proġett, kif kalkolati abbażi ta' prassi tajba tal-kontabbiltà;

(c) l-ispejjeż tal-bini u l-art sal-punt u għall-perjodu użat għall-proġett. Fir-rigward tal-bini, għandhom jitqiesu bhala eliġibbli biss daww l-ispejjeż tad-deprezzament li jikkorrispondu mal-hajja tal-proġett, kif ikkalkolati abbażi ta' prinċipji kontabilistiċi ġeneralment aċċettati. Għall-artijiet, huma eliġibbli l-ispejjeż tat-trasferiment kummerċjali jew l-ispejjeż tal-kapital realment imġarrba;

⁽⁸²⁾ Ara d-definizzjoni ta' settur agrikolu fil-punt (35)2 ta' dawn il-Linji Gwida.

- (d) l-ispejjeż tar-riċerka kuntrattwali, l-għarfien u privattivi mixtrija jew liċenzjati minn sorsi barranin b'kundizzjonijiet distakkati, kif ukoll l-ispejjeż tal-konsulenti u s-servizzi ekwivalenti użati esklussivament għall-projeġt;
- (e) spejjeż ġenerali addizzjonali u spejjeż operattivi oħrajn, inklużi spejjeż ta' materjali, provvisti u prodotti simili, imġarrbin direttament minhabba l-projeġt.

L-intensità tal-ghajjnuna

(491) L-intensità tal-ghajjnuna trid tkun sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

(492) L-ghajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur agrikolu li ma tissodisfax dawn il-kundizzjonijiet, se tiġi vvalutata skont il-Qafas tal-Komunità għall-ghajjnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni, kif emendat jew mibdul⁽⁸³⁾.

Kapitolu 2. Ghajjnuna għas-settur tal-forestrija li mhijiex kofinanzjata mill-FAEŻR, mogħtija bhala finanzjament nazzjonali addizzjonali għal tali miżuri kofinanzjati jew mogħtija bhala ghajjnuna mill-Istat biss

(493) Is-settur tal-forestrija mhux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat u l-Anness I tiegħu. L-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat japplikaw għal ghajjnuna li jagħtu l-Istati Membru lis-settur tal-forestrija. Minkejja l-fatt li l-produzzjoni ta' sufra naturali, mhux maħduma, mgħaffga, granulata jew mithuna, skart tas-sufra (intestatura NM 4501) u l-produzzjoni tal-castanea/qastan (kodiċi NM 0802 41 00) taqa' taħt l-Anness I tat-Trattat, l-ghajjnuna kollha għall-attivitajiet ta' forestrija relatati ma' daww is-siġar tista' taqa' taħt dan il-Kapitolu tal-Linji Gwida.

(494) Skont l-għan tal-Unjoni fil-Premessa 20, l-Artikolu 4 u l-Artikolu 5 tar-Regolament (KE) Nru 1305/2013, l-użu tal-ghajjnuna għal art sostenibbli u li ma tagħmilx ħsara lill-klima jinkludi żvilupp ta' żoni ta' foresti u ġestjoni sostenibbli ta' foresti. Dawn il-Linji Gwida għandhom l-għan li jiżguraw koerenza mar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 u l-atti ta' implimentazzjoni u delegati tiegħu, u mal-prinċipji ġenerali tal-ghajjnuna mill-Istat. Dawn il-prinċipji jolqtu l-ispejjeż eliġibbli u l-intensitajiet tal-ghajjnuna skont dawn il-Linji Gwida.

(495) Id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu 2 ta' dawn il-Linji Gwida huma mingħajr ħsara għall-possibbiltà li tingħata ghajjnuna mill-Istat għas-settur tal-forestrija skont ir-regoli tal-Unjoni komuni jew għas-setturi kollha jew għall-kummerċ u l-industrija, kif jissewma fil-punt (34) ta' dawn il-Linji Gwida. L-ghajjnuna għal investimenti fl-iffrankar tal-enerġija u l-enerġiji rinnovabbli huma esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Kapitolu 2 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida peress li t-tali ghajjnuna għandha tikkonforma mal-Linji Gwida dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-protezzjoni tal-ambjent u l-enerġija tal-2014-2020, sakemm din ma tkunx eżentata mill-obbligu ta' notifika. Madankollu, skont l-Artikolu 5(5)(c), l-Artikolu 21(1)(e) u l-Artikolu 26 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013, dawn il-Linji Gwida jkopru investimenti relatati mal-użu ta' injam bhala materja prima jew sors tal-enerġija, li huwa limitat għall-operazzjonijiet ta' hidma kollha qabel l-ipproċessar industrijali. Dawn il-Linji Gwida ma japplikawx għal industriji bbażati fuq il-foresti.

(496) Skont dan il-Kapitolu, il-Kummissjoni ser tiddikjara l-ghajjnuna mill-Istat għas-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk l-ghajjnuna tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u r-rekwiżiti speċifiċi stabbiliti fit-Taqsimiet 2.1 sa 2.9 ta' hawn taħt.

⁽⁸³⁾ ĠU C 198, 27.6.2014, p. 1.

- (497) Il-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Kapitolu jkopri l-ghajjnuna ghas-settur tal-foresti kif stipulat fil-punt (23) (b) ta' dawn il-Linji Gwida.
- (498) L-istruttura tas-sjieda u l-ġestjoni tal-foresti madwar l-Unjoni huma varjati. L-Artikoli 22 sa 26 u l-Artikolu 34 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 jstabilixxu restrizzjonijiet speċifiċi rigward il-benefiċjarji potenzjali tal-ghajjnuna ta' miżuri kkofinanzjati mill-FAEŻR fis-settur tal-forestrija. Għall-miżuri tal-forestrija li jkunu parti minn programm tal-iżvilupp rurali li jgawdi appoġġ mill-FAEŻR, japplikaw ir-restrizzjonijiet għall-kamp ta' applikazzjoni tal-benefiċjarji tal-ghajjnuna stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 1305/2013, hlief għall-foresti tropikali u subtropikali u għall-imsaġar tat-territorji tal-Azores, ta' Madeira, il-Gżejjer Kanarji, il-gżejjer minuri tal-Egew skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 229/2013 u tad-Dipartimenti Franciżi extra-Ewropej tat-Taqsimiet 2.1.1 sa 2.1.5 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida. Sabiex jikkomplimentaw il-politika tal-UE dwar l-iżvilupp rurali, ir-restrizzjonijiet rigward il-benefiċjarji potenzjali la japplikaw għall-miżuri tal-iżvilupp rurali bhall-forestrija, li huma ffinanzjati b'mod esklussiv minn riżorsi nazzjonali u anqas ma japplikaw għall-miżuri speċifiċi tal-ghajjnuna tat-Taqsima 2.8 u tat-Taqsima 2.9 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida. Madankollu, fir-rigward tal-investimenti fit-teknoloġija tal-forestrija u fl-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti tal-foresta u l-bidu ta' grupp tal-produtturi kif jissewma fit-Taqsima 2.1.5 u tat-Taqsima 2.7, rispettivament il-limitazzjonijiet dwar id-daqs tal-benefiċjarji eliġibbli għandhom dejjem japplikaw skont l-Artikolu 26 u l-Artikolu 27 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013.

2.1. Investimenti fl-iżvilupp taż-żona tal-foresti u titjib tal-vijabbiltà tal-foresti

- (499) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-investimenti fl-iżvilupp taż-żona tal-foresti u t-titjib tal-vijabbiltà tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (500) Din it-Taqsima tikkoncerna ghajjnuna għall-afforestazzjoni u l-holqien ta' msaġar; it-twaqqif ta' sistemi tal-agroforestrija, il-prevenzjoni u l-irkupru mill-hsara lill-foresti minn nirien fil-foresti, diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi avversi, avvenimenti katastrofiċi, avvenimenti relatati mat-tibdil fil-klima, tifqigħat tal-pesti u tal-mard, l-investimenti li jtejbju r-reżiljenza u l-valur ambjentali kif ukoll il-potenzjal ta' miti-gazzjoni tal-ekosistemi tal-foresti u l-investimenti fit-tekonoloġiji tal-forestija u fl-ipproċessar, fil-mobilizzazzjoni u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tal-foresti.
- (501) L-istrategġja tal-UE għall-Bijodiversità sal-2020 tat-03 ta' Mejju 2011⁽⁸⁴⁾ thegġeg it-twaqqif ta' pjanijiet ta' ġestjoni tal-foresti biex tiġi żgurata s-sostenibbiltà tal-forestrija, fejn huwa disponibbli l-finanzjament tal-Unjoni. Għalhekk kull meta r-Regolament (UE) Nru 1305/2013 jehtieg hekk għal miżura speċifika tal-forestrija li tagħmel parti minn programm ta' żvilupp rurali, għal azjendi li jaqbzu ċertu daqs li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri fil-programmi ta' żvilupp rurali tagħhom jew mod ieħor, l-ghajjnuna għandha trid tiddependi fuq il-preżentazzjoni tal-informazzjoni rilevanti minn pjan għall-ġestjoni tal-foresti jew strument ekwivalenti b'mod konformi mal-ġestjoni sostenibbli tal-foresti kif iddefinit fil-Konferenza Ministerjali dwar il-protezzjoni tal-Foresti fl-Ewropa tal-1993⁽⁸⁵⁾ ("ġestjoni sostenibbli tal-foresti"). Dan ir-rekwiżit ma japplikax għal ghajjnuna tal-forestrija skont dawn il-Linji Gwida li hija ffinanzjata esklussivament mill-baġit nazzjonali.

⁽⁸⁴⁾ Ara l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, L-assigurazzjoni ta' hajjtna, il-kapital naturali tagħna: strategġja tal-UE għall-bijodiversità sal-2020, COM(2011) 244 final.

⁽⁸⁵⁾ It-tieni Konferenza Ministerjali dwar il-protezzjoni tal-Foresti fl-Ewropa, mis-16 sas-17 ta' Ġunju 1993, Helsinki/il-Finlandja "Rizoluzzjoni H1 – Linji Gwida Ġenerali għall-Ġestjoni Sostenibbli tal-Foresti fl-Ewropa".

L-ispejjeż eliġibbli

- (502) Il-kapital tax-xogħol m'għandux jitqies bhala spiża eliġibbli għall-investimenti fis-settur tal-forestrija. Dawn l-ispejjeż eliġibbli komuni għall-investimenti huma stabbiliti fl-Artikolu 45 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013.
- (a) il-kostruzzjoni, l-akkwist, inkluż il-lokazzjoni, jew it-titjib tal-proprjetà immobbli, bl-art mixtrija eliġibbli biss sa limitu li ma jaqbiżx l-10% tal-ispejjeż totali eliġibbli tal-operazzjoni kkonċernata; F'każijiet eċċezzjonali u ġġustifikati kif xieraq, il-limitu jista' jżied għal iktar mill-perċentwal għall-operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni ambjentali;
  - (b) ix-xiri jew ix-xiri bin-nifs ta' makkinarju u tagħmir sal-valur tas-suq tal-assi;
  - (c) spejjeż ġenerali relatati man-nefqa msemmija fil-punti (a) u (b), bhal tariffi tal-perit, tal-inġinier u dawk ta' konsultazzjoni, tariffi li għandhom x'jaqsmu ma' konsulenza dwar is-sostenibbiltà ambjentali u ekonomika, inklużi studji tal-fattibbiltà; l-istudji dwar il-fattibbiltà jibqgħu nefqa eliġibbli anki fejn, abbażi tar-riżultati tagħhom, ma tkun saret ebda nefqa skont il-punti (a) u (b);
  - (d) l-akkwist jew l-iżvilupp ta' softwer tal-kompjuter u l-akkwisti ta' privattivi, licenzji, drittijiet tal-awtur u marki kummerċjali;
  - (e) l-ispejjeż tal-istabiliment tal-pjanijiet ta' ġestjoni tal-foresti u l-istrumenti ekwivalenti tagħhom;
  - (f) spejjeż oħra marbuta mal-kuntratti ta' lokazzjoni, bhall-marġni tal-lokatur, l-ispejjeż ta' rifinanzjament tal-interessi, l-ispejjeż ġenerali u l-imposti tal-assigurazzjoni ma jistgħux ikunu spejjeż eliġibbli.
- (503) Barra minn hekk, l-għanijiet u l-għamla tal-miżuri tal-forestrija previsti fir-Regolament (UE) Nru 1305/2013 jiddeterminaw liema operazzjonijiet, inklużi interventi ta' darba, jistgħu jkunu eliġibbli għal għajjuna. Għal konsistenza mar-Regolament (UE) Nru 1305/2013, l-ispejjeż eliġibbli tal-miżuri tal-forestrija skont dawn il-Linji Gwida huma konsistenti mal-ispejjeż eliġibbli rilevanti għall-miżura speċifika tal-forestrija fir-Regolament (UE) Nru 1305/2013.

2.1.1. Għajjuna għall-afforestazzjoni u l-holqien ta' msaġar

- (504) Il-Kummissjoni se tqis l-għajjuna għall-afforestazzjoni u l-holqien ta' msaġar kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

Il-benefiċjarji tal-għajjuna

- (505) Tista' tinghata għajjuna għall-ispejjeż ta' stabbiliment u l-primjum annwali lill-proprjetarji ta' artijiet pubbliċi u privati u l-assocjazzjonijiet tagħhom.
- (506) L-għajjuna għall-afforestazzjoni tal-art tal-awtoritajiet pubbliċi jew għal sigar li jikbru maljar tkopri biss l-ispejjeż ta' stabbiliment. Fil-każ ta' art tal-Istat, tista' tinghata għajjuna jekk il-korp li jimmaniġġja tali art ikun korp privat jew municipalità.

L-ispejjeż eliġibbli

- (507) L-għajjuna tkopri l-ispejjeż ta' stabbiliment ta' zona ta' foresta jew msaġar fuq art agrikola u mhux agrikola. L-għajjuna fil-forma ta' primjum annwali għal kull ettaru tista' tinghata wkoll sabiex jiġu koperti l-ispejjeż tad-dhul agrikolu mitluf u ta' zamma, inkluż tindif bikri u tard, għal perjodu massimu ta' tnax-il sena.
- (508) Ma tistax tinghata għajjuna għat-thawwil ta' sigar għal msaġar ta' newba qasira, sigar tal-Milied jew sigar li jikbru malajr għall-produzzjoni tal-enerġija. Speċijiet imħawla jridu jkunu adattati għall-kundizzjonijiet ambjentali u klimatiċi taż-zona u jkunu konformi ma' rekwiziti ambjentali minimi.

(509) Fil-kuntest tal-afforestazzjoni u l-holqien tal-imsaġar japplikaw ir-rekwiżiti ambjentali minimi li ġejjin:

- (a) l-ghażla tal-ispeċijiet li għandhom jithawlu, taż-żoni u tal-metodi li għandhom jintużaw trid tevita l-afforestazzjoni mhux xierqa ta' habitats sensitivi bhalma huma l-artijiet tal-pit u l-artijiet mistagħdra u l-effetti negattivi fuq żoni ta' valur ekoloġiku għoli inklużi żoni b'biedja ta' valur naturali għoli. Fis-siti indikati bhala ta' Natura 2000 skont id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE⁽⁸⁶⁾ u d-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁸⁷⁾ trid tiġi permessa biss afforestazzjoni konsistenti mal-ghanijiet tal-ġestjoni tas-siti kkonċernati u miftiehma mal-awtorità tal-Istat Membru responsabbli mill-implimentazzjoni ta' Natura 2000;
- (b) l-ghażla tal-ispeċijiet, il-varjetajiet, l-ekotipi u l-provenjenzi tas-siġar trid tqis il-hteġa għar-reziljenza għat-tibdil fil-klima u għal diżastri naturali u l-kundizzjoni pedoloġika u idroloġika taż-żona kkonċernata, kif ukoll il-karattru invażiv potenzjali tal-ispeċi fil-kundizzjonijiet lokali kif definiti mill-Istati membri. Il-benefiċjarju irid jintrabat li jipproteġi u jiehu hsieb il-foresti tal-anqas matul il-perjodu li għalih jithallas il-primjum għad-dhul agrikolu mitluf u ż-żamma. Dan irid jinkludi l-indukrar, iż-żbir jew ir-ragħa, kif xieraq, fl-interess tal-iżvilupp tal-foresta fil-futur u r-regolazzjoni tal-kompetizzjoni b'veġetazzjoni erbaċea u l-evitar tal-akkumulazzjoni ta' materjal li jikber minn taht suxxettibbli għan-nar. Fir-rigward tal-ispeċijiet li jikbru malajr, l-Istati Membri jridu jiddefinixxu ż-żmien minimu u massimu qabel il-qtugh. Iż-żmien minimu ma jistax ikun anqas minn tmien snin u ż-żmien massimu ma jistax jaqbeż l-20 sena;
- (c) f'kazijiet fejn, minhabba kundizzjonijiet ambjentali jew klimatiċi diffiċli, inklużi d-degradazzjoni ambjentali, it-thawwil ta' speċijiet imsaġgra perenni ma jistax ikun mistenni li jwassal għall-istabbiliment ta' kopertura ta' foresta kif iddefinit skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali applikabbli, l-Istat Membru jista' jip-permetti lill-benefiċjarju jistabbilixxi kopertura ta' veġetazzjoni ta' siġar oħra. Il-benefiċjarju jrid jip-provdi l-istess livell ta' attenzjoni u protezzjoni kif applikabbli għall-foresti;
- (d) fil-każ ta' operazzjonijiet tal-afforestazzjoni li jwasslu biex il-foresti jikbru aktar minn ċertu limitu li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri, l-operazzjoni trid tikkonsisti minn:
- (i) it-thawwil esklussiv ta' speċijiet u/jew speċijiet reżiljenti għat-tibdil fil-klima fiż-żona b'ijogeografika kkonċernata, li permezz ta' valutazzjoni tal-impatti, ma jidhrux li huma ta' theddida għall-bijodiversità u s-servizzi tal-ekosistemi, jew li għandhom impatt negattiv fuq is-saħha tal-bniedem; jew
- (ii) tahlita ta' speċijiet ta' siġar li tinkludi jew tal-anqas 10 % tas-siġar b'weraq wesghin fiż-żona, jew minimu ta' tliet speċijiet ta' siġar jew varjetajiet, bl-anqas waħda komuni minnhom li tiehu tal-anqas 10 % taż-żona.

(510) Fiż-żoni fejn l-afforestazzjoni hija diffiċli minhabba kundizzjonijiet pedoklimatiċi serji, tista' tinghata għaj-nuna għat-thawwil ta' speċijiet oħra tal-injam perenni bhal arbuxelli jew siġar baxxi adattati għall-kundizzjonijiet lokali.

(511) In-notifika lill-Kummissjoni għandha tinkludi deskrizzjoni tajba li turi l-konformità mal-kundizzjonijiet tal-punt (509) ta' hawn fuq u l-ġustifikazzjonijiet fejn tapplika kwalunkwe deroga.

L-intensità tal-ghajjnuna

(512) L-ghajjnuna tista' tinghata sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

2.1.2. *Għajjnuna sabiex jiġu stabbiliti sistemi tal-agroforestija*

(513) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna sabiex jiġu stabbiliti sistemi tal-agroforestija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

⁽⁸⁶⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-l-habitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p.7) ("id-Direttiva dwar il-Habitats")

⁽⁸⁷⁾ Id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-ghasafar selvaġġi (ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7) ("id-Direttiva dwar l-Ghasafar").

(514) L-ghajjnuna tista' tinghata għat-twaqqif tas-sistemi tal-użu tal-art li fihom is-siġar jitkabbru flimkien ma' agrikoltura fuq l-istess art kif iddefinit fil-punt (35)65. ta' dawn il-Linji Gwida.

Il-benefiċjarji tal-ghajjnuna

(515) L-ghajjnuna tista' tinghata lill-proprietarji ta' artijiet privati, municipalitajiet u l-assocjazzjonijiet tagħhom.

L-ispejjeż eliġibbli

(516) L-ghajjnuna tkopri l-ispejjeż tal-istabiliment u jista' jinghata primjum annwali għal kull ettaru biex ikopri l-ispejjeż ta' manutenzjoni għal perjodu massimu ta' hames snin.

(517) L-Istati Membri jridu jstabilixxu n-numru massimu u minimu ta' siġar għal kull ettaru, filwaqt li jitqiesu l-kundizzjonijiet pedoklimatiċi u ambjentali lokali, l-ispeċijiet tal-forestrija u l-htieġa li jiġi żgurat użu agrikolu sostenibbli tal-art.

L-intensità tal-ghajjnuna

(518) L-ghajjnuna tista' tkun limitata għal massimu ta' 80 % tal-ammont tal-ispejjeż ta' investiment eliġibbli għat-twaqqif ta' sistemi tal-agroforestrija, u sa 100 % tal-ammont tal-primjum annwali.

2.1.3. *Ghajjnuna għall-prevenzjoni u l-irkupru mill-hsara lill-foresti minhabba nirien, diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi avversi li jistgħu jitqabblu ma' diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi avversi ohra, pesti tal-pjanti u avvenimenti katastrofiċi*

(519) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-prevenzjoni u għall-irkupru mill-hsara lill-foresti minhabba nirien, diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi avversi li jistgħu jitqabblu ma' diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi avversi ohra, pesti tal-pjanti, avvenimenti katastrofiċi u avvenimenti relatati mat-tibdil fil-klima kompattibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(2)(b) jew, kif jaf ikun il-każ, l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk din tkun konformi mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

Il-benefiċjarji tal-ghajjnuna

(520) Tista' tinghata għajjnuna lill-proprietarji ta' foresti privati u pubbliċi u korpi privati u pubbliċi ohra u l-assocjazzjonijiet tagħhom.

L-ispejjeż eliġibbli

(521) L-ghajjnuna tkopri l-ispejjeż għal:

(a) il-bini ta' infrastruttura protettiva; fil-każ li jfaqqgħu nirien l-l-ghajjnuna tista' tkopri wkoll għajjnuna li tikkontribwixxi għall-ispejjeż ta' manutenzjoni; ma tista' tinghata l-ebda għajjnuna għal attivitajiet relatati mal-agrikoltura fiż-zoni koperti minn impenji agroambjentali klimatiċi;

(b) attivitajiet lokali ta' prevenzjoni fuq skala żgħira kontra n-nirien, jew perikli ohra naturali, inkluż l-użu ta' annimali li jirgħu;

(c) l-istabiliment u titjib ta' faċilitajiet għall-monitoraġġ tan-nirien fil-foresti, tal-pesti u ta' mard u tat-tagħmir ta' komunikazzjoni;

(d) l-irkupru tal-potenzjal tal-foresti li sofrew hsara minhabba nirien, diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi avversi li jistgħu jitqabblu ma' diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi avversi ohra, pesti tal-pjanti, avvenimenti katastrofiċi u avvenimenti relatati mat-tibdil fil-klima.

(522) Fil-każ tal-irkupru tal-potenzjal tal-foresti, li jissema fil-punt (521)(d), l-ghajjnuna trid tkun soġġetta għar-rikonossiment formali mill-awtoritajiet pubbliċi kompetenti tal-Istati Membri li l-avveniment imsemmi fuq ikun seħħ, u li jew dak l-avveniment, jew il-miżuri adottati skont id-Direttiva 2000/29/KE biex jiġu miġġielda, eradikati jew ikkontrollati l-organiżmi dannużi, ikkawżaw il-qerda ta' mill-anqas 20 % tal-potenzjal tal-foresti rilevanti.

- (523) Fil-każ ta' għajjnuna għall-prevenzjoni ta' hsara f'foresta minn pesti tal-pjanti, ir-riskju tal-okkorrenza tal-pesta tal-pjanti għandu jkun appoġġat b'evidenza xjentifika u rikonoxxut minn organizzazzjoni xjentifika pubblika. Meta rilevanti, man-notifika trid tingħata l-lista ta' organizmi dannużi li jistgħu jikkawżaw pest tal-pjanti.
- (524) Operazzjonijiet eliġibbli jridu jkunu konsistenti mal-pjan ta' protezzjoni tal-foresti stabbilit mill-Istati Membri. Għal dak li jirrigwarda azjendi li jaqbużu ċertu daqs li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri fil-programm ta' żvilupp rurali, meta l-miżura tkun konfinanzjata mill-FAEZR, l-għajjnuna trid tkun tiddependi fuq il-prezentazzjoni tal-informazzjoni rilevanti minn pjan għall-ġestjoni tal-foresti jew strument ekwivalenti b'mod konformi mal-ġestjoni sostenibbli tal-foresti kif definit fil-Konferenza Ministerjali dwar il-protezzjoni tal-Foresti fl-Ewropa tal-1993, li tindika l-ghanijiet preventivi.
- (525) Iż-żoni tal-foresti eliġibbli għall-għajjnuna relatata mal-prevenzjoni tan-nar huma dawk biss li jiġu klassifikati li għandhom riskju medju sa riskju għoli ta' nirien skont il-pjan ta' protezzjoni tal-foresti stabbilit mill-Istat Membru.
- (526) M'għandiex tingħata għajjnuna għat-telf ta' dhul ikkawżat min-nirien, diżastri naturali, avvenimenti klimatiki avversi li jistgħu jitqabblu ma' diżastri naturali, avvenimenti klimatiki avversi ohra, pesti tal-pjanti, avvenimenti katastrofici u avvenimenti relatati mat-tibdil fil-klima.

L-intensità tal-għajjnuna

(527) L-għajjnuna tista' tingħata sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

(528) Għajjnuna mogħtija għall-ispejjeż eliġibbli kif imsemmi fil-punt (521)(d) u kull pagament iehor riċevut mill-benefiċjarju, inklużi pagamenti skont miżuri nazzjonali jew tal-Unjoni ohrajn jew poloz tal-assigurazzjoni għall-istess spejjeż eliġibbli, huma limitati għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

2.1.4. *Għajjnuna għall-investimenti li jtejbu r-reżiljenza u l-valur ambjentali tal-ekosistemi tal-foresti*

(529) Il-Kummissjoni se tqis l-għajjnuna għall-investimenti li jtejbu r-reżiljenza u l-valur ambjentali tal-ekosistemi tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

Il-benefiċjarji tal-għajjnuna

(530) Tista' tingħata għajjnuna lil persuni fiżiċi, proprjetarji ta' foresti privati u pubbliċi u korpi legali privati u dawk pubbliċi u l-assocjazzjonijiet tagħhom.

L-ispejjeż eliġibbli

(531) L-investimenti għandhom ikunu mmirati għall-kisba tal-impenji għal għanijiet ambjentali għall-provvista ta' servizzi tal-ekosistemi u/jew għat-tishih tal-valur ta' kumditajiet pubbliċi tal-foresti u l-imsaġar fiż-żona kkonċernata jew għat-titjib tal-potenzjal ta' mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima tal-ekosistemi, mingħajr l-esklużjoni tal-benefiċċji ekonomiċi fuq perjodu ta' żmien twil.

L-intensità tal-għajjnuna

(532) L-għajjnuna tista' tingħata sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

2.1.5. *Għajjnuna għall-investimenti fit-teknoloġiji tal-forestrija u fl-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti tal-foresti*

(533) Il-Kummissjoni se tqis l-għajjnuna għall-investimenti li jsaħhu l-potenzjal tal-forestrija jew li huma marbutin mal-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni li jżidu l-valur tal-prodotti tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

- (534) L-Istati Membri jridu jeżiġu konformità mal-istandards minimi għall-effiċjenza enerġetika għall-investimenti appoġġati f'infrastruttura tal-enerġija rinnovabbli li jikkunsmaw jew jipproduċu l-enerġija, fejn tali standards jeżistu fil-livell nazzjonali.
- (535) L-investimenti fl-installazzjonijiet, li l-għan primarju tagħhom huwa l-produzzjoni tal-elettriku mill-bijomassa, ma għandhomx ikunu eliġibbli għall-ghajna sakemm ma jiġix utilizzati perċentwal minimu ta' enerġija, li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri.
- (536) L-ghajna għall-proġetti tal-bijoenerġija għandha tkun limitata għall-bijoenerġija li tissodisfa l-kriterji ta' sostenibbiltà applikabbli stabbiliti fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni inkluż l-Artikolu 17(2) sa (6) tad-Direttiva 2009/28/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

Il-benefiċjarji tal-ghajna

- (537) Tista' tingħata għajna lill-proprietarji ta' foresti privati, municipalitajiet u l-assocjazzjonijiet tagħhom u lill-SMEs għal investimenti. Fit-territorji tal-Azores, ta' Madeira, il-gzejjer Kanarji, il-gzejjer minuri tal-Eġew fis-sens tar-Regolament (KEE) Nru 201D/93 u d-dipartimenti tal-ghajna barranin Franciżi. Tista' tingħata wkoll għajna lil impriżi li mhumiex SMEs.

L-ispejjeż eliġibbli

- (538) L-ghajna tista' tingħata għall-investimenti li jtejbju l-potenzjal tal-forestrija jew li jkunu relatati mal-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni li jżidu l-valur tal-prodotti tal-foresti.
- (539) L-investimenti marbuta mat-titjib tal-valur ekonomiku tal-foresti jridu jkunu ġustifikati fir-rigward tat-titjib mistenni għall-foresti fuq azjenda waħda jew aktar u jistgħu jinkludu investimenti għal makkinarju u prattiki tal-hsad li ma jagħmlux hsara lill-hamrija u li ma jagħmlux hsara lir-riżorsi.
- (540) L-investimenti marbuta mal-produzzjoni u l-użu tal-injam bhala materja prima jew sors tal-enerġija jridu jkunu limitati għall-operazzjonijiet ta' hidma kollha qabel l-ipproċessar industrijali.

L-intensità tal-ghajna

- (541) L-intensità tal-ghajna ma tistax taqbeż:

- (a) 75 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli fir-reġjuni ultraperiferiċi;
- (b) 75 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli fil-gzejjer minuri tal-Eġew;
- (c) 50 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli freġjuni anqas żviluppati u fir-reġjuni kollha li l-PDG *per capita* tagħhom għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2007 sal-31 ta' Diċembru 2013 kien inqas minn 75 % tal-medja tal-UE-25 għall-perjodu ta' referenza iżda li l-PDG *per capita* tagħhom kien aktar minn 75 % tal-medja tal-PDG tal-UE-27;
- (d) 40 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli freġjuni oħrajn.

2.1.6. *Għajna għal investimenti fl-infrastruttura relatata mal-iżvilupp, l-immodernizzar jew l-adattament tal-forestrija*

- (542) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajna għall-investimenti fl-infrastruttura relatati mal-iżvilupp, l-immodernizzar jew l-adattament tal-forestrija kompatabbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

L-ispejjeż eliġibbli

- (543) L-ghajna tkopri l-investment f'assi tanġibbli u intanġibbli li jikkonċernaw infrastruttura marbuta mal-iżvilupp, l-immodernizzar jew l-adattament tal-foresti, inkluż l-aċċess għall-art tal-foresti, il-konsolidazzjoni u t-titjib tal-art, u l-provvista u l-iffrankar tal-enerġija u l-ilma.

L-intensità tal-ghajna

- (544) Fil-każ ta' investimenti mhux produttivi, investimenti bl-għan esklussiv li jtejbju l-valur ambjentali tal-foresti u investimenti għal toroq fil-foresti, li huma miftuħin għall-pubbliku b'xejn u li jaqdu l-aspetti multifunzjonali tal-foresti, l-intensità tal-ghajna hija limitata għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

- (545) Fil-każ ta' investimenti li jtejbju l-potenzjal ekonomiku fi żmien qasir jew fit-tul tal-foresti, l-intensità tal-ghajjuna trid tkun limitata għal:
- (a) 75 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli fir-reġjuni ultraperiferiċi;
  - (b) 75 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli fil-gżejjer minuri tal-Eġew;
  - (c) 50 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli f'reġjuni anqas żviluppatti u fir-reġjuni kollha li l-PDG *per capita* tagħhom għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2007 sal-31 ta' Diċembru 2013 kien inqas minn 75 % tal-medja tal-UE-25 għall-perjodu ta' referenza iżda li l-PDG *per capita* tagħhom kien aktar minn 75 % tal-medja tal-PDG tal-UE-27;
  - (d) 40 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli f'reġjuni oħrajn.

2.2. Ghajjuna għal żvantaġġi relatati maż-żoni tal-foresta ta' Natura 2000

- (546) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjuna mill-Istat relatata ma' Natura 2000 f'żoni tal-foresta kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

Il-benefiċjarji tal-ghajjuna

- (547) Tista' tinghata ghajjuna lill-proprietarji ta' foresti privati u l-assocjazzjonijiet ta' proprietarji ta' foresti privati.

L-ispejjeż eliġibbli

- (548) L-ghajjuna skont din il-miżura trid tinghata kull sena u għal kull ettaru ta' foresta sabiex tikkompensa l-benefiċjarji għal spejjeż addizzjonali mgarrba u d-dhul mitluf li jirriżulta mill-iżvantaġġi fiż-żoni kkonċernati, marbuta mal-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar il-Habitats u d-Direttiva dwar l-Ghasafar.

- (549) Iż-żoni li ġejjin jistgħu jkunu eliġibbli għall-ghajjuna:

- (a) iż-żoni tal-foresti ta' Natura 2000 magħżula skont id-Direttiva dwar il-Habitats u d-Direttiva dwar l-Ghasafar;
- (b) żoni delimitati oħrajn ta' harsien tan-natura b'restrizzjonijiet ambjentali applikabbli għall-foresti li jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 10 tad-Direttiva dwar il-Habitats; diment li, meta l-miżura tkun ikkofinanzjata mill-FAEŻR bhala miżura ta' żvilupp rurali, għal kull programm ta' żvilupp rurali, daww iż-żoni ma jaqbzux il-5 % taż-żoni identifikati ta' Natura 2000 koperti bl-ambitu territorjali tiegħu; għal miżuri ta' ghajjuna ffinanzjati esklussivament mill-fondi nazzjonali, din ir-restrizzjoni territorjali tal-aħhar ma tapplikax.

L-ammont tal-ghajjuna

- (550) L-ghajjuna trid tkun limitata għall-ammonti massimi li ġejjin: EUR 500 għal kull ettaru fis-sena fil-perjodu tal-bidu li ma jaqbiżx il-hames snin u EUR 200 għal kull ettaru fis-sena minn hemm 'il quddiem. Dawn l-ammonti massimi jistgħu jizdiedu f'każijiet sostanzjali kif xieraq filwaqt li jitqiesu ċirkostanzi speċifiċi li għandhom jiġu ggustifikati fil-programmi ta' żvilupp rurali jew b'xi mod iehor, jekk il-miżura tkun iffinanzjata esklussivament minn fondi nazzjonali.

2.3. Ghajjuna għas-servizzi tal-ambjent u l-klima tal-foresti u l-konservazzjoni tal-foresti

- (551) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjuna għas-servizzi tal-ambjent u l-klima tal-foresti u l-konservazzjoni tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

- (552) L-ghajjuna skont din il-miżura trid tinghata għal kull ettaru ta' foresta. Għal dak li jirrigwarda l-azjendi tal-foresti li jaqbzū ċertu daqs li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri fil-programm ta' żvilupp rurali tagħhom, l-ghajjuna trid tkun tiddependi fuq il-preżentazzjoni tal-informazzjoni rilevanti minn pjan għall-ġestjoni tal-foresti jew strument ekwivalenti b'mod konformi mal-ġestjoni sostenibbli tal-foresti kif iddefinit fil-Konferenza Ministerjali dwar il-protezzjoni tal-Foresti fl-Ewropa tal-1993.

- (553) L-ghajjnuna tkopri impenn jew impenji volontarji li jmorru lil hinn mir-reqwiziti obbligatorji rilevanti stabbiliti mill-att dwar il-forestrija nazzjonali jew legiżlazzjoni nazzjonali oħra rilevanti. Fil-każ ta' FAEŻR kofinanzjat minn miżura ta' żvilupp rurali, ir-reqwizit obbligatorju rilevanti għandu jkun identifikat u deskritt biċ-ċar fil-programm ta' żvilupp rurali. Fil-każ ta' miżuri tal-ghajjnuna ffinanzjati esklussivament mill-fondi nazzjonali, ir-reqwizit obbligatorju rilevanti għandu jiġi identifikat u deskritt fin-notifika lill-Kummissjoni dwar l-ghajjnuna mill-Istat.
- (554) L-impenji jridu jittiehdu għal perjodu ta' bejn hames u seba' snin. Madankollu, fejn mehtieg u ġġustifikat kif xieraq, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu itwal għal tipi ta' impenji partikolari. Fil-każ ta' FAEŻR ikkofinanzjat minn miżura ta' żvilupp rurali, dan għandu jiġi speċifikat fil-programm ta' żvilupp rurali. Fil-każ ta' miżuri tal-ghajjnuna ffinanzjati esklussivament mill-fondi nazzjonali, dan għandu jiġi identifikat fin-notifika ta' ghajjnuna mill-Istat.
- (555) Meta jkun rilevanti, għandhom jitharsu r-regoli għall-pagamenti relatati maż-żona stabbiliti fl-Artikolu 47 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 u d-dispożizzjoni rilevanti tal-atti ddelegati tiegħu.

Il-benefiċjarji tal-ghajjnuna

- (556) Tista' tinghata ghajjnuna lill-proprietarji ta' foresti pubbliċi u privati u korpi legali privati u dawk pubbliċi oħra u l-assocjazzjonijiet tagħhom. Fil-każ ta' foresti tal-Istat, tista' tinghata ghajjnuna biss jekk il-korp li jkun qiegħed jimmaniġġja tali foresta jkun korp privat jew municipalitá.
- (557) L-entitajiet pubbliċi u privati huma eliġibbli għall-ghajjnuna għall-konservazzjoni u l-promozzjoni ta' riżorsi ġenetiċi tal-foresti għal operazzjonijiet li mhumiex koperti mod ieħor f'din it-Taqsima.

L-ispejjeż eliġibbli u l-modalitajiet tal-ghajjnuna

- (558) L-ghajjnuna għandha tikkumpensa lill-benefiċjarji għall-ispejjeż addizzjonali u d-dhul mitluf kollha jew parti minnhom li jirriżultaw mill-impenji li jsiru. Meta jkun hemm b'żonn din tista' tkopri wkoll l-ispejjeż tat-tranzazzjonijiet sa valur li jasal sa 20 % tal-primjum tal-ghajjnuna mħallas għall-impenji favur l-ambjent tal-foresti.
- (559) F'każijiet iġġustifikati kif xieraq għal operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni tal-ambjent, tista' tinghata ghajjnuna bhala pagament wieħed b'rata fissa jew ta' darba għal kull unità għall-impenji biex ma jsirx użu kummerċjali mis-siġar u l-foresti, ikkalkolat fuq il-bażi tal-ispejjeż addizzjonali mgarrba u d-dhul mitluf.
- (560) L-ghajjnuna tista' tiġi pprovduta għall-konservazzjoni u l-promozzjoni tar-riżorsi ġenetiċi tal-foresti għal operazzjonijiet mhux koperti mid-dispożizzjonijiet taht il-punti fi hdan din it-Taqsima.
- (561) L-operazzjonijiet għall-konservazzjoni ta' riżorsi ġenetiċi fil-forestrija jridu jinkludu dan li ġej:
- azzjonijiet immirati: azzjonijiet li jippromwovu l-konservazzjoni, il-karatterizzazzjoni, il-ġbir u l-użu *in situ* u *ex situ*, tar-riżorsi ġenetiċi fil-forestrija, inkluż l-inventarji bbażati fuq il-web ta' riżorsi ġenetiċi li bħalissa huma kkonservati *in situ*, inkluż il-konservazzjoni fuq azjenda f'foresti, u ta' ġabriet u databases *ex situ*;
  - azzjonijiet ikkonċertati: azzjonijiet li jippromwovu l-iskambju ta' tagħrif għall-konservazzjoni, il-ġbir u l-użu ta' riżorsi ġenetiċi fil-forestrija tal-Unjoni, fost organizzazzjonijiet kompetenti fl-Istati Membri;
  - azzjonijiet ta' akkumpanjament: azzjonijiet ta' informazzjoni, tqassim u konsultazzjoni li jinvolvu organizzazzjonijiet mhux governattivi u partijiet interessati rilevanti oħrajn, korsijiet ta' tahrig u t-thejjija ta' rapporti tekniċi.

L-ammont tal-ghajjnuna

- (562) Ghajjnuna, hliet l-ghajjnuna għall-operazzjoni għall-konservazzjoni tar-riżorsi ġenetiċi kif jisemma fil-punt (560) trid tkun limitata għall-ammont massimu ta' EUR 200 għal kull ettaru kull sena: Dak l-ammont jista' jiżjed f'każijiet sostanzjati kif xieraq meta jitqiesu ċirkostanzi speċifiċi li jridu jiġu ġġustifikati fil-programmi tal-iżvilupp rurali jew b'mod ieħor fin-notifika lill-Kummissjoni.
- (563) Għall-konservazzjoni ta' riżorsi ġenetiċi tal-foresti, l-ghajjnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

2.4. Ghajjnuna ghat-trasferiment tal-gharfien u l-azzjonijiet ta' informazzjoni fis-settur tal-forestrija

- (564) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna ghat-trasferiment tal-gharfien u l-azzjonijiet ta' informazzjoni kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (565) L-ghajjnuna ghat-trasferiment tal-gharfien u l-azzjonijiet tal-informazzjoni għall-ġid tal-persuni involuti fis-settur tal-forestrija għandha tkun konformi mal-kundizzjonijiet rilevanti applikabbli stabbiliti fit-Taqsima 1.1.10.1 tal-Parti II hliel fir-rigward tal-kundizzjonijiet tal-punt (294), l-ammont massimu tal-ghajjnuna inkluż fil-punt (298) u l-possibbiltà li l-ghajjnuna tithallas direttament lill-benefiċjarju fil-punt (296).
- (566) L-ghajjnuna tista' tkopri skambji ta' ġestjoni tal-foresti għal żmien qasir u zjarat fil-foresti.
- (567) It-tul u l-kontenut tal-iskemi qosra ta' skambju tal-ġestjoni tal-foresti u zjarat fil-foresti iridu jiġu definiti fin-notifika lill-Kummissjoni, kemm fil-każ ta' miżura kofinanzjata tal-FAEŻR fil-programm tal-iżvilupp rurali, kif ukoll fil-każ ta' skema ffinanzjata mill-Istat Membru. Dawn l-iskemi u z-zjarat iridu jiffukaw b'mod partikolari fuq metodi u/jew teknoloġiji tal-forestrija sostenibbli, l-iżvilupp ta' opportunitajiet godda ta' negozju u teknoloġiji godda, u fuq it-titjib tar-reżiljenza tal-foresta.

2.5. Ghajjnuna għas-servizzi konsultattivi fis-settur tal-forestrija

- (568) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għas-servizzi konsultattivi fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (569) L-ghajjnuna għas-servizzi konsultattivi fis-settur tal-forestrija lil proprjetarji tal-foresti trid tinghata skont il-kundizzjonijiet rilevanti applikabbli speċifikati fil-punt 1.1.10.2 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, flimkien mad-dispożizzjonijiet addizzjonali li ġejjin relatati mal-forestrija.

L-ispejjeż eliġibbli

- (570) L-ghajjnuna ser tinghata biex tgħin lill-propjetarjal-foresti jibbenefikaw mill-użu ta' servizzi konsultattivi għat-titjib tal-prestazzjoni ekonomika u ambjentali kif ukoll l-elementi li ma jagħmlux hsara lill-klima u r-reżiljenza tal-azjendi, l-impriża u/jew l-investment tagħhom.
- (571) Il-konsulenza mogħtija lill-propjetarji tal-foresti trid tkopri bhala minimu l-obbligi rilevanti skont id-Direttiva dwar il-Habitats, id-Direttiva dwar l-Ghasafar u d-Direttiva Qafas dwar l-Ilma. Tista' tkopri wkoll kwistjonijiet marbuta mal-prestazzjoni ekonomika u ambjentali tal-azjenda tal-foresta.

2.6. Ghajjnuna għall-kooperazzjoni fis-settur tal-foresti

- (572) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-kooperazzjoni fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (573) L-ghajjnuna għall-koperazzjoni li tinvolvi mill-anqas zewġ entitajiet fis-settur tal-forestrija jew fis-setturi tal-forestrija u tal-agrikoltura, trid tinghata skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 1.1.11. tal-Parti II.
- (574) Għas-settur tal-forestrija, japplikaw id-dispożizzjonijiet addizzjonali li ġejjin.

L-ispejjeż eliġibbli u l-intensitajiet tal-ghajnuna

- (575) Minghajr preġudizzju għall-ispejjeż imsemmija fit-Taqsimiet 1.1.11 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, l-ghajnuna għall-koperazzjoni fis-settur tal-forestrija tista' tkun relatata wkoll mat-tfassil ta' pjanijiet ta' gestjoni tal-foresti jew l-ekwivalenti.
- (576) L-ispejjeż diretti msemmijin fil-punt (321)(d) l-ispejjeż diretti ta' proġetti speċifiċi relatati mal-implimentazzjoni ta' pjan tal-gestjoni tal-foresti jew l-ekwivalenti, iridu jkunu limitati għall-ispejjeż eliġibbli u l-intensitajiet massimi tal-ghajnuna ta' ghajnuna għal investiment fis-settur tal-forestrija, kif speċifikat fit-Taqsima 2.1 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida dwar l-ghajnuna għal investiment.
- (577) L-ghajnuna għal kooperazzjoni fis-settur tal-forestrija tista' tkun relatata ma' kooperazzjoni orizzontali u vertikali fost l-atturi tal-katina tal-provvista fil-produzzjoni sostenibbli tal-bijomassa għal produzzjoni tal-enerġija u proċessi industrijali f'konformità mal-Kapitolu 3.10 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida.

2.7. Ghajnuna tal-bidu għal gruppi u organizzazzjonijiet ta' produttori fis-settur tal-forestrija

- (578) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajnuna tal-bidu għall-gruppi u l-organizzazzjonijiet ta' produttori fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (579) Il-gruppi jew l-organizzazzjonijiet tal-produtturi biss li ġew uffiċjalment rikonnoxxuti mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat abbażi ta' preżentazzjoni ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju jistgħu jkunu eliġibbli għall-ghajnuna. L-ghajnuna trid tingħata soġġetta għall-obbligu tal-Istat Membru biex ikun iwwerifikat li l-ghanijiet tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju ntlahqu fi żmien il-perjodu ta' hames snin mid-data ta' rikonnoxximent tal-grupp jew organizzazzjoni tal-produtturi.
- (580) Il-ftehimiet, id-deċizzjonijiet u l-prattiki f'daqqa konklużi fil-qafas tal-grupp jew l-organizzazzjoni ta' produttori jridu jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi dwar il-kompetizzjoni, u b'mod partikolari mal-Artikoli 101 u 102 tat-Trattat.
- (581) L-ghajnuna ma għandhiex tingħata lil
- (a) organizzazzjonijiet tal-produzzjoni, entitajiet jew korpi, bhalma huma kumpaniji jew kooperattivi, li l-ghan tagħhom huwa l-gestjoni ta' azjenda tal-forestrija waħda jew aktar u li huma għalhekk produttori uniċi;
  - (b) assocjazzjonijiet tal-forestrija oħra, li jagħmlu kompiti, bhalma huma appoġġ reciproku u servizzi manijerjali tal-forestrija, fl-azjenda tal-membri minghajr ma jkunu involuti fl-adattament kongunt tal-provvista lis-suq.

Il-beneficjarji tal-ghajnuna

- (582) L-ghajnuna hija limitata għal gruppi u organizzazzjonijiet ta' produttori li huma SMEs. Il-Kummissjoni mhijiex ser tawtorizza ghajnuna mill-Istat għall-ispejjeż f'din it-Taqsima favur imprizi kbar.
- (583) Bħala alternattiva li tiġi pprovduta ghajnuna għall-gruppi jew l-organizzazzjonijiet tal-produtturi, tista' tingħata ghajnuna sal-istess ammont globali direttament lill-produtturi biex jagħmlu tajjeb għall-kontribuzzjonijiet tagħhom għall-ispejjeż tat-tmexxija tal-gruppi jew l-organizzazzjonijiet matul l-ewwel hames snin wara l-formazzjoni tal-grupp.

L-ispejjeż eliġibbli

- (584) L-ispejjeż eliġibbli jinkludu l-ispejjeż ta' kiri ta' bini xieraq, l-akkwist ta' tagħmir tal-uffiċċju, inkluż hardwer u softwer tal-kompjuter, l-ispejjeż tal-persunal amministrattiv, l-ispejjeż ġenerali u t-tariffi legali u amministrattivi. Fejn jinxtara bini, l-ispejjeż eliġibbli għal bini jridu jkunu limitati għal spejjeż ta' kera b'rati tas-suq.
- (585) L-ghajjnuna trid tithallas bhala ghajjnuna b'rata fissa f'pagamenti akkont annwali għall-ewwel hames snin mid-data li fiha l-grupp jew l-organizzazzjoni tal-produtturi gie rikonnoxxut b'mod uffiċjali mill-awtorità kompetenti abbażi tal-pjan ta' direzzjoni tan-negożju tiegħu.
- (586) L-Istati Membri jridu jhallsu l-ahħar hlas parzjali biss wara li jkunu vverifikaw l-implimentazzjoni korretta tal-pjan ta' direzzjoni tan-negożju.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (587) L-intensità tal-ghajjnuna trid tkun sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.
- (588) L-ammont totali tal-ghajjnuna jrid ikun limitat għal EUR 500 000. L-ghajjnuna trid tkun digressiva.

2.8. Ghajjnuna ohra ghas-settur tal-forestrija b'ghanijiet ekoloġiċi, protettivi u rikreazzjonali

- (589) B'konformità mal-politika stabbilita matul il-perjodu mill-1 ta' Jannar 2007 sal-31 ta' Diċembru 2013, sabiex tikkontribwixxi għaż-żamma u t-titjib tal-foresti u biex tippromwovi l-funzjoni ekoloġika, protettiva u rikreazzjonali tagħhom, il-Kummissjoni ser tqis li l-miżuri ta' ghajjnuna mill-Istat, bl-ghan primarju li jżommu, jtejbu jew jirkupraw il-funzjonijiet ekoloġiċi, protettivi u rikreazzjonali tal-foresti, il-bijodiversità u ekosistema tal-foresti b'saħħitha huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (590) L-Istati Membri għandhom juru li l-miżuri jikkontribwixxu direttament għaż-żamma jew l-irkupru tal-funzjonijiet ekoloġiċi, protettivi u rikreazzjonali tal-foresti, il-bijodiversità u ekosistema tal-foresti b'saħħitha.
- (591) Skont din it-taqsimha, ma tista' tinghata l-ebda ghajjnuna lil industriji bbażati fil-foresti jew għal estrazzjoni kummerċjalment vijabbli ta' injam maqtugh jew għat-trasport ta' injam maqtugh jew għall-ipproċessar ta' injam jew riżorsi ohra tal-foresta fi prodotti jew għall-ġenerazzjoni tal-enerġija. Ma tista' tinghata l-ebda ghajjnuna għall-qtugh li l-ghan primarju tiegħu hija l-estrazzjoni kummerċjalment vijabbli tal-injam jew għall-istokkjar mill-ġdid fejn is-siġar maqtugħa huma sostitwiti b'ohrajn ekwivalenti.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (592) L-ghajjnuna għall-miżuri kollha deskritti f'din it-taqsimha tista' tinghata sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

Il-benefiċjarji tal-ghajjnuna

- (593) L-ghajjnuna tista' tinghata lil imprizi attivi fis-settur tal-forestrija.

2.8.1. L-ghajjnuna għal azzjonijiet speċifiċi tal-foresta u interventi bl-ghan primarju ta' kontribuzzjoni għaż-żamma jew l-irkupru tal-ekosistema u l-bijodiversità tal-foresta jew il-pajsaġġ tradizzjonali

- (594) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għat-thawwil, l-irmondar, iż-żbir u l-qtugh totali ta' siġar u veġetazzjoni ohra f'foresti eżistenti, it-tnehhija ta' siġar li waqgħu, u l-ispejjeż tal-ippjanar ta' tali miżuri kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk l-ghajjnuna tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni u d-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għat-taqsimha 2.8 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, u fejn l-ghan primarju tat-tali miżuri huwa li jikkontribwixxu għaż-żamma jew l-irkupru tal-ekosistema u l-bijodiversità ta' foresta jew il-pajsaġġ tradizzjonali.

2.8.2. Ghajjnuna għaż-żamma u t-titjib tal-kwalità tal-hamrija u l-iżgurar ta' tkabbir ibbilanċjat u b'saħħtu tas-siġar fis-settur tal-forestrija

- (595) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għaż-żamma u t-titjib tal-kwalità tal-hamrija u l-iżgurar ta' tkabbir ibbilanċjat u b'saħħtu tas-siġar fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, id-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għat-taqsimha 2.8 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(596) L-ghajjnuna tista' tinghata ghaż-żamma u t-titjib tal-kwalità tal-hamrija fil-foresti u biex jiġi żgurat tkabbir ibbilancjat u b'sahhtu tas-siġar.

(597) Il-miżuri jistgħu jinkludu titjib tal-hamrija bil-fertilizzazzjoni u trattamenti oħra ghaż-żamma tal-bilanċ naturali tagħha, it-tnaqqis tad-densità eċċessiva tal-veġetazzjoni u l-iżgurar taż-żamma tal-ilma suffiċjenti u drenagg kif suppost. L-Istati Membri għandhom juru li l-miżuri ma jnaqqis il-bjodiversità, jikkawżaw lissija ta' nutrijenti jew jaffettwaw hażin ekosistemi tal-ilma naturali jew żoni ta' protezzjoni tal-ilma.

(598) L-ghajjnuna tista' tkopri l-ispejjeż tal-ippjanar ta' tali miżuri.

2.8.3. *Irkupru u żamma tal-mogħdijiet naturali, l-elementi u l-karatteristiċi tal-pajsagg u l-habitat naturali għall-annimali fis-settur tal-forestrija*

(599) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-irkupru u żamma tal-mogħdijiet naturali, l-elementi u l-karatteristiċi tal-pajsagg u l-habitat naturali għall-annimali fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, id-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għat-Taqsima 2.8 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(600) L-ghajjnuna tista' tinghata għar-restawr u ż-żamma tal-mogħdijiet naturali, l-elementi u l-karatteristiċi tal-pajsagg u l-habitat naturali għall-annimali, inklużi l-ispejjeż għall-ippjanar.

(601) Il-miżuri li għandhom l-għan li jimplementaw id-Direttiva dwar il-Habitats u d-Direttiva dwar l-Ghasafar huma esklużi minn din it-tip ta' ghajjnuna, peress li għandhom jiddahhlu fis-sehh skont il-kundizzjonijiet tat-Taqsima 2.2 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida.

2.8.4. *Ghajjnuna għall-manutenzjoni ta' toroq biex jiġu evitati nirien fil-foresti*

(602) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-manutenzjoni ta' toroq kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, id-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għat-Taqsima 2.8 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(603) L-ghajjnuna għall-manutenzjoni ta' toroq għandu jkollha l-għan li tevita nirien fil-foresti. Ir-rabta bejn l-għan tal-ghajjnuna u l-manutenzjoni tat-toroq għandha tintwera fin-notifika lill-Kummissjoni.

2.8.5. *Ghajjnuna li tikkumpensa l-hsara fforesti kkaġunata minn annimali rregolati bil-liġi*

(604) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna biex tagħmel tajjeb għall-hsara kkaġunata minn annimali rregolati mil-liġi fforesti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, id-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għat-Taqsima 2.8 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(605) Għas-settur tal-forestrija, annimali rregolati mil-liġi jkopru annimali protetti kif definit fil-punt (35)28 u specijiet soġġetti għal leġiżlazzjoni nazzjonali speċifika, meta jkun hemm interess muri bil-provi għall-preservazzjoni tal-popolazzjoni tal-ispeċi.

(606) Tintalab kontroparti minima mill-benefiċjarji biex jittaffair-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni u biex jiġi pprovdut inċentiv għat-tnaqqis tar-riskju. Dik il-kontribuzzjoni trid tiehu l-forma ta' miżuri preventivi raġonevoli, bħaċ-ċnut tas-sikurezza meta jkun possibbli, li huma proporzjonati għar-riskju ta' hsara mill-annimali rregolati fiz-zona tal-foresta kkonċernata. Jekk ebda miżura preventiva raġonevoli ma tkun possibbli, l-Istat Membru għandu juri l-impossibbiltà li tittiehed miżura preventiva bħal din fin-notifika lill-Kummissjoni sabiex l-ghajjnuna titqies kompatibbli.

(607) Trid tiġi stabbilita rabta każwali diretta bejn il-hsara mgarrba u l-imġiba tal-annimali.

(608) Iridu jiġu stabbiliti skemi ta' ghajjnuna relatati ma' avveniment ta' hsara speċifiku fi żmien tliet snin mill-okkorrenza tal-avveniment li kkawża l-hsara. L-ghajjnuna trid tithallas fi żmien erba' snin minn dik id-data.

(609) Il-hsara trid tiġi kkalkolata fil-livell tal-benefiċjarju individwali.

L-ispejjeż eliġibbli

- (610) L-ispejjeż eliġibbli huma l-ispejjeż tal-ħsara mgarrba bhala konsegwenza diretta tal-avveniment li jikkawża l-ħsara, kif jiġi vvalutat minn awtorità pubblika, minn espert indipendenti rikonnoxxut mill-awtorità awtorizzanti jew minn impriża tal-assigurazzjoni.
- (611) Il-ħsara tista' tinkludi dan li ġej:
- (a) ħsara lil siġar ħajjin. L-ghajjnuna tista' tinghata biex tikkumpensa għat-telf tal-istokk u għall-ispejjeż ta' stokkjar mill-ġdid sal-valur tas-suq tal-istokk meqrud mill-annimali rregolati. Meta jiġi kkalkolat il-valur tas-suq tat-telf inkrementali, l-inkrement potenzjali tal-istokk meqrud sal-età normali tal-qtugh jista' jitqies;
  - (b) spejjeż ohra li jgarrab il-benefiċjarju minhabba l-avveniment li kkawża ħsara, bħal miżuri tat-trattament, inklużi it-thejjija tal-ħamrija għat-thawwil mill-ġdid u l-prodotti, l-apparati u l-materjali meħtieġa għal dawn l-operazzjonijiet;
  - (c) il-ħsara materjali lil dawn l-assi: it-tagħmir tal-forestrija, il-makkinarju u l-bini. Il-kalkolu tal-ħsara materjali trid ikun ibbażata fuq l-ispiza tat-tiswija jew il-valur ekonomiku tal-ass affettwat qabel ma l-avveniment ikkawża l-ħsara; Dan ma jstax jaqbeż l-ispiza tat-tiswija jew it-tnaqqis fil-valur tas-suq ġust ikkawżat mill-avveniment, jiġifieri d-differenza bejn il-valur tal-proprjetà eżatt qabel u eżatt wara l-avveniment li kkawża l-ħsara.
- (612) Dak l-ammont irid jitnaqqas bi kwalunkwe spiza mhux imgarrba minhabba l-avveniment li kkawża l-ħsara, li inkella kien ikollha tithallas mill-benefiċjarju.
- (613) Miżuri preventivi kontra ħsara li saret minn annimali fforesti jistgħu jkunu sostnuti skont it-Taqsima 2.1.4 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida bhala protezzjoni ta' habitats u azzjonijiet relatati mal-bijodiversità.
- (614) L-ghajjnuna għall-irkupru mill-ħsara lill-foresti kkaġunat minn annimali rregolati mil-liġi nazzjonali tista' tinghata jekk tinzamm konformità mal-kundizzjonijiet tat-Taqsima 2.1.3.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (615) Huwa awtorizzat kumpens sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.
- (616) L-ghajjnuna u kull pagament ieħor mogħti bhala kumpens għad-danni, inklużi pagamenti minn poloz tal-assigurazzjoni jew minn miżuri nazzjonali jew tal-Unjoni, huma limitati għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

2.8.6. Ghajjnuna sabiex jiġu stabbiliti pjanijiet ta' ġestjoni tal-foresti

- (617) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għall-pjanijiet ta' ġestjoni tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, id-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għat-Taqsima 2.8 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (618) Peress li l-politika dwar l-iżvilupp rurali tal-2014-2020 tagħmel il-pjanijiet ta' ġestjoni tal-foresti jew strumenti ekwivalenti prekundizzjoni għall-eliġibbiltà għal ghajjnuna skont bosta miżuri, bl-ghan li jissahhu l-kisbiet tal-ghanijiet tal-iżvilupp rurali, il-Kummissjoni żżomm il-politika attwali tagħha li l-ghajjnuna tista' tinghata sabiex jiġu stabbiliti pjanijiet ta' ġestjoni tal-foresti.
- (619) L-ghajjnuna trid tikkonforma mal-kundizzjonijiet tal-ghajjnuna għal servizzi ta' konsulenza fis-settur tal-forestrija kif jistabbilixxu l-punti (288), (289), (299) u (303) sa (306) tal-Parti II.

2.9 Ghajjnuna fis-settur tal-forestrija allinjata mal-miżuri tal-ghajjnuna agrikola

- (620) Fl-imġhoddi, il-Kummissjoni stabbilixxiet il-politika tagħha li għal miżuri ta' ghajjnuna speċifiċi inqas distortivi, ir-regoli huma komuni għas-settur agrikolu u tal-forestrija.

- (621) Billi ssegwi t-tendenza li jiġu allinjati l-politiki agrikoli u tal-forestrija meta l-ghajjnuna titqies li hija inqas distorsiva, il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-forestrija u l-ghajjnuna għal konsolidazzjoni tal-art tal-foresti kompatibbli mas-suq intern jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet speċifiċi ta' dawn it-taqsimiet.
- (622) L-intensità tal-ghajjnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-ispejjeż eliġibbli.
- 2.9.1. *Għajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-foresti*
- (623) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjonijiet tat-Taqsima 2.9 u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (624) Il-proġett meġhun għandu jkun ta' interess għall-imprizi kollha attivi fis-setturi jew is-sottosetturi partikolari tal-forestrija kkonċernati.
- (625) Qabel id-data tal-bidu tal-proġett meġhun, l-informazzjoni li ġejja għandha tiġi ppubblikata fuq l-internet:
- (a) li jitwettaq il-proġett meġhun;
  - (b) l-ghanijiet tal-proġett meġhun;
  - (c) data approssimattiva għall-pubblikazzjoni tar-rizultati mistennija mill-proġett meġhun;
  - (d) il-post ta' publikazzjoni tar-rizultati mistennija mill-proġett meġhun fuq l-internet;
  - (e) referenza li r-rizultati tal-proġett meġhun huma disponibbli għall-imprizi kollha attivi fis-settur jew sottosettur tal-forestrija kkonċernat mingħajr spejjeż.
- (626) Ir-rizultat tal-proġett meġhun għandu jkun disponibbli fuq l-internet mid-data ta' tmiem il-proġett meġhun jew mid-data meta tinghata xi informazzjoni dwar daww ir-rizultati lill-membri ta' xi organizzazzjoni partikolari, skont liema data tiġi l-ewwel. Ir-rizultati għandhom jibqgħu disponibbli fuq l-internet għal perjodu ta' mill-inqas hames snin tad-data tat-tmiem tal-proġett meġhun.
- (627) L-ghajjnuna għandha tinghata direttament lill-organizzazzjoni ta' riċerka u tqassim tal-gharfien u ma għandhiex tinvolvi l-forniment ta' ghajjnuna fuq il-bażi tal-prezz tal-prodotti tal-forestrija lil imprizi attivi fis-settur tal-forestrija.

L-ispejjeż eliġibbli

- (628) L-ghajjnuna trid tkun limitata għal dawn l-ispejjeż eliġibbli:
- (a) spejjeż tal-persunal relatati mar-riċerkaturi, mat-tekniki u persunal iehor ta' sostenn safejn dawn huma impjegati fuq il-proġett;
  - (b) l-ispejjeż tal-istrumenti u t-tagħmir sal-punt u għall-perjodu użat għall-proġett. Jekk dawn l-istrumenti u t-tagħmir ma jintużawx tul haġġithom kollha fil-proġett, jitqiesu eliġibbli biss l-ispejjeż ta' deprezzament li jikkorrispondu għall-hajja tal-proġett, kif kalkolati abbażi ta' prassi tajba tal-kontabbiltà;
  - (c) l-ispejjeż tal-bini u l-art sal-punt u għall-perjodu użat għall-proġett. Fir-rigward tal-bini, għandhom jitqiesu bhala eliġibbli biss daww l-ispejjeż tad-deprezzament li jikkorrispondu mal-hajja tal-proġett, kif ikkalkolati abbażi ta' prinċipji kontabilistiċi ġeneralment aċċettati. Għall-artijiet, huma eliġibbli l-ispejjeż tat-trasferiment kummerċjali jew l-ispejjeż tal-kapital realment imġarrba;
  - (d) l-ispejjeż tar-riċerka kuntrattwali, l-gharfien u privattivi mixtrija jew liċenzjati minn sorsi barranin b'kundizzjonijiet distakkati, kif ukoll l-ispejjeż tal-konsulenti u s-servizzi ekwivalenti użati esklussivament għall-proġett;
  - (e) spejjeż ġenerali addizzjonali u spejjeż operattivi oħrajn, inklużi spejjeż ta' materjali, provvisti u prodotti simili, imġarrbin direttament minhabba l-proġett.

2.9.2. Ghajjnuna għall-konsolidazzjoni tal-art tal-forestrija

(629) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għall-konsolidazzjoni tal-art tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjoni tat-Taqsima 2.9 u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

L-ispejjeż eliġibbli

(630) L-ispejjeż eliġibbli jridu jkunu limitati għall-ispejjeż reali legali, amministrattivi u ta' stharrig tal-konsolidazzjoni tal-art imġarrba.

Kapitolu 3. Ghajnuniet fiż-żoni rurali li huma kofinanzjati mill-FAEŻR jew mogħtija bhala finanzjament nazzjonali addizzjonali għal tali miżuri kofinanzjati

Dispożizzjonijiet komuni applikabbli għall-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida

(631) L-ghajjnuna skont il-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida għandha tissodisfa din il-kundizzjoni komuni li ġejja: l-ghajjnuna trid tingħata fil-qafas ta' programm tal-iżvilupp rurali skont u f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1305/2013, bhala ghajjnuna kofinanzjata mill-FAEŻR jew bhala finanzjament nazzjonali addizzjonali li jiffinanzja din l-ghajjnuna.

(632) Id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu 3 huma mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li tingħata ghajjnuna għaž-żoni rurali skont ir-regoli tal-Unjoni li huma komuni għas-setturi kollha jew għall-kummerċ u l-industrija.

(633) Fir-rigward tal-investimenti skont it-Taqsimiet 3.1, 3.2, 3.6 u 3.10 tal-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, l-ghajjnuna trid tikkonforma mad-dispożizzjonijiet komuni li ġejjin kif stabbilit fil-punti (634) sa (639).

(634) L-investimenti fl-iffrankar tal-enerġija u l-enerġiji rinnovabbli huma esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida. Din l-ghajjnuna trid tikkonforma mal-Linji Gwida dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-protezzjoni ambjentali u l-enerġija 2014-2020, hlief meta tkun eżentata mill-obbligu ta' notifika.

L-ispejjeż eliġibbli għall-investimenti fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Kapitolu 3, tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida

(635) L-ispejjeż eliġibbli għall-miżuri ta' ghajjnuna għall-investment fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Kapitolu 3, tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida jridu jkunu limitati għall-ispejjeż li ġejjin:

(a) il-bini, il-kisba, inkluża l-lokazzjoni, jew it-titjib ta' proprjetà immobbli, bix-xiri biss ta' art li hija eliġibbli sa mhux iktar minn 10 % tal-ispejjeż totali eliġibbli tal-operazzjoni kkonċernata; madankollu f'każijiet eċċezzjonali u ġġustifikati kif xieraq, perċentwal oghla jista' jiġi awtorizzat għal operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni ambjentali;

(b) ix-xiri jew ix-xiri bin-nifs ta' makkinarju u tagħmir sal-valur tas-suq tal-assi;

(c) spejjeż ġenerali relatati man-nefqa msemmija fil-punt (635)(a) u (b), bhal tariffi tal-periti, tal-inġiniera u dawk ta' konsultazzjoni, tariffi li għandhom x'jaqsmu ma' konsulenza dwar is-sostenibbiltà ambjentali u ekonomika, inklużi studji tal-fattibbiltà; l-istudji dwar il-fattibbiltà jibqghu nefqa eliġibbli anki fejn, abbażi tar-rizultati tagħhom, skont il-punt (635) (a) u (b) ma tkun saret ebda nefqa;

(d) investiment f'dawn l-assi intaġibbli: l-akkwist jew l-iżvilupp ta' softwer tal-kompjuter u l-akkwisti ta' privativi, licenzi, drittijiet tal-awtur u marki kummerċjali.

(636) L-ispejjeż, minbarra dawk imsemmija fil-punt (635), marbuta mal-kuntratti ta' lokazzjoni, bhall-margni tal-lokatur, l-ispejjeż ta' rifinanzjament tal-interessi, l-ispejjeż ġenerali u l-imposti tal-assigurazzjoni mhumiex ser jitqiesu bhala spejjeż eliġibbli.

(637) Il-kapital tax-xogħol mhux spiża eliġibbli skont il-Kapitolu 3 tal-Parti II.

L-intensità tal-ghajjnuna għall-miżuri ta' investiment skont il-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida

(638) L-intensità tal-ghajjnuna ma tistax taqbeż:

- (a) f'regġuni anqas żviluppati:
- (i) 50 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli għall-investiment fir-regġuni li l-PDG *per capita* tagħhom huwa anqas minn 45 % tal-medja tal-UE-27;
  - (ii) 35 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli għall-investiment fir-regġuni li l-PDG *per capita* tagħhom huwa bejn 45 % u 60 % tal-medja tal-UE-27;
  - (iii) 25 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli għall-investiment fir-regġuni li l-PDG *per capita* tagħhom huwa aktar minn 60 % tal-medja tal-UE-27;
- (b) fir-regġuni l-aktar imbiegħda: l-intensitajiet ta' ghajjnuna massimi stabbiliti fil-punt (a) jistgħu jiżiedu sa 20 punt perċentwali fir-regġuni l-aktar imbiegħda li għandhom PDG *per capita* li jilhaq 75 % tal-medja tal-UE-27 jew tahtu jew sa 10 punti perċentwali f'regġuni l-aktar imbiegħda ohra;
- (c) f'żoni "c":
- (i) 15 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli għal investiment f'żoni b'popolazzjoni baxxa u f'regġuni NUTS 3 jew partijiet ta' regġuni NUTS 3 li jaqsmu fruntiera tal-art ma' pajjiż li ma jagħmilx parti miż-ŻEE jew mill-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA);
  - (ii) 10 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli għall-investimenti f'żoni "c" mhux predefiniti;
  - (iii) f'dawk li kienu żoni "a", l-intensitajiet tal-ghajjnuna jistgħu jiżiedu sa 5 punti perċentwali mill-1 ta' Lulju 2014 sal-31 ta' Diċembru 2017;
  - (iv) fejn zona "c" tkun biswit zona "a", l-intensità tal-ghajjnuna massima permessa fiż-żoni NUTS 3 jew partijiet ta' żoni NUTS 3 f'dik iż-żona "c" li huwa biswit iż-żona "a" tista' tiżded kif ikun meħtieġ biex id-differenza fl-intensità tal-ghajjnuna bejn iż-żewġ żoni ma taqbiżx il-15-il punt perċentwali;
- (d) bl-eċċezzjoni tal-ghajjnuna mogħtija favur proġetti ta' investiment kbar, l-intensitajiet ta' ghajjnuna massimi stabbiliti fil-punti (a) sa (c) ta' hawn fuq jistgħu jiżiedu sa 10 punti perċentwali għall-impriżi medji u sa 20 punt perċentwali għal impriżi mikro u zghar;
- (e) fiż-żoni l-ohra kollha: 10 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli għall-investiment għall-impriżi medji u 20 % tal-ammont tal-ispejjeż eliġibbli għall-investiment għall-impriżi mikro u zghar;
- (f) l-intensità massima tal-ghajjnuna għal proġetti kbar tal-investiment trid titnaqqas għall-ammont aġġustat tal-ghajjnuna kif definit fil-Punt (35). ta' dawn il-Linji Gwida.

(639) Jekk l-ghajjnuna mis-sorsi kollha tkun taqbeż il-limitu tan-notifika, kif speċifikat fil-punt (37)(c), l-ghajjnuna għall-investiment individwali mogħtija bi skema notifikata tibqa' soġġetta għall-obbligu ta' notifika skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat.

3.1. **Ghajjnuna għall-investimenti li tikkonċerna l-ipproċessar ta' prodotti agrikoli fi prodotti mhux agrikoli, il-produzzjoni tal-qoton jew l-investimenti fil-holqien u l-iżvilupp ta' attivitajiet mhux agrikoli**

(640) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-investimenti li jikkonċernaw l-ipproċessar ta' prodotti agrikoli fi prodotti mhux agrikoli, il-produzzjoni tal-qoton jew l-investimenti fil-holqien u l-iżvilupp ta' attivitajiet mhux agrikoli kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mad-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għall-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(641) L-ghajjnuna skont din il-miżura għandha tkopri investment fassi tanġibbli u intanġibbli.

(642) Din it-Taqsima tapplika għal għajjnuna għal:

- (a) l-ipproċessar ta' prodotti agrikoli fejn ir-riżultat tal-proċess tal-produzzjoni huwa prodott mhux agrikolu;
- (b) il-produzzjoni tal-qoton, inkluż l-attività ta' tfeđiq (ginning);
- (c) l-investimenti fl-attivitajiet mhux agrikoli li jinghataw lil bdiewa jew membri ta' unità domestika agrikola li jiddiversifikaw fattivitajiet mhux agrikoli u lil impriżi mikro u żgħar u persuni fiżiċi f'żoni rurali.

3.2. Għajjnuna għal servizzi bażiċi u tiġdid ta' villaġġi f'żoni rurali

(643) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għal servizzi bażiċi⁽⁸⁸⁾ u t-tiġdid tal-villaġġi fiż-żoni rurali kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) u mal-Artikolu 107(3)(d) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mad-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għall-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(644) L-ghajjnuna taht din il-miżura tkopri:

- (a) it-tfassil u l-aġġornament ta' pjanijiet għall-iżvilupp tal-municipalitajiet u l-villaġġi f'żoni rurali u s-servizzi bażiċi tagħhom u tal-pjanijiet ta' protezzjoni u ġestjoni b'rabta mas-siti ta' Natura 2000 u żoni oħra ta' valur naturali għoli;
- (b) l-investimenti fil-holqien, it-titjib jew l-espansjoni ta' kull tip ta' infrastruttura fuq skala żgħira kif jid-definixxi l-punt (35)48, hlief l-investimenti fl-enerġija rinnovabbli u l-iffrankar tal-enerġija, u fl-infrastruttura tal-broadband;
- (c) l-investimenti fl-istabbiliment, it-titjib jew l-espansjoni ta' servizzi bażiċi lokali għall-popolazzjoni rurali, inkluż dawk relatati mad-divertiment u l-kultura, u l-infrastruttura relatata;
- (d) l-investimenti għall-użu pubbliku fl-infrastruttura rikreazzjonali, l-informazzjoni għat-turisti u l-infrastruttura tat-turiżmu fuq skala żgħira;
- (e) l-istudji u l-investimenti assoċjati mal-manutenzjoni, ir-restawr u t-titjib tal-patrimonju kulturali u naturali tal-villaġġi, il-pajsaġġi rurali u siti ta' valur naturali għoli, inklużi aspetti soċjoekonomiċi relatati, kif ukoll azzjonijiet ta' għarfien ambjentali;
- (f) l-investimenti li jolqtu r-rilokazzjoni ta' attivitajiet u l-konverżjoni ta' bini jew faċilitajiet oħra li jinsabu fi stabbiliment rurali jew viċin tagħhom, bil-għan li jtejbu l-kwalità tal-hajja jew iżidu l-prestazzjoni ambjentali tal-istabbiliment.

(645) L-investimenti taht din il-miżura huma eliġibbli għall-ghajjnuna meta l-operazzjonijiet rilevanti jiġu implimentati skont il-pjanijiet għall-iżvilupp tal-municipalitajiet u l-villaġġi fiż-żoni rurali u s-servizzi bażiċi tagħhom, fejn jeżistu tali pjanijiet, u jridu jkunu konsistenti ma' kwalunkwe strategija ta' żvilupp lokali rilevanti.

(646) L-ghajjnuna msemmija fil-punt (644)(e) għandha tinghata għal patrimonju li huwa formalment rikonoxxut bħala patrimonju kulturali jew naturali mill-awtoritajiet pubbliċi kompetenti ta' Stat Membru.

⁽⁸⁸⁾ L-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat japplikaw għall-ghajjnuna għal servizzi fiż-żoni rurali, sakemm jikkostitwixxu għajjnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, filwaqt li jqisu l-interpretazzjoni tal-ghajjnuna mill-Istat mogħtija fl-avviż li ġej tal-Kummissjoni dwar il-kuncett ta' għajjnuna.

L-ispejjeż eliġibbli

(647) L-ispejjeż li ġejjin huma eliġibbli:

- (a) l-ispejjeż għat-tfassil u l-aġġornament u l-pjanijiet ta' ġestjoni relatati maż-żoni rurali u s-servizzi bażiċi tagħhom, u għal siti ta' valur naturali għoli;
- (b) l-ispejjeż ta' investment għal assi tangiġibbli u intangiġibbli;
- (c) l-ispejjeż għat-thejjija ta' studji assoċjati mal-patrimonju kulturali u naturali, pajsagġi rurali u siti ta' valur naturali għoli; l-ispejjeż marbuta mal-azzjonijiet ta' għarfien ambjentali;
- (d) l-ispejjeż ta' xoghlijiet kapitali jistgħu jkunu wkoll għal għajjnuna eliġibbli msemmija fil-punt (644)(e).

L-intensità tal-għajjnuna

(648) L-intensità tal-għajjnuna għall-attivitajiet skont il-punt (644)(a) u (b) ma tridx taqbeż il-100 % tal-ispejjeż eliġibbli.

(649) L-intensità tal-għajjnuna għall-attivitajiet imsemmija fil-punt (644)(c), (d) u (e) ma tistax taqbeż il-100 % tal-ispejjeż eliġibbli. L-introjtji netti jridu jitnaqqsu mill-ispejjeż eliġibbli *ex ante* jew permezz ta' mekkaniżmu ta' rkupru.

(650) L-intensità tal-għajjnuna għall-attivitajiet fil-punt (644)(f) ma tridx taqbeż dawn l-ammonti:

- (a) meta r-rilokazzjoni tal-attivitajiet jew il-konverżjoni tal-binjiet jew faċilitajiet oħra tikkonsisti fiż-żarmar, it-tnehhija u l-bini mill-ġdid ta' faċilitajiet eżistenti, 100 % tal-ispejjeż reali mgarrba għat-tali attivitajiet;
  - (b) meta r-rilokazzjoni tal-attivitajiet jew il-konverżjoni tal-binjiet jew faċilitajiet oħrajn, minbarra ż-żarmar, it-tnehhija u l-bini mill-ġdid ta' faċilitajiet eżistenti kif imsemmi fil-punt (650)(a), tirriżulta fmodernizzar ta' dawn il-faċilitajiet jew f'żieda fil-kapaċità ta' produzzjoni, l-intensitajiet ta' għajjnuna għal investimenti stabbiliti fil-punt (638) fir-rigward tal-ispejjeż relatati mal-immodernizzar tal-faċilitajiet jew iż-żieda fil-kapaċità ta' produzzjoni.
- (651) Għall-finijiet tal-punt (650) (b), is-simpliċi sostituzzjoni ta' bini jew faċilitajiet eżistenti b'binji jew faċilitajiet aġġornati ġodda mingħajr ma fundamentalment tiddel il-produzzjoni tat-teknoloġija involuta mhijiex ser tit-qies bhala relatata mal-immodernizzar.

3.3. Għajjnuna inizjali għan-negozju għall-attivitajiet mhux agrikoli f'żoni rurali

(652) Il-Kummissjoni ser tqis l-għajjnuna inizjali għan-negozju għall-attivitajiet mhux agrikoli f'żoni rurali bhala kompatiġibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mad-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għall-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(653) L-għajjnuna tista' tinghata lil bdiewa jew membri tal-unità domestika tal-azjenda agrikola li jiddiversifikaw f'attivitajiet mhux agrikoli, lil impriżi mikro u żgħar u lil persuni fiżiċi fiż-żoni rurali. Tista' tinghata wkoll għajjnuna għat-twaqqif ta' servizzi tal-ġestjoni tal-farms, tas-sostituzzjoni tal-farms u servizzi ta' konsulenza relatati mal-forestrija, inkluża s-Sistema ta' Konsulenza tal-Farms imsemmija fl-Artikoli 12 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 lill-impriżi medji u kbar f'żoni rurali.

(654) L-għajjnuna trid tinghata bil-kundizzjoni li jiġi pprezentat pjan ta' direzzjoni tan-negozju. L-implimentazzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju trid tibda fi żmien disa' xhur mid-data li fiha tittiehed id-deċiżjoni li tinghata l-għajjnuna.

(655) Il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju jrid jiddeskrivi dawn li ġejjin:

- (a) is-sitwazzjoni ekonomika inizjali tal-benefiċjarju li japplika għal għajjnuna;
- (b) il-miri u l-għanijiet għall-iżvilupp tal-attivitajiet il-ġodda tal-benefiċjarju;
- (c) id-dettalji tal-azzjonijiet meħtieġa għall-iżvilupp tal-attivitajiet tal-benefiċjarju, bħad-dettalji tal-investimenti, it-taħriġ, il-konsulenza jew attività oħra.

- (656) L-ghajjnuna trid tithallas f'tal-anqas żewġ hlasijiet parzjali tul perjodu massimu ta' hames snin. Il-hlasijiet parzjali jistgħu jkun digressivi. Il-hlas tal-ahħar hlas parzjali jrid ikun soġġett għall-implimentazzjoni korretta tal-pjan ta' direzzjoni tan-negożju.
- (657) Fl-istabbiliment tal-ammont tal-ghajjnuna, l-Istati Membri jridu jqisu anki s-sitwazzjoni soċjoekonomika taż-żona tal-programm.

L-ammont tal-ghajjnuna

- (658) L-ammont tal-ghajjnuna jrid ikun limitat għal EUR 70 000 għal kull impriża. L-Istati Membri jridu jiddefinixxu l-ammont tal-ghajjnuna filwaqt li jqisu s-sitwazzjoni soċjoekonomika taż-żona kkonċernata.

3.4. Ghajjnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi lil amministraturi oħrajn tal-artijiet u lil impriži fiż-żoni rurali li mhumiex attivi fis-settur agrikolu

- (659) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi lil amministraturi oħrajn tal-artijiet u lil impriži fiż-żoni rurali li mhumiex attivi fis-settur agrikolu, bhala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mad-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għall-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (660) L-ghajjnuna trid tingħata skont il-kundizzjonijiet rilevanti applikabbli speċifikati fil-punt 1.1.5.1 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, bid-dispożizzjonijiet addizzjonali li ġejjin relatati ma' amministraturi tal-artijiet oħrajn.
- (661) L-ghajjnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi tista' tingħata lil gruppi ta' impriži attivi fis-settur agrikolu u amministraturi tal-artijiet oħrajn li jimpenjaw ruhhom, fuq bażi volontarja, li jwettqu operazzjonijiet li jikkonsistu f'impenn agroambjentali klimatiku wiehed jew aktar fuq l-art agrikola li għandha tiġu ddefinita mill-Istati Membri, inkluż iżda mhux limitat għaž-żona agrikola kif iddefinit skont (35).50 ta' dawn il-Linji Gwida.
- (662) Meta jkun iġġustifikat kif xieraq biex jintlaħqu l-ghanijiet ambjentali, tista' tingħata għajjnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi lil amministraturi tal-artijiet oħrajn jew gruppi ta' amministraturi tal-artijiet oħrajn.
- (663) L-ghajjnuna lill-impriži f'żoni rurali li mhumiex attivi fis-settur agrikolu tista' tiġi pprovduta għall-konservazzjoni u għall-użu sostenibbli u l-iżvilupp tar-riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura għal operazzjonijiet mhux koperti mid-dispożizzjonijiet taht il-punti (208) sa (219) tat-Taqsima 1.1.5.1. tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida.

3.5. Ghajjnuna għal żvantaġġi relatati ma' żoni tan-Natura 2000 lil amministraturi tal-artijiet oħrajn

- (664) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għal żvantaġġi relatati ma' żoni tan-Natura 2000 lil amministraturi tal-artijiet oħrajn bhala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mad-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għall-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (665) L-ghajjnuna tista' tingħata lil amministraturi tal-artijiet oħrajn f'każijiet iġġustifikati kif xieraq biss.

L-ispejjeż eliġibbli

- (666) L-ghajjnuna tista' tingħata biex tkkumpensa lil amministraturi tal-artijiet oħrajn għal spejjeż addizzjonali u d-dħul mitluf li jirriżulta mill-iżvantaġġi fiż-żoni kkonċernati, relatati mal-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar il-Habitats u d-Direttiva dwar l-Ghasafar.
- (667) Il-miżuri mehuda f'dawn l-oqsma biss huma eliġibbli għall-ghajjnuna:

- (a) iż-żoni agrikoli ta' Natura 2000 magħżula skont id-Direttiva dwar il-Habitats u d-Direttiva dwar l-Ghasafar;
- (b) żoni delimitati oħra ta' protezzjoni naturali b'restrizzjonijiet ambjentali applikabbli għall-biedja li jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 10 tad-Direttiva dwar il-Habitats.

L-ammont tal-ghajjnuna

(668) L-ghajjnuna trid tkun limitata għall-ammonti li ġejjin: massimu ta' EUR 500 għal kull ettaru fis-sena fil-perjodu inizjali li ma jaqbiżx il-hames snin; massimu ta' EUR 200 għal kull ettaru fis-sena minn hemm 'il quddiem. L-ammonti massimi ta' EUR 500 u EUR 200 jistgħu jiżiedu f'każijiet eċċezzjonali filwaqt li jitqiesu ċ-ċirkustanzi speċifiċi li għandhom jiġu ġġustifikati.

3.6. Ghajjnuna għat-trasferiment ta' għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni fiż-żoni rurali

(669) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għat-trasferiment ta' għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni, l-amministraturi tal-art u l-SMEs fiż-żoni rurali, bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mad-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għall-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(670) L-ghajjnuna skont din il-miżura tkopri azzjonijiet ta' taħriġ vokazzjonali u kisba tal-hiliet (inklużi korsijiet ta' taħriġ, workshops u kkwocjar), attivitajiet ta' wiri u azzjonijiet ta' informazzjoni. L-ghajjnuna tista' tingħata anki għat-taħriġ ta' konsulenti marbuta mas-servizzi ta' konsulenza msemmija fit-Taqsima 1.1.10.2. u t-Taqsimiet 2.5. u 3.7. tal-Parti II.

(671) Tista' tingħata ghajjnuna favur persuni involuti fis-settur tal-ikel, amministraturi tal-artijiet oħrajn li mhu-miex impriżi attivi fis-settur agrikolu u SMEs f'żoni rurali. L-ghajjnuna għat-taħriġ tal-konsulenti tista' tingħata wkoll favur impriżi kbar f'żoni rurali.

(672) L-ghajjnuna tista' tingħata fir-rigward tal-ispejjeż eliġibbli li ġejjin:

(a) l-ispejjeż għall-organizzazzjoni u l-forniment tat-trasferiment tal-għarfien jew l-azzjoni ta' informazzjoni;

(b) fil-każ ta' proġetti ta' wiri, l-ghajjnuna tista' tkopri wkoll spejjeż tal-investment rilevanti;

(c) l-ispejjeż għall-ivvjagġar, l-akkomodazzjoni u għal kull jum tal-partecipanti.

(673) L-ghajjnuna msemmija fil-punti (672)(a) u (b) ma tistax tinvolvi pagamenti diretti lill-benefiċjarji. L-ghajjnuna trid tithallas lill-fornitur tat-taħriġ jew trasferiment tal-għarfien u azzjoni ta' informazzjoni oħra.

(674) L-ghajjnuna trid tkun aċċessibbli għal dawk l-impriżi kollha eliġibbli attivi fiż-żona rurali kkonċernata, abbażi ta' kundizzjonijiet iddefiniti b'mod oġġettiv.

(675) Il-korpi li jipprovdu servizzi ta' trasferiment tal-għarfien u ta' informazzjoni jrid ikollhom il-kapaċitajiet xierqa fil-forma ta' kwalifiki tal-persunal u taħriġ regolari biex iwettqu dan il-kompitu.

L-intensità tal-ghajjnuna

(676) L-intensità tal-ghajjnuna trid tkun limitata għal 50 % tal-ispejjeż eliġibbli fil-każ ta' impriżi kbar, għal 60 % fil-każ ta' impriżi medji u għal 70 % fil-każ ta' impriżi mikro u żgħar. L-ghajjnuna għat-taħriġ tal-konsulenti trid tkun limitata għal EUR 200 000 għal kull tliet snin.

3.7. Ghajjnuna għal servizzi ta' konsulenza fiż-żoni rurali

(677) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għas-servizzi ta' konsulenza fiż-żoni rurali bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mad-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għall-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(678) L-ghajjnuna għandha tingħata biex tgħin lil amministraturi tal-artijiet oħrajn u SMEs fiż-żoni rurali jibbenefikaw mill-użu ta' servizzi ta' konsulenza għat-titjib tal-prestazzjoni ekonomika u ambjentali kif ukoll it-tnaqqis tal-ħsara lill-klima u r-reżiljenza tal-intrapriża u/jew l-investment tagħhom.

(679) Konsulenza lill-SMEs f'żoni rurali tista' tkopri kwistjonijiet marbuta mal-prestazzjoni ekonomika u ambjentali tal-benefiċjarju.

- (680) Il-konsulenza lil amministraturi tal-artijiet oħrajn f'żoni rurali għandha tkopri bħala minimu wiehed mill-elementi stabbiliti fil-punt (301) tat-Taqsima 1.1.10.2 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida. Tista' tkopri kwistjonijiet oħra, kif imsemmi fil-punt (302).
- (681) L-ghajjnuna ma tistax tinvolvi pagamenti diretti lill-benefiċjarji. L-ghajjnuna trid tithallas lill-fornitur ta' servizzi konsultattivi.
- (682) Meta jagħtu konsulenza, il-fornituri tas-servizzi konsultattivi jridu jirrispettaw l-obbligi ta' nuqqas ta' divulgazzjoni msemmija fl-Artikolu 13(2) tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013.
- (683) Meta dan ikun iġġustifikat u xieraq, il-konsulenza tista' tingħata fi grupp b'mod parzjali, filwaqt li jitqiesu s-sitwazzjonijiet tal-utent individwali tas-servizzi konsultattivi.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (684) L-ghajjnuna trid tkun limitata għal EUR 1 500 għal kull parir.

3.8. Ghajjnuna għal parteċipazzjoni ġdida tal-bdiewa attivi fi skemi tal-kwalità għall-qoton u l-oġġetti tal-ikel

- (685) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għall-partiċipazzjoni l-ġdida tal-bdiewa attivi fi skemi tal-kwalità għall-qoton jew l-oġġetti tal-ikel bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mad-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għall-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.
- (686) L-ghajjnuna tikkonċerna l-ewwel partiċipazzjoni tal-bdiewa attivi f'wahda mill-kategoriji ta' skemi tal-kwalità li ġejjin:
- (a) skemi tal-kwalità għal qoton jew l-oġġetti tal-ikel stabbiliti mil-leġislazzjoni tal-Unjoni;
- (b) skemi tal-kwalità għal qoton jew oġġetti tal-ikel rikonoxxuti mill-Istati Membri bħala konformi mal-kriterji li ġejjin:
- (i) l-ispeċifità tal-prodott finali prodott taht skemi ta' kwalità bhal dawn trid tkun ġejja minn obbligi ċari li jiġu ggarantiti
- karatteristiċi speċifiċi tal-prodotti; jew
- metodu speċifiku ta' biedja jew produzzjoni; jew
- kwalità tal-prodott finali li tmur sew lil hinn mill-istandards tal-komoditajiet kummerċjali rigward is-saħha pubblika, tal-annimali jew tal-pjanti, it-trattament xieraq tal-annimali jew il-protezzjoni ambjentali;
- (ii) l-iskema ta' kwalità trid tkun miftuħa għall-produtturi kollha;
- (iii) l-iskema ta' kwalità trid tkun tinvolvi speċifikazzjonijiet tal-prodott vinkolanti u l-konformità ma' daww l-ispeċifikazzjonijiet tiġi vverifikata minn awtoritajiet pubbliċi jew minn korp ta' spezzjoni indipendenti;
- (iv) l-iskema ta' kwalità trid tkun trasparenti u tigarantixxi traċċabbiltà sħiħa tal-prodotti agrikoli;
- (c) skemi ta' ċertifikazzjoni volontarja ta' prodott agrikolu rikonoxxuti mill-Istati Membri li jissodisfaw il-Linji Gwida tal-Unjoni dwar l-aħjar prattika għat-thaddim ta' skemi ta' ċertifikazzjoni volontarja relatati mal-prodotti agrikoli.

L-ispejjeż eliġibbli

- (687) L-ghajjnuna trid tinghata fil-forma ta' pagament ta' incentiv annwali, li ghandu jiġi ddeterminat skont il-livell tal-ispejjeż fissi li ġejjin minn partecipazzjoni fl-iskemi tal-kwalità.
- (688) L-ghajjnuna tista' tinghata ghal perjodu massimu ta' hames snin.

L-ammont tal-ghajjnuna

- (689) L-ghajjnuna trid tkun limitata ghal EUR 3 000 ghal kull beneficijarju kull sena.

3.9. Ghajjnuna ghal attivitajiet ta' informazzjoni u promozzjoni li ghandhom x'jaqsmu mal-qoton u oġġetti tal-ikel koperti minn skema tal-kwalità

- (690) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna għall-attivitajiet ta' informazzjoni u promozzjoni li ghandhom x'jaqsmu mal-qoton u l-oġġetti tal-ikel bhala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mad-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għall-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

L-ispejjeż eliġibbli

- (691) Tista' tinghata għajjnuna ghal attivitajiet ta' informazzjoni u promozzjoni li ghandhom x'jaqsmu mal-qoton u l-oġġetti tal-ikel li huma koperti minn skema tal-kwalità u li ghalihom tinghata għajjnuna skont it-Taqsima 3.8 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida.
- (692) L-ghajjnuna tista' tinghata lil gruppi ta' produttori li qeghdin jimplementaw l-attivitajiet ta' informazzjoni u promozzjoni.
- (693) L-ghajjnuna trid tkopri l-ispejjeż għall-azzjonijiet bil-karatteristiċi li ġejjin:
- (a) ikunu mahsuba biex jipperswadu lill-konsumaturi jixtru oġġetti tal-ikel jew qoton koperti minn skema tal-kwalità;
  - (b) li jiġbdu l-attenzjoni ghal karatteristiċi jew vantaġġi speċifiċi tal-oġġetti tal-ikel jew il-qoton, b'mod partikolari għall-kwalità, metodu ta' produzzjoni speċifiku, standards għoljin ta' trattament xieraq tal-annimali u r-rispett għall-ambjent b'rabta mal-iskema tal-kwalità kkonċernata.
- (694) L-azzjonijiet imsemmija fil-punt (693) ma jistgħux jincitaw lill-konsumaturi biex jixtru ikel jew qoton minhabba l-origini partikolari tagħhom, hlief ghal dawk koperti mill-iskemi tal-kwalità introdotti mit-Titolu II tar-Regolament (EU) Nru 1151/2012.
- (695) Madankollu, tista' tiġi indikata l-origini tal-oġġetti tal-ikel jew il-qoton, sakemm ir-referenza għall-origini tkun subordinata għall-messaġġ prinċipali.
- (696) L-attivitajiet ta' informazzjoni u ta' promozzjoni relatati ma' imprizi partikolari jew ta' marki kummerċjali ma ghandhomx ikunu eliġibbli għall-ghajjnuna.
- (697) Attivitajiet ta' informazzjoni u promozzjoni fis-suq intern biss huma eliġibbli.

L-intensità tal-ghajjnuna

- (698) L-intensità tal-ghajjnuna trid tkun sa 70 % tal-ispejjeż eliġibbli.

3.10. Ghajjnuna għall-kooperazzjoni fiż-żoni rurali

- (699) Il-Kummissjoni ser tqis l-ghajjnuna mill-Istat għall-kooperazzjoni fiż-żoni rurali kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mad-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għall-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

- (700) L-ghajjnuna ghandha tinghata sabiex tippromwovi l-forom ta' koperazzjoni fost l-imprizi attivi fis-settur agrikolu, l-imprizi attivi fil-katina tal-provvista u atturi ohra li jikkontribwixxu biex jintlahqu l-ghanijiet u l-prijoritajiet tal-politika tal-iżvilupp rurali, inklużi gruppi ta' produttori, kooperattivi u organizzazzjonijiet interprofessjonali, meta mill-koperazzjoni jgawdu ż-żoni rurali.
- (701) Il-koperazzjoni trid tinvolvi mill-anqas żewġ entitajiet, u ghandha tkun relatata l-aktar ma'
- (a) approċċi ta' kooperazzjoni;
  - (b) il-holqien ta' raggruppamenti u networks;
  - (c) it-twaqqif u t-thaddim ta' gruppi operazzjonali tal-EIP għall-produttività u s-sostenibbiltà tal-agrikoltura kif imsemmija fl-Artikolu 56 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013.
- (702) L-ghajjnuna tista' tinghata għall-kooperazzjoni relatata mal-attivitajiet li ġejjin:
- (a) il-proġetti pilota;
  - (b) l-iżvilupp ta' prodotti, prattiki u proċessi u teknoloġiji fis-setturi tal-ikel;
  - (c) koperazzjoni bejn operaturi żgħar fl-organizzazzjoni ta' proċessi ta' hidma kongunta u l-qsim ta' faċilitajiet u riżorsi u għall-iżvilupp u/jew il-kummerċjalizzazzjoni tas-servizzi tat-turiżmu relatati mat-turiżmu rurali;
  - (d) kooperazzjoni orizzontali u vertikali bejn atturi tal-katina tal-provvista għat-twaqqif u l-iżvilupp ta' ktajjen tal-provvista qosra u swieq lokali;
  - (e) attivitajiet ta' promozzjoni f'kuntast lokali relatati mal-iżvilupp ta' katina tal-provvista qasira u swieq lokali;
  - (f) azzjonijiet kongunti mwettqa bil-għan ta' mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima jew adattament għalih;
  - (g) approċċi kongunti għal proġetti ambjentali u prattiki ambjentali attwali inkluż il-ġestjoni effiċjenti tal-ilma, l-użu tal-enerġija rinnovabbli u l-konservazzjoni tal-pajsaġġi agrikoli;
  - (h) kooperazzjoni orizzontali u vertikali bejn l-atturi tal-katina tal-provvista għall-forniment sostenibbli tal-bijomassa għall-użu fil-ikel, fil-produzzjoni tal-enerġija u fil-proċessi industrijali;
  - (i) l-implimentazzjoni, b'mod partikolari minn gruppi ta' msiehba pubbliċi u privati hliet dawk iddefiniti fil-punt (b) tal-Artikolu 32(2) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, tal-istrategġiji tal-iżvilupp lokali hliet dawk iddefiniti fl-Artikolu 2(19) tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013, li jindirizzaw waħda jew aktar mill-prijoritajiet tal-Unjoni għall-iżvilupp rurali;
  - (j) id-diversifikazzjoni tal-attivitajiet tal-biedja fattivitajiet li jikkoncernaw il-kura tas-saħha, l-integrazzjoni soċjali, l-agrikoltura appoġġjata mill-komunità u l-edukazzjoni dwar l-ambjent u l-ikel.
- (703) Ghajjnuna għall-holqien ta' raggruppamenti u networks tista' tinghata biss lil raggruppamenti u networks godda li għadhom kif iffurmu u dawk li għadhom kif bdew attività li hija ġdida għalihom.
- (704) Tista' tinghata ghajjnuna għall-proġetti pilota msemmija fil-punt (702)(a) u għall-iżvilupp ta' prodotti, prattiki, proċessi u teknoloġiji fis-settur tal-ikel imsemmija fil-punt (702)(b) anki lill-atturi individwali, fejn tiġi pprovduta din il-possibbiltà għall-programm ta' żvilupp rurali. Ir-riżultati tal-proġetti pilota skont il-punt (702)(a) u l-attivitajiet skont (702)(b) imwettqa minn atturi individwali jridu jixxerrdu.

- (705) L-ghajjnuna għall-istabbiliment u l-iżvilupp ta' ktajjen qosra tal-provvista, kif imsemmi fil-punt (702)(d) u (e) trid tkopri biss il-ktajjen tal-provvista li jinvolvu xjen iktar minn intermedjarju wiehed bejn il-bidwi u l-konsumatur.
- (706) L-ghajjnuna taht din it-Taqsima għandha tikkonforma mad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi dwar il-kompetizzjoni, b'mod partikolari mal-Artikoli 101 u 102 tat-Trattat.
- (707) L-ghajjnuna trid tkun limitata għal perjodu massimu ta' seba' snin minbarra l-azzjoni ambjentali kollettiva f'każijiet iġġustifikati kif xieraq.

L-ispejjeż eliġibbli

- (708) L-ghajjnuna tista' tingħata biex tkopri l-ispejjeż eliġibbli li ġejjin:
- (a) studji dwar iż-zona kkonċernata, studji tal-fattibbiltà, u l-ispejjeż għat-tfassil ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju jew strateġija tal-iżvilupp lokali minbarra dik imsemmija fl-Artikolu 33 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013;
  - (b) l-ispejjeż tal-animazzjoni taż-zona kkonċernata sabiex proġett territorjali kollettiv jew proġett li jkun fattibbli li jitwettaq minn grupp operazzjonali tal-EIP għall-Produttività u s-Sostenibbiltà tal-Agricoltura kif imsemmi fl-Artikolu 56 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013; fil-każ tar-raggruppamenti, l-attività tista' tikkonċerna wkoll in-netwerking bejn membri u r-reklutaġġ ta' membri godda;
  - (c) l-ispejjeż operazzjonali tal-kooperazzjoni, bhall-paga tal-"koordinatur";
  - (d) l-ispejjeż diretti ta' proġetti speċifiċi marbuta mal-implimentazzjoni ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju, pjan ambjentali, strateġija ta' żvilupp lokali minbarra dik imsemmija fl-Artikolu 29 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 jew azzjonijiet oħra mmirati għall-innovazzjoni, inkluż l-ittestjar;
  - (e) l-ispejjeż għall-attivitajiet ta' promozzjoni.
- (709) L-ispejjeż diretti skont il-punt (708)(d) iridu jkunu limitati għall-ispejjeż eliġibbli ta' ghajjnuna għall-investimenti, kif speċifikat fil-punti (635) sa (636) u jridu jikkonformaw mal-kundizzjonijiet speċifiċi msemmija fil-punt (634).

L-intensità tal-ghajjnuna

- (710) L-intensità tal-ghajjnuna għall-ispejjeż imġarrba msemmija fil-punt (708)(a), (b), (c) u (e) ma tridx taqbeż il-50 %.
- (711) L-intensità tal-ghajjnuna għall-ispejjeż diretti skont il-punt (708)(d) ma tridx taqbeż daww speċifikati fil-punt (638) ta' dawn il-Linji Gwida, inkluż il-mekkaniżmu ta' tnaqqis għal proġetti ta' investiment kbar. L-intensità tal-ghajjnuna li tapplika għaž-zona fejn jinsab l-investiment ser tapplika għall-benefiċjarji kollha li jieħdu sehem fil-proġett ta' kooperazzjoni. Jekk l-investiment ikun jinsab f'żewġ żoni jew aktar, l-intensità massima tal-ghajjnuna għall-investiment ser tkun dik applikabbli fiż-żona fejn tkun ser tiġġarrab l-akbar parti tal-ispejjeż eliġibbli.
- (712) Il-livell limitu ta' notifika msemmi fil-punt (639) japplika għall-ghajjnuna għall-ispejjeż diretti relatati mal-investimenti skont il-punt (708)(d).

3.11. Ghajjnuna għat-twaqqif ta' fondi reċiproki

- (713) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għat-twaqqif ta' fondi reċiproki bhala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mad-dispożizzjonijiet komuni applikabbli għall-Kapitolu 3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet li ġejjin.

(714) Il-fond reċiproku kkonċernat irid:

- (a) jiġi akkreditat mill-awtorità kompetenti skont il-liġi nazzjonali;
- (b) ikollu politika trasparenti dwar id-depożiti fil-fond u l-ġbid minnu;
- (c) ikollu regoli ċari li jattribwixxu r-responsabbiltajiet għal kwalunkwe dejn sostnut;
- (d) iħallas kontribuzzjoni finanzjarja lill-imprizi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja għat-telf ikkawżat minn avvenimenti klimatiki avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, u mard tal-annimali u l-pesti tal-pjanti kif speċifikat fit-Taqsimiet 1.2.1.2 u 1.2.1.3 tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida u/jew it-telf ikkawżat minn incidenti ambjentali.

(715) L-Istati Membri jridu jiddefinixxu r-regoli għall-kostituzzjoni u l-ġestjoni tal-fondi reċiproki, b'mod partikolari għall-ghoti ta' pagamenti ta' kumpens kif ukoll għall-amministrazzjoni u l-monitoraġġ tal-konformità ma' dawn ir-regoli. L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-arranġamenti tal-fondi jipprevedu penali f'każ ta' negligenza min-naha tal-impriza.

L-ispejjeż eliġibbli

(716) L-ghajjnuna ta' hawn fuq tista' tkun relatata biss mal-ispejjeż amministrattivi għat-twaqqif tal-fond reċiproku, mifruxa fuq massimu ta' tliet snin b'mod digressiv; L-Istati Membri jistgħu jillimitaw l-ispejjeż li huma eliġibbli għall-ghajjnuna billi japplikaw limiti massimi għal kull fond.

(717) Ma tista' tingħata l-ebda għajjnuna għall-istokk kapitali.

L-intensità tal-ghajjnuna

(718) L-ghajjnuna trid tkun limitata għal 65 % tal-ispejjeż eliġibbli.

PARTI III. KWISTJONIJET PROĊEDURALI

1. *It-tul tal-iskemi tal-ghajjnuna u evalwazzjoni*

(719) Skont il-prattika stabbilita fil-Linji Gwida ta' qabel, sabiex tikkontribwixxi għat-trasparenza u għar-revizjoni regolari tal-iskemi ta' ghajjnuna kollha eżistenti, il-Kummissjoni ser tawtorizza biss l-iskemi ta' ghajjnuna b'durata limitata. L-iskemi li jkopru l-ghajjnuna mill-Istat għal miżuri li jistgħu jibbenefikaw ukoll minn ko-finanzjament tal-FAEŻR skont ir-Regolament (UE) Nru 1305/2013 għandhom ikunu limitati għad-durata tal-perjodu ta' programmazzjoni 2014-2020. Fejn id-dritt tal-Unjoni jippermetti hekk, u skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fih, l-Istati Membri jistgħu jkomplu jagħmlu impenji godda għall-iżvilupp rurali abbażi tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013 u r-regoli ta' implimentazzjoni tiegħu. Għalhekk, il-Kummissjoni ser tapplika dawk il-Linji Gwida anki għal tali impenji godda. Skemi oħrajn ta' ghajjnuna ma għandhomx japplikaw għal aktar minn seba' snin.

(720) Sabiex jiġi żgurat ulterjorment li jiġu limitati d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ, il-Kummissjoni tista' tehtieg li ċerti skemi jkunu soġġetti għal limitazzjoni ta' żmien (is-soltu ta' erba' snin jew anqas) u għall-evalwazzjoni msemmija fil-punt (40). L-evalwazzjonijiet ser jitwettqu għal skemi fejn il-potenzjal tad-distorsjonijiet ikun partikolarment għoli, jiġifieri, dawk li jistgħu jirriskjaw li jkollhom effett ta' restrizzjoni jew distorsjoni sinifikanti fuq il-kompetizzjoni jekk l-implimentazzjoni tagħhom ma tiġix eżaminata mill-ġdid fi żmien xieraq.

(721) Minhabba l-ghanijiet tal-evalwazzjoni u sabiex ma jiġix impost piż sproporzjonat fuq l-Istati Membri fir-rigward ta' ghajjnuna ta' ammonti iżgħar, l-evalwazzjoni tapplika biss għall-iskemi ta' ghajjnuna b'baġits għall-ghajjnuna kbar, li jkun fihom karatteristiċi godda jew li jkunu jipprevedu bidliet sinifikanti fis-suq, fit-teknoloġija jew fir-regolamentazzjoni. L-evalwazzjoni trid titwettaq minn espert li jkun indipendenti mill-awtorità awtorizzanti tal-ghajjnuna fuq il-baži ta' metodoloġija komuni u trid issir pubblika. Flimkien mal-iskema tal-ghajjnuna rilevanti, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw abbozz tal-pjan ta' evalwazzjoni, li jkun parti integrali mill-valutazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-iskema.

- (722) Fil-każ tal-iskemi tal-ghajjnuna li mhumiex fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament ta' eżenzjoni ġenerali, esklussivament minhabba l-baġit kbir tagħhom, il-Kummissjoni se tivvaluta l-kompatibbiltà tagħhom biss abbażi tal-pjan ta' evalwazzjoni.
- (723) L-evalwazzjoni trid tiġi ppreżentata lill-Kummissjoni fiż-żmien opportun, biex tkun tista' ssir il-valutazzjoni tal-estensjoni possibbli tal-iskema tal-ghajjnuna u fi kwalunkwe każ, malli tiskadi. Kwalunkwe miżura ta' ghajjnuna sussegwenti b'ghan simili trid tqis ir-riżultati tal-evalwazzjoni.

2. **Klawżola ta' revizzjoni**

- (724) Ghandha tiġi pprovduta klawżola ta' revizzjoni għal impenji meħuda skont it-Taqsimiet 1.1.5.1 u 1.1.5.2., it-Taqsima 1.1.8, u t-Taqsimiet 2.3. u 3.4. tal-Parti II ta' dawn il-Linji Gwida, sabiex ikun żgurat l-aġġustament tagħhom fil-każ tal-emendar tal-istandards obbligatorji, ir-rekwiziti jew l-obbligi rilevanti msemmija f'dawk it-Taqsimiet li jridu jinqabzu mill-impenji li jissemmew f'dawk it-Taqsimiet.
- (725) L-operazzjonijiet imwettqin skont it-Taqsimiet 1.1.5.1, u 1.1.5.2., it-Taqsima 1.1.8, u t-Taqsimiet 2.3. u 3.4. tal-Parti II li jmorru lil hinn mill-perjodu ta' programmazzjoni tal-iżvilupp rurali tal-2014-2020, għandu jkun fihom klawżola ta' revizzjoni sabiex ikunu jistgħu jiġu aġġustati għall-qafas legali tal-perjodu ta' programmazzjoni ta' wara.
- (726) Jekk l-aġġustamenti msemmija fil-punti (724) u (725) ma jiġux aċċettati jew ma jiġux implimentati mill-benefiċjarju, l-impenn jiskadi u l-ammont tal-ghajjnuna għandu jitnaqqas għall-ammont tal-ghajjnuna li jikkorrispondi għall-perjodu sa ma jiskadi l-impenn.

3. **Rapportar u monitoraġġ**

- (727) Skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999⁽⁸⁹⁾ u r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004⁽⁹⁰⁾ u l-emendi sussegwenti tagħhom, l-Istati Membri jridu jissottomettu rapporti annwali lill-Kummissjoni.
- (728) Ir-rapport annwali jrid ikun fih ukoll informazzjoni dwar dawn li ġejjin:
- (a) il-mard tal-annimali jew il-pesti tal-pjanti kkonċernati fit-Taqsima 1.2.1.3;
  - (b) informazzjoni meteoroloġika fuq it-tip ta' avveniment klimatu jew id-dizastru naturali, meta jiġru, il-qilla relattiva tagħhom u l-post fejn jiġru, skont it-Taqsimiet 1.2.1.1 u 1.2.1.2 rispettivament.
- (729) Il-Kummissjoni tirriżerva d-dritt li tfttex informazzjoni addizzjonali dwar skemi tal-ghajjnuna eżistenti fuq bażi ta' każ b'każ, meta dan ikun meħtieġ biex tkun tista' twettaq ir-responsabbiltajiet tagħha skont l-Artikolu 108(1) tat-Trattat.
- (730) L-Istati Membri jridu jiżguraw li jinżammu reġistri ddettaljati rigward il-miżuri kollha li jinvolvu l-ghoti ta' ghajjnuna. Dawn ir-rekords iridu jinkludu l-informazzjoni kollha meħtieġa biex jiġi stabbilit jekk il-kundizzjonijiet kollha ta' dawn il-Linji Gwida li, fejn applikabbli, jirrigwardaw il-kostijiet eligibbli u l-intensità massima permissibbli tal-ghajjnuna jkunux ġew irrispettati. Dawn ir-rekords iridu jinżammu għal 10 snin mid-data tal-ghoti tal-ghajjnuna u jridu jiġu kkomunikati lill-Kummissjoni meta din tagħmel talba għalihom.

4. **Applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida**

- (731) Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-Linji Gwida mill-1 ta' Lulju 2014.
- (732) Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-Linji Gwida għal kull miżura nnotifikata fir-rigward ta' liema tintalab tiehu deċiżjoni wara l-1 ta' Lulju 2014, anki meta l-ghajjnuna kienet innotifikata qabel dik id-data. Madankollu, l-ghajjnuna individwali mogħtija skont l-iskemi ta' ghajjnuna approvati u nnotifikati lill-Kummissjoni f'konformità ma' obbligu ta' notifika ta' tali ghajjnuna fuq bażi individwali ser jiġu vvalutati skont dawn il-Linji Gwida li japplikaw għall-iskema ta' ghajjnuna approvata li fuqha hija bbażata l-ghajjnuna individwali.
- (733) Ghajjnuna illegali ser tiġi vvalutata skont ir-regoli fis-seħħ fid-data ta' għoti tal-ghajjnuna. L-ghajjnuna individwali mogħtija minn skema ta' ghajjnuna illegali se tiġi vvalutata skont il-Linji Gwida li japplikaw għall-iskema ta' ghajjnuna illegali fiż-żmien meta nġhatat l-ghajjnuna individwali.

⁽⁸⁹⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 tat-22 ta' Marzu 1999 li jippreskrivi regoli ddettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 93 tat-Trattat tal-KE (ĠU L 83, 27.3.1999, p. 3).

⁽⁹⁰⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 tal-21 ta' April 2004 li jimplementa r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 li jippreskrivi regoli ddettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 93 tat-Trattat tal-KE, (ĠU L 140, 30.4.2004, p. 1).

(734) Dawk li kienu l-Linji Gwida tal-Komunità għall-ghajjnuna mill-Istat fis-settur Agrikolu u tal-Forestrija għall-2007 sal-2013 huma mhassra mid-data tal-applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida. Għall-miżuri ta' żvilupp rurali kofinanzjati mill-FAEŻR, fejn id-dritt tal-Unjoni jippermetti hekk, u skont il-kundizzjonijiet stab-bilit fir-regoli ta' żvilupp rurali, l-Istati Membri jistgħu jkomplu jagħmlu impenji godda skont dawk li kienu l-Linji Gwida għall-ghajjnuna mill-Istat fis-settur Agrikolu u tal-Forestrija għall-2007 sal-2013 skont il-Punt 189⁽⁹¹⁾.

5. **Proposti għal miżuri xierqa**

(735) B'mod konformi mal-Artikolu 108(1) tat-Trattat, il-Kummissjoni tipproponi li l-Istati Membri jemendaw l-iskemi ta' ghajjnuna eżistenti tagħhom biex jikkonformaw ma' dawn il-Linji Gwida sa mhux aktar tard mit-30 ta' Ġunju 2015. Dwar dan id-dewmien, japplikaw dawn id-derogi li ġejjin:

(a) skemi tal-ghajjnuna eżistenti, meta l-valutazzjoni tal-kompatibbiltà skont il-Linji Gwida dwar l-ghajjnuna mill-Istat fis-settur tal-Forestrija u l-Agrikoltura għall-2007-2013 tkun għamlitha l-Kummissjoni f'konformità mar-Regolament (KE) Nru 1857/2006, iridu jkunu konformi ma' dawn il-Linji Gwida sa mhux aktar tard mill-1 ta' Jannar 2015;

(b) l-iskemi tal-ghajjnuna eżistenti biex jintlahqu l-istandards skont is-Sottokapitolu IV.E tal-Linji Gwida Komunitarji għall-Ghajjnuna mill-Istat fis-settur Agrikolu u tal-Forestrija għall-2007-2013 u l-ghajjnuna ghax-xiri ta' art għall-forestrija użata bhala zona għall-protezzjoni tan-natura, għandhom jitnehew sat-30 ta' Ġunju 2016;

(c) skemi tal-ghajjnuna eżistenti għall-eżenzjonijiet u t-tnaqqis fit-taxxa skont id-Direttiva 2003/96/KE msemmija fis-Sottokapitolu VI.F tal-Linji Gwida Komunitarji għall-ghajjnuna mill-Istat fis-settur Agrikolu u tal-Forestrija għall-2007-2013 iridu jikkonformaw mar-regoli orizzontali applikabbli tal-Linji Gwida dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-protezzjoni ambjentali u l-enerġija għall-2014-2020 sat-30 ta' Ġunju 2016, hlief meta din l-ghajjnuna tkun eżentata mill-obbligu ta' notifika;

(d) l-iskemi ta' ghajjnuna eżistenti għall-irtirar bikri għandhom jiġu eliminati gradwalment sa mhux aktar tard mill-31 ta' Dicembru 2018.

(736) L-Istati Membri huma mistiedna jesprimu l-qbil espliċitu inkondizzjonali tagħhom ma' dawn il-miżuri xierqa proposti fi żmien xahrejn mid-data ta' pubblikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Fin-nuqqas ta' twegiba, il-Kummissjoni ser tassumi li l-Istat Membru inkwistjoni ma jaq-bilx mal-miżuri proposti.

6. **L-iskadenza**

(737) Dawn il-Linji Gwida ser japplikaw sal-31 ta' Dicembru 2020. Il-Kummissjoni tista' tiddeciedi li tirrevedi jew temenda dawn il-Linji Gwida fi kwalunkwe hin jekk dan ikun mehtieg, għal raġunijiet marbuta mal-politika dwar il-kompetizzjoni jew biex tqis politiki tal-Unjoni ohra, bhall-iżvilupp agrikolu u rurali jew kunsiderazzjonijiet ta' politika tas-sahha tal-bniedem u l-annimali, kunsiderazzjoni tal-politika ambjentali u l-protezzjoni tal-pjanti, u impenji internazzjonali, jew għal kwalunkwe raġuni ohra ġġustifikata.

⁽⁹¹⁾ Kif immodifikat fid-19 ta' Novembru 2013, ĠU C 339, 20.11.2013, p. 1.

ISSN 1977-0987 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-5198 (edizzjoni stampata)

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea
2985 Il-Lussemburgu
IL-LUSSEMBURGU

MT